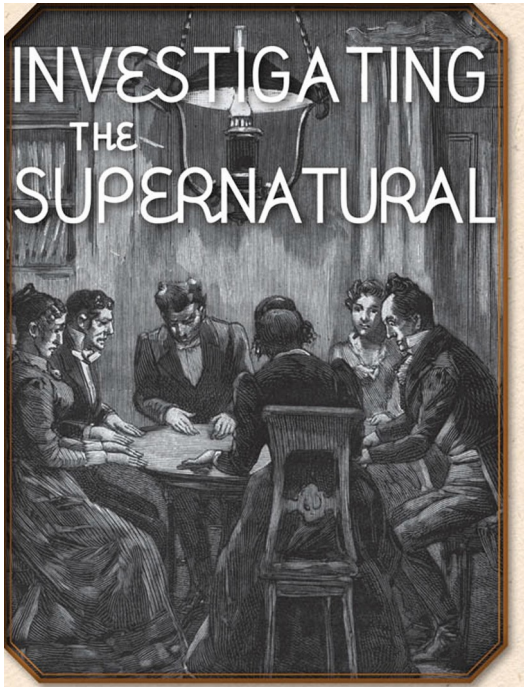

Spiritizm ve Okültizmden Psişik Araştırmalara ve Metapsişiklere, Fransa'da,

1853-1931

* * *

BİRAZ LACHAPELLE

Doğaüstü Olayları Araştırmak

Bu sayfa bilerek boş bırakıldı

Doğaüstü Olayları Araştırmak

Fransa'da Spiritizm ve Okültizmden Psişik Araştırmalara ve Metapsişikliğe, 1853-1931

SOFİE LACHAPELE

Johns Hopkins Üniversitesi Yayınları
Baltimore

İçindekiler

Giriş 1

1 Dönen Masalardan Spiritizme 7

2 Gizli Bilgelikler, Astral Bedenler ve İnsan Sıvıları 34

3 Doğaüstü Patolojiler 59

4 Ruhsal Olaylara Tanıklık Etmek 86

5 Metapsişiklerin Yükselişi ve Düşüşü 113

Sonuç 142

Teşekkürler 149

Notlar 151

Bibliyografik Deneme 179

Dizin 187

Bu sayfa bilerek boş bırakıldı

Doğaüstü Olayları Araştırmak

Bu sayfa bilerek boş bırakıldı

giriiş

Paris Ecole de Pharmacie'de eski profesör olan popüler bilim yazarı Louis Figuier, *Histoire du merveilleux dans les temps modernes* adlı eserini yayınladı : dört ciltlik, on sekizinci ve on dokuzuncu yüzyıllarda tanık olunan birçok gizemli olguyu anlatan önemli bir eser. Doğaüstü olaylar koleksiyonunda yer alanlar arasında kehanet çubukları, sarkaçlar , grup ele geçirme vakaları, elektrikli kızlar ve ölülerle iletişim kuran medyumlar vardı. 1850'lerin sonlarında, Figuier bilimin popülerleştiricisi olarak çok başarılı bir kariyere yeni başlıyordu. En son bilimsel ve teknolojik gelişmeler hakkındaki kitapları aracılığıyla, çağdaş okuyucularını modern dünyanın harikaları ve İnsan ilerlemeleri. 1870'te oğlunun ölümünün ardından, doğaüstüne zaten ilgi göstermiş olan Figuier, konuya daha da fazla daldı ve ruh ve ölümden sonra hayatta kalması hakkında yazmaya başladı. Yaşam ve ölümsüzlükle ilgili referanslar bulundu popüler bilim yazılarında, özellikle astronomi ve biyoloji alanındaki çalışmalarında yer aldı. Ona göre yaşam evrenin merkezindeydi. Güneş sisteminin her yerinde var olduğuna inanıyordu. Ruhlar bir gezegenden diğerine göç etti ve son varış noktaları güneş oldu. Bilimin tüm bunlara dair kanıt sağlaması ve ruhsal kaygıları ve doğaüstü olayları kendi bünyesine dahil etmeyi başarması sadece

zaman meselesiydi, diye tahmin etti . İlerlemenin gerekli yolu buydu. [1]

Figuier'in bilime ilişkin iyimserliği alışılmadık değildi; bilimsel gelişmelerin popüler anlatılarında manevi ilgilerin varlığı da öyle. On dokuzuncu yüzyıl boyunca, sayısız teknolojik yenilik ve bilimsel ilerleme Avrupalıların bilinçlerini ve deneyimlerini dönüştürdü. Kıta boyunca, bu ilerlemeler ve yenilikler doğal ve doğaüstü arasındaki çizgileri bulanıklaştırdı. İnsan icatları fantastik alana ulaşıyor gibi görünüyordu. Telgraflar, fotoğraflar ve trenler, birkaçını saymak gerekirse, önceki nesillere imkansız görünecek değişiklikler getirmişti. Bilimin popülerleştiricileri, son icatların ilham verdiği hayret duygusuyla oynadılar. Örneğin, Figuier'in yazılarında, en son yenilikler günlük hayata girmeye hazır, şaşırtıcı harikalar olarak tanımlanıyordu. Bilim ve teknoloji büyü yarattı; büyülü olanı mümkün kıldılar.

Tüm bu gelişmeler, aynı anda hem içsel zorluklar hem de on dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısında bir canlanma hissi yaşayan Katolik Kilisesi'ni etkiledi. Resmi cephede, hem Pius IX (1846-78) hem de Leo XIII (1878-1903) çok sayıda zorlukla karşı karşıya kaldı. Birincisi, İtalya'nın birleşmesi papalığın maddi gücünü önemli ölçüde azalttı ve papayı Roma şehri içinde küçülen bir bölgenin sorumlusu bıraktı. Avrupa genelinde laik eğilimlerin artan etkisine yanıt olarak alınan bir dizi önlemde, Vatikan önce 1854'te Immaculate Conception dogmasını, ardından da Birinci Vatikan Konseyi'ni takiben 1870'te Papalık Yanılmazlığı dogmasını ilan etti.

Din adamları Kilise'nin azalan etkisinden endişe ederken, bu durum nüfusun büyük çoğunluğunu etkilemedi. Katoliklik, maneviyatın daha somut deneyimlerine olan artan ilgiyle kanıtlandığı gibi, canlı bir inanç ve uygulama seti olarak kaldı. Vizyonerler, damgalar, şeytanlar ve diğer inananların inançlarının fiziksel tezahürlerini deneyimledikleri hikayeler, sansasyonel kitaplara ve broşürlere, hac yolculuklarına ve inananlarda mucizevi tedavi iddialarına ilham verdi. Lourdes'da, genç Bernadette Soubirous'un 1858'de Meryem Ana'ya dair vizyonları, bir kutsal alanın inşasına ve

günümüze kadar devam eden ticari olarak başarılı bir hac geleneğinin gelişmesine yol açtı. On dokuzuncu yüzyılın sonlarında Fransa da kentsel merkezlerde manevi bir canlanmaya tanık oldu. Bu canlanma, en önemlisi Paris'teki Montmartre tepesindeki görkemli Basilique du Sacré-Coeur olan yeni ibadet yerlerinin inşasında görüldü . Bu, doğaüstü güçlerin inşa edildiği ve somutlaştırıldığı, Meryem Ana'nın bazı müritlerine doğrudan hitap ettiği, tapınaklarda mucizevi tedavi iddialarının yaygın olduğu, toplulukların şeytani ele geçirme salgınlarının pençesinde olduğu ve ölülerin ruh çağırma seansları aracılığıyla yaşayanlarla iletişim kurduğu bir dünyaydı .

Ruhsal türden bu çeşitli somut deneyimler, tıp ve psikiyatrideki gelişmeler ve psikolojinin yeni disiplininin kurulması sırasında gerçekleşti. Uyanıkçıların ve psikiyatristlerin histeri, telkin ve hipnoz hakkındaki açıklamaları, hekimleri geleneksel olarak rahiplerin ve dini tarikatların ilgi alanı olan bir alana yönlendirdi. 1883'te, bu müdahale Lourdes Tapınağı'nda Tıbbi Danışmanlık Bürosu'nun kurulmasıyla resmileştirildi. Bu, tapınakla ilişkilendirilen her iddia edilen mucizenin, oradaki hekimler tarafından araştırılması gerektiği anlamına geliyordu. 1892'de, Salpêtrière hastanesinin ünlü nöroloğu Jean-Martin Charcot, Lourdes'da tanık olunan mucizevi iyileşmeleri açıklamak için inançla şifa verme kavramını tanıttığı "La foi qui guérit" adlı bir makale yayınladı . Bu tür tedavilerin yalnızca hastalığın kökeni histerik olduğunda ve hastanın özellikle telkine açık olduğunda gerçekleşebileceğini savundu. Charcot yalnız değildi. Mistik hikayeleri dönemin psikiyatrik eserlerinin sayfalarını doldurur. Örnekler arasında nörolog Désiré-Magloire Bourneville'in ve her bir cildinde patolojik terimlerle ele geçirilme veya başka bir dini tezahürün önceki veya şimdiki bir vakasını yeniden incelediği bir dizi olan Bibliothèque diabolique'in düşmanlığından, ele geçirilmeyi, vecit halini ve stigmatayı fizyolojik terimlerle anlamayı uman psikolog Pierre Janet'in daha sempatik duruşuna kadar uzanır. On dokuzuncu yüzyılın sonuna gelindiğinde, tıp ve beşeri bilimler dini alana tamamen sızmıştı. [3]

Bilimlerde daha genel olarak, bu dönem profesyonelleşmenin

büyümesiyle işaretlendi . Bilim insanları ile sıradan insanlar arasındaki sınırlar daha da belirginleşiyordu. Bilim, giderek belirli bir alanda belirli, özel olarak eğitilmiş bir grup birey tarafından uygulanan bir etkinlik haline geldi. Fransa'da, bu profesyonelleşme özellikle belirgindi ve yüzyılın başlarında başka hiçbir yerde olmadığı kadar gerçekleşti. Paris'teki ve ülke genelindeki araştırma kuruluşları ve üniversiteler gerekli becerilere ve eğitime sahip olanlara pozisyonlar sağladıkça, bilim bir kariyer haline geldi. Her şeyin merkezinde, yüz elli üyesi (Britanya'daki Kraliyet Cemiyeti'nin üye sayısının üç katı) tarafından kontrol edilen bir kurum olan Académie des sciences, ülkeye tanınma , mali destek, yarışmalar ve ödüller yoluyla bilimsel gelişme ve araştırmada güçlü bir yön verdi. [4]

Yüzyılda ayrıca, şüphesiz orta sınıfın genişlemesi ve boş zaman aktiviteleri ile kendini geliştirmeye yönelik artan talep tarafından teşvik edilen popüler bilim endüstrisinin ortaya çıkışına da tanık olundu. Bilimsel dersler, müze sergileri ve popüler bilim kitapları, orta sınıf erkek, kadın ve çocukların, kavramları ve teorileri tam olarak kavramalarına gerek kalmadan bilimsel harikaları keşfetme ve bunlardan zevk alma konusunda eğlenmelerini sağladı. Genel halk için bilim, aynı anda öğretici, anlaşılır, harikulade ve muhteşem hale getirildi. [5] Figuier gibi birçok popülerleştirici, doğaüstü iddialarını popüler anlatılarına dahil ederek, bunları elektrik veya kimya ile aynı seviyede harikalar olarak sundu ve kısa süre sonra bilimsel külliyata dahil edildi. Bu fenomenleri anlamaya çalışan bilim insanlarının ve diğerlerinin çalışmalarını vurguladılar .

Elbette, neyin doğaüstü veya doğal bir olay olarak kabul edileceği ve neyin kabul edilmeyeceği konusunda bir fikir birliği yoktu, ancak doğaüstü fenomenler genellikle doğa yasalarını aşan olaylar veya deneyimler olarak anlaşılıyordu. Genellikle doğal güçleri ihlal eden veya aşan güçlere atfediliyorlardı ve öngörülemez ve gözlemlenmesi, kontrol edilmesi ve yeniden üretilmesi zor olma eğilimindeydiler , ancak çoğu zaman tanık olunması muhteşemdi. Bu, deneysel yöntemlerle araştırılmasını zorlaştırıyor, hatta imkansız hale getiriyordu. Bu tür fenomenlerle ilgilenenler için birkaç farklı

açıklama mümkündü. Bazıları için doğaüstü olaylar ve deneyimler açıkça sahteydi, hile ve yanılsamanın ürünüydü. Diğerleri içinse bilim tarafından henüz keşfedilmemiş doğal nedenleri vardı. Hangi fenomenlerin gerçek olduğu ve bunların nasıl açıklanacağı konusunda bir fikir birliği yoksa, aralarında bilim insanlarının da bulunduğu önemli sayıda birey ve grup kesinlikle bunların araştırılmasıyla ilgileniyordu.

Bu kitap, 1850'ler ile 1930'lar arasında Fransa'da doğaüstünü keşfetmeye yönelik çeşitli girişimlerin hikayesini, bir bağlantı ipliği olarak seanslarda tanık olunan fenomenleri kullanarak anlatıyor . Özellikle beş farklı grup tartışılıyor: (1) seanslarda yaşayanlar ve ölüler arasında bir bağlantı arayan ve bu bağlantıdan ruhsal alem ve ahiret biliminin ortaya çıkmasını uman spiritüeller ; (2) antik bilgeliği ve vahiyleri çağdaş bilimle birleştirerek "tam" bir bilim geliştirmeye çalışan okültistler; (3) doğaüstü deneyim iddialarını patolojik olarak gören hekimler, psikiyatristler ve psikologlar; (4) açıklanamayan fenomenlerle ilgili kişisel deneyimlerini paylaşarak halkı yeni bir araştırma alanının geliştirilmesine katılmaya davet eden ruhsal araştırmacılar; ve (5) *metapsikistler,* veya psişik fenomenlerin tamamen yeni bir bilimin gelişmesinin anahtarı olduğuna inanan meta-psikistler . Hepsi görünüşte doğaüstü fenomenleri incelemeye değer bulsalar da, bu grupların her biri doğaüstünün araştırılmasına yönelik yaklaşımlarında farklılık gösteriyordu ve bilimsel keşif ve açıklama ile neyin kastedildiğine dair belirgin bir anlayışa sahipti. Bilimlerle hem başarılı hem de başarısız çeşitli etkileşimleri, o dönemde Fransız bilimi ile doğaüstü arasındaki ilişkinin karmaşık doğasını bilgilendirir. Açıklanamayan harikaları bilime getirme girişimleriyle ilişkili hem vaatlere hem de sorunlara, ayrıca bu tür alışılmamış uygulamalar ve bilgilerle boğuşurken bilimin kendisinin sınırlarına işaret ederler.

Doğaüstü araştırmaları elbette yeni değildi, ancak on dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısı boyunca, dönemin bilimleri içinde ve çevresinde mevcut olan çeşitli söylemlerin parçaları olarak daha görünür hale geldiler. Fransa'da, 1850'ler, bu araştırmaların birleşeceği iki

hareketin ortaya çıkışına tanık oldu; seanslar etrafında gelişen spiritizm ve modern okültizm. 1853'te Fransızlar, masaları çevirmeye ve seanslara hayran kaldılar. Başlangıçta bir eğlence olarak tanıtılan uygulama, kısa sürede dini ve bilimsel otoritelerin ilgisini çekti. 1857'de Allan Kardec, spiritizmi seanslar sırasında ruhlar tarafından yapılan vahiylere dayanan dini bir doktrin olarak sundu. Spiritistler, seansların hem bilimde hem de dinde bir devrime yol açacağına; somut kanıtlarla desteklenen bir spiritüel bilimin ve inancın şafağını getireceğine inanıyorlardı . Onlar için, bilimsel ve dini alanlar zıtlıklar olarak görülmemeliydi; Umut, birinde veya diğerinde değil, ikisinin uzlaşmasında yatıyordu.

Spiritistler seanslarda öte dünya alemini keşfederken, okültizm alışılmamış ve ezoterik bir öğretiler dizisi olarak popülerlik kazanıyordu. Okültistler farklı nedenlerle doğaüstü olanla ilgileniyorlardı. Daha mistik yönelimli olarak, eski zamanların kayıp vahiylerini ve bilgilerini ortaya çıkarmayı ve bunları modern dünyayla alakalı hale getirmeyi umuyorlardı. Çağdaş bilimin kutsal ve eski vahiylerle birleşmesinin yeni, " tam" bir bilime yol açacağını iddia ettiler.

Spiritistler ve okültistler doğaüstü fenomenler ve mistik deneyimlerle ilgilenen tek kişiler değildi . Yüzyılın başındaki doktorlar , psikiyatristler ve psikologlar kendi yollarıyla araştırma alanlarını genişletiyor ve doğaüstü dünyasına karşı sürekli bir ilgi geliştiriyorlardı. Özellikle insan davranışı üzerine yaptıkları çalışmalar onları sıklıkla dini deneyimleri ve aşırı inançla ilişkili tezahürleri düşünmeye yöneltti. Onlar için mümkün olan hiçbir doğaüstü açıklama yoktu, sadece fizyolojik ve patolojik olanlar vardı. Onların gözünde medyumlar ve diğerleri, başka bir alemle iletişimin kanıtından çok zihinsel hastalıklara benzeyen semptomları olan hastalardı. Sınıflandırılacak basit meraklardan daha fazlası olan medyumlar ve takipçileri, zihinsel patoloji teorilerinin önerilen temeli haline geldiler.

Herkes aynı fikirde değildi. Psişik araştırmacılar için medyumlar, herkeste geliştirilebilecek elle tutulamayan insan yeteneklerinin

işaretlerini sergiliyordu. Fransa'da, psişik araştırmalar Annales des sciences psychiques etrafında gelişti , 1890 ile 1919 yılları arasında yayınlanan bir dergi. Alan, hem seanslardaki gözlemlere hem de halktan gelen tanıklıkların birikimine dayanıyordu. Psişik araştırmacılar, araştırmaya açık ve popüler bir yaklaşımı teşvik ettiler . Birçoğu asgari düzeyde bilimsel eğitim almıştı ve alanlarına herkesi davet ediyorlardı. Ancak 1910'ların sonlarına doğru, bu yaklaşımın meyve vermediği ortaya çıktı ve 1919'da birçok psişik araştırmacının uzun zamandır hayalini kurduğu Institut métapsychique international (IMI) kuruldu. 1919'dan 1931'e kadar, IMI üyeleri, bunun, seansları insanlarda henüz keşfedilmemiş güçler (telepati, telekinezi, durugörü vb.) açısından açıklayacak ciddi ve saygın bir metapsişik biliminin temellerini sağlayacağını umuyordu. Metapsikistler, zihnin yeni bir bilimini geliştirme çabalarında, bilimsel külliyata dahil edilmesini umdukları seansları kullandılar.

Bu hikaye 1931'de sona eriyor, çünkü o yıl Fransızların doğaüstüne olan ilgisinin sonunu işaret etmiyor, aksine Fransa'da iddia edilen doğaüstü olayları daha genel bir düzeyde açıklamak için ciddi ve saldırgan bir girişimin yapıldığı son zaman gibi görünüyor. 1931'de, IMI üyeleri araştırma vizyonlarını hem ulusal hem de uluslararası alanda toplumlarının geri kalanına kabul ettirmek için son çabalarında başarısız oldular. 1930'lar ayrıca Fransız akademisyenler tarafından doğaüstüne yönelik ciddi değerlendirmelerin sonunu da işaret etti . O zamana kadar, ne ruhsal araştırmanın ne de metapsişiklerin ülkedeki üniversitelerde ve diğer yüksek öğrenim kurumlarında meşruiyet kazanamayacağı açıklığa kavuşmuştu . - Ancak, 1850'lerden 1930'lara kadar geçen sekiz on yıl boyunca, doğaüstünün araştırılması, potansiyel tanınma vaadinde bulunan alışılmadık bir araştırma olarak belirsiz ama verimli bir üretim alanı işgal etti.

BİRİNCİ BÖLÜM

Dönen Masalardan Spiritizme

Mayıs 1853'te bir akşam, yaklaşık yirmi kişi, Parisli bir bankacı olan M. Delamarre'nin evinde heyecan verici ve gizemli yeni bir fenomene tanık olmak için toplandı . Katılımcılar bir zincir oluşturup ellerini bir masanın üzerine koyarak, masanın sebepsiz yere hareket etmesini veya vurma seslerinin çıkmasını sabırla beklediler. [1] Parisliler yeni bir oyun keşfetmişlerdi: masa çevirme. O sezon birçok salonda, akşamlar benzer şekilde, masaların kendiliğinden dönmesini bekleyerek geçirilirdi. Büyük Britanya ve Almanya'yı çoktan büyüleyen çılgınlık, o yılın nisan ayının sonunda Fransa'ya ulaştı. Çağdaşlar, Avrupa'yı kasıp kavuran bir çılgınlıktan, bir salgından bahsediyorlardı. Gazeteler ve dergiler, ruh çağırma seanslarının anlatımlarını yayınlamaya başladı . İlgilenenlere fenomenin nasıl üretileceğini açıklamak için broşürler hızla bir araya getirildi. Sadece birkaç hafta içinde, masa çevirme tüm ülkenin dikkatini çekmeyi başardı. Bazı yazarlar, katılımcıları böylesine boş bir faaliyetin hassas bir kitle için tehlikeleri konusunda uyardı , ancak çoğu kişi için masa çevirmek sadece akşamı geçirmenin eğlenceli bir yoluydu.

Ancak Haziran ayına gelindiğinde, masalar çoğunlukla dönmeyi bırakmıştı. Basın, sözde harikaları hakkında haber yapmayı bıraktı. Görünüşe göre Fransızlar, eğlenceli olsa da kapsamı sınırlı olan bir

oyuna olan ilgilerini kaybetmişlerdi. Ancak herkes bu son eğlenceden vazgeçmedi. Sonraki birkaç ay boyunca, masalar daha sınırlı bir kitleyi büyülemeye devam ederken, uygulama mutasyona uğramaya başladı. 1853'ün sonuna gelindiğinde, başlangıçta sadece salon hileleri gibi görünen şey, doğaüstü olanın tam teşekküllü bir arayışına dönüşüyordu: seans. Basın, bu daha az popüler ama daha karmaşık eğilim hakkında haber yapmaya başladı. Tipik bir seansta, bir düzineden az kişiden oluşan bir grup, parmaklarıyla birbirine bağlı bir zincir oluşturdukları ahşap bir masanın etrafında toplanırdı . İki kalın perdenin arkasına saklanan medyum, masada yalnızca ellerini görünür halde bırakırdı. Katılımcılar daha sonra karanlıkta sabırla bekler, bazen sessizce konuşur veya şarkı söylerlerdi. Başarılı bir - seansta, masa bir noktada sallanmaya başlar ve yere geri dönmeden önce bir kenara kalkardı; bu, ruhun geldiğini ve artık sorgulanabileceğinin işaretiydi. Alfabeyi okuyan katılımcılar, ruhun masadan gelen vuruşlarla belirli bir harfi belirtmek için vahiylerini hecelemesini beklerlerdi. Ancak bu iletişim yöntemi zahmetliydi ve medyum genellikle bir transa girer, ruhun kolunu kontrol etmesine izin verir, kalem ve kağıt alır ve çılgınca bir iletişim yazardı . Daha da etkili bir iletişim yöntemi, ruhun medyumun bedenine girmesi ve doğrudan izleyiciyle konuşmasıydı. Bazen, bir ruh da kendini maddeleştirebilir, katılımcılardan bazılarına dokunabilir ve hatta - önceden hazırlanmış sakızda bir el veya ayak izi bırakabilirdi. Bir seansta çok daha fazla fenomene tanık olunabilirdi . Bazı medyumlar geleceği tahmin ettiklerini veya izleyicilerine sırlar açıklayabildiklerini iddia ettiler. Diğerleri müzik aletlerini havaya kaldırdı veya çalmaya, nesneleri hareket ettirmeye veya çiçeklerin havadan belirip şaşkın katılımcıların üzerine yağmur gibi yağmasını sağladı. Özel uzmanlıkları ne olursa olsun, yetenekli medyumların iyi bir gösteri sunacağı kesindi.

Gazeteciler, bilim insanları ve din düşünürleri de yeni fenomenlerle meşgul olmaya başladılar. Bunların ardında ne vardı? Çeşitli teoriler öne sürüldü: Bazıları bunun zeki dolandırıcıların işi olduğunu; hile ve dolandırıcılık olduğunu söyledi. Diğerleri medyumların keşfedilmeyi ve anlaşılmayı bekleyen gizemli yetenekleri olduğunu düşündü .

Diğerleri içinse ilahi veya şeytani güçler iş başındaydı. Masaları döndürmenin ilk sözlerinden itibaren , birkaç bilim insanı duydukları veya ilk elden tanık oldukları fenomenler için biraz küçümseyici açıklamalar sağladı. Daha sonra, salon oyunları seanslara dönüştükçe ve ruhlar kendilerini göstermeye ve varlıklarının elle tutulur kanıtlarını sunmaya başladıkça, bilimsel açıklamaların uyarlanması veya değiştirilmesi gerekti.

1857'de, Lyonlu bir matematik öğretmeni, "Allan Kardec" takma adını kullanarak, ruh çağırma seanslarında ruhlardan toplanan mesajlara dayanan ruhçuluk doktrinini tanıtan *Le livre des esprits adlı bir kitap yazdı* . Fransa'da, Kardec'in yayını fenomen için belirleyici bir an oldu. Bundan sonra, ruhçuluk, inananlar ve şüpheciler için seans tartışmalarının odak noktalarından biri haline geldi. Sonraki on iki yıl boyunca, Kardec hem medyumlar hem de katılımcılar için net bir prosedür seti oluşturdu. Kitaplar, bir dergi, bir ruhçuluk topluluğu ve Fransa genelinde halka açık dersler aracılığıyla popüler bir hareket yarattı. 1869'da öldüğünde, çalışmaları ona birçok takipçi kazandırmıştı. Kardec, seanslardaki mesajların önemini vurgularken, bir sonraki nesil ruhçular, ruhlar tarafından üretildiği söylenen fiziksel fenomenler kümesine daha fazla dikkat edecekti . - Kardec'in çalışmalarına egemen olan dini ve ahlaki sorulardan uzaklaşarak , kendilerini rasyonel, hatta bilimsel bir doktrinin taraftarları olarak sundular. Bir ahiretin varlığına dair elle tutulur kanıtlara sahip olduklarını iddia ettiler. Onlar için, seanslar gözlem ve gerçeği vahiy ve inançla birleştirerek, bilim ve dinin görünüşte zıt kutupları arasında bir uzlaşma vaat ediyordu .

TABLOLARLA İLK DENEYİMLER

Ölülerle iletişim kurma girişimleri birçok gelenekte bulunabilse de , modern uygulama 19. yüzyılın ortalarında Amerika'da ortaya çıkmıştır. Her şey 1848'de Yukarı New York Eyaletindeki Hydesville kasabasında başladı. Fox ailesi yeni bir eve taşındıktan sonra, iki küçük kız kardeş Margaret ve Kate geceleri rahatsız edici vurma seslerinden şikayet etmeye başladılar. Fox ebeveynleri kısa sürede

seslerin çocuklarıyla iletişim kurmaya çalışan bir varlık tarafından çıkarıldığına ikna oldular. Yetişkinler bir iletişim yöntemi önerdiğinde ruhla iletişim kuruldu: "hayır" için bir vuruş ve "evet" için üç vuruş. İddia edilen ruh, basit talimatları hemen anladı ve temel soruları cevaplayabildi . Çok geçmeden Fox'lar alfabeye vurarak daha etkili bir iletişim yöntemi geliştirdiler ve bu da ruhun daha önemli mesajlar iletmesini sağladı. Aileye, evin önceki sakinlerinden biri olduğunu, yıllar önce öldürüldüğünü ve bodruma gömüldüğünü bildirdi. Kemikler gerektiği gibi çıkarıldığında, Fox'lar ve komşuları ruhlarının gerçekliğine ikna oldular. Haber kasabaya ve New York Eyaletinin her yerine yayıldı. Kısa süre sonra, Kate ve Margaret ablaları Leah ile birlikte Rochester'da yaşamaya gittiler. Sadece tıkırtılar onları takip etmekle kalmadı, aynı zamanda artık birden fazla ruhla iletişim kurabildiklerini de hemen keşfettiler. Ruhların sayısı arttıkça, Leah Fox küçük kardeşlerinin büyülenmiş izleyicilere öte dünyanın mesajlarını ilettiği seanslar düzenlemeye başladı. [2]

Fox kardeşler ilkti, ancak diğerleri kısa süre sonra ölülerle iletişim kurma konusunda benzer yetenekler keşfettiler. Onların etrafında yeni bir hareket gelişti: spiritüalizm . Spiritüalistler, diğer dünyayla bu iletişimler aracılığıyla ahiret hakkında kesin kanıt bulduklarını iddia ettiler. Seansların dini inançları yalnızca inançtan ziyade fiziksel gerçeklere dayandırmayı mümkün kıldığına inanıyorlardı. Somut kanıt, spiritüalizmin merkezindeydi. Bu dünya ile öbür dünya arasında gözlemlenebilir ve doğrulanabilir bağlantılar sağlayanlar olarak, seanslar ve medyumlar spiritüalist uygulamada önemli bir yer işgal etmeye başladılar. [3]

Amerikan spiritüalist hareketi önem kazandıkça, faaliyetlerine dair haberler Avrupa'ya yayıldı. 1852 yazında, Fransız Katolik gazetesi *L'univers,* bu yeni tarikatın kayda değer ilerlemesini bildirdi. [4] Ancak, Avrupalılara Amerikan spiritüalizmiyle ilişkili uygulamaları tanıtan seyyar medyumlardı . İlk Avrupa seansları İskoçya'da gerçekleşti. Oradan, çılgınlığın kıtayı şehir şehir ele geçirdiği söyleniyor. [5] Mart 1853'te Bremen'den bildiren bir Alman doktor, New York'tan gelen bir vapurun varışının ardından oluşan atmosferi şöyle tarif etti: "Yaklaşık sekiz gündür, güzel şehrimiz tarif edilmesi zor bir çalkantı

halinde. . . . Buralarda insanların bu fantastik egzersizle meşgul olmadığı tek bir ev yok." [6] Nisan 1853'te, Strazburg, Marsilya, Bordeaux, Toulouse ve Fransa'daki diğer tüm büyük merkezlerin sakinleri ruhları nasıl yönlendireceklerini ve işleri nasıl çevireceklerini öğreniyorlardı. Görünüşe göre herkes bu yeni oyundan büyülenmişti. [7]

Konuyla ilgilenen halka bilgi sağlamak için nasıl yapılır kılavuzları hızla bir araya getirildi. Yazar ve gazeteci Ferdinand Silas, fenomenin başarılı bir şekilde nasıl yeniden üretileceğine dair bir dizi ayrıntılı öneri sundu . İyi sonuçlar için, on sekiz ila yirmi yaşları arasındaki erkekler ve on altı ila kırk yaşları arasındaki kadınlar olmak üzere - beşten fazla katılımcı olmaması gerektiğinde ısrar etti . Aile üyeleri ve arkadaşlar yan yana oturmalıdır . Hafif, oval, tekerlekli ahşap bir masa kullanılmalı ve hareketlerini kolaylaştırmak için halının üzerine yerleştirilmelidir. Katılımcılar, parmaklarıyla birbirine bağlanan bir zincir oluşturmalı ve masanın hareketlerini kısıtlamaktan kaçınmalıdır. Yeterince sabırlı ve odaklanmışlarsa, parmaklarda, kollarda ve göğüste sıcaklık ve karıncalanma gibi alışılmadık hisler yaşamaya başlamalıdırlar. Yirmi ila altmış dakika sonra, masa üstünün sallandığını görmelidirler. Daha sonra, etrafındaki insan zinciri kapalı kalırsa, masa daha önce kararlaştırılan yönde yavaşça dönmeye başlayacaktır. [8]

Masa çevirme çılgınlığı Fransızları neredeyse bir gecede ele geçirmiş gibi görünse de, aynı hızla terk edildi. Aynı sonuçları veren aynı prosedürlerin tekrarıyla sınırlı olan masa çevirme, heyecanını ve ilgisini kısa sürede yitirdi. Sonuçta, bir masanın kendi kendine dönmesini görmenin yeniliği kaç kez geçti? Sadece iki ay sonra, 25 Haziran'da haftalık gazete *L'illustration* masaların durduğunu ilan etti. [9] Bu çılgınlık sona ermişti. Popüler bilim yazarı Louis Figuier daha sonra "Bu dünyada her şey kendini tüketiyor," diye anımsadı. "Yeterli sayıda tekrarlandığında, yorulduk

İlk seanslar sosyal ortamlarda masayı çevirmekle sınırlıydı. Louis Figuier'den, *Les mystères de la science* (Paris: Librairie illustrée, 1860), 1: 73.

Bu işgalin aslında oldukça sıkıcı olduğunu ve zaten bildiğimiz şeylere hiçbir şey eklemediğini söyledi. Böylece masalar her yerde ve hep birlikte durdu." [10] Masaları çevirerek toplanmak tamamen sona ermedi, ancak uygulama Amerikan spiritüalist seanslarını anımsatan daha karmaşık bir fenomenler kümesine kaydı. Konuşan masalar

bulmak daha zordu. Sadece talimatlara uymaya hevesli, coşkulu katılımcılardan daha fazlasını gerektiriyorlardı: ruhları çağırabilen ve onlarla iletişim kurabilen bir medyuma ihtiyaç vardı.

konuşan masalarla yapılan bu ilk sohbetleri sıkıcı bulacağından şüphe yok . Katılımcılar, belirli bir harfi belirtmek ve yavaşça kelimeler ve cümleler oluşturmak için bir rap bekleyerek alfabeyi zahmetle okudular. Bir kez önerildiğinde, otomatik yazma tekniği işleri hızlandırmaya izin verdi. Bir ruh tarafından ele geçirilen bir medyum, öte dünyadan mesajlar yazar veya dikte ederdi. Daha yeni ve daha hızlı ruh iletişim yöntemleriyle, alışverişler daha uzun ve daha karmaşık hale geldi. Ruh çağırma seansları ilginç hale geliyordu. Zengin ve ünlülerin evleri dahil olmak üzere çok sayıda evde yapılmaya başlandı. İmparatoriçe Eugénie sarayda medyumların yer aldığı seanslar ve gösteriler düzenledi. Victor Hugo da Guernsey Adası'nda sürgündeyken masalarla deneyler yaptı. Ailesi ve arkadaşı ve yazar meslektaşı Auguste Vacquerie ile Hugo'nun Racine, Molière, Dante ve diğerlerinin ruhlarıyla iletişim kurduğu varsayılıyor. Ancak, geçmiş edebi figürlerle yapılan alışverişler yazar için pek tatmin edici olmadı; yazar kısa süre sonra, seanslar sırasında elde edilen şiirlerin ve diğer yazılı eserlerin, ölmüş dahilerinkinden ziyade katılımcıların bilinçsiz yaratımları olma olasılığının daha yüksek olduğu hayal kırıklığı yaratan sonucuna vardı. Hugo'nun sürgündeyken seanslara olan ilgisini çeken bir şey varsa, o da birkaç yıl önce boğulmuş olan - sevgili ölmüş kızı Léopoldine ile yaptığı iletişimlerdi. Yazarın, sözde ruhuyla etkileşimlerinde biraz teselli bulduğu söylenir. [11]

Hugo'nun ünlü adamların ruhlarıyla etkileşimleri istisna olmaktan çok normdu. Ülke çapında birçok tarihi figür seanslarda göründü ve tarihi olayların kendi taraflarını anlatma fırsatı verildi. Örneğin, 1853'te gerçekleşen seansları hatırlayan ultra muhafazakar L' *émancipateur de Flandre et d'Artois'in baş editörü Henri Carion,* bir zamanlar Jeanne d'Arc ile yaptığı ve Louis XVI ve ailesinin kaderini sorduğu bir konuşmayı hatırladı. Güvenli bir şekilde cennete ulaştıklarını, hapisten sağ çıkamayan veliaht da dahil olmak üzere, temin etmişti. [12] Jeanne d'Arc o ilk yıllarda özellikle popüler bir ruhtu. Napoléon, François-René Châteaubriand, Jean-Jacques Rousseau ve

Saint Augustine de öyleydi. Her ruh, seanslara belirli mesajlar getirdi ve dönemin tarihi, politik, sosyal, ahlaki, dini ve hatta bilimsel tartışmalarına katıldı . Ruhlar, medyumlar aracılığıyla katılımcılara herhangi bir bilgi veya şaşırtıcı bilgi parçası ifşa edebilirdi. [13]

Bu nedenle, medyumlar için seanslar büyük bir potansiyel taşıyordu. Eğer ruhlar geçmişi yeniden yazma ve geleceği tahmin etme gücüne sahipse, eğer siyasi görüşleri değiştirebiliyor veya izleyicilerinin bilgisini şekillendirebiliyorlarsa, medyumlar bunda zorunlu olarak rol oynadılar. En azından seanslar için elzemdi ve en fazla, bilinçli veya bilinçsiz olarak bu yeni bilginin yaratıcılarıydılar. Medyumluğun faydaları vardı. Fransa'da, daha önce Amerika ve Britanya'da olduğu gibi, birçok katılımcı, özellikle kadınlar, kendi medyumluk yeteneklerini hızla keşfettiler. Küçük, özel çevrelerde performans gösterenlerden, şehirden şehre seyahat edenlere, zenginlerin evlerine davetleri kabul edenlere kadar, medyumların yetenekleri onlara saygı kazandırdı ve bazen [14]
para. [14]

Medyumlar, kendi yüzyıllarında bile, doğaüstü güçlere sahip olduklarını iddia eden ilk kişiler değildi. Masalar, zaten olağanüstü tezahürler ve mistik kadınlar ve çocuklarla dolu bir dünyada konuşmaya başladı. Roma Katolik geleneğinde, vizyonerler ve Meryem'in görüleriyle ilgili hikayeler hem halkı hem de basını büyüledi. 1830'da, Meryem'in Paris'teki bir rahibeye göründüğü iddiaları, dünya çapında milyonlarca madalyonun satılmasına yol açtı. 1846'da, Fransız Alpleri'ndeki küçük La Salette kasabasında, iki genç çoban, Mélanie Calvat ve Maximin Giraud, ağlayan bir Meryem'in vizyonlarını tarif etti; bu iddia, hacıları hızla çekti ve sonunda Kilise tarafından desteklendi. On yıl sonra, 1858'de, Meryem genç Bernadette Soubirous'a on yedi kez göründü ve Lourdes'u bugün de kaldığı önemli bir hac ve mucizevi şifa mekanına dönüştürdü. Dini alanın dışında, ergenlik çağındaki kadınların etrafında bazen garip olayların gerçekleştiği söylenirdi. Örneğin, Fransızlar ölülerle konuşmaya başlamadan birkaç yıl önce, genç Angélique Cottin, varlığının mobilyaların uçmasına neden olduğu iddialarıyla ilgili olarak basında birçok kez anılmıştı. Tıpkı medyumların kendisinden

sonra yapacağı gibi, kendisine "elektrikli kız" dendiği gibi, çok fazla ilgi çekti ancak çok az açıklama yapıldı. 1846'da memleketi Normandiya'dan Paris'e seyahat etti ve burada dönemin önde gelen bilim insanlarıyla bir araya geldi ve Académie des sciences'ta bir tartışmanın konusu oldu . Ancak, François Arago başkanlığındaki bir komisyon fenomeni doğrulayamadı ve bir rapor sunamadı. [15]

Yetenekleri bakımından medyumlara daha yakın olan uyurgezerler, yüzyılın ortalarında basiretleri ve diğer yetenekleriyle ün kazanmışlardı. Uyurgezerlik , tüm canlı varlıklarda bulunan bir sıvının özellikle hassas kişilerde manipüle edilebileceği inancı olan hayvan manyetizmasıyla ilişkilendirilirdi. Uyurgezerler çoğunlukla kadınlardı -bazı dikkate değer istisnalar hariç- manyetizörleriyle çalışan, genellikle erkek olan ve güçlü, hayati sıvıyla dolu ve başkalarına hükmedebilen kişiler olarak tasvir edilen kişilerdi. Kamusal gösterilerde, düşünce aktarımı ve hatta bazen ölülerle iletişim gibi etkileyici yetenekler gösterdikleri söylenen bir transa girerlerdi. Bazı uyurgezerler evlerinde müşteri kabul eder ve danışmanlıklarıyla geçimlerini sağlarlardı. Yirminci yüzyılın başlarında bile uyurgezerlerden şehrin rehber kitaplarında bahsediliyordu. Örneğin, -1906 *Guide des plaisirs à Paris,* diğer durugörücülerle birlikte ikinci görüş danışmanlığı için önerilen dokuz kadın uyurgezerin adreslerini listeler. [16] Ancak o zamana kadar, bazı uyurgezerler bu mesleği uygulamaya devam etseler de, bunların büyük çoğunluğu medyumluğa geçiş yapmıştı. Seansların diğer doğaüstü üretim türlerine hakim olduğu bir ortamda , açıklanamayan ve mistik türden yeteneklere sahip olanlar genellikle eğilimi takip etti ve uyum sağladı. [17]

SEANSTA KORKULAR VE AÇIKLAMALAR

Seanslar, başlangıçtan itibaren birçok broşür ve yoruma yol açtı. Heyecan ve hatta bazen duyusal gerginlik atmosferinde gerçekleşmiş olmaları fark edilmeden kalmadı. Katılımcılar karanlık bir odada doğaüstü bir tezahürü beklediler. Erkekler ve kadınlar bir masanın etrafında dönüşümlü olarak oturdular, elleri birbirine değdi. Ordu

kaptanı Jacquet, bir şiirinde, Paris'i ziyaret eden ve bir salonda seansa tanık olan saygın bir vatandaşın hikayesini anlatırken buna değindi. Vatandaş, böyle bir uygulamada büyük tehlikeler olduğunu iddia etti. Dokunma, heyecan ve gizem, kafa karıştırıcı sevgi duyguları getirebilirdi. Babalar uyarılmalı ve kızlarının böylesine ahlaksız bir duruma karışmasını engellemeli, aksi takdirde sonuçlarına katlanmalıdırlar. [18]

Seanslar basit salon numaralarından diğer dünyayla iletişim kurma alanlarına doğru geliştikçe, medyumlar uygulamanın odak noktası haline geldi. Çoğu bilim insanı, performanslarını bilinçli veya bilinçsiz sahtekarlık olarak reddetti. Seans eleştirmenleri, katılımcıların zihinsel sağlıkları için tehlikelerden sık sık bahsetti ve bazılarında delilik vakaları geliştiğini belirtti. [19] Gazeteci Ferdinand Silas, oluşabilecek yan etkiler konusunda uyardı: Seanslar sırasında sıklıkla yorgunluk, halsizlik ve sinirsel heyecan yaşanıyordu . Çoğu durumda, bu hisler kısa bir süre sonra sona eriyordu, ancak en hassas katılımcılarda kalıcı olabiliyorlardı. [20] Eczacı P.-F. Mathieu da - katılımcıların ve medyumların iyiliği konusunda endişeliydi. Tablolar sıklıkla karışıyordu ve bu bazen daha hassas katılımcılarda ve medyumlarda deliliğe yol açıyordu, diye yazdı Mathieu. Dahil olan herkese, özellikle duygusal olarak daha kırılgan olanlara dikkatli olmalarını tavsiye etti. [21] Doktorlar ayrıca masa çevirme ve seanslarda fiziksel tehlikeler olduğunu bildirdiler . Strazburg'dan bir tıp dergisi, uçan mobilyalar nedeniyle kazalar ve bir vakada ölüm olduğunu bildirdi. [22]

Katolik Kilisesi'nin farklı korkuları vardı ve bunun iyi bir nedeni vardı. Bu, doğaüstü iddialarla karşı karşıya kaldığı ilk ya da son sefer değildi. Ancak, seanslar sadece başka bir doğaüstü tezahürden daha fazlasıydı. Hem dünyevi hem de ruhsal konularda potansiyel olarak çok güçlü bir rakip otorite sunuyorlardı. Vizyonlar veya pos seansları gibi önceki zorluklar her zaman ayrı olaylar olarak kalmış, sayıları sınırlı ve süreleri kısaydı, ancak seanslar tekrarlanabilirdi. Herhangi bir yerde ve herhangi bir zamanda gerçekleşebilirlerdi. Ruhlar her zaman izleyicilerine yeni gerçekleri açıklayabilecekleri için açık uçlu öğretiler sağlıyorlardı. Dahası, vahiyler muhtemelen gözlemlenebilir ve test edilebilir şekillerde üretiliyordu. Bu nedenle, medyumsal

fenomenler inancı geçersiz kılma ve dini vahiylerden daha güçlü kanıtlar sağlama potansiyeline sahipti.

Birkaç Katolik yazar, fenomenlerin gerçek olduğuna inandı ve bunların arkasında Şeytan olduğunu öne sürdü. Bazıları, seansların şeytana Dünya'da Tanrı'ya karşı savaşında yeni bir silah sağladığını yazdı. İsimsiz bir din adamına göre, masaların çalkalanması, düşmesi ve İsa ile ilgili soruları yanıtlamayı reddetmesi - sorguya çekildiğinde bile - Şeytan'ın dahil olduğunun güçlü bir göstergesiydi . [23] O dönemde seanslarda Şeytancılığın varlığı konusunda en açık sözlü yazar olan Jules-Eudes Mirville için, masalar materyalizmin bir simgesiydi, manevi nedenlerin açıklayıcı gücünü kabul edemeyen bir dönemin kibrinin amblemiydi . Masalar Fransa'da hareket etmeye başladığında, Mirville, özellikle musallat olma iddialarına odaklanarak, şeytanın çeşitli doğaüstü tezahürlerine karşı bir haçlı olarak sağlam bir üne kavuşmuştu . Ona göre, fenomeni yalnızca zeki bir etkenin faaliyeti açıklayabilirdi ve bu etken şeytan olmalıydı. Masalara gelince, bunlar en azından ruhsuz bir toplumun ifadesiydi, en kötü ihtimalle ise şeytanın işiydi.[24]

Diğer Katolik yazarlar konuşan masalara bir neden atfetme konusunda daha çekingen davrandılar. Filozof André Pezzani, Şeytan'ın masaların hareketinde doğrudan bir rolü olduğuna inanmıyordu, ancak hareketlerinin yön veya amaç olmaksızın hareket eden ruhların seslerinden kaynaklandığını düşünüyordu. Ancak Pezzani, ortaya çıkan karışıklığın Katolik birliğini parçalayacağından ve böylece şeytanın Dünya'daki misyonuna katkıda bulunacağından korkuyordu. [25] Pezzani'ye göre, masalara kulak veren Hıristiyanlar kendilerini tehlikeli fikirlere maruz bırakıyorlardı çünkü masalar insanlar ve hayvanlar arasında hiçbir fark olmadığını, yaşamın bitki aleminde başladığını ve organizmaların daha düşük yaşam formlarından giderek daha karmaşık olanlara ve en sonunda uygar varlıklara evrimleştiğini ortaya koyuyordu. [26]

Çoğu Katolik yazar, fenomenin gerçekliğine inansalar bile, tezahürler için şeytani açıklamaları reddetmede Pezzani ile aynı fikirdeydi . Bir seans, inananın ölmüş bir arkadaşı veya aile üyesiyle yeniden bağlantı kurmasını sağlayan harika bir deneyim olabilirdi.

Ruhlar, Cennet, Araf veya Cehennem'den gelen melekler veya ölü ruhlar olabilirdi; veya vaftizden önce ölmüş çocukların ruhları olabilirdi. Katolik gazeteci ve dergi editörü Henri Carion'a göre, ruhun doğası, varlıkla sohbet ederken belirlenmeliydi. Göksel ruhlar bilge ve özlü olurdu, yaramaz ruhlar gurur ve kafa karıştırıcı bir söylem gösterirdi; iyi ruhlar sağlam tavsiyelerde bulunur ve yardımsever olurdu; Araf'taki ruhlar yalvarır ve alçakgönüllülükle sefaletlerini itiraf ederdi ve lanetliler, onları şu anda bulundukları yere getiren şiddetli tutkuların izlerinden tanınırdı. Carion, iyi ruhların anlamsız soruları cevaplamayı reddettiğini belirtti . [27] P.-F. Mathieu'ya göre, bir ruhun kimliğini belirlemek, seanstaki kişilerin sorumluluğuydu. Ruhlar bir teselli ve bilgi kaynağı olabilirdi, ancak hepsine güvenilmemelidir. Şeytan konuşuyor olsun ya da olmasın, seanslar fiziksel, duygusal ve hatta ruhsal yaralanma korkusuyla ciddiyetle ve aşırı dikkatle yürütülmelidir. [28] Parisli rahip Almignana, hareket eden ve konuşan masaların arkasında Şeytan'ın olma olasılığını düşündü, ancak ele geçirilme belirtilerini gözlemleyemediği için bu hipotezi reddetti. Yine de fenomenin gerçekliğine inanarak, duyulan seslerin ölülere ait olması gerektiği sonucuna vardı. [29]

Katolik yazarlar seanslar hakkında yazan tek kişiler değildi. En başından itibaren bilim insanlarından uçan mobilyaları ve hareket eden ve konuşan masaları gözlemlemeleri ve bunlar hakkında yorum yapmaları istendi. 1853 Mayıs'ının sonlarında, seanslara katılan bir de La Giroudière, fenomenlerin bilimsel olarak tartışılması çağrısında bulunduğu bir mektup yayınladı. Geçmişte bilim insanlarının daha kafa karıştırıcı bazı tezahürleri dikkate almayı nasıl reddettiklerini kınadı. Neden, diye sordu, kimyadaki yeni elementleri inceledikleri gibi harikulade olanı da incelemediler? Neden yeni bir fenomeni gözlemlemediler, üzerinde deneyler yapmadılar ve nihayetinde onu sınıflandırıp bilim içinde bir yer vermeden önce etkilerini ve etkilerini kaydetmediler? [30] École normale supérieure'ün müdürü Ernest Bersot, bilim insanlarına disiplinlerinin kökeninin harikulade olanda olduğunu hatırlattı ; bu tür tartışmalarda sıklıkla dile getirilen bir iddiaydı bu. Bilim, açıklanamayan gerçeklerden doğmuştu; doğal ve harikulade olanın birleşmesinden , yavaş yavaş bir dizi bilimsel yasaya dönüştü ,

diye yazdı. Eğer hareket eden ve konuşan masalar doğada doğaüstü olarak kabul edildiyse, bu sadece geçiciydi. Sıkı gözlem ve bilimsel açıklamalardan sonra , bunlar da doğal fenomenler olarak kabul edilecekti. [31]

Bilim insanlarının çoğunluğu ciddi bir araştırma çağrısına cevap vermeyi reddetti. 1850'ler boyunca hem Fransa'da hem de yurtdışında sadece birkaçı gizemli tablolara ilgi gösterdi. Bunlardan en erken ve en önemlisi, elektrik ve manyetizma alanındaki katkılarıyla tanınan fizikçi Michael Faraday'dı . Tabloların hareketlerine mekanik bir açıklama getirdi. Katılımcıların iradesiyle tetiklenen ellerin küçük hareketleri tabloların dönmesini sağlıyordu . Faraday'ın hareket eden tablolar hakkındaki yorumları saygın İngiliz dergisi *The Athenaeum'da* yayımlandı ve Temmuz 1853'te makalesinin bir çevirisi Fransız haftalık dergisi *L'illustration'da yayınlandı.* İlk zamanlarda seansları açıklamak için en sık başvurulacak açıklamanın ilk versiyonunu sunmuştur . [32]

Académie des sciences'a gelince, Fransa'da ortaya çıktıktan kısa bir süre sonra kehanet çubuğu ve döner tablalar hakkında raporlar aldıktan sonra, konu hakkında kendi çalışmasını üretmesi gerekiyordu. Muséum d'histoire naturelle'de kimyager olan Michel-Eugène Chevreul başkanlığında bir komisyon kuruldu. Chevreul'den tuhaf olayları araştırması istenmesi ilk kez değildi. 1833'te, Académie'nin iple tutulduğunda sarkaçların ürettiği garip hareketleri ele almak üzere başka bir komisyonunda yer almıştı. O zamanlar, yıllar sonra Faraday'ınkine benzer mekanik bir açıklama getirmişti: öznenin küçük, bilinçsiz kas hareketleri, bir nesnede görünür ve gizemli bir hareket üretebilirdi. [33] Chevreul, kehanet çubuğu ve döner tablalarla ilişkili fenomenleri üreten şeyin aynı bilinçsiz kas hareketleri olduğunu açıkladı. [34]

Chevreul komisyon raporunun ötesinde ilgisini çekecek kadar bir şey görmemiş olsa da, seanslar komisyonun başka bir üyesinin sürekli ilgisini çekmeyi başardı. 1854'te fizikçi Jacques Babinet, *Revue des deux mondes* için masalarda iki makale yazdı. Chevreul gibi Babinet de doğaüstü tezahürlere yabancı değildi. 1846'da elektrikli kız Angélique Cottin komisyonunun bir parçasıydı ; ve 1851'de Norman

kasabası Cideville'de perili bir ev iddialarına ilgi duymuştu. Bilim gerçeklere dayanıyordu, diye açıkladı. Bu vakalarda tartışılmaz gerçekler var mıydı? Daha önce, bilimsel kanıtların eksikliği onu elektrikli kız veya Cideville perili evi gibi fenomenlerin varlığını reddetmeye yöneltmişti. Fakat 1854'te Babinet tabloları incelediğinde, bunların gerçek olabileceğine inandığını fark etti ve bunların hareketlerini , etraflarındaki birçok katılımcının aynı anda hissettiği sinirsel tedirginliğin bir bileşimi olarak açıkladı.

O zamana kadar, fenomenlerin mekanik açıklamaları giderek daha popüler hale gelmişti. Kendini "edebiyat profesörü" olarak tanımlayan Darius Rossi, masaların hareketini tanımlamak için bir "paralelkenar kuvvetleri" yasası geliştirdi. Her katılımcının bilinçsiz hareketlerinin toplamı ve ilk harekete asla karşı koymama eğilimi, Rossi için masada bir değişikliğe neden olan paralel bir kuvvetle sonuçlandı. Üretken bir yazar ve Institut historique de France ve Société météorologique de France'ın muhabir üyesi olan Armand Maizière, küçük bir broşürde masaların hareketinin ısıdan kaynaklandığını savunarak başka bir yaklaşım benimsedi. Masa ile katılımcı arasındaki her temas noktasında masa kalorik enerji biriktiriyordu. Biriken enerji katılımcıların elleri ile masa arasındaki sürtünmeden daha büyük olduğunda, bir hareket başlıyor ve kararlı katılımcılar tarafından takip ediliyordu. Maizière, kalorik faktörün incelenmesinin, fenomeni anlamanın anahtarı olduğu sonucuna vardı. [36]

Konuşan masaları açıklamak elbette daha zordu. Babinet bunların basit aldatmacalar olduğuna inanıyordu - bir karın konuşmacısının hilesi. Chevreul bunların medyumların bilinçsiz düşüncelerinin ifadesi olduğunu öne sürdü. Anonim bir fare Grosjean takma adıyla yazan yazar da benzer bir sonuca vardı . Grosjean, masanın hareketinin bilinçaltından çıktığına ve ifade edilen düşüncelerin katılımcıların düşünceleri olduğuna inanıyordu. Bu nedenle, yeni fikirler gibi görünen şeyler ya unutulmuş anılar ya da önceki fikirlerin yeni bir kombinasyonuydu. Grosjean, her insanın iki kişiliğe sahip olduğunu savundu. Yetenekli medyumlar sahtekârlar veya şarlatanlar değil, herkeste gizli bir potansiyeli kullanarak bu iki kişiliği kısa bir süreliğine ayırabilen kişilerdi. İkinci kişiliklerindeyken, başkalarının

düşüncelerini çok uzak bir mesafeden bile okuyabilme yeteneğine sahiptiler. Grosjean'ın ayrı kişilikler teorisi o zamanlar çok fazla ilgi görmedi, ancak psikolog Pierre Janet daha sonra bunu kişiliğin çözülmesine ilişkin kendi teorisinin embriyonik bir versiyonu olarak görecekti. [37]

Birçok kişi, eğer gerçekse, fenomenlerin medyumun zihninin ürünü olduğunu düşünüyordu, ancak bu sağlıklı mı yoksa hasta bir zihin miydi? École des beaux-arts'ta profesör olan Alphonse Chevillard'a göre medyumluk, herkesin geliştirme potansiyeline sahip olduğu, kendiliğinden oluşan bir sinir hastalığıydı. [38] Hasta bireyin bilinçdışından kaynaklanan sinirsel yayılımlar, fenomenlerden sorumluydu. Bu nedenle, seanslar fizyolojimizin keşfedilmemiş bazı bölgelerinin bir yansımasıydı. Fenomenlerin manyeto-dinamik ve sinirsel bir sıvının bilinçdışı tezahürlerine indirgenebileceği yeni bir mekanik manyetizma teorisi talep ettiler. [39] Bu nedenle, 1850'lerin sonlarına doğru, Fransa'da seanslar için bir dizi açıklama zaten formüle edilmişti. Hareket eden masalar, katılımcıların bilinçdışı iradesi veya manyetik bir sıvı tarafından tetiklenmiş olsun, küçük hareketler açısından kolayca açıklanabilirken , konuşan masalar bu kadar kolay göz ardı edilemezdi. Sahtekarlık, kişiliklerin ayrılması ve sıvıların transferi ile ilgili hipotezler öne sürüldü, ancak bu açıklamaların hiçbiri geniş kabul görmedi. Ancak 1857'de, konuşma masaları için yeni bir açıklama önerildi: spiritizm. O zamandan itibaren, Fransa'daki seansların hem destekçilerinin hem de karşıtlarının tartışmaları için bir odak noktası sağlayacaktı.

KARDEC VE SPİRİTİZM

Masalar konuşmaya başlayınca, söyleyecek çok şeyleri varmış gibi görünüyor. İlk birkaç yıl içinde, sözde ruhlarla yapılan konuşmalar sonucunda biriken bilgi zenginliği düzensiz bir durumdaydı. Alınan sayısız mesajı yorumlamak için baskın bir çerçeve yoktu. Seanslara atfedilen anlamlar gruptan gruba ve inananlar arasında değişiyordu. Ruhların mesajlarına dayalı bir doktrin oluşturma yönündeki en erken girişimlerden biri, hevesli bir Swedenborg'cu marangoz olan Louis-Alphonse Cahagnet tarafından derlendi. 1848'de Cahagnet,

uyurgezerlerle yaptığı çalışmalar ve ölülerle yaptıkları konuşmalar hakkında üç ciltlik bir kitabın ilk cildini yayınlamıştı. 1854'te dikkatini seanslara çevirdi ve katılımcıları ruhlarla iletişim kurma girişimlerinin dökümlerini kendisine göndermeye teşvik etti. Seanslara yönelik katılımcı yaklaşımında Cahag , herkesi Encyclopédie magnétique spiritualiste adlı dergisine katkıda bulunmaya davet etti . Herhangi bir yaşam tarzından veya iletişim biçiminden herhangi bir açıklama kabul edilecek ve yayınlanacaktı. Mesajlar hakkında kendi sonuçlarına varmak okuyuculara kalmıştı . *Encyclopédie magnétique spiritualiste* Başarılı olmadı. Başarısızlığını acı bir şekilde açıklayan Cahagnet, çoğu insanın kişisel görüşlere sahip olma isteksizliğinden yakındı. Kendi sözleriyle, günlüğünün kaçınılmaz başarısızlığı düzensiz yaklaşımından kaynaklanmıştı. İnsan zayıftı ve rehberlere ihtiyaç duyuyordu, diye hüzünle sonuca vardı. [40] Cahagnet'in başarısız olduğu yerde, diğerleri denedi. Hevesli bir Norveçli seans organizatörü olan Baron de Guldenstubbé, birkaç yıl sonra mesajları anlamak için kendi girişimini yaptı. Konuşma masalarında, dini gerçekleri elde etmenin bir yolunu gördü. Seanslarda üretilen yazılar, fenomenlerin bilimsel temelini ve ahlaki sonuçlarını sağlayacaktı. Kendisinden önceki Cahaget'ler gibi, Guldenstubbé'nin görüşleri de pek başarılı olmadı. [41] Sonunda, Fransa'da seansların en yaygın kabul gören açıklamasını sağlayacak olan Allan Kardec'in 1857 tarihli *Le livre des esprits'iydi* .

Allan Kardec olmadan önce, spiritizmin gelecekteki babası Lyonlu bir matematik öğretmeni olan Denizard-Hippolyte-Léon Rivail'di. 1804'te doğan Rivail, ailesiyle birlikte İsviçre'ye taşınmadan önce ilk yıllarını Fransa'da geçirdi. Orada, Yverdun'da İsviçreli eğitim reformcusu Johann Heinrich Pestalozzi'nin okuluna gitti. Bu deneyim daha sonra kendi eğitim anlayışlarını şekillendirecek ve ahlaki ideallerini etkileyecekti. Yetişkin bir insan olarak Rivail, Paris'e taşındı ve daha önceki öğretmeninin eğitim yöntemlerini benimsediği bir Institut tekniği kurdu. 1832'de, bir öğretmen arkadaşı olan Amélie Boudet ile evlendi. Bir süre rahat ve mutlu bir hayat yaşadı, ancak kısa süre sonra mali sorunlar

Spiritizmin kurucusu Allan Kardec. Sir Arthur Conan Doyle'dan, *The History of Spiritualism* (Londra: Cassell, 1926), 2: 172.

ortaya çıktı. Okul için fon sağlayan amcası, parasını kumarda kaybetti ve yeğenini enstitüsünü kapatmaya zorladı. Ancak Rivail, çok sayıda pedagojik inceleme yayınlayarak eğitime olan tutkusunu beslemeye devam etti. [42]

Genç eğitimci o yıllarda manyetizma ile ilgili tüm olgulara hayran kalmıştı. Daha sonra, bu geçmişin onu spiritizm çalışmaları için iyi hazırladığını söyleyecekti. Aslında, Rivail'in 1854'te seansları keşfetmesi manyetizma konusundaki ilgisi sayesinde olmuştu. Masaların başarılarını birçok arkadaşından defalarca duyduktan

sonra, 1855'te bir seansa katılmayı gönülsüzce kabul ettiği söylenir. Deneyim ikna edici olmuş olmalı ki, kısa süre sonra bir gruba katıldı ve haftalık olarak katılmaya başladı. [43] Oradan, her şey hızla ilerledi. Grubunda elde edilen bir dizi iletişimi düzenlemesi istendiğinde , Rivail ruhların mesajları üzerinde çalışmaya başladı. Kısa sürede çağrılan ruhların belirli bir otoritesi veya bilgeliği olmadığına karar verdi . Kişi onların öğretilerini görüş olarak almalıydı. Onun etkisi altında, grubunda düzenlenen seanslar değişmeye başladı. Sorular daha doğrudan ve spesifik hale geldi. Rivail, uygulayıcılara yalnızca seanslarında değil, inançlarında, bilimsel bakış açılarında ve günlük yaşamlarında da yardımcı olacak bir rehber üretmek istiyordu. Bu görevde, *la Vérité* (Gerçek) olarak adlandırdığı belirli bir ruh tarafından yönlendiriliyordu. [44]

Livre *des esprits* 1857'de çıktı ve ruhçuluğu seansların takipçilerine tanıttı. Rivail için ruhçuluk dini bir doktrinden daha fazlasıydı; kaygıları ruhsal olsa da gözlemlenebilir bilimsel ve rasyonel ilkelere dayanan bir felsefeydi. Rivail, kitabında sunulan bilgileri bir araya getirmek için bir düzine medyumla çalışmıştı. Kitabı Allan Kardec takma adıyla yayınladı; iddiasına göre bu isim, eski zamanlarda druid olduğu dönemde kendisine aitmiş gibi vahyedilmişti. O zamandan sonra Rivail, ruhçuluk doktrininin kurucusu Kardec oldu. *Livre des esprits* çok tutuldu. İlk baskısı hızla tükendi. 1858'de ikinci ve daha kapsamlı bir baskı yayınlandı. 1860 ve 1861'de daha fazla baskı yapıldı. 1874'e gelindiğinde kitap yirmi iki baskı yapmıştı. Günümüzde, Fransızca'nın yanı sıra İngilizce de dahil olmak üzere diğer dillerde yeniden yayınlanmaya devam etmesi nedeniyle, uygulayıcı spiritüalistler arasında hala standart referans metnidir.

Kardec için spiritizm, ne kendi yüzyılı için ne de iki genç Amerikalı kızın keşfi için yeni bir şeydi. Aksine, hareket eden ve konuşan masalar antik çağlara dayanıyordu. Ruhlar yüzyıllardır yaşayanlarla sohbet ediyordu. Fox kardeşler, geçmişin büyük beyinleri tarafından zaten bilinen ve kabul edilen şeyi yeniden keşfetmişlerdi. Diğerlerinin yanı sıra Pisagor ve takipçilerinin bu doktrinin öncüleri olduğunu iddia etti. Ancak bir şeyler değişmişti. Modern seanslar, akıl ve

ilerlemenin baskın eğilimler olduğu yeni bir çağda gelişmişti. Bu, ruhların, kademeli reenkarnasyon ilkesi gibi, zamanla daha uyumlu yeni öğretiler ortaya koymasına yol açmıştı. Antik Kızılderililer ve Mısırlılar, ruhların insan veya hayvan bedenlerinde yeniden enkarne olabileceğine, yani metempsikozlara inanıyorlardı. Ancak ruhlar, Kardec'e insandan hayvan bedenine geçişin imkansız olduğunu açıkladılar. Reenkarnasyon her zaman kademeli bir yönde gerçekleşiyordu. [46] Bu nedenle, spiritizm ilerlemeyi , insanların nihai hedefi olan, her biri geçmiş hataların kefaretini ödeyen ve insanları gelişmeye götüren bir dizi reenkarnasyonda gerçekleştirilen ilerlemeyi somutlaştırdı. Kardec için, bu ilerici reenkarnasyon ilkesi, inananların hayatlarına bir adalet ve amaç duygusu verdiği için spiritist doktrini ahlaki hale getirdi. [47]

Livre *des esprits'de,* Kardec spiritizmi ne bir bilim ne de bir din olarak değil, bir felsefe olarak tanımladı. Araştırma ve argüman yöntemleri pedagojikti ve sunumu bir geometri sistemini andırıyordu. Kitap, terminolojiye ve birkaç temel kavrama (spiritizm , Tanrı, sonsuzluk, ruh, spiritist, vb.) bir girişle açıldı. Kardec daha sonra doktrinini soru-cevap şeklinde sundu ve oradan giderek daha karmaşık sorular sorarak doktrinini yavaşça inşa etti. Format, okuyucuya sunulan spiritüel gerçeklerin teoremler ve matematiksel gerçeklerle karşılaştırılabilir olduğu izlenimini verdi. Aynı zamanda, spiritizm doğası gereği açık uçlu bilgiydi. Livre *des esprits* asla konu hakkında son söz olarak düşünülmemişti. Aksine, spiritizm seanslarla ve seanslar aracılığıyla büyüyebilen bir öğretiler dizisiydi. Ruhlarla gelecekteki sohbetler yeni bilgilere yol açabilirdi. Seanslar düzenleyen herhangi bir grup buna potansiyel olarak katkıda bulunabilirdi ve Kardec takipçilerini kendi seanslarının kayıtlarını göndererek katılmaya davet etti. Elbette bu, doktrinini tehlikeli bir duruma soktu. Ruhlar güvenilmezdi ve sıklıkla çelişkili mesajlar veriyorlardı. Spiritizmin tutarlı bir doktrin olması için çeşitli mesajları taramanın etkili bir yolu oluşturulmalıydı.

Nisan 1858'de Kardec, birkaç Fransız şehrinde şubeleri bulunan Société parisienne des études spirites'i (SPES) kurdu. SPES her Salı gecesi, Paris'teki Palais-Royal'deki Galerie de Valois'de medyum Er-

mance Dufaux ile bir seans düzenliyordu. Oda yaklaşık yirmi kişiyi alabiliyordu. Beklenmedik ifşaları önlemek için Kardec, mesajların alınması ve yayılması için açık ve yerleşik prosedürler sağladı: sessizlik zorunluydu; tüm sorular bir ruha sorulmadan önce başkan tarafından onaylanmalıydı; ve boşuna, kişisel veya zor sorular yasaktı. Toplum dışında alınan ruh iletişimleri , yalnızca onay için başkana veya komiteye sunulduktan sonra okunurdu. Bazen, bir misafir kabul edilebilirdi, ancak yalnızca başkana önceden tanıtılırsa ve bir üye tarafından tavsiye edilirse. SPES o kadar popüler oldu ki kısa sürede daha geniş bir mekan bulunması gerekti ve böylece topluluk cuma günleri Palais-Royal'deki Galerie de Montpensier'deki Dious restoranında toplanmaya başladı. 1860'tan sonra, yakınlardaki Sainte-Anne pasajındaki yeni genel merkezinde toplanmaya başladı. [48]

Doktrinini merkezileştirmek ve güçlendirmek ve kabul edilen külliyatına yeni vahiylerin dahil edilmesi üzerinde daha fazla kontrol sağlamak için Kardec, 1858'de *Revue spirite'i başlattı* . Dergi, büyüyen hareketin hikayelerini, ülke çapındaki seans haberlerini ve ruhlardan gelen yeni kabul edilen öğretileri aktarıyordu. Başlangıçta, *Revue spirite* çoğunlukla çeşitli konularda ahlakçı denemelerden ve ünlü vefat etmiş kişilerle yapılan sohbetlerden oluşuyordu. Jeanne d'Arc ve Fransa'nın eski kralları sayfalarında önemli bir yer tutuyordu. Geçmiş sanatçılar ve dahiler de öyleydi—örneğin Wolfgang Amadeus Mozart. Kardec, günlüğünün içeriği üzerinde sıkı bir kontrole sahipti. Her deneme veya bir seansın transkripti, yayınlanmadan önce onun tarafından onaylanmalıydı. 1860'lar boyunca, Revue *spirite'in* 1.800'e kadar abonesi vardı. [49] 1860'ta Kardec, doktrinini tanıtmak için Fransa'yı dolaşmaya başladı. Verdiği dersler hiçbir zaman önemli kalabalıklar çekmedi, ancak ülke çapında hareketi sağlamlaştırdılar. [50]

Kitabın, toplumun, derginin ve konferans turlarının ötesinde, spiritizm her şeyden önce bir uygulama olarak kaldı ve uygulama, kodlanabilen yöntemlere, kurallara veya adımlara ihtiyaç duyuyordu. 1861'de Kardec, *Le livre des médiums'da* seanslarda izlenecek prosedürleri daha ayrıntılı olarak geliştirdi. Livre *des esprits* doktrine ahlaki ve felsefi çıkarımları açısından odaklanırken, *Livre des*

médiums seanslar için bir nasıl yapılır kılavuzu verdi. Kardec, bir seansta tanık olunabilecek her fenomeni ve bunların nasıl elde edilebileceğini belgeledi. Birçok fiziksel fenomeni listelemesine rağmen, öncelik ruhlarla yapılan konuşmalara verildi. Livre *des esprits'de,* Kardec, genel olarak ruhsal tezahürlerle ilgilenen deneysel bir spiritizm ile yalnızca zeki tezahürlerle ilgilenen felsefi bir spiritizm arasında ayrım yapmıştı . Spiritist doktrin, ilkinin değil, ikincisinin bir ürünüydü. Ona göre, seanslar , tercihen otomatik yazıyla, öte dünyayla iletişimin kurulduğu ciddi toplantılardı. Eğlence ve gösterişli tanıklık değil, bilgi üretimi ve öğrenme yerleriydi. Aslında, SPES kurallarında fiziksel olgulardan bahsedilmiyordu, yalnızca bir medyum aracılığıyla elde edilen ve her üç yılda bir seçilen bir başkan tarafından kabul edilen ruhlarla yapılan konuşmalardan bahsediliyordu . [51]

Kardec'e göre, spiritizm seanslarda meydana gelenler için tek geçerli açıklamayı sağladı. Kardec, ruhların tezahürlerini fiziksel fenomenlerle sınırladıkları sürece , tabloların bilim için sorunsuz kaldığını savundu. Hareket mekanik olarak kolayca açıklanabilirdi ve okültizme başvurmayı gerektirmezdi. Elektrik gibi akışkanlar da hareket eden tabloları ikna edici bir şekilde açıklayabilir ve hatta ilginç bilimsel teorilere yol açabilirdi. Ancak tablolar konuşmaya başladığında, fizik ve fizyoloji olguları açıklamak için yetersiz hale geldi. Bilim, maddi gerçeklerin gözlemlenmesiyle ilgileniyordu; akıllı nedenler söz konusu olduğunda, şaşkına dönüyordu. [52] Bilim alanının dışında, spiritizm akıllı nedenleri incelemek için yeni ve keşfedilmemiş bir yöntem sağladı. Ayrıca, hem akla hem de ruhların vahiylerine dayanan yeni bir bilimin yükseleceği temeli oluşturdu.

Bilimsel konularda ruhlar, maddenin en küçük parçacıklarından sonsuz evrene kadar her şey hakkında öğretiler dağıttılar. Bilgiye ayrıcalıklı erişimleri, bilime rehberlik edebilir ve bilim insanlarını bilgilendirebilirdi. Kardec'e maddenin tek bir elementten oluştuğunu ve her şeyin bu temel molekülün bir modifikasyonu olduğunu öğrettiler. Her şeyin kuvvete ve maddenin hareketine indirgenebileceğini ortaya koydular. Ona evrenin, Dünya'nın ve canlıların kökenleri hakkında bilgi verdiler. Tanrı'nın iradesi,

kuvvetler ve yaşamsal ilkeler ve sıvılar yaşamı düzenledi. Ruhlar, günün tartışmalarına cevaplar sağladı: örneğin, kendiliğinden oluşum mümkündü, Dünya hala çok gençti, ırklar farklı iklimlerin ve alışkanlıkların bir ürünüydü ve başka dünyalar da meskundu. Adem'in gerçekten var olduğunu, ancak ne yalnız ne de ilk insan olduğunu doğruladılar. Tüm insanlığın aynı gelişme ve ilerleme hedeflerini paylaştığını ortaya koydular. Ancak hedeflerdeki eşitlik, gerçek eşitlik anlamına gelmiyordu. Ruhlar, inananlara yerli halkların ruhlarının hala erken bir gelişme aşamasında olduğunu, ancak sonuçta birçok yönden kendileri de vahşi olan sözde medeni insanların saygısını hak ettiğini öğretti. Dolayısıyla spiritizm, ilerlemenin hem madde hem de ruhla ilgili bir olgu olduğu bir doktrindi. İnsanlar temel moleküllerden ve yaşamsal ilkelerden oluşuyordu. İlkel varlıklardan aydınlanmış varlıklara reenkarnasyon yoluyla evrimleştiler. Çocuklar yetişkinliğe doğru geliştikçe , ruhları tutkulu bir yaratıkta gelişen bir zekadan medeni bir varlığa doğru yavaşça ilerledi ve sonunda gelişmiş bir ruhsal varlık aşamasına ulaştı. [53] İlerleme ve akla odaklanmalarıyla, ruhlar kendi zamanlarında yerleşikti. Anın birçok bilimsel sorununu tartışarak, etraflarındaki dünyanın bilimsel kültürüne katılma arzusunu gösterdiler. Ancak bilimle ilişkileri belirsizliğini korudu.

Livre des médiums'un yayınlanmasına kadar spiritizm artık bir doktrin veya bilimi yönlendiren bir felsefe değildi; hem bir felsefe hem de bir bilimdi. Ancak Kardec'in bununla ne demek istediği belirsizdi. Örneğin bilimsel yöntemin hala spiritizme uygulanamayacağı söyleniyordu. Aslında, spiritizm üzerine yaptığı çalışma tam tersi yönde işliyordu. [54] Spiritizm bilimseldi, ancak gözlemlenebilir veya deneysel bir bilim değildi. İlk etapta akıldan ve ancak ondan sonra belki de duyulardan türetiliyordu. Kardec, bilgiye giden gerçek yolun bu olduğunu yazdı. Eski bir matematik öğretmeni olarak Kardec rasyonelliğe değer veriyordu . Kitapları akla hitap etmeyi amaçlıyordu. Doktrinini mantıklı olduğuna karar verdiği bir şekilde sunuyordu. Açıkça rasyonel bilginin vaatlerine inanıyordu ve onu seanslara çeken şeyin büyük bir kısmı da buydu : somut tezahürlere dayanan spiritüellik. Eğer seanslardaki tezahürler için bilimsel bir statü elde etmeyi umuyorsa, bunların buna bağlı olmasını

asla kastetmemiştir. Bunları, rasyonel ilkeler ve gözlemlerle gösterilen, bilimin dışında gerçek ve doğru olarak görmüştür. Onlar tarafından değiştirilecek olan bilimdir, tam tersi değil. Spiritizmin hem bilim hem de felsefe olduğunu yazdığında, büyük ihtimalle bilimsel anlamda bir gerçek olduğunu, ancak bilimin üstünde var olduğunu ve sonunda dahil edilmesiyle onu değiştireceğini kastetmiştir. Kardec, spiritist bilginin en derin haliyle bilimsel bilgiyi etkileyebileceğini, ancak ondan etkilenmeyeceğini, mevcut en yüksek bilgi biçimi olduğunu kastetmiştir.

BİLİMSEL SPİRİTİZM

Kardec, SPES üyeliğini yalnızca inananlarla sınırladı. Bu, 1850'ler ve 1860'larda, ilgili ancak şüpheci gözlemcilerin Fransa'da spiritist seanslara tanıklık etmesinin neredeyse imkansız olduğu anlamına geliyordu. Ancak, toplantılara kabul edilen henüz inanç kazanmamış bilim insanları olmasa da, toplumun birkaç üyesi açıkça bilim meraklısıydı. Bu erken dönem bilimsel eğilimli spiritistlerin en ünlüsü Camille Flammarion'du . Hiçbir zaman resmi olarak bir bilim insanı olarak eğitim almamış olan Flammarion, bilimin popülerleştiricisi olarak inanılmaz derecede başarılı bir kariyere sahip olacaktı. 1860'ların başlarında, Paris Gözlemevi'nde asistan olarak geçimini sağlıyordu ve boş zamanlarının çoğunu bilimsel yazılar yazmaya adadı. 1862'de, astronomiye olan tutkusu ve dünya dışı yaşama olan inancı onu *La pluralité des mondes habités* adlı bir kitap yazmaya yöneltti (The Plurality of Inhabited Worlds) adlı kitabında, evrendeki nihai amacın yaşam olduğunu açıklamıştı. Yaşamın Dünya'da gelişip - serpildiği her yerde görülebiliyordu; aynı şeyin evrenin geri kalanı için de eninde sonunda keşfedileceğini düşünüyordu.

Flam Marion , *La pluralité des mondes habités* için araştırma yaparken Kardec'in *Livre des esprits kitabının bir kopyasına rastladı.* bir kitapçıda. Ruhların dünyaların çoğulluğu hakkındaki söylemini fark edince, doktrin onu meraklandırdı. Kardec'e göre, tüm gezegenler yaşam barındırıyordu, tüm dünyalar birleşmişti ve reenkarnasyon evrensel bir olguydu. Her gezegen için koşullar farklı

olduğundan Dünyada, sakinler bir gezegenden diğerine değişiyordu, ancak bir varoluştaki davranışlar, aynı gezegende veya yeni bir gezegende olsun, bir sonraki varoluşun koşullarını belirliyordu. [55] Flammarion için *Livre des esprits ,* bir kitapta yer alması gereken ilginç bir keşifti . Kitabının yüzyıllar boyunca dünyaların çoğulluğuyla ilişkili çeşitli inançlar hakkındaki bölümü. [56]

Flammarion'un ilgisinin başka bir nedeni daha vardı. Spiritizm, gözlemlenebilir gerçeklere dayanan bir doktrindi, diye düşündü. İnananlar, ruhların ölümsüzlüğünün her seansta kanıtlandığını iddia ediyorlardı. Hem evrendeki yaşamın merkeziliğine hem de bilimin büyük vaatlerine güvenen Flammarion, harekete ciddi bir ilgi duydu. Yaşamın sonsuz olduğuna ve her yerde bulunabileceğine ikna olmuştu , ancak bunu yalnızca inançla kabul etmeyi reddetti. Katolik olarak yetiştirilmiş olmasına rağmen , yıllar geçtikçe Hıristiyan inancından giderek daha fazla hoşnutsuz hale gelmişti. Anılarında daha sonra şöyle açıkladı: "Bilimsel tarih, doğadaki gerçeklerin doğrudan gözlemlenmesine dayanırken, dini tarih temelinde yalnızca saf, saf, kanıtlanamayan ve hatta çelişkili kurgular sunar." [57] 1860'lara gelindiğinde Flammarion daha doğalcı bir maneviyata yönelmiş ve Tanrı'nın varlığının kanıtının çevresindeki doğada açıkça görüldüğüne, bilimin bu gerçeğe ve Tanrı'ya giden tek olası yol olduğuna inanmaya başlamıştı. [58]

Flammarion'un iddiası, Tanrı tüm doğada hissedilebilseydi, göklerde özellikle fark edilir olacağıydı. Bu nedenle, astronomi özellikle önemliydi ve ruhsal kaygılarla birleşmesi Flammarion'un sürekli meşguliyetlerinden biri olmaya devam edecekti: "Ahlaki bir dünya sistemi ile fiziksel bir dünya sisteminin tek bir birlik oluşturması vazgeçilmezdir; astronomi ve dini felsefe uyum içinde olmalıdır ve ben kendimi çalışmalarımın yönlendirilmesiyle bu gerçeği kurmaya ve göstermeye zorlandığıma inanıyordum." [59] Spiritizmde, bu birleşmenin vaadini gördü: Somut ve gözlemlenebilir gerçeklere dayalı ölümlülüğe ve dünyaların çoğulluğuna olan inanç . [60]

Flammarion, 1861'in ilk bölümünü doktrini yakından tanımakla geçirdi . O yılın Haziran ayında arkadaşı Charles Burdy'ye şöyle yazdı: "Allan Kardec'in kitabını yeni okudum. İçinde derin bir düşünce

buldum ve onun iyi niyetli olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla ya spiritizm bir ütopya değil [yani inanılmaz değil] ya da bu düşünür deli." [61] Ekim ayında Flammarion, Kardec ile tanışmıştı. Rahip Collin'e yazdığı bir mektupta, spiritistle ilk karşılaşmasını ve hareketle ilgili niyetlerini şöyle anlattı:

> Spiritist okulunun şefi, mükemmel spiritist Allan Kardec'i görmeye gittim; medyumların (görünüşe göre) ruhlarla iletişim kurduğu özel seanslarına beni kabul etmesi için ona yalvarmak için her şeyi yaptım; adı geçen Allan Kardec beni nazik bir şekilde kabul etti ve tüm beklentilerin aksine sistemin ruhuna tamamen yabancı göründü . Beni *ona* getiren nedenleri gizlemedim, sadece aklımla ikna olmak istediğimi, önyargılarımın olmadığını... bu konuda henüz gerçeğin nerede bulunacağını söyleyemediğim için, tek isteğimin gözlerimin önünde eğer geçerliyse beni bu doktrinin bir takipçisi ve yayıcısı yapacak kanıtlara sahip olmak olduğunu ve eğer değersizse beni sadece zayıf zihinleri yanıltmaya yarayan bir ütopyanın ebedi düşmanı yapacağını açıkça belirttim. [62]

Flammarion, Burdy'ye yazdığı sonraki bir mektupta, SPES'teki ilk seansını ve geride bıraktığı belirsizliği şöyle anlatıyordu: "Bunun hakkında ne düşünüyorsun? Bana gelince, ben her zaman hilelerin ve tuzakların peşindeyim: Sadece mümkün olan en son anda, yani mümkün olan en güçlü şekilde inanmak istiyorum." [63]

Sonraki birkaç ay boyunca Flammarion ihtiyatlı olmaya devam etti, ancak spiritizme olan ilgisi büyümeye devam etti. Hiçbir zaman gerçek, ikna olmuş bir spiritist olmayacak olsa da, harekete olan bağları hızla güçlendi. 12 Kasım 1861'de Kardec'e SPES'in bir üyesi olarak resmen kabul edilmek istediğini yazdı. Flam marion spiritizme olan ilgisini şu şekilde tanımladı:

> Ruhların öğretisine karşı derin bir saygıyla etkilenmiş ve psikolojinin bu yeni dalının çoktan verdiği ölümsüz meyvelere karşı haklı bir hayranlıkla dolu olarak, en büyük mutluluğum bu doktrine mümkün olduğunca derinlemesine dalabilmek olurdu. Hristiyan çalışmaları bana ruhun ölümsüzlüğü kutsal dogmasını

öğrettiğinden ve astronomi çalışmaları beni dünyaların çoğulluğuna ateşli bir şekilde inandırdığından, bu inançlar beni spiritizm doktrinine yönlendirdi ve bu doktrinin çift temelini oluşturuyorlar ve bu bilim üzerine başladığım çalışmaları verimli bir şekilde sürdürebilmekten mutluluk duyarım. [64]

Üç gün sonra Flammarion, topluluğa resmen katılmaya davet edildi. Kardec'e üye olması için yaptığı talepte, spiritizm konusundaki tutumu açıktı: spiritizm, bilim ve din arasında yer alıyordu ve inanç ile aklın birleşmesi vaadinde bulunuyordu. Bir yıl sonra Flammarion, çoğunlukla medyumluk yazılarından oluşan *Les habitants de l'autre monde adlı* kitabını yazdı ve bu kitapta fenomenlerin gerçek olduğunu coşkuyla ilan etti. [65] Bu ilk kamu onayı, gökbilimcinin seanslara ve bunların tezahürlerine olan ömür boyu sürecek ilgisinin başlangıcını işaret ediyordu.

Flammarion, ölümüne kadar spiritüalist fenomenleri incelemeye devam etse de, spiritüalist hareketin kendisi hakkında o kadar güçlü hisler beslemiyordu. Zamanla, Kardec'in topluluğuyla bağları zayıfladı. 1860'ların ortalarına doğru, Kardec tarafından cesareti kırılan türden fiziksel prodüksiyonlara ilgi duymaya başladı ve spiritüalist açıklamadan uzaklaştı. Seanslarda gözlemlenen bazı fenomenleri açıklamak için bilinmeyen doğal güçler kavramını geliştirmeye başladı . Doğal nedenlerden ilk kez bahsetmesi, iki Amerikalı medyum olan Davenport kardeşlerin 1865'te Paris'e yaptığı ziyareti anlatmasına dayanır. O zamanlar, kardeşler bir dolabın içine bağlandıkları ve müzik aleti çalıyor gibi göründükleri bir gösteriyle ünlüydüler. Performansları halk tarafından büyük beğeni toplasa da - hatta imparatorun ailesi için performans sergilemeye davet edilmişlerdi- basın tarafından soğuk karşılanmışlardı. Kardeşlerin medyumluk yetenekleri, o dönemde fiziksel tezahürleri teşvik etmeyen *Revue spirite* tarafından bile sorgulanmıştı . [66] Hermès takma adıyla Flammarion , Davenport'ların ziyareti hakkında bir açıklama yazmıştı. Onları medyum olarak savunmamış olsa da, eylemlerinin gerçekliğine inanmış ve özel yeteneklerini açıklamak için ruh müdahalesinden ziyade bilinmeyen doğal güçlerden bahsetmeyi tercih

etmişti. [67]

Kardec, hareketin olası gelecekteki liderine dair net talimatlar bırakmadan 1869'da öldü. Flammarion da dahil olmak üzere birkaç aday vardı. Ancak Kardec'in cenazesinde, popüler astronomun övgü konuşması, hareketten uzaklaşma isteği konusunda pek şüphe bırakmadı. Kardec'in dul eşi tarafından törenlere başkanlık etmesi istendiğinde, isteksizce spiritizmin geleceği hakkındaki görüşlerinden bahsetti. Artık spiritist doktrinin kesin kanıtlardan yoksun olduğuna inanmaya başlamıştı. Spiritizmin bilimsel aşamasına girmesinin zamanının geldiğini söyledi ve bunun ancak bir seansta deneyimlenen çeşitli fiziksel fenomenlerin incelenmesiyle gerçekleştirilebileceğini söyledi . Ruh dünyasının tezahürlerinin incelenmesi, ölçülmesi ve tanımlanması gerekiyordu. Spiritizm bir din değildi, bir dogma değildi, diye ilan etti; henüz hiçbir şey bilmediğimiz bir bilimdi. [68] “Doğaüstü diye bir şey yok . Artık mucize yok. Bilinmeyen bir Bilim. Bu yeni psikolojinin olumlu çalışmasının hangi sonuçlara yol açacağını kim tahmin edebilir ki,” liderin mezarı üzerinde neredeyse küfür edercesine ilan etti. [69]

Sonunda, Pierre-Gaëtan Leymarie ve eşi Marina, *Revue spirite'in editörleri olarak Kardec'in yerini aldılar ve* Allan Kardec'in eserlerinin devamı için yeni Société anonyme'yi kurdular . [70] Leymarie'nin spiritizma vizyonu Kardec'inkine daha yakındı, ancak Flammarion'un spiritizmin geleceğinin bilimde yattığına olan inancını paylaşıyordu. Onun yönetimi altında, *Revue spirite* ruhlarla iletişimlere dair önemli ölçüde daha az rapor üretti ve fiziksel fenomenler ve hareketin haberleri için daha fazla alan bıraktı. Leymarie ayrıca seanslarda bir kontrol ve araştırma yöntemi olarak fotoğrafçılığı da zorladı . Hareket eden nesneler ve maddeleşmeler , ruhlarla yazılı iletişimlerin yapabileceği şekilde yerleşik spiritist külliyatla çelişme riski taşımadığından , spiritist hareket daha az merkezileşti ve nüfuz edilmesi daha kolay hale geldi. Spiritistler giderek daha fazla şüpheci gözlemciyi çevrelerine kabul ettiler.

Leymarie, daha bilimsel bir spiritizm geliştirme konusundaki ilgisini daha da sürdürdü. 1878'de, spiritizmin deneysel çalışmasını teşvik etmek için Société scientifique d'études psychologiques'i

(SSEP) kurmaya yardımcı oldu. "Uzun bir süre [fenomen] batıl inançlar tarafından mucizevi olarak sunuldu ve bu nedenle bilim tarafından reddedildi. Şimdi, bu tür gerçeklerin tamamen doğal olduğunu, tüm varlıklar ve tüm güçler gibi kendi yasalarına sahip olduğunu biliyoruz," diye belirtti yeni toplumun misyon ve hedeflerinde. [71] SSEP'in amacı, spiritist fenomenlere üretimlerinin incelenmesi ve kontrolü yoluyla bilimsel bir temel sağlamaktı. Sadece deneysel bir yaklaşımla sınırlı değildi ve aynı zamanda daha titiz bir spiritizmin ahlaki sonuçları üzerine düşünmeyi, gelecekteki bir yaşamı ve yaşayanlar ile ölüler arasındaki iletişimi göstermesiyle teşvik etti: "Bu, yeni bir toplumsal düzenin başlangıç noktasından ve daha iyi bir insanlık vaadinden başka bir şey değildir ." [72] Başlangıçta, toplumun çalışmaları *Revue spirite'de yayınlandı,* ancak 1882'den başlayarak SSEP kısa bir süre için kendi bültenini yayınladı. 1883'e kadar, seanslarla ilgili felsefi ve psikolojik sorular üzerine haftalık dersler sundu. Kısa ömürlü olmasına rağmen, SSEP o dönemde spiritist hareketinde önemli bir değişim olduğunu öne sürüyor. Spiritizm fiziksel tezahürlere doğru bir dönüş yapmıştı . Spiritistler artık doktrinlerinin yanında bilimsel bir bakış açısının varlığını teşvik ediyordu . 1888'de, bu eğilim *Revue spirite'in kendisinde daha belirgin hale geldi* ve alt başlığı orijinalinden değiştirildi: *"Ruhların maddi veya zeki tezahürlerinin, hayaletlerin, çağrışımların vb. hikayesini ve spiritizmle ilgili tüm haberleri içerir. — Görünür ve görünmez dünyadaki şeyler, bilimler, ahlak, ruhun ölümsüzlüğü, insanın doğası ve geleceği hakkında ruhların öğretileri. — Antik çağda spiritizmin hikayesi; manyetizma ve uyurgezerlikle ilişkisi; efsanelerin ve popüler inançların, her halkın mitolojisinin vb. açıklanması"* daha özlü *"Psikolojik çalışma ve deneysel spiritüalizm dergisi. Allan Kardec tarafından 1858'de kurulan iki ayda bir yayınlanan dergi"* [73]

Kardec'in ölümünden sonraki ilk yirmi yıl , özellikle spiritüalizmin hiçbir zaman birleşik bir hareket olmadığı Büyük Britanya'da, spiritüalist hareketin dışından gelen seanslara olan yeni bir ilgiyle de damgalandı. Başından beri, İngiliz bilim insanları seanslara çok daha fazla erişebiliyordu ve otomatik yazının hakim olduğu erken Fransız

seanslarının aksine , İngiliz seansları fiziksel fenomenlerle dolu olma eğilimindeydi ve bu nedenle bilimsel gözlem ve deneye daha elverişliydi. Kardec'in öldüğü yıl olan 1869'da, Londra Diyalektik Derneği'nin bir raporu psişik araştırma alanını başlattı. 1870'lerin başında, kimyager William Crookes, medyumlar Daniel Douglas Homes ve Florence Cook ile deneyler yaptı. Seanslarına ilişkin gözlemleri, embriyonik disiplin için dönüm noktası haline geldi ve 1882'de Psişik Araştırma Derneği'ni kurmaya yetecek kadar ilgiyi sürdürmeye yardımcı oldu.

Fransa'da, tüm bu yeni çalışmaların yankıları, az çok başarılı birkaç girişimin yüzeye çıkmasıyla açıkça hissedildi. 1874'te, ruh psikolojisinin geliştirilmesine adanmış bir dergi *olan Revue expérimentale de psychologie* iki yıllık bir yayın hayatına başladı. Uyku, uyurgezerlik, hipnoz ve spiritüalizm üzerine makaleler içeriyordu ve İngiliz psişik araştırmalarına önemli bir yer ayırarak bunları Fransız kamuoyuna sundu. İngiliz psişik araştırmaları üzerine raporlar ve yorumlar ile uyurgezerlik ve hipnoz üzerine makalelerin birleşimi, dergiye belirgin bir Fransız havası verdi. 1875'te derginin yayıncısı botanikçi Timothée Puel, yayınlandığı ilk yılda İngiliz psişik araştırmalarına çok yer verdikten sonra , *Revue expérimentale de psy cologie'nin* Artık, Fransa'nın bu tür çalışmalarda sanıldığı kadar geride kalmadığını gösterebileceği umuluyordu. Ayrıca, harikulade fiziksel ve psikolojik tezahürlerin bilimsel çalışmasına adanmış doktorlardan oluşan bir Fransız komitesinin yakın zamanda kurulduğundan da bahsetti. Komite, bu fenomenlerin daha iyi anlaşılması için izole bireylerin veya grupların çabalarını merkezileştirmenin yollarını düşünecekti. *Revue ex périmentale de psychologie'nin* Fransız komitesiyle ilgili haberleri getirmeye ve ilk toplantısı yapılır yapılmaz tutanaklarını yayınlamaya devam edeceğine söz verildi. [74] Ne yazık ki, bu komiteden bir daha söz edilmedi ve kısa bir süre sonra , 1876'da, *Revue expérimentale de psychologie* yayınlanmayı bıraktı.

1885'te, seanslara karşı açık bir ilgiyle Société de psychologie physiologique kuruldu . Belirtilen gündemi bilinçaltının araştırılmasıydı. Üyelerinin listesi etkileyiciydi ve Pierre Janet,

Théodore Ribot ve Charles Richet'nin yanı sıra La Salpêtrière hastanesinden seçkin Jean-Martin Charcot da başkanıydı . Araştırmanın odak noktası asla spiritist fenomenler değildi , ancak konu derginin sayfalarında ara sıra gündeme getirildi, her zaman fizyolojik ve patolojik terimlerle olsa da. Topluluk, Charcot'nun 1893'teki ölümünden sonra hayatta kalamasa da, varlığı spiritizmin artık bazı yerleşik bilimsel çevrelerde çektiği artan ilginin göstergesiydi. [75]

Fransa'da Britanya'da olduğu gibi başarılı bir psişik araştırma geleneğinin kurulmasına tanıklık etmemiş olsa da , Kardec'in 1869'daki ölümü daha bilimsel yönelimli bir spiritizmin gelişmesine izin verdi ve yeni toplulukların ve dergilerin ortaya çıkması için sınırlı bir alan sağladı. Bunlar arasında mühendis Gabriel Delanne tarafından yaratılan Union spirite française ve *Revue scientifique et morale du spiritisme vardı. Delanne, ruh çağırma seanslarıyla büyümüştü. Kardec'in Livre des esprits'ini* yayınladığı yıl olan 1857'de doğdu, yeni nesil spiritistlerin bir parçasıydı . Her ikisi de satış elemanı olan ebeveynleri Kardec'in grubunun bir parçasıydı ve liderin arkadaşlarıydı. Annesi de bir medyumdu. 1882'de Delanne, babasıyla birlikte Union spirite française'i kurdu. Daha sonra 1896'dan 1914'e ve tekrar 1921'den 1926'ya kadar yayınlanan *Revue scientifique et morale du spiritisme'i yarattı.* O zamanlar dergi, spiritist doktrinin en bilimsel düşünceli versiyonunu sunuyordu. Delanne'in spiritizmi, spiritüel, felsefi ve rasyonel olanı birbirine bağlıyordu. [76] Spiritizmin, ruhlarla diyalog yoluyla hem ruhun varlığını hem de ölümsüzlüğü kanıtlayacak bir bilim olduğuna inanıyordu . [77] Spiritizmi bilim alanına getirme isteğiyle Kardec'ten ayrılıyordu; ve ruhların seanslardaki rolünü hala onaylamasıyla Flammarion'dan ayrılıyordu. [78] Delanne için, kamuoyuna spekülatif olmayan, gerçeklere dayanan yeni bir spiritizm türünü tanıtmanın zamanı gelmişti. "Mevcut nesil metafizik spekülasyonlardan bıktı," diye yazdı; "kesinlikle kanıtlanmamış olana inanmayı reddediyor." [79] Spiritizm hem vahiy hem de gözlem bilimi olacaktı. [80] Sonuçta, spiritizm ve bilim, her ikisinin de kademeli olarak ilerlemesi bakımından benzerdi: gözlem ve deney yoluyla bilim ve gözlem, deney ve vahiy yoluyla spiritizm. Bu nedenle, doktrin taşa

kazınmamıştı ve entelektüel gelişimimizle birlikte evrimleşecekti. [81]

Kardec gibi Delanne de, ahiretin kesin kanıtını elde etmenin anahtarının périsprit kavramında yattığına inanıyordu . *Kardec , Livre des esprits'te* insanların üç ilkeden oluştuğunu açıklamıştı: ölümde parçalanacak, toprağa dönecek ve yaşamın maddi döngüsünü tamamlayacak olan maddi beden; bir ömür boyu bedende hapsedilen ölümsüz ruh; ve yaşam boyunca beden ve ruha katılan ve ölümde ruhla birlikte kaçan *périsprit . Périsprit* yaşam boyunca bedene bağlı kalsa da, beden ve *périsprit arasındaki bağ* zayıflayabilirdi. Zaman zaman ve kısa bir süre için, *périsprit* ve onunla birlikte ruh, bedeni terk edip başka yerlere seyahat edebilirdi. *82* Ruhların kendilerini veya çeşitli nesneleri seanslarda maddeleştirmelerine izin veren périsprit'leriydi . Delanne, *péris prit* kavramında büyük bir potansiyel gördü , çünkü fiziksel tezahürlerinde bilimsel olarak incelenebilirdi. Bu, reenkarnasyonun bir kanıtı arayışının merkezindeydi. Ruhlar, périsprit'in *gezegenimizin* evrensel sıvısından, tüm bedenlerin ardışık dönüşümler yoluyla geldiği ilkel bir maddeden geldiğini ortaya koymuştu. Delanne, bunun incelenebileceğini ve kanıtlanabileceğini, gereken tek şeyin "maddenin farklı hallerde var olabileceğini, her birinin bir öncekinden daha basit" olduğunu ve "bedenlerin sonsuz çeşitliliğinin bu benzersiz maddede ifade edilebileceğini" göstermek olduğunu yazdı. [83]

Spiritist için, bu iki önermenin doğru olduğu gösterilirse, evrensel bir sıvının varlığı kanıtlanacaktır. Bununla, spiritistlerin périsprit *ve reenkarnasyonun varlığını kanıtlamaya bir adım daha yaklaşacaklarını ileri sürmüştür. Delanne, périsprit* kavramlarının biyolojik bilimlerde kısa sürede yüzeye çıkmaya başlayacaktı. Sonuçta, yazdı, bu, zihinsel ve fiziksel kalıtımı diğer tüm bilimsel teorilerden daha iyi açıklayabilen güçlü bir açıklayıcı araçtı: *périsprit'in maddeyi organize etme kapasitesi fiziksel kalıtımı açıklarken, périsprit* tarafından bedene bağlanan reenkarne bir ruhun varlığı bir enkarnasyondan diğerine sürekliliği açıklıyordu, böylece zeka ve kişilikteki farklılıkları açıklıyordu. [84]

Birkaç kişi de spiritizmde ahiret kanıtı bulma olasılığını tartıştılar . Örneğin, Académie de Dijon'un rektörü ve dolayısıyla bölgenin eğitim

meselelerinden sorumlu olan Émile Boirac, seansların bilim tarafından keşfedilebilen yasalara göre işleyen ruh dünyasına kapılar açtığını savundu. [85] Bu yasalar bir kez belirlendikten sonra, bilim insanlarının fenomenleri kontrol etmelerine ve istedikleri gibi yeniden üretmelerine olanak tanıyacaktı. Boirac, bilim insanlarından spiritizmi dikkate almalarını rica etti. Bilim insanları, elbette, bir hipotezden deneysel kanıt talep etmeli, ancak bunu dikkate almayı asla reddetmemeliler, diye yazdı. [86] İnançlı ve hevesli spiritist J. Malosse, spiritizmi doğada bir birliğin ve insanları Tanrı'ya bağlayan bir evrim yasasının keşfine yol açacak bir ruh bilimi olarak tanımladı. [87] Académie des sciences tarafından tanınan bir çalışmada, Léon Chevreuil, spiritizmin akıl, kesinlik ve inancın bir sentezine yol açacağını savundu . [88] Chevreuil, kendisini bir inanan olarak görmese de, ölümden sonra hayatta kalmak için bedeni terk eden bir ruhun varlığının bilim tarafından kanıtlandığını düşünüyordu. Dahası, bu kez gözlemlenmesi çok daha zor olan bir dizi gerçek, ölülerin bazen kendilerini yaşayanların dünyasında gösterebildiğini gösteriyordu. 89 [O] dönemin diğer yazarları da bir ahiret teorisi inşa etmek için bilime başvurdular. Örneğin filozof Pierre-Camille Revel, dönemin biyolojik bilgisine dayanan bir metempsikoz teorisi önerdi. Bu teoriye göre, ölüm anında bedenden salınan bir gaz, çevredeki kozmik toz ve organik maddeyle birleşerek sonunda kendini sabitleyip aynı türden bir varlığa dönüşüyordu. Revel, bu varlığın yeni bir kişiliğe sahip olacağını ancak yine de aynı kişi olarak kalacağını iddia ediyordu. [90] Bunun gerekçesi ne olursa olsun, ahiret hakkında bilimsel bir teori savunan yazarların çoğu, iddialarını savunmak için seans fenomenlerini kullandı.

1912'de, medyumsal fenomenleri araştırmak için hayatını harcayan bir hekim olan Gustave Geley, reenkarnasyon hakkında kısa bir metin yazdı. İnançlarının ahlaki, felsefi ve bilimsel çıkarımları hakkında yorum yapan Geley, doktrinin ilginç bir resmini çizdi. Delanne gibi Geley de reenkarnasyonu ahlaki ve bilimsel değerlendirmelere dahil etmenin daha eksiksiz bir resim ortaya koyacağına inanıyordu. Reenkarnasyonun, içkin bir adalete dayandığını yazdı. Tüm eylemlerin bir veya diğer varoluşta ölümcül bir sonucu ve tepkisi vardır. Doktrin

böylece ilahi yargıya veya doğaüstü yaptırımlara olan ihtiyacı ortadan kaldırır. Geley'e göre reenkarnasyon aynı zamanda bazı felsefi sorunları da açıklıyordu. Kötülük, mutlak anlamda bir gerçeklik değil, dünyaların aşağılığının bir ölçüsü haline geldi. Reenkarnasyon doktrini, Dünya veya insanlar hakkında özel bir şey olmadığı gerçeğinin farkına varılmasıyla tutarlıydı. Geley ayrıca reenkarnasyon inancının , kendi zamanının astronomi, doğa tarihi, jeoloji, paleontoloji, anatomi, karşılaştırmalı fizyoloji ve evrim alanındaki bilimsel bilgisiyle uyumlu olduğunu ileri sürdü . Geley'e göre reenkarnasyon, evrim kavramlarını bile geliştirmeye yardımcı oldu - çünkü "evrimdeki bilinmeyen faktörler" ruhun incelenmesiyle ortaya çıkarılacaktı. Örneğin, yetenek, deha ve fiziksel ve ruhsal kalıtım arasındaki muazzam farklar hakkında daha iyi bir anlayış sağlayabilirdi. 91 Reenkarnasyona inanç, hipnoz, uyurgezerlik ve medyumluk fenomenleri üzerine yapılan araştırmalarla da uyumluydu. Bir hipotez olarak reenkarnasyon, modern bilimle uyumluydu ve birçok felsefi ve ahlaki sorunu çözüyordu, ancak henüz kesin bir araştırmayla kanıtlanmamıştı. Geley, medyumluk fenomenleri üzerine yaptığı kendi çalışmalarının doktrini doğrulamaya yardımcı olacağını umuyordu.

J

Fransa'daki varoluşlarının ilk birkaç yılında, seanslar toplumun her köşesinde geçici tartışmalara yol açtı . Maneviyat ve doğaüstü olaylara ilgi duyanlar için daha sürdürülebilir bir ilgi uyandırdılar. 1857'den sonra, spiritist doktrini izleyenler hareket eden ve konuşan masaların ruhların tezahürleri olduğuna inanmaya başladılar. Bu fenomenlerin ölüler dünyasıyla doğrudan bir temas sağladığına inanıyorlardı. Spiritistler için seanslar dini ve ahlaki bilgiye doğrudan erişimden çok daha fazlasını sunuyordu. Bir ahiretin varlığının elle tutulur bir şekilde doğrulanabileceği, doğaüstü olayların tanıklık edilebileceği ve bir dereceye kadar kontrol edilip yeniden üretilebileceği bir alan sağlıyorlardı. İnananlar için Kardec'in çalışması bu nedenle paha biçilmezdi. Basit bir doktrinel geleneğin kurulmasından daha fazlası, spiritistlere neyin fenomen olarak sayıldığını, hangi prosedürlerin ve soruların geçerli olduğunu, hangi

gerçeklerin kabul edilebileceğini ve hangilerinin reddedilmesi gerektiğini öğretti. Onlara kendi toplumlarında ve evlerinde bir dizi olguya tanıklık etmeyi ve deney yapmayı öğretti . Ancak spiritizm , seanslarda tanık olunan olguları üretmenin, anlamanın ve yorumlamanın sadece bir yoluydu. 1880'lerin sonlarına doğru, spiritistler, ruhların tezahürlerine ilgi duyan ancak açıklamalarına katılmayan diğer gruplarla karşılaşmaya başladılar. Özellikle, Fransa'da ve başka yerlerde önemi artan alışılmamış bir grubun üyeleri olan okültistler, seans olgularını kendi ilgi alanlarına ve doğaüstü hakkındaki inançlarına uyacak şekilde uyarlıyor ve yeniden tanımlıyorlardı.

BÖLÜM İKİ

Gizli Bilgelikler, Astral Bedenler ve İnsan Sıvıları

Eylül 1889'da, Congrès spirite et spiritualiste international'ın ilk toplantısı için kırk bin kadar katılımcı Paris'e geldi. Medyumsal fenomenlerin gerçekliğine olan inançlarında birleşmiş olsalar da, toplantıya katılanlar bu fenomenler hakkında belirli bir açıklamaya uymadılar. Kongrede, Allan Kardec'in takipçileri, seansların tezahürleri hakkında çeşitli teoriler ve doktrinlerle karşı karşıya kaldılar. Fransız spiritizm dünyası, yeni fenomenleri ve rekabet eden söylemleri içerecek şekilde genişliyordu. Toplantıda bulunan İngiliz

ve Amerikalı spiritüalistler, ruhsal iletişimlerin gerçekliğini kabul ettiler ancak Kardec'in doktrinine uymak zorunda değillerdi. Kendilerini okültist olarak tanımlayan delegelere gelince , Fransız spiritüalistlerden daha önemli şekillerde ayrıldılar. Onlarınki farklı bir ilgi alanıydı. Hatta spiritüalistlerin en temel ilkesini, bir seansta ruhların rolünü kabul etmeyi bile reddettiler. Onlara göre, fenomenlere neden olan medyumlar ve katılımcılardı, doğaüstü - varlıklar değil. Okültistler için, seansların tezahürlerinin önemi , ruhun ölümsüzlüğünü kanıtlama umudunda değil, kadim vahiylere ve uzun zamandır unutulmuş insan yeteneklerini ortaya çıkarmaya getirebilecekleri destekte yatıyordu . Spiritistler bu tür öğretilere mutlaka karşı değillerdi. 1880'lerin çoğunda, *Revue spirite,* Kardec'in otomatik yazılarını ve Leymarie'nin fiziksel yapımlarını daha okültist bir yönelimle takas ediyordu. On yıl boyunca, Fransız okültist canlanması güç kazanıyordu. 1889'a gelindiğinde, okültistlere spiritist kongrede verilen önem, Fransa'daki alışılmadık bilimsel çevrelerde elde ettikleri konum konusunda hiçbir şüphe bırakmadı.

Fransız okültizmi hiçbir zaman birleşik bir hareket olmadı. Tek bir doktrine odaklanan spiritizmden farklı olarak, bir dizi az ya da çok başarılı lider ve dergi etrafında gelişti. Bazıları Kabala ile, diğerleri Rönesans'ın çeşitli hermetik gelenekleriyle ve diğerleri de Doğu'nun çeşitli sözde kayıp gelenekleriyle ilişkilendirilen birçok okültizm okulu vardı. Ancak, okültizmlerinin özel markası ne olursa olsun, tüm okültist okullar aynı öğretim yöntemini ve aynı genel hedefi paylaşıyordu. Okültist bilgi her zaman ezoterik bilgiydi. Genel halktan gizli kalmalı ve bir dizi inisiyasyon ve ritüel aracılığıyla yalnızca seçilmiş birkaç kişiye açıklanmalıydı. On dokuzuncu yüzyıl okültizmi, kadim bilgeliğe ve unutulmuş bilgi yollarına dönüş için bir çığlıktan çok daha fazlası olarak anlaşılıyordu. Destekçileri, bunun yeni bir bilimin şafağını getireceğini umuyordu. Ancak okültistlerin bilimle kastettikleri şey, ülke çapındaki üniversitelerde, araştırma kuruluşlarında ve bilgili akademilerde izlenen yöntemler ve sorularla pek az alakalıydı. Kelimeyi gevşek bir şekilde kullandılar, bir alanın prestiji ve otoritesiyle oynadılar, içeriğinin ve yaklaşımlarının çoğunu reddettiler. Kendilerini, kadim bilgiyi ve ezoterik araştırma

yöntemlerini içerecek ve hatta onlara önem verecek yeni bir bilim anlayışına doğru çalışıyor olarak gördüler. Gözlem ve deney, böyle bir bilimde hala yerini koruyacaktı, ancak bilgeliğe ve vahiylere tabi olan destekleyici bir rol verilecekti. Bazı okültistlerin çoğunlukla tıp alanında bilimsel bir geçmişi vardı. Kadim simya, astroloji, büyü ve ezoterik geleneklerde somutlaşan sözde kaybolmuş bilgiyi ortaya çıkarmayı ve bu gelenekleri modern fiziksel ve fizyolojik bilimler külliyatıyla uzlaştırmayı umuyorlardı. Ancak onlar için bile, okült bir bilim kavramı akışkan ve esnek kaldı. Okült çevrelerdeki diğerleri gibi , onlar da otoritenin ilk ve en başta kadim insanların kutsal vahiylerinde yattığına ve ancak daha sonra gözlem ve deneylerde bulunduğuna inanıyorlardı.

Taraftarlarının sayısı bakımından hiçbir zaman önemli bir grup olmasa da, okültizm on dokuzuncu yüzyılın sonlarında güzel sanatlar, müzik ve edebiyat üzerinde derin bir etkiye sahipti. Etkisi, en dikkat çekeni dekadan ve estetik hareketler olmak üzere birçok sanat akımında belirgindi. [1] Okültistler , rasyonalitenin önemini reddettiler ve bunun yerine duyumlara ve içgüdülere odaklanmayı tercih ettiler. Sembolizmden büyülendiler ve her yerde gizli işaretler ve gizli anlamlar gördüler. Doğayı anlama yollarında, dönemlerinin daha geniş kültürüne karşı hoşnutsuzluklarını dile getirdiler. Harekette daha bilimsel yönelimli olanlar, o dönemde bilimlere hakim olduğunu hissettikleri materyalist tutumu kınadılar. Antik bilgeliğin yeniden keşfedilmesi ve yeniden yorumlanmasının, seansların fenomenlerinin dahil edilmesiyle birlikte, geçmişin kayıp bilgisine ve günümüzün medyumlarının ve diğer mistik bireylerinin etkileyici yeteneklerine odaklanacak yeni bir bilimsel keşif dönemi getireceğini umuyorlardı.

LÉVI'DEN PAPUS'A FRANSIZ OKÜLTİZMİ

Fransa'da, on dokuzuncu yüzyılın ortalarında, çoğunlukla Alphonse-Louis Constant'ın çalışmalarıyla körüklenen, tüm okült şeylere karşı yenilenen bir ilgi gelişti. Constant, 1840'lar boyunca Hristiyan sosyalizmiyle ve İncil ve diğer kutsal metinler üzerine eleştirel yorumlar yazmakla ilgilendi. 1853'te, karısı onu başka bir adam için

terk ettikten kısa bir süre sonra, kendi ruhsal krizini yaşadı ve okülte yöneldi. İsminin İbranileştirilmiş bir versiyonunu benimsedi ve Tarot ve büyü üzerine yorumlar yazan Eliphas Lévi oldu. Birleşik bir doktrin yaratma çabasıyla, Lévi okültizmin farklı geleneklerini okültizm olarak adlandırdığı yeni bir doktrine birleştirdi. Terim 1870'lerde popülerlik kazanacaktı. 1875'te öldüğünde, okültizm hem Fransa'da hem de yurtdışında, birleşik veya tutarlı bir doktrin olarak değil, daha çok çeşitli öğretileri ve gelenekleri kapsayan bir rehber fikir olarak ivme kazanmıştı. [2]

Okültizme olan bu yeni ilgi, Doğu'ya olan büyüyen hayranlığın bağlamında ortaya çıktı . Fransa'da, uzak diyarlarla ilişkilendirilen egzotizm ve gizem havası birçok önemli erkek ve kadına ilham verdi. Konuyla ilgili bol miktarda roman vardı. Kaşifler seyahatlerini ve garip ve egzotik topluluklarla karşılaşmalarını anlattılar. Örneğin, yirminci yüzyılın başlarında, kaşif Alexandra David-Néel seyahat anlatıları ve Doğu gizemlerinin tasvirleriyle ün kazandı. Hindistan, Japonya ve daha sonra Çin ve Sovyetler Birliği'nde yaşayan ve seyahat eden David-Néel, güzel manzaralar, garip gelenekler ve derin maneviyat hakkında deneyim kazandı ve yazdı. Ayrıca, Budizm'e dönüşümü ve anlayışı, Dalai Lama ile görüşmeleri ve hatta o zamanlar yabancı ziyaretçilere yasak olan bir şehir olan Lhasa'yı ziyaretiyle ilgili hikayeler anlattı ve bunların hepsi okuyucuları memleketlerine geri çekti. [3] Diğer yazarlar, uzak diyarların büyülü ve harikulade gizemlerine odaklandı. Fakirlerin hikayeleri —maddi değerlerden kopmuş, dünyevi kaygıların üstünde yaşayan yoksul mistikler— ve onların şaşırtıcı yetenekleri o zamanlar popülerdi. Söylentilere göre havada asılı duran iplere tırmanabiliyor ve bitki büyümesini kontrol edebiliyorlardı. Bazılarının tüm maddeleri farklılaşmamış atomlara indirgeme yeteneğine sahip olduğu söyleniyordu. Diğerlerinin şekil - değiştirici olduklarına veya kendi kendilerini havaya kaldırabildikleri veya nesneleri havaya kaldırabildikleri düşünülüyordu. Diğerleri ise hayati sıvıları aracılığıyla tedavi edebiliyor, diğer varlıklara emir verebiliyor veya gelecekteki olayları veya diğer astral alemlerde gerçekleşen olayları öngörebiliyordu. [4]

Okültistler Doğu'nun gizemlerine olan bu ilgiyi körükledi. Paul

Gibier gibi bazıları, kadim öğretilerin seçkin bir rahiplik tarafından korunduğuna ve hala Asya dağlarının içindeki yüksek rakımlarda sellerden ve diğer felaketlerden korunan yeraltı kutsal alanlarında saklı olduğuna inanıyordu. [5] Diğerleri ise öğretileri kadim Doğu bilgeliği etrafında düzenlemeye çalıştı. 1875'te, Lévi'nin öldüğü yıl, Helena Petrovna Blavatsky'nin avukat ve gazeteci Henry Steel Olcott'un yardımıyla Teosofi Cemiyeti'ni kurmasıyla New York'ta Doğu'ya dair bu coşkuyu temel alan yeni bir okültist hareket yaratıldı. Teosofi, Doğu'nun ezoterik geleneklerinden esinlenen bir dizi mistik öğretiden oluşuyordu. Teosofi Cemiyeti, evrensel kardeşlik tartışması ve bir dizi Ari ve Doğu öğretisinin incelenmesine odaklanmasıyla amaçlarında kendini diğer okültist gruplardan ayırıyordu. Doğu'nun çağdaş nüfuslarına karşı belirli bir aşağılayıcı tutumu gizlemeyen teozofistler, antik Doğu medeniyetlerinin görkemli karakterini alkışladılar, ancak o zamanların kutsal bilgeliğinin çarpıtıldığına ve yıllar süren gerilemeyle kaybolduğuna inanıyorlardı. Bu nedenle, çağdaş Doğu inançlarının basit bir incelemesi yeterli değildi ve yalnızca bir zamanlar olağanüstü ve zengin bir bilgi olan şeyin popüler ve batıl inançlı versiyonlarına yol açacaktı. Geçmişin bilgeliğini ortaya çıkarmak için teozofistler, mevcut gelenekleri ve inançları yeniden oluşturmaları ve bunlardan çıkarımlar yapmaları gerektiğini hissettiler.

Birkaç yıl içinde teozofik hareket kendini sağlamlaştırmaya başladı. 1877'de Blavatsky'nin *Isis Unveiled adlı kitabı* hareket için daha net bir doktrin sağladı. 1879'da toplumun merkezi New York'tan Hindistan'a taşındı. Orada Olcott ve Blavatsky, Madras yakınlarındaki Adyar'da bir ev satın aldılar ve toplumu bugüne kadar kaldığı yerde kurdular. [6] Blavatsky 1887'de Hindistan'dan Londra'ya gitti, ancak Olcott teozofistleri işe almak ve onlara Budizm, teozofi ve diğer geleneklerin bir karışımını öğretmek için kaldı. Blavatsky'ye gelince, toplumun çıkarlarını ve teozofist doktrini dersler, dergiler ve kitaplar aracılığıyla tanıtmaya devam etti. En popüler eseri *olan Gizli Doktrin* 1888'de yayınlandı. Teozofinin bir sentezi olarak tasarlanan bu eser, destekçileri tarafından temel bir geleneği ortaya çıkarmak ve ifşa etmek için muzaffer bir çaba olarak selamlandı. Ancak eleştirmenlere

göre bu, farklı antik doktrinleri ve gelenekleri bir araya getirip, onları parçalanmış bir bütün haline getirmeye yönelik karışık bir girişimdi .

Teozoflar, yaşam ve ölüm sorularında gerçeğe ve aydınlanmaya ulaşmayı umuyorlardı. Deneyci değillerdi. Teozofi, arayışlarına bir cevap sağlayacak bir doktrindi: "[Deney] araştırmayı yönlendirmek ve yönlendirmek için müdahale etmez. Gizli doktrinle ilgili olarak, eğer gerekirse, yakın zamanlarda benimsenen pozisyonları haklı çıkarmak için müdahale eder," diye yazdı içlerinden biri. [8] Bu nedenle, teozoflar diğer okült gruplar kadar pratik eğilimli olmadılar. Ancak, tüm okültistler gibi, hem mevcut hem de kaybolmuş olan antik metinlerde bulunan vahiylere bağlı kaldılar . Edebiyatları, kayıp Atlantis dünyasına ve seçkinlerinin sahip olduğu büyük bilgiye yapılan göndermelerle doluydu; bu bilgi, felaketle sonuçlanan yıkımından önce Hindistan ve Tibet'in kadim insanlarına aktarılmıştı. Yüzyıllar - sonra, kutsal doktrinler artık gizli ve Batı Yahudi-Hristiyan dini geleneklerinin ve inançlarının katmanları altında gömülüydü. Teozoflar için hayati görevlerden biri, geriye kalan kalıntıları çözümleyerek kutsal bilgiyi ortaya çıkarmaktı. [9]

Teozofi, Fransa'da Anglosakson dünyasındaki kadar popüler olmadı, ancak birçok kişiyi okültist geleneklerle tanıştırdı ve daha büyük hareketin katalizörü olarak işlev gördü. Fransız bir teozofi geleneği kurma yönündeki ilk girişim 1880'lerin ortalarında yapıldı. O zamanlar, Blavatsky'nin bir arkadaşı olan Lady Caithness (Maria de Mariategui), birçok okültist sempatizanın uğrak yeri olan şık bir salon yönetiyordu . 1884'te Paris'te Société théosophique d'orient et d'occident'ı kurdu ve 1886'da, İngiliz teozofi araştırmaları hakkında raporlar yayınlayan ve karışıma kendi Roma Katolik lezzetini ekleyen Fransa'daki ilk teozofi dergisi olan *L'aurore'u başlattı.* [10] Lady Caithness'in dergisi yalnızca birkaç sayı sürdü, ancak teozoflar, çok başarılı olmasalar da, doktrinlerini Fransa'da kurmaya çalışmaya devam ettiler . 1887'de, Teosofi Cemiyeti'nin Fransız bir kolu olan L'isis yaratıldı. Çoğunlukla İngilizce eserlerin çevirilerini içeren dergisi *Le lotus sadece iki yıl yayınlandı, ardından yerini Fransa'daki Teosofi Cemiyeti'nin resmi yayın organı olarak bir yıl yayınlanan Revue théosophique* aldı. Editörü kontes d'Ahémar, "Bu derginin yaratılmasıyla okuyucuya açıklamayı

umduğumuz şey," diye yazdı, "dünya kadar eski ve Batı dünyamız için hala yeni olan, bilim söz konusu olduğunda olduğu kadar zengin bir bilimdir." [11] Tibet ve Hindistan'da gömülü kalmış olan kadim bir bilimin sırları, Fransız bir teosofi hareketi tarafından keşfedilmeyi bekliyordu. *Revue théosophique,* bu gelişen bilimin Fransız halkına kapsamlı bir sunumunu sağlayacaktı. Dergi burada da Blavatsky'nin ve diğer teosofi üzerine İngilizce yazılarının çevirilerini sergiledi. 1891 yılında Kontes d'Adhémar kişisel nedenlerden ötürü dergiyi terk etti ve dergi kısa süre sonra Jean Matthéus'un editörlüğünü yaptığı ve 1986'ya kadar varlığını sürdüren *Le Lotus Bleu ile değiştirildi.*

1880'lerin çoğunda, Fransa'yı ele geçiren okült canlanma teosofik doktrine odaklandı. Ancak on yılın sonunda, editörler ve katkıda bulunanlar arasındaki kavgalar ve anlaşmazlıklar arasında, hareket kendini yeni bir dizi dergi, topluluk ve karizmatik ve renkli lider etrafında örgütlemeye başladı. Örneğin, hem sciences *maudites üzerine yaptığı çalışmalarla* hem de aşırı morfin ve afyon tüketimiyle tanınan şair Stanislas de Guaïta, mistik ve Hristiyan okültizmi üzerine ciltler dolusu yazılar bıraktı. 1889'da Guaïta, kökleri Orta Çağ'a kadar uzanan bir Alman mistik hareketi olan Gül Haçlılığının Fransız rönesansını getirmeyi umarak Ordre kabalistique de la Rose-Croix'yı kurdu. Guaïta, 1896'da François Jollivet-Castelot ile birlikte Société alchimique de France'ı kurdu ve Fransa'da simya sanatının yeniden canlanmasını desteklemek için 1875'ten beri var olan *L'hyperchimie* adlı bir dergiyi yeniden düzenledi. Guaïta, "sihirbazlar savaşı" da dahil olmak üzere anlaşmazlıklar ve kavgalarla çevriliydi. 1893'te, önemli bir edebi figür olan yazar Joris-Karl Huysmans, Guaïta'yı ve tarikatını, eski bir rahip olan ve satanist olan Joseph-Antoine Boullan'ın ani ölümünü büyülü yollarla kışkırtmakla suçladı. Boullan, Huysmans'ın başkentin şeytani ayinleri ve kara büyüsüyle dolu okült yeraltı dünyasını anlatan *Là-bas adlı* romanı üzerinde çalışırken onunla arkadaşlık kurmuştu. Boullan'ın bir diğer arkadaşı olan yazar ve okültist Jules Blois, Guaïta'yı düelloya davet etti ancak bu asla gerçekleşmedi .

Guaïta ve Huysmans, okültizmi halkın gözünde satanizmle ilişkilendirmek için çok şey yaptı ve satanik törenler ve kara büyü

hikayeleri popüler basının okuyucularını büyülemeye başladı. *Le diable au XIXème siècle adlı haftalık bir tefsirin anonim yazarı olan "Dr. Bataille",* örneğin, dünyayı dolaşırken tanık olduğu şeytani ritüellerden, özellikle de Güney Carolina, Charleston'daki belirli bir Mason locasında Şeytan'la yaşadığı ilişkilerden bahsetti. Fransız halkı iki yıl boyunca bu Amerikalı şeytan tapanları hakkında ilgiyle okudu. Her ikisinin de locanın üyesi ve Şeytan'ı seven Sophia Walder ve Diana Vaughan'ı öğrendiler. Sophia'nın yakında Bitru adlı bir iblis tarafından hamile kalacağı, bu birliktelikten doğan çocuğun Kudüs'te gün ışığını göreceği ve bir gün Deccal'i doğuracağı kehanetinde bulunuldu . Artık Katolikliğe geçmiş olan Diana, 1895'te anılarını yazdığı ve Charleston'da Şeytan ve Asmodi adlı bir iblisle yaşadığı geçmiş deneyimlerini anlattığı iddia edildi. Anılar, popüler Fransız tefrikasının kroniğini doğruluyor gibiydi ve hikayenin bir teyidi olarak kabul edildi. Hikaye birkaç ay daha inanılmaz şekillerde ve kamuoyunun gözü önünde gelişmeye devam etti ancak daha sonra bunun Katolik karşıtı polemikçi Léo Taxil tarafından üretilen tamamen bir aldatmaca olduğu ortaya çıktı . [13]

Bazı okültistler, uygulamaları hakkında kamuoyunda aşılanan korkuları kullandılar . Hareketin bir diğer renkli edebi figürü olan Joséphin Péladan, genellikle karanlık güçlerin rahibi gibi giyinir ve iyi ve kötü arasındaki belirsizliklerle oynamaktan hoşlanırdı. Çalışmaları, Hristiyan öğretilerinin içinde gömülü olduğuna inandığı ezoterik geleneklere odaklandı. Başlangıçta Guaïta tarikatının bir üyesi olan Péladan, 1890'da kendi muhalif tarikatı olan Rose-Croix catholique'i kurmak ve Gül-Haç gelenekleri içinde belirsiz bir kayıp bilimin izlerini aramak için gruptan ayrıldı . [14] Ancak tüm okültistler hareketleriyle ilişkilendirilen sansasyonellikten ve tartışmalardan hoşlanmadı. Bazıları kendilerini şeytani ritüellerle olan bu daha müstehcen ilişkiden ayırmak için çok çalıştılar ve hareketin daha asil bir hedefi olan okültist bir bilimin geliştirilmesine daha fazla dikkat edilmesi çağrısında bulundular. Hareketin bilimsel kısmından dikkati uzaklaştıracağından korkan okültist Ernest Bosc, Katolik din adamlarından suçlamalarda bulunmaktan ve satanizmle güçlü bir şekilde ilişkilendirilen bir okültizm vizyonunu yaymaktan

kaçınmalarını bile istedi. [15]

Bosc, okült bilime odaklanma konusunda yalnız değildi. Aslında, - Fransa'daki hareketin önde gelen isimlerinden biri, okültizmin tüm bilimlere yapabileceği katkılarla ağırlıklı olarak ilgileniyordu. Diğer birçok kişi gibi, eğitimli bir hekim olan ve doğum adı Gérard Encausse olan Papus, hareketle Fransız Teosofi Cemiyeti aracılığıyla tanışmıştı. 1888'de, kendi dergisi *L'initiation'ı kurmak için cemiyetten ayrıldı* ve bir yıl sonra kendi cemiyeti Ordre martiniste'i kurdu. Teosofi hareketinden ayrılma kararı, okültizmin Tibet'in kayıp geleneklerinden ziyade Yahudi-Hristiyan geleneğine ve antik Mısır öğretilerine dayanması gerektiği inancıyla ilişkiliydi. Papus, okültizmi Eliphas Lévi'nin çalışmalarıyla keşfetmiş ve okült ismini selefinin kitaplarından birinden almıştı. Onun okültizminin kendine özgü türü yalnızca Lévi'den değil , aynı zamanda Pisagor'a ilgi duyan on sekizinci yüzyıl şairi ve İncil yorumcusu Fabre d'Olivet'den ve - Papus'un öğretmeni olan ruhsal şifacı Maître Philippe'den de geliyordu. Papus, okült bilgiye bağlı sembolizmi Lévi ve d'Olivet'den öğrendiğini iddia ediyordu. Yahudi mistisizmini ve Hristiyanlığın içinde gömülü ezoterik gelenekleri onların çalışmalarından keşfetmişti. Maître Philippe'den, çoklu varoluşlar boyunca ilerleme kavramını ve bu ilerlemenin bir işareti olarak barış arayışını benimsemişti.

Zamanının ruhsal rönesansını getirmeyi ve tüm okültistleri tek bir kurum altında birleştirmeyi umuyordu . Tüm dinlerde ortak olan temel ezoterik geleneği ortaya çıkaracaktı. Antik bilgeliği çağdaş bilimde bulunan gözlemsel ve deneysel bilgiyle harmanlayarak tüm bilgilerin bir sentezini sağlayacaktı. Bu şekilde, okültü görünür olanla ve metafiziği fiziksel olanla başarılı bir şekilde birleştirecekti . Antik öğretilere dayanan yeni felsefesiyle dünyayı bilimcilikten kurtaracak, ihtiyaç duyanlara materyalizme karşı bir silah sağlayacak ve militarizm ve sefalete karşı duracaktı. Bu amaçla Papus, üyelerinde maneviyatı adanmışlık egzersizleri, bilinmeyenin incelenmesi ve - gözleme dayalı bilimsel bir inancın yaratılması yoluyla geliştirmeyi amaçlayan "bir ahlaki şövalyelik okulu" olan Ordre martiniste'i kurdu. [16]

Topluluk bir inisiyasyon yeri olarak işlev görüyordu. Bilimsel eğitimden farklı olarak, okültizm, kavramlarını kavramak için taraftarlarından entelektüel çalışma gerektiriyordu; ancak tüm ezoterik öğretilerde olduğu gibi, okültist öğrenim de inisiyasyona dayanıyordu . Üyeler gizlice ve yavaşça kutsal bilgelikle tanıştırılırdı. [17] Kökeni kadim zamanlara dayandığı söylenen bir gelenek olan inisiyasyon, bir bilginin başlangıçtaki bir dogmadan, bir dizi aşkın yeti ve nihai "kendisi için erişilemez olan Sonsuz ve Mutlak İlkelerinin algılanması" gelişimine kadar kademeli olarak eğitilmesinden oluşuyordu. [18] Öğrenci, "büyük bir sentezin dogmatik ve özlü öğretilerini" alarak başlıyor ve daha sonra okültizmin gizli bilgisini edinmek için ustalarıyla birlikte çalışıyordu. [19] Okültist öğrenim doğası gereği metafizikti. İnisiyenin bilgisi, çağdaş bilimsel keşiflerle rekabet halinde değildi. Bilimin sınırlarında var olduğu, gözlem, deney ve başlatmayı birleştirecek yeni bir anlayış çerçevesi sağlamaya hazır olduğu anlaşıldı .

Ordre martiniste, Masonluk ve gizli inisiyasyon geleneğine dayanıyordu. Adını, on sekizinci yüzyılın ilk yarısında yaşamış mistik bir Mason olan Martinez de Pasqually'nin çalışmalarından ilham aldığı söylenen on sekizinci yüzyıl mistiği Louis-Claude de Saint-Martin'den alıyordu. Saint-Martin, insanların, orijinal günahla kaybettikleri bir konum olan, ruhları kontrol edebilen androjen yaratıklar olarak görkemli geçmişlerini geri kazanmaları gerektiğini vaaz etmişti. Öğretilerinin nesilden nesile gizlice aktarıldığı varsayılıyordu. Ordre martiniste'nin kökenlerinin, Papus ve meslektaşı ve okültist meslektaşı Pierre-Augustin Chaboseau'nun sahip olduğu Saint-Martin bilgisinin birleştirilmesinde yattığı söyleniyordu; her bir adam Saint-Martin'in öğretilerine ayrı ayrı inisiye edilmişti.

Öğretilerinin ötesinde, tarikatın on iki üyeden oluşan en üst konseyi ve farklı aydınlanma adımları ve dereceleriyle örgütü de Masonluktan ilham alıyordu. [21] Toplantılarda, üyelerin çağdaş Fransız toplumunu etkileyen materyalizm ve egoizme karşı bir fedakarlık ruhuyla bir araya geldiği söyleniyordu. Marjinal ve reddedilmiş bilim olarak tanımlanan, çağdaş keşiflerle tamamlanan gizemli ve kadim bir

bilgi olan şeyi incelemek için gruplar kuruldu. [22] Ordre martiniste'in modern dünyaya olan inancını yitirmiş olanlara aydınlanma getireceği umuluyordu. Başarılı oldu. 1890'lar boyunca Tarikat sadece Fransa'da değil, Avrupa genelinde kendini kanıtladı ve on yılın sonunda Rusya'ya ve Çar II. Nikolay'ın sarayına ulaştı. Tarikatın Rus sarayındaki popülaritesi arttı. 1905'te, önemli sosyal ve politik gerginliklerle karşı karşıya kalan çar, Papus'u St. Petersburg'a bile çağırdı. Önceki çar Alexander III'ün ruhunu çağrıştıran Papus'un baskıyı gerekli bir önlem olarak önerdiği ve imparatorluk içinde büyük bir devrimin geleceğini duyurduğu söylenir. Papus'un Rus sarayındaki etkisinin bir süre önemli olduğu söylense de, başka bir mistik olan Grigori Rasputin'in sahneye çıkmasıyla hızla gölgelendi. Ordre martiniste'e gelince, kurucusunun 1916'daki ölümüne kadar gelişti ve Avrupa'nın her yerinden üye toplamaya devam etti. [23]

karşı daha hoşgörülü tutumu nedeniyle meslektaşları tarafından sıklıkla eleştirilen Papus, bir dizi kitap ve 1888'den 1912'ye kadar yayınlanan *L'initiation* adlı dergisi aracılığıyla daha geniş bir kitleye ulaşmaya çalıştı . Herkesin okült öğretiler konusunda eğitilmesi gerektiğine inanan Papus, *L'initiation'ı düzenledi* Üç bölümden oluşan öğretici bir yapıt : İlk bölümde okültizm tanıtılmış ve karmaşık ve anlamlı dini ve ruhsal sembollerin altında gömülü ezoterik vahiyleri anlamak isteyenlere bir başlangıç kılavuzu sağlanmıştır; ikinci bölümde okültizmle ilişkili felsefeler ve bilgiler ele alınmıştır; ve son olarak üçüncü bölümde edebiyat ve şiir ele alınmış ve okültizm, Papus'un kadınsı bir kitleye yönelik olacağını düşündüğü daha hafif bir şekilde sunulmuştur ·

Papus, eğitme misyonunda, katılımcılarına "akademik" okültizmi öğreten École supérieure libre des sciences hermétiques de Paris'i de kurdu. Okul, her yıl yaklaşık otuz öğrenci kabul edecek şekilde tasarlanmıştı. Girişimin belli bir başarıya ulaşmış olduğu görülüyor. 1901'de dersler başlangıçtaki küçük odalarından iki sınıflı daha geniş bir ortama taşındı. Öğretim ve müfredat üç aşamaya ayrıldı. İlk olarak, öğrencilere kadim vahiylerin okült sentezi ve bunların doğaya ve çağdaş bilime uyarlanması tanıtıldı. Üç dönemden sonra, görünmez auralarına göre bir eleme sürecinden geçmiş, dikkatlice seçilmiş bir

grup öğrenciye daha spesifik okült teoriler sunuldu . Papus, bu aşamada yalnızca etkileyici güç elde etmekle ilgilenen herkesi elemeyi ve okültizme olan ilgileri özverili ve asil olan, gerçekten adanmış öğrencilerin inisiyasyonuna konsantre olmayı umuyordu. Son aşamada, pratik konularla ve doktrinin gerçekleştirilmesiyle ilgili dersler sözlü olarak öğretiliyordu, çünkü yüksek okült öğrenimin ezoterik karakterine saygı gösterilmesi gerekiyordu.

Papus'un öğretilerinin merkezinde, merkezi ilke olarak reenkarnasyonla birlikte Mısır'ın kadim geleneklerine olan inanç vardı. [26] Kardec ve spiritistler gibi, Fransız okültistler de reenkarnasyona inanıyor ve bunu ruhsal varlığın yeni bir fiziksel zarfa dönüşü olarak görüyorlardı. Bu dönüş kozmosun herhangi bir yerinde gerçekleşebilirdi. Bu şekilde, evrendeki her şeyi ve tüm yaşam düzlemlerini birleştirdi. [27] Ölümde, insan bedenini oluşturan her ilke, bu öğretilerde kendi düzlemi olduğuna inanılan şeye geri döndü: kemikler ve mineraller mineral alemine; kaslar bitki alemine; ve hayvan hücreleri hayvan alemine geri döndü. Fiziksel beden fiziksel düzleme dönerken, astral beden ve ruhlar yeni bir fiziksel varoluş zamanı gelene kadar ruhsal veya ilahi yere seyahat etti. [28] Bu yeni insan hayatı, Pisagor Teoremi'nde gösterildiği gibi, "önceki varoluşların matematiksel sonucu" olacaktı. Bu teoremde, dik açılı bir üçgenin iki bacağı irade ve ilahi takdiri temsil ederken, hipotenüs kaderi temsil ediyordu. Böylece, her varlık için, iradenin karesi ilahi takdirin karesine eklendiğinde, kaderin karesine eşit oluyordu. [29]

Papus, bu kayıp geleneklerin izlerinin Hristiyanlıkta bulunabileceğini iddia etti . Yazılarında, İsa ve Musa, hem mesajlarında hem de yaklaşımlarında eski inisiyasyon geleneğiyle ilişkilendirildi. Dahası, Papus, reenkarnasyon doktrinine yapılan göndermelerin hem Eli hem de Vaftizci Yahya'nın vahiylerinde İncil'de mevcut olduğunu savundu. Kör olarak doğan bir adamın geçmiş günahları için cezalandırılması gibi benzetmeler birçok pasajda bulunabilirdi. Papus, bunları Hristiyanlığın eski Mısır öğretilerine dayandığının ve reenkarnasyon doktrininin, inisiyasyon bilgisinin eski Mısır elitinin kutsal bilgisinin bir parçası olması kadar Kilise'nin gizli öğretilerinin bir parçası olduğunun kanıtı olarak aldı: "Reenkarnasyon

hakkındaki İncil öğretileri, her zaman olduğu gibi, resmi olarak halka iletilen bir kısımdan ve üstatlara gizlice iletilen bir tamamlayıcıdan oluşur." [30] Ölümden sonraki yargı ile son yargı arasındaki zaman aralığı, Cennet, Cehennem veya Araf'ın maddi bir formda deneyimlenebileceği bir an olarak yorumlansaydı, reenkarnasyon Hristiyanlığın resmi öğretileriyle bile kolayca uzlaştırılabilirdi . [31]

Papus ezoterik bilgiyi üç noktada özetlemiştir:

1. *Üçlü Birliğin* evrenin bütün düzlemlerinde temel bir eylem yasası olarak varlığı .
2. Evrenin görünen ve görünmeyen tüm kısımlarını sıkı bir şekilde birleştiren *Karşılıklılıkların* varlığı .
3. Görünen dünyanın tam ikizi ve sürekli bir unsuru olan *görünmez* bir dünyanın varlığı . [32]

Evrendeki her şeyin birliği ve insan ile doğa arasındaki bir uyum kavramı Papus'un öğretilerinin önemli yönleriydi. İnsanlar ile Dünya arasında bir uyum gördü, atmosfer bir solunum sistemiydi. İnsanlar diğer tüm yaratıklara ve evrendeki her harekete bilinçaltı aracılığıyla bağlıydı. [33] İnsan vücudu evren gibi inşa edilmişti , kürecikler güneşler gibiydi ve küçük parçacıklar gezegenler gibi dönüyordu. [34]

Okültist ve Rus devlet adamı Maximilien de Meck için okültizm, çağdaş bilimi tamamlama ve ona yenilenmiş bir maneviyat duygusu sağlama vaadini taşıyordu. İkisi birlikte, görünmez ve görünür olanın bilimi, tüm bilginin sentezi olabilirdi. [35] Papus, okültizmi iki bölüme ayırdı. Biri gelenekti; değişmezdi ve tüm zamanların ve yerlerin hermeneutik yazılarında bulunuyordu. Diğeri, bir yazarın yorumlar ve uygulamalar yoluyla kişisel araştırmasından oluşuyordu. [36] Okültizm ve bilimin, bir tezin (fizik), bir antitezin (metafizik) ve bir sentezin (matematik) birleşimi olan toplam bir bilim oluşturmak üzere birleşeceğini hissettiği bu son bölümdü. Bu şekilde, uzak geçmişte bir noktada ayrılmış olan iki yarım bir kez daha birleşecekti. Nesilden nesile inisiyelerin kardeşlikleri veya meclisleri tarafından saklanan resmi bilgi ve gizli bilgi birbirini tamamlayacak ve insanlığı Hakikat arayışında yönlendirecekti. [37] Papus , harekete modern deney ve gözlem kavramlarını sokarak daha az spiritüel bir okültizm geliştirdiği

gerekçesiyle meslektaşları tarafından sıklıkla eleştirildi .

Paracelsus ve diğer Rönesans bilginlerinin çalışmalarından ilham alan on dokuzuncu yüzyıl okültistleri büyüye, kehanete, astrolojiye ve simyaya yöneldiler. Her şeyin birleştiği bir dünyayı tanımladılar ve doğadaki bu birleşme büyünün incelenmesiyle görünür hale gelecekti. Lévi büyü sanatına daha mistik bir yaklaşım benimserken, Papus ona deneysel bir tat verdi. Büyüyü, insan iradesinin doğa güçlerine uygulanması olarak tanımladı. Bu nedenle, büyü tüm biyolojik bilimler arasında tacı tutuyordu. [38] Bunu, kadim vahiyleri ve çağdaş bilimsel gözlemleri ve deneyleri birleştirme çabasının merkezinde görüyordu. Büyü, okültist gelenek ile çağdaş bilim, özellikle fizyoloji ve psikoloji arasında bir bağlantı olarak çalışacaktı . Doğanın, bedenin ve zihnin bütünsel bir bilimini ortaya çıkaracaktı. [39]

, büyünün önemini vurgulamada ve onu modern dünyada okültizmin temel gelişimi olarak sunmada yalnız değildi. Bordeaux'da bir avukat olan Joseph Maxwell, büyüyü dini duygunun aktif biçimi olarak görüyordu. Büyünün mümkün olduğu, yüzyıllar boyunca doğayı anlamak ve kontrol etmek için yararlı bir yol olarak varlığını sürdürmesiyle kanıtlandı. Ancak Maxwell, büyüyle ilgili eski ezoterik öğretilerin kutsal gerçekleri ortaya koyduğunu düşünmüyordu. Büyünün göreceli bir olgu olduğunu, dünyayı açıklamak için geçici bir araç olduğunu ve dini tamamladığını savundu. [40] Bilim ilerledikçe, büyülü gerçekler varlığını sürdürdü ve gelişmeye devam etti, ancak farklı olgulara verilen sınıflandırma ve açıklamalar değişti ve değişmeye devam edecekti. Zamanla, doğal büyünün eski bilimi, yeni ve ortaya çıkan ruhsal araştırma bilimiyle yer değiştirecekti. [41] Büyülü güçlerin merkezi bilinçaltındaydı; medyumsal olgulardan sorumlu güçlerdi. Maxwell, ruhsal araştırmaların gelişmesiyle birlikte , büyülü yeteneklerin ve medyumluğun, kişisel varlıklarımızın dışındaki ve gerçek bireyselliğimizi oluşturan güçler tarafından mümkün kılındığını fark edeceğimizi yazdı. [42] Benzer şekilde, kehanet biliminin geleceği ruhsal araştırmalarda yatıyordu, çünkü belirli olayları önceden görme yeteneği de bilinçaltı bir duyarlılıktan kaynaklanıyordu. [43] Okültistler, medyumsal fenomenler ve kehanet gibi büyülü gerçeklerin yüzyıllardır gözlemlendiğini kabul etmek

zorundaydılar , ancak bu tür fenomenlerin eski açıklamalarını reddetmeleri ve ruhsal araştırmaların sunduğu yeni teorik olasılıkları keşfetmeleri gerekiyordu. Maxwell, böyle bir çalışmanın, daha sonra güncel bilime dahil edilebilecek mistik niteliklerden yoksun yeni bir okültizme ve kişilikle ilgili yeni teorilere yol açacağına inanıyordu.

araştırmalara ve oradan da bilime dahil edileceği inancı , ilgili psişik araştırmacıların okült açıklamalara karşı koymak için kullandıkları tipik argümandı. Société magnétique de France başkanı Fabius de Champville , "Okültizm ne bir bilim ne de bir dindir; hala çok iyi bilinmeyen veya yeterince tanımlanmamış bir bilimler kümesidir ." dedi. [44] Medyumlar üzerindeki gözlemlerine dayanarak bir kişilik teorisi geliştiren bir hekim olan Joseph Grasset , sihir ve okültizmi benzer şekilde anlamıştı. Dünün okültizmi ile bugünün okültizmi arasında ayrım yapıyordu . Dünün okültizmi, hayvan manyetizması ve masa çevirme gibi günümüz bilimiyle açıklandığı varsayılan olgulara odaklanıyordu. Bugünün okültizmi, bilimle hala açıklanamayan olguların incelenmesini içeriyordu: spiritüel olgular, astral bedenin psişik radyasyonu ve telepati. Grasset'ye göre, bu tür olgular sonunda okültizm alanından bilim alanına taşınacaktı : "Asla tamamlanmayan bilim, her gün sınırları her zaman geriye doğru hareket eden okültizm alanını istila ediyor ve böylece bilimin *vaat edilmiş toprakları gibi oluyor."* [45] Bilim ilerledikçe, gizemli ve doğaüstü olanın sınırları geri çekilecekti.

Fransız okültizmi hiçbir zaman marjinal bir hareketten öteye geçmedi, ancak yirminci yüzyılın başlarında rakip dalları ve çatışan teorileri kültürel manzaranın bir parçası haline geldi. En önemli dergisi muhtemelen *L'initiation olsa da,* bu dönemde benzer amaçlara sahip birkaç kısa ömürlü yayın daha kuruldu. Örneğin, okültizmi Fransa'nın güneyinde başlatma girişimi olan *La curiosité: Journal de l'occultisme scientifique, 1889'dan 1898'e kadar okültist bir dergi olarak yayınlandı ve daha sonra psişik araştırmalara odaklandı. Écho du monde occulte* 1905-6'da yayınlandı. *La haute-science,* 1911'de kısa bir süre varlığını sürdürdü ve büyü, astroloji, simya ve mistisizm üzerine makaleler yayınladı. *L'écho du merveil leux* , 1897'den Büyük Savaş'a kadar yayınlanarak en uzun süre hayatta kaldı. Editörü -

Gaston Méry, kitabın tüm felsefelere açık olduğunu ilan etti ancak Roma Katolik tadında bir okültizmi tercih etti. *L'écho du merveilleux* basit, doğrudan raporlamaya odaklanmış , okültist grupların içinde ve çevresinde gerçekleşen olaylarla ilgili haberler getirmiştir. 1908'de, dergisi *L'étoile d'Orient* olan yeni bir topluluk, Centre ésotérique oriental de Paris kurulmuştur . [46] Bu girişimlerin hiçbiri *L'initiation ve kurucusu* kadar etkili olmasa da , yine de dönemin okültist grupları içinde bilimsel bir bakış açısının sürekli varlığına işaret etmektedir.

OTURUMLARDA Okültizm

Kardec, 1869'daki ölümüne kadar doktrinini ezoterizmden uzaklaştırmıştı. Spiritizmin kadim köklerinden bahsetmiş olmasına rağmen , öğretilerinin bu yönü üzerinde durmamıştı. Onun liderliğinde, spiritizm günümüzdeki seanslara odaklanmış olarak kaldı . Ancak 1880'lere gelindiğinde, Kardec'in ölümünden on yıldan fazla bir süre geçmişti ve spiritist topluluk içinde çok şey değişmişti. Diğer şeylerin yanı sıra, okültizme ilgi duyan bir spiritist olan Léon Denis, hareketin ön saflarına gelmişti. Denis, on dokuz yaşındayken, Kardec'in Livre des esprits adlı eseri aracılığıyla spiritizmi keşfetmişti . Loire Vadisi'nde yaşayan Denis, spiritizmin lideriyle ancak 1867'de Kardec'in ülke çapındaki tanıtım gezilerinden birinde tanışabildi . Denis, 1870'ler boyunca spiritüel faaliyetlerini sürdürdü ve 1880'lere gelindiğinde *Revue spirite'e önemli katkılarda bulunan* ve hareketin merkezi bir figürü haline geldi. 1885'te Union spirite française'in başkanı seçildi. 1889'da Congrès spirite et spiritualiste international'da önemli bir rol oynadı. [47] Aynı yıl, spiritüel inançlarını tanıtmak için Fransa ve Belçika'yı gezmeye başladı. 1880'lerden itibaren Denis'in spiritüellik tarzı, *Revue spirite'e yaptığı katkıların* yanı sıra çok sayıda kitabı ve konferansıyla hareket içinde oldukça etkili oldu .

Denis, çalışmalarıyla spiritüalizmi okültizme, antik vahiylere ve ezoterizme yaklaştırdı. Zaman zaman öğretileri Kardec'in öğretilerinden çok Papus ve diğer okültistlerin çalışmalarını yansıtıyordu. Denis'e göre, kadim insanlar yaşam ve ölüm konularında büyük bir bilgeliğe sahipti. Hindistan, Mısır ve Galya'nın kayıp

dünyalarında, seçkin bir rahiplik tarafından saklanan ve kontrol edilen kutsal bilgi halka açıklanmış ve büyülü dinler olarak sunulmuştu. Bu tür bilginin bilimsel ve felsefi karakteri bu medeniyetler tarafından kaybolmuştu; yalnızca dini tarafı kalmıştı. Etkilenebilir bir halkın hayal gücünü ele geçirmek için kullanılan sembolizm ve törenlerin ardında, yine de antik bir seçkinin sırları gömülü kalmıştı. Tüm mistik gelenekler, tüm dinler, temellerinde bu gizli doktrini paylaşıyordu. [48] Şimdi, bir kez daha yeniden keşfedilmeye hazır olan bu kadim vahiyler, modern dünyayı canlandıracaktı.

Bu kayıp bilgiyi entegre ederek, güncel bilim kapsamını genişletecekti. Bilim insanları, gerçeklerin birikimi ve yasaların çıkarımı yoluyla dünyaya dair içgörüler elde etmiş olabilirlerdi, ancak şimdiye kadar üstün ilkelerden uzak durmuş ve araştırmalarını sebep ve sonuçlarla sınırlamışlardı. Buna karşılık, antik çağın seçkinleri, ebedi ilkelerin incelenmesiyle daha fazla ilgilenmişlerdi. Denis, harikulade olanın araştırılması yoluyla, çağdaş bilimin artık bu kadim bilginin kapısına geldiğine ve bilim insanları bu fenomenleri keşfetmeye devam ettikçe, yeni ve daha eksiksiz bir bilimin ortaya çıkacağına inanıyordu. [49] Doğaüstü olanın keşfi, bilim ve dinin kaynaşmasına ve eğilimlerinde idealist, yönteminde ise pozitivist ve deneysel yeni bir doktrinin yükselişine yol açacaktı . Bu birlikten, tüm dinlerin ve felsefelerin annesi olan gizli bir doktrinin dirilişi gelecekti. [50] Denis hırsla, bu gizli doktrinin bilgisinin, kadimlerin kayıp bilgeliğinin spiritizme dahil edileceğini ve Üçüncü Cumhuriyet için yeni bir toplum ve resmi bir devlet dininin ortaya çıkacağını umuyordu. Şimdiye kadar düşünüldüğü şekliyle dinlerin çağı sona ermişti, diye iddia etti iyimser bir şekilde. Yeni bir toplumsal ve felsefi düzen için zaman gelmişti. [51]

Denis, okültizm yoluyla spiritizmin Fransa'nın görkemli geçmişine yeniden bağlanmasını sağlayacağını vurguladı. Okültizm, spiritizmi yeni milliyetçi zirvelere taşıyacaktı. Kardec, spiritizmin Galya dinindeki kökenlerini tartışmıştı. Denis için, spiritist bir Galya'nın ünlü geçmişi daha da vurgulanıyordu. Gizli doktrinin, Hindistan ve Mısır'dan Fransa'ya göç ettiğini, burada druidlerin bununla tanıştığını

ve savaşçılarında cesaret uyandırmak için bunu kullanabildiklerini açıkladı. [52] Denis, ortak bir spiritüel geçmişe ve rasyonaliteye dayanan bu milliyetçilik türünün Fransız halkına hitap edeceğine inanıyordu ve spiritizmi bu yönde zorlamaya çalıştı. 1880'lerde, onun etkisi altında, *Revue spirite* daha mistik bir tat benimsedi, otomatik yazıma ve spiritizmin ahlaki yönüne daha az yer ayırdı. Dergi artık büyücülük ve okültizme dair referanslarla, perili evlerde olup bitenlerle ilgili anlatılarla ve okült güçlerle ilgili makalelerle doluydu. *Revue spirite aracılığıyla* spiritistler dünyalarını okültizme açıyorlardı.

Çok kısa bir sürede, okültistler seanslara ilgi gösterdiler. Kardec'i ve spiritüalist doktrini takip etmeseler bile, okültistler iddialarının doğruluğuna dair medyumsal fenomenlerde bir kanıt bulmayı umuyorlardı. Onlar için seanslar, okültizm ve bilimin kaynaşmasının ortaya çıkabileceği, spiritüel ve bilimsel arasında stratejik bir konumdaydı. Bu nedenle, okültistler spiritistlerle etkileşime girmeye mahkûmdu. 1889'daki Paris kongresinde, iki grup karşı karşıya geldi. Spiritistler ruh müdahalesine inanırken, okültistler seansları açıklamak için ölülere başvurmadılar. Yine de, her ikisi de fenomenlerin gerçekliği konusunda hemfikirdi ve kendilerinden şüphe edenlere karşı bir mücadelede birleştiklerini hissettiler. [53] Kongrede ortak bir düşmana karşı savaş söylemi güçlüydü. Açılış konuşmasında , okült bölümü başkanı Jules Lermina, böyle bir savaşta okültizmin rolünü vurguladı: "Bu Kongre, analiz ve araştırma haklarına sınır koymaya çalışanların hoşgörüsüzlüğüne meydan okuyan cesur entelektüellerin savaş alanıdır." [54] Bu, çalışmalarını sıklıkla Hakikat için bir mücadele olarak tanımlayan okültistler için yeni bir fikir değildi. Savaş çığlıkları her yerde duyuluyordu. *L'initiation,* modern dünyanın vebası olan materyalizme karşı birleşik bir cephe çağrısı yaparken, *L'étoile d'Orient,* okuyucularına azim yoluyla zafer vaat ederek umut verdi. Bilim insanları tarafından çalışmalarında henüz saygı görmeseler de, okültistlerin gelecek nesiller tarafından yeni ve daha eksiksiz bir bilimin mimarları olarak selamlanacağına söz veriyordu. [55]

Papus'a göre, okültizm spiritizmle çelişmiyordu. Onu daha eksiksiz bir doktrine dahil ediyordu, bu da araştırmaya ciddi bir bağlılık

gerektiriyordu ve modern fizik, fizyoloji ve psikoloji hakkında genel bir anlayış gerektiriyordu . [56] Spiritistler tüm medyumsal iletişimlerin veya ruh tezahürlerinin diğer alemden geldiğine ve fenomenleri farklı ruhlara göre ayırt ettiğine inanırken , okültistler bu tür genellemelere karşı temkinliydi. Ölülerin yaşayanlarla iletişim kurabileceği fikrini reddetmediler, ancak ruhçu olandan daha iyi bir seans fenomeni açıklamasına ihtiyaç olduğunu hissettiler. Çeşitli açıklamalar önerildi. Hile, insan sıvıları, astral bedenler, psişik güçler ve ruhlar her biri düşünüldü. Fenomen aldatmacadan mı , bilinen fiziksel güçlerden mi, medyumdan yayılan fizyolojik bir güçten mi yoksa psişik bir güçten mi kaynaklanıyordu? Okültistlere göre, ancak tüm bu olası nedenler ortadan kaldırıldıktan sonra başka bir alemden gelen varlıkların müdahalesi düşünülebilirdi. [57]

1889 kongresinde Papus, sırasıyla spiritistler ve okültistler tarafından verilen çeşitli medyumsal fenomenler için bazı tipik açıklamaları karşılaştırdı. Okültist açıklama için astral beden kavramını kullandı. Kardec ve spiritistler medyumların yaşayanlar ve ölüler arasında aracı olduğuna inanırken, Papus onları fiziksel zarflarını terk edip astral bedenleriyle seyahat etme yeteneğine sahip özneler olarak tanımladı. Medyumlar ruhlarla temas halinde olduklarına inanabilirler, ancak astral bedenleri aracılığıyla bilinçsizce

TABLO 1

Papus'a Göre Seansların Spiritist ve Okültist Açıklamaları, Paris'teki 1889 Congrès Spirite et Spiritualiste International'da

	Ruhçuluk	Okültizm
Ortam	Yaşayanlar ile ruhlar arasında aracı. Ruhların çeşitli tezahürlerinde aracı.	Sinir sistemi astral bedenin çok kolay çıkmasına izin verecek şekilde oluşmuş olmak, seans katılımcılarının veya
Masaya vurma sesleri	Medyumun sıvısıyla birleşen bir ruh masanın üzerinde etki eder.	Medyumun astral bedeni bilinçsizce dışarı çıkar ve masayı ya tek başına ya da katılımcıların astral
Tablonun cevapları	Büyülenen ruh oradadır ve kendini göstermektedir.	Bir medyumun bilinçdışı (astral bedeni) doğrudan katılımcının bilinçaltını etkiler. , ne ortamın ne de katılımcıların bilinçli
Masanın havaya kaldırılması	Ruhlar masayı kaldırır.	Medyumun astral bedeni, katılımcıların astral bedenleriyle birleşerek bu olguyu meydana getirir.
Neden karanlık?	Ruhlar karanlıkta kendilerini daha iyi gösterirler ve daha fazla güce	Sarı ışık daha yoğun astral kümelenmelerde çözünür.
Orta düşer uyuya kalmak	Ruhlar şunu kullanır: Ortamın akışkanı fenomeni üretir.	Kataleptik aşamada, astral bedenin ortaya çıkışı çok daha
Küçük ışıklar etrafında orta	Bunlar ruhlardır. görünür hale bu fosforlu sent ışıkları	Ortamın hayatı ortaya dalak veya sempatik pleksus etkilenir ve

(devamı)

TABLO 1

Devamı

Ruhçuluk	Bu olayları, maddeleşmiş ama görünmeyen birçok ruhun katı bir halden parçalara ayırdığını ve daha sonra tekrar maddeleştirirler.	Medyumun astral bedeninin elleri bu olayları uzaktan üretir.
Odadaki nesneler kaldırılır Katılımcıların üzerine taze çiçekler düşüyor	Ruhlar nesnelerin maddelerini maddeden arındırır ve daha sonra tekrar dönüştürür.	Medyumun astral bedeni çiçekleri maddesel olmaktan çıkarır ve onları katı bir halden gaz benzeri bir hale getirir. Elementaller ve akışkan akımlarla, medyumun astral bedeni çiçekleri taşır ve aniden onları seans katılımcılarının gözü önünde yeniden maddeleştirir .
Okultizm	Medyumun bilinçaltı, zihninden veya katılımcıların [zihninden] çıkan görüntüleri yazar veya çizer. Bu eylem, medyumun kanının kendisi tarafından, kağıt üzerinde siyah olarak maddeleştirilmesiyle meydana gelir.	
Aniden çizimler ve kelimeler beliriyor	Ruhlar, ellerindeki sıvıyı kullanarak yazar veya çizerler. Ortam, kendilerini tezahür ettirdikleri	
Maddi bir varlık belirir. Konuşur, dokunulabilir ve fotoğraflanabilir	, ödünç ortamda, Ruh, medyuma aracıdır. kendini gösterir. katılımcılarda ve Bu eylemde, iki çevrede yaşamı ayrı, somut - oluşturan her bireysellik şeyi kullanarak vardır. kendini	1. Medyumun astral bedeni bir elementalle ve katılımcıların astral bedenleriyle birleşir.
Ortam uyanıktır ve maddeleşmiş görüntüye neden olur	Ruh bu fenomeni cisimleştirir .	2.Bu küme, ortama veya katılımcılardan birine hakim olan fikrin şeklini alır. Zihinsel telkin, - hayaletin şeklini belirler.
Hayaletin kalıplanması ve parafinlenmesi	çok basit bir şekilde gönüllü olarak üretiyor, fakat biz bunu bilmiyoruz.	3.Bu küme maddi cisimlerin tüm

TABLO 1

Devam etti

	Ruhçuluk	Okültizm
Katılımcılardan biri - hayalet yakalamak için kullandığı zinciri koparırken, düşen bir nesnenin etkisiyle yaralanır.	Ortam artık ruhlara verecek yeterli sıvıya sahip değildir veya katılımcılar artık fenomenin kusursuz bir şekilde gerçekleşmesi için	Tüm astral bedenleri birleştiren büyülü zincir, üzerinde nesnelerin yüzdüğü bir tür akışkan yatak yarattı . Bu zincirin kırılması, bu

Kaynak: Papus (Gérard Encausse), "Les phénomènes magiques," *L'initiation,* Nisan 1890: 17-22.

çevrelerinin ve katılımcıların etkisi altında. Bedenlerinden bu kaçış, medyumların neden gözlem sunucuları hakkında bu kadar çok şey biliyor gibi göründüklerini açıklıyor. Bilgi bir ruh tarafından değil, medyumun astral bedeni ile seyirciler arasındaki bir bağlantı aracılığıyla elde ediliyordu.

Medyumsal fenomenler, astral bedene sahip Papus gibi kendi açıklamalarını yapmaya çalışan okültistler için özellikle ilgi çekiciydi. Mühendis ve okültist Donald MacNab, spiritistlerin ruh iletişimine çok fazla dikkat verdiğine ve bu nedenle medyumları deneyimlerini başka bir alem açısından tanımlamaya teşvik ettiğine inanıyordu. Medyumsal yeteneklerin açıklamasını, bilincimizin henüz bilinmeyen bir yeteneği açısından formüle etti. Medyumlar, düşüncelerin dışsallaştırılmasını ve katılımcılarda zihinsel imgelerin maddileştirilmesini gösteren psişik aynalardı. Medyumluk, bilinçaltının gizli kısımlarını ortaya çıkardı. Medyumlar ruhlardan ve ölülerden bahsediyorsa, bunun tek nedeni deneyimlerini bu şekilde yorumlamaları öğretilmiş olmasıydı. [58] Blavatsky de onun gibi medyumsal yetenekleri önemli görüyordu. Çalışmalarında, bunlar

gelecekteki insan ilerlemesinin bir işareti haline geldi. Ancak, dikkatli olmak gerekiyordu. Etkileyici olmalarına rağmen, bu tür güçler herhangi bir teolojik anlayış olmadan kullanıldığında tehlikeli olabilir , diye uyardı. [59] Medyumların ve spiritüalistlerin tehlikeli güçleri yönlendirdikleri ve bunu yapacak bilgiye sahip olmadıkları inancı, o dönemde okültistler, özellikle de teozoflar arasında yaygındı.

Spiritistlere gelince, onlar bile bazen tanık oldukları fenomenleri açıklamak için daha gizli kavramlara başvurmuşlardır. Örneğin, - 1880'lerde *Revue spirite'de* dersleri duyurulan ve sıkça tartışılan bir spiritist olan Daniel Metzger, medyumsal yeteneklerin yetenekli deneklerin belirli moleküler durumuyla açıklandığına inanıyordu. Medyumların, moleküller arasındaki boşluğun diğer bireylerden daha büyük olduğu bireyler olduğunu öne sürdü. Ortaya çıkan gözeneklilik onları daha hassas ve akışkanları daha iyi ileten kişiler haline getirdi . Seanslarda, medyumlar akışkanları kullanma kapasiteleri nedeniyle belirli fiziksel fenomenler üretirlerdi. [60] Entelektüel fenomenler, medyumun başkalarının "akışkan atmosferlerine" nüfuz etme yeteneğinin ürünü olarak fizyolojik terimlerle de açıklanabilirdi : "Her birimiz belirli bir akışkan atmosferle çevriliyiz. Medyum, büyük duyarlılığı nedeniyle, temas kurduğu kişilerin etki alanına kolayca nüfuz edebilir," iddiasında bulundu Metzger. [61] Denis gibi Metzger de okültist düşüncenin spiritüalist çevrelerde bile önem kazandığını ortaya koyuyor.

AKIŞKAN TİTREŞİMLERİNİN ÖLÇÜLMESİ

Birçok okültist, medyumsal fenomenlere açıklama getirebilen ve aynı zamanda diğer doğaüstü fenomenleri de açıklayabilen belirsiz bir teorik varlık olan insan sıvısının varlığını öne sürdü . Her türden insan sıvısı tartışmaları yeni değildi. Spiritizmin ortaya çıkmasından bir asır önce, Avusturyalı hekim Franz Anton Mesmer, tüm doğayı birleştiren evrensel bir sıvının varlığını varsaydı. Mesmer, hastalığın vücuttaki bu sıvının dengesizliğinden kaynaklandığına inanıyordu. Hayvan manyetizması, ellerinin dokunuşuyla hastalarında dengeyi yeniden sağlamak için geliştirdiği yöntemdi. 1778'de, uygulamaları Viyana'da

kınandıktan sonra Mesmer, Paris'e kaçtı ve burada teorisini daha da geliştirerek grup terapilerini de dahil etti. Orada, evrensel sıvının bir grupta çok daha güçlü olabileceğini iddia etti. Yeni şifa tekniği, Paris salonlarının büyük favorisiydi ve burada hastalarının, genellikle kadınların, su tanklarında kasılıp inlemelerinin ve izleyiciler tarafından izlenmesinin tuhaf ama eğlenceli davranışlarıyla sonuçlandı. Şaşırtıcı olmayan bir şekilde, bu tür performanslar hekimleri ve bilim insanlarını tedirgin etti. 1784'te, Mesmer'in uygulamalarını itibarsızlaştırmak amacıyla, hem Académie des sciences'ta hem de Société royale de médecine'de fenomenleri incelemek üzere komisyonlar oluşturuldu. Mesmer'in tedavilerinin kaynağının evrensel bir sıvı değil, hayal gücü olduğu sonucuna vardılar. Bilim insanları tarafından saldırıya uğrayan, basında alay konusu olan ve bazı müritleri tarafından muhalefet gören Mesmer, Paris'ten kaçtı ve araştırmasını bıraktı. [62]

Ancak hayvan manyetizması teorisi, yaratıcısının gidişiyle ölmedi. On dokuzuncu yüzyıl boyunca Fransa'da ilgi çekmeye devam etti ve birkaç dergi uygulamalarına adanmış olarak kaldı. [63] J.-P.-F. Deleuze, abbé Faria ve A.-M.-J. de Puységur gibi bazıları, Mesmer'in manyetik sıvı kavramı üzerinde çalıştı ve onu geliştirdi. Hayvan manyetizatörleri, bilim camiasının, fenomenlerinden sorumlu olan bu anlaşılması zor sıvının varlığını kabul etmesinin sadece bir zaman meselesi olduğunu düşünüyorlardı. Evrensel bir sıvı kavramı, fizik bilimlerindeki manyetik ve elektrik teorileriyle uyumluydu, bu meraklılar her zaman tartışmaya hazırdı. Olayların meydana geldiği varsayılan gaz veya sıvı olan eter de, bu evrensel sıvının varlığını desteklemek için sıklıkla referans alındı. Manyetizatörler, sıvıların anlaşılmasının yakında yaşam bilimlerine de gireceğine sıklıkla ikna olmuşlardı. [64] Sonuçta, canlı ve cansız madde arasındaki farkın organizasyonda, özel yaşamsal kuvvetlerde ve maddenin kimyasal bir bileşiminde bulunduğunu belirten bir dizi teori olan vitalizm, on dokuzuncu yüzyılın ilk yarısında yaşam bilimlerinde popüler hale gelmişti. Hayvan manyetizörleri sıklıkla, etkilenebilir bireyler tarafından algılanabileceği söylenen, güneşten yayılan varsayılan bir “yaşam sıvısı” veya radyasyon olan “Odik kuvvet” veya Od kavramını

destekledi̇ler. Bu kavram, Prusya Bilimler Akademisi üyesi olan ve Od'u temel bir biyolojik kavram olarak sunan ünlü Alman bilim adamı Baron Karl von Reichenbach'ın (1788-1869) teorilerinden türetilmiştir. [65] Manyetizörler için bu, güçlü bir açıklayıcı kavramdı. Yaşam bilimlerinde vitalizm ve Od ile fizik bilimlerinde eter ve elektrik ve manyetik sıvılar ile, öğrenme dallarının sonunda yeni ve kapsamlı bir akışkan teorisinin parçası olarak bilimler arasında yerini alacağından emindiler.

Böylece, Fransa'da seanslar yapılmaya başlandığında, hayvan manyetizatörleri, kendilerinde olup bitenler için bir açıklamaya sahipti: hareket eden masalar, hayvan manyetizmasıyla ilişkili deneyimlerden sorumlu olan aynı sıvının neden olduğu doğal bir fenomendi. Konuşan masaları açıklamak daha zorlayıcıydı , ancak bunlar genellikle "yapay uyurgezerlik" adı verilen belirli bir hayvan manyetizması durumuna atfediliyordu. Puységur , bu durumda hastaların bir sohbeti sürdürebileceğini ve deneyimlerini doktorlarına anlatarak bir hastalıktan kurtulabileceğini keşfetmişti . Provoke edilmiş uyurgezerlik durumundaki deneklerin yüksek hassasiyetlere sahip olduğunu iddia etmişti: bazıları hatta geleceği tahmin etmiş, gizli nesneleri tarif etmiş veya ölülerle iletişim kurmuştu. [66] Manyetizatörler, doğal olarak medyumları yapay uyurgezerlik durumundaki hastalarla veya uyurgezerlerle ilişkilendirdiler ve - fenomenlerden sorumlu olanın eterik bir zeka olduğunu söylediler . [67] Örneğin Louis Goupy, diğer tüm medyumsal veya uyurgezer harikalar gibi, konuşan masaların da anlaşılır bir nedene sahip olduğunu ileri sürmüştür. Her bireyin, kısmen başkalarına aktarılabilen kişisel bir etere sahip olduğuna inanıyordu. Medyumların ve uyurgezerlerin enerji transferlerine karşı özellikle hassas olduklarını ve bu nedenle Çevrelerindeki kişilerin kişisel eterlerine, çeşitli tezahürlerin üretilmesine izin veren fazladan bir akışkan enerji vererek. [68]

On dokuzuncu yüzyılın sonuna doğru, okültistler de belirli fenomenleri açıklamak için bir insan sıvısı kavramını düşünmeye başladılar. Eğer böyle bir sıvı varsa, bunun gözlemlenebilir, hatta ölçülebilir olması gerektiğini ve bunu yapmak için çeşitli aygıtlar tasarlandığını varsaydılar. *L'initiation'da yazanlar,* Okültist Horace

Pelletier, belirli öznelerde —örneğin medyumlarda— elektriğe benzer bir kuvvetin mevcut olma olasılığını araştırdı. Böyle bir kuvvet, -mıknatıslanmış iğnelerin sapması da dahil olmak üzere, nesnelerin temas olmaksızın yer değiştirmesine izin verirdi. Pelletier, bu kuvvet üzerinde birçok durumda deneyler yaptı ve fenomenin yoğunluğunun, vücudun dışına yansıtılan kuvvetin yoğunluğuna orantılı olarak değiştiği sonucuna vardı. Kuvvetin derecesinin, öznenin o zamanki ruh halinden ve ortamdan etkilenebileceğini ileri sürdü. [69] Société universelle d'études psychiques'in başkanı Paul Joire, öznelerin uzaktaki nesneleri hareket ettirebilmelerini sağlayan dışsallaştırılmış bir kuvvetten söz etti. Sinir sisteminden yayılan kuvveti gözlemlemek ve ölçmek için Joire, bir cam kürenin altında izole edilmiş bir iğneden oluşan bir alet olan *sthé-nomètre'yi icat etti* . Joire, bununla deneyler yaparken, bir hastalık durumunda dışsallaştırılmış kuvvetin, sinir sisteminin depresyonuyla orantılı olduğunu gözlemledi. Stenometrenin, bir bireyin medyumsal fenomenler üretme kapasitesini ölçmekten çok daha fazlası olduğunu, tıbba harika bir araç sunduğunu iyimser bir şekilde sonuca vardı .

Hekim Hippolyte Baraduc, Joire'ye benzer bir yaklaşım benimsedi ve *biyometreyi yarattı.* insan ruhunun hareketlerini veya titreşimlerini ölçeceğine inandığı bir alet . Biyometre, üç yüz altmış dereceye bölünmüş bir tahtaya yerleştirilmiş manyetik olmayan, izotermal bir iğneden oluşuyordu. Baraduc bunu kullanırken deneklerden ellerini cihaza dokunmadan üzerine koymalarını istedi. Daha sonra iğnenin yer değiştirmesini ve hareketin gözlemlendiği zaman aralığını ölçecekti. İddiasına göre titreşimler, deneklerin mizacına ve zihin durumuna ve bu birey ile çevresindeki ortam arasındaki sıvı alışverişine bağlı olarak derece ve süre bakımından değişiyordu. [71] Nevrotik denek patojenik titreşimlerden rahatsız olurken , hassas olan eterik kuvvetleri algılayabiliyor ve bunları sağlıklı bir şekilde kullanabiliyordu. Hareketin derecesine ve süresine göre bireylerdeki sıvı titreşimlerini ölçmenin bir yolunu sağlayarak, biyometrenin Baraduc'un belirli sorunları teşhis etmesine olanak sağladığı varsayıldı. Bu tıp alanına nicelemeyi getirdiğine inanıyordu. Artık sinir hastalıklarını teşhis etmek için matematik ve geometri

kullanılabilirdi. Tıpkı bir termometrenin ateşi ölçtüğü gibi , biyometrenin de insan sıvısını ölçtüğünü ve tıpkı bir termometre gibi, hekimin bir hastalığın ciddiyetini değerlendirmesine yardımcı olacağını iddia etti.

Biyometresinin mucizevi şifayı açıklayacağına inanan Baraduc, Lourdes'te işleyen bir sıvının işaretlerini aradı. Kutsal alanda gerçekleşen mucizelerin gerçek olduğuna ve olağan bilimsel kavramlarla açıklanamayacağına ikna olmuştu. Elektrik, insan iradesi veya uyuşturucuların ötesinde, zaman zaman dini inançların gücü vardı ve bunu belirli bir birey ile çevresi arasındaki sıvı alışverişi olarak açıklamıştı. Lourdes'te, yoğun bir hac yolculuğunun yarattığı atmosferin, dindarlık atmosferinin ve kolektif duanın, deneklerin bireysel benliklerini evrenin yıldızsal potansiyelleriyle bağlamasına izin verdiğini ileri sürdü. Bu bağlantı, iyileştirici etkilere yol açıyordu. [73] Baraduc, biyometresiyle hacıları etkileyen dış kuvvetleri ölçtü ve bunların elektriğe benzer şekilde çalıştığına inanıyordu. Dini vecd içinde hep bir ağızdan "Meryem Ana" diye bağıran büyük kalabalıklar, şok yaratan ve hastalara üç olası şekilde ulaşan ve onları iyileştiren bir şifa gücünün yükselişinden sorumluydu: fiziksel, fizyolojik ve psikolojik olarak. [74] Baraduc, tapınağın etrafındaki farklı yerlere yerleştirdiği fotoğraf plakalarına dayanarak, Lourdes havuzlarının "iyileştirici çiy" adını verdiği bir güç ürettiğini keşfettiğini iddia etti. Tanrı tarafından üretilen bu çiy, tapınakta tanık olunan mucizevi şifalara neden oldu . [75]

Diğerleri, görünmez varlıkların varlığını kaydetme girişiminde fotoğrafçılığı kullandılar. 1912'de, Bordeaux'dan Mesnard ve Plomb olarak bilinen iki adam, bilinmeyen varlıklardan yayılan radyasyonları kaydedebildiği varsayılan bir fotoğrafik cihaz geliştirdiler . Bir fotoğrafik plakayı, plakayı daha hassas hale getirdiği varsayılan belirtilmemiş bir sıvıya batırıyorlardı ; sonra, tam karanlıkta, bir fotoğrafik cihazı radyoaktif sıvılarla işlenmiş bir ekrana doğrultuyorlardı ve zayıf deşarjların görünür hale geldiği fotoğraflar üretiyorlardı: "Akışkan fotoğrafçılık alanında büyük ilerlemeler kaydettiğimizi düşünüyoruz," diye seviniyorlardı ve fotoğrafın ruhun ölümsüzlüğünün kesin ve nihai kanıtını sağlayacak tarafsız tanık olduğunu iddia ediyorlardı. [76] Bu tür çalışmalar eleştirisiz değildi. *Annales des sciences psychiques editörleri* , Mesnard ve Plomb'un

kendi dergilerinde yayınlanan iddiaları konusunda çok dikkatliydiler ve ayrıntıların eksikliğine ve prosedürün net bir şekilde sunulmamasına işaret ediyorlardı. [77] Bir ordu yüzbaşısı olan Jean Mondeil, hem Baraduc hem de Mesnard'ın teorilerini eleştirdi ve böyle bir sıvının eylemini ölçmek için tasarlanmış aletlerin yalnızca elektriği ölçtüğünü savundu. Baraduc veya Mesnard ve Plomb gibi okültistlerin elde ettiği tuhaf fotoğraflar, özel bir kuvvetin varlığının kanıtı olmaktan çok, sıcaklık farklılıklarının ürünü olma olasılığı daha yüksekti. [78]

Spiritist ve profesyonel fotoğrafçı Guillaume Fontenay da insan sıvısını gözlemleme girişimlerinde fotoğrafın kullanılmasını eleştirdi. Spirit fotoğrafçılığında sahtekarlığı tespit etmek için yöntemler de geliştiren Fontenay, belirli fotoğrafik olguların doğaüstü olaylardan ziyade fotoğrafçılıkta kullanılan yöntemlerin bir ürünü olduğunu gösterdi. Uzun süreli pozlamadan sonra elde edilen fotoğrafik kanıtların çoğunun gizli güçlerden ziyade kimyasal reaksiyonlardan kaynaklandığını savundu. İddiasını kanıtlamak için, aynı etkinin bir fotoğrafik plakayı ve birkaç kelime içeren bir kağıt parçasını sıcak suya batırarak veya bir kişinin plakayı ve kağıt parçasını alnına veya karnına uygulayarak üretilebileceğini gösterdi. Geliştirme sırasında, yazı her iki durumda da fotoğrafik plakada görünürdü. Bu nedenle olgu, gizemli bir insan sıvısından değil, ortam sıcaklığından kaynaklanıyordu. Etkiyi üretmek için kullanılan farklı kağıt ve mürekkep türlerini inceleyerek Fontenay, yazının bazen negatif bazen de pozitif olarak geliştiği gerçeğini de açıklayabildi. Fontenay, bu özel olguyla ilgili hiçbir şeyin kimyasal bir açıklamadan daha fazlasını gerektirmediği sonucuna vardı ve spiritüalistleri ve okültistleri, henüz yeterince iyi anlaşılmamış fotoğraf tekniklerini kullanırken dikkatli olmaları konusunda uyardı .

İnsan sıvılarını ve astral bedenleri araştıran en seçkin ve önemli araştırmacılardan biri, askeri mühendis olarak emekli olduktan sonra mezunu olduğu Paris'teki École polytechnique'in yöneticisi olan Yarbay Albert de Rochas d'Aiglun'du. Rochas doğaüstüne ilgi duydu ve insanların fiziksel bedenin dışına uzanan bir etkiye sahip bir ruha sahip olduğunu kanıtlamaya çalıştı. Duyarlılığın bu dışsallaştırılması ,

onun adlandırdığı gibi, bedenden yayılan bir aura veya ışınlar olarak deneyimlenebilirdi. Bu tür tezahürlerin bazı deneklerde gözlemlenebileceği yeni bir iddia değildi. Vizyonlar ve şifalar genellikle bu tür duyarlılıklarla ilişkilendirilmişti. Hristiyan geleneğinde, sanatçılar genellikle Meryem Ana'yı parmaklarından çıkan şifalı ışınlarla tasvir ediyorlardı ve azizler başlarının üzerinde halelerle resmediliyordu. [80] Rochas için, bu kadim yeteneğin anlaşılması, ölçülmesi ve hatta belki de kontrol edilmesi zamanı gelmişti; ve bunun anahtarının hipnozda yattığına inanıyordu. Zaten, manyetizörler trans halindeyken bazı deneklerin tuhaf duyumlar veya vizyonlar deneyimlediğini iddia etmişlerdi. [81] Rochas kendi deneylerini yaptıktan sonra bunu kabul etti ve vizyon deneyimleyen deneklerin bunu hipnozun bağlantı durumu adını verdiği aşamalarından birinde yaşadıkları sonucuna vardı . Bu aşamada, birçoğu anlık olarak aşırı heyecanlanmış ve bu da diğerlerinde auralar veya ışınlar algılamalarına olanak tanımıştı. [82]

Çalışmalarına devam eden Rochas, bazı insanların elektromanyetik akımları görsel olarak algılama yeteneğini inceledi . Bazen deneklerin yükleri görebildiklerini ve yakınlarında bir akım akarken renkleri tutarlı bir şekilde tanımlayabildiklerini buldu. Diğer deneylerde Rochas, parmağını bir ışık kaynağına yerleştirdiğinde bir rengin algısının nasıl değiştiğini belirlemeye çalışarak ışığın kırılması ve auraların modifikasyonu üzerinde çalıştı. Deneklerin, bilgisi olmadan parmaklarını ışığa koyduğunda algılanan renklerde bir değişiklik gözlemledikleri bildirildi. Bir dizi deney onu, parmak radyasyonlarının deneklere mavi ve mor hissi verdiğine ikna etti. Rochas, bir başka deneyde güçlü bir mıknatısın deneklerin bildirdiği yüklerin rengini değiştirebileceği sonucuna vardı. Ayrıca polarizasyonla deneyler yaparak, bazı insanların bir akımın polaritesindeki değişiklikleri algılama yeteneğini gözlemledi. [83] Tüm deneysel kanıtlarına dayanarak, dışsal duyarlılıkların gözler aracılığıyla algılandığı, duyarlılığın bu şekilde dışsallaştırılmasını sağlayan sinir sıvısının kırmızı veya mavi olduğu ve bunun deriyi kaplayan tüylü tüyler veya - duyuların çeşitli organlarından ve vücudun uç noktalarından kaçan deşarjlar olarak gözlemlenebileceği sonucuna vardı. Denekler,

vücuttan çıkan deşarjları alev olarak tanımladılar; tüm vücuttan yayılıyorsa yuvarlak, uç noktalardan çıkıyorsa uzundu. Deşarjların uzunluğunun, yoğunluğunun ve renginin, yorgunluğa veya hipnoz durumuna bağlı olarak denekten deneğe ve hatta aynı denekte değiştiği, ancak tutarlı bir şekilde gözlemlendiği söylendi. [84]

Rochas'ın duyarlılığın dışsallaştırılması olarak adlandırdığı şey, - bazı hipnotize edilmiş deneklerde bildirilen, yoğun duyular ve hafıza deneyimleme yeteneğiydi . Özellikle, dokunma duyusunun zaman zaman duyarlılığın artık fiziksel bedenle sınırlı olmadığı noktaya kadar geliştirildiği söyleniyordu. Hipnozcular, herhangi bir etki olmaksızın çimdiklenebilen veya amonyak koklatılabilen hipnotize edilmiş deneklerde duyu kaybı gözlemlemişlerdi. Ancak koku ve dokunma etkilense de, işitme ve görme işlevlerini sürdürdü. Denekler belirli bir süre hipnoz altında kaldıktan sonra, duyularını yeniden kazandıkları, ancak değişmiş bir biçimde olduğu söylendi. Dokunma duyusu artık cildin yüzeyiyle sınırlı değildi, artık çevredeki ortama yayılmıştı. Bellek de etkilenmişti, uyuşukluk dönemleri arasında uzmanlaşmış ve seçici hale geliyordu. Bu, duyarlılıkların dışsallaştırılmasıydı . [85] Rochas , hipnotizmanın bir elektrik akımı veya bir elektromıknatıs gibi çalıştığı anlaşılırsa, bu olgunun belki de açıklanabileceğine inanıyordu . Akım, deneklerin sinir sıvısının bedenlerinden kaçmasına neden olabilirdi. Bu dış sıvı daha sonra kalp atışı ve nefesin ritmine karşılık gelebilecek titreşimli bir hareket biçiminde maksimum ve minimum olarak dağıtılabilirdi. [86] Ruhun dışsallaştırılması kavramının , medyumluk yeteneklerini ve bu türdeki diğer fenomenleri anlamak için kapsamlı bir temel sağlayacağını umuyordu .

J

Spiritistler gibi okültistler de o dönemde Fransa'daki alternatif spiritüel hareketlerin manzarasının önemli bir parçasıydı. Astral bedenlere, sıvılara veya duyuların dışsallaştırılmasına başvurarak olsun, sadece medyumluğu değil, aynı zamanda geniş bir yelpazedeki gizemli fenomenleri açıklamanın yeni yollarını aradılar. Antik öğretileri buna dahil ederek, bilim kavramını yeni bölgelere taşımayı

umuyorlardı. Bilimsel teorilere benzer bir otorite kazanacak vahiylere dayalı bir öğreti sistemi, büyülü ve açıklanamayan bir bilim, mistik semboller ve anlamların yeni bir düzeni geliştirmeye çalıştılar. O dönemde bilimde baskın olan eğilimlere karşı, okültistler bu dünyada kutsal ve saygı duyulması gereken şeyler, vahiyler dışında anlaşılamayan fenomenler, gizli tutulması gereken bilgiler ve dikkatlice ele alınması gereken bilgelik fikrine tutundular.

Okültistler nihai bilgiye sahip olduklarını iddia ettiler, ancak kendilerini sözlü vahiylerle sınırladılar. Hareketlerinin bu ezoterik özelliği, başarılarını değerlendirme girişiminde bulunanları zorlaştırıyor. Dışarıdan bakan bir gözlemciye göre, Fransız okültizmi - çok tutarlı görünmüyor. Doktrinleri karışık görünüyor ve gizli bilgiye dair iddiaları abartılı. Üyeleri, hangi kadim vahiyleri takip edecekleri veya bunları modern dünyaya nasıl yorumlayıp uyarlayacakları konusunda asla anlaşamadılar. Ayrıcalıklı bilgiye sahip oldukları iddialarında, en iyi ihtimalle belirsiz, en kötü ihtimalle samimiyetsizdiler. Buna rağmen, okültistler, dönemin bilimsel kurumlarına hakim olduğu düşünülen pozitivist ve materyalist tutumlara yönelik yaygın hoşnutsuzluğun önemli bir parçasıydı. Ancak okültistler, ruh çağırma seanslarını ve doğaüstü olayların diğer örneklerini açıklamak için astral bedenlere ve antik vahiylere başvururken , spiritüel ve okült her şeyi patolojik olarak ele alan tamamen farklı bir açıklama dizisi ülke çapındaki hastanelerde ve üniversitelerde popülerlik kazanıyordu.

BÖLÜM ÜÇ

Doğaüstü Patolojiler

Lyon şehri tehlikedeydi, Dr. Philibert Burlet 1862'nin sonunda Société des sciences médicales'te verdiği bir konferansta uyardı. Konferansta Antiquaille hastanesinde yatan ve doğrudan spiritüalizm uygulamasıyla ilişkili zihinsel hastalık belirtileri gösterdiğini düşündüğü altı hastayla ilgili bilgi verdi. Dahası, Burlet dinleyicilerine bu durumun benzersiz olmadığını söyledi - bölgedeki zihinsel hastalıklarla ilgilenen her doktor benzer vakalarla karşılaşmıştı. Eğer bu Fransa'nın geri kalanı için de geçerliyse - ve aksi yönde düşünmek için hiçbir neden yoksa - spiritüalizm ülkede zihinsel yabancılaşmanın başlıca nedenlerinden biri olma yolunda ilerliyordu. [1] Daha dindar düşünürler spiritüalizmin ruh için temsil ettiği tehlikelere odaklanırken, doktorlar genellikle seansları patolojik olarak teşhis ediyordu . Spiritüalizm zihni takıntılı bir şekilde belirli düşüncelere odaklanmaya itiyordu ve öznenin normal, günlük hayatında işlev görmesini engelliyordu. Tıbbi açıdan bakıldığında Burlet, spiritizm uygulamasının, dini fikirlerin abartılması, doğaüstüne yoğun inanç ve gizemli olana duyulan sağlıksız sevgiden kaynaklanan bir ruhsal hastalık olarak değerlendirilmesi gerektiğini vurguladı .

Spiritist gruplar il genelinde örgütlenirken, beşeri bilimler gelişiyor, profesyonelleşiyor ve kendi iç işbölümlerini ve uzmanlıklarını oluşturuyordu. Psikiyatri ve psikoloji hastanelerde, üniversitelerde, diğer araştırma ve yüksek öğrenim kurumlarında ve hatta hukuk sisteminde giderek daha etkili hale geliyordu. On dokuzuncu yüzyılın ortalarına gelindiğinde, psikiyatri tanınmış bir tıbbi disiplin haline gelmişti. Psikolojinin gelişmesi biraz daha uzun

sürdü. Psikiyatristler gibi, psikologlar da insan deneyimleri ve davranışlarıyla ilgileniyorlardı, ancak psikiyatristlerin aksine, ne hekimdiler ne de bir hastane veya akıl hastanesiyle bağlantılıydılar. Bunun yerine, psikologlar üniversite sistemi ve araştırma ve yüksek öğrenim kurumları içinde faaliyet gösteriyorlardı. Resmen, Fransız psikolojisi 1888'de Collège de France'da deneysel ve karşılaştırmalı psikoloji kürsüsünün kurulmasıyla başladı. Yirminci yüzyılın başlarında, akademik manzaranın bir parçası haline gelmişti. [3]

Psikoloji, psikiyatriden yapısal organizasyonundan daha fazlasında farklıydı . Psikiyatristler patolojilere ve tedavilere odaklanırken, psikologlar insan davranışlarının açıklamalarını daha genel terimlerle formüle etmekle ilgileniyorlardı. Ancak yaklaşımları ne olursa olsun, iki grup hiçbir zaman birbirlerinden tamamen bağımsız olmadılar. İnsan deneyimlerini ve davranışlarını rasyonel olarak açıklama ortak amacıyla, her iki disiplin de geleneksel olarak Kilise'nin yetki alanına giren bir alana müdahale etmeye mahkûmdu. Sadece dinselliğin fiziksel tezahürleri - ele geçirilme, vizyonlar, tedaviler ve damgalar - onlar için ilgi çekici değildi, aynı zamanda insan zihninin ve onun ürünlerinin fizyolojik olarak açıklanabileceği varsayımına dayanan bilimler için potansiyel olarak sorunluydular. Psikiyatristlerin ve psikologların başarısı kısmen, sadece nüfusun küçük bir kısmı tarafından deneyimlenen bu görünüşte doğaüstü olayları açıklama yeteneklerine değil , aynı zamanda açıklamalarının bilimsel çevrelerde kabul görmesine de bağlıydı. [4]

Seanslarda gerçekten ne olduğunun ustaca bir açıklamasını tasarlama yarışında tıp, psikiyatri ve psikoloji, her biri doğaüstü ve özellikle medyumsal yetenekleri benimsemeye çalıştı. Her biri, - genellikle özneler, izleyiciler, rahipler ve spiritüelistler tarafından kendilerine atfedilen mistik yorumları reddederken, tanık olunan fenomenleri kabul etmenin bir yolunu sağladı. Doğaüstü deneyimleri doğası gereği patolojik olarak sunarak, tıp doktorları ve psikologlar onları diğer gruplardan daha fazla meşrulaştırdılar, ancak bunu onları zihinsel bozukluğun fizyolojik ifadelerine indirgeyerek yaptılar. Birkaç kişinin hastalığıydı, ancak herkesin durumuna bir pencere sağladı. Medyumları ve ektoplazmik ürünlerini (bir medyumun bedeninden

çıktığı varsayılan ruhsal maddeler) gözlemlemek, insan zihninin en gizemli patolojik tezahürlerinden bazılarındaki potansiyelini daha iyi anlamamızı sağlayacaktı. Özellikle psikologlar Théodore Flournoy ve Pierre Janet ile hekim Joseph Gras grubu, medyumların deneyimlerine ve bildirilen hayalet vakalarına dayanarak kişilik üzerine kendi teorilerini formüle ettiler. Daha sonra, 1905 ile 1908 yılları arasında, Institut général psychologique, İtalyan medyum Eusapia Palladino ile bir dizi seans düzenledi ve bu, psikologların medyumsal fenomenleri değerlendirmeye açık olduğunu ve medyumların da incelenmeye istekli olduğunu gösterdi. Ancak, genel olarak, bilim insanları seanslar ve diğer doğaüstü tezahürler hakkındaki değerlendirmelerinde şüpheci ve çoğu zaman düşmanca kaldılar. En sempatik psikologlar bile meslektaşlarının küçümseyici tutumundan kaçamadılar. Onların gözünde medyumlar, damgalayıcılar ve vizyonerler hastaydı ve spiritizm, tehlikeli bir deliryumun son ifadesi olarak ele geçirilme, vizyonlar ve ruhsal sanrılara katıldı.

DİN VE PATOLOJİ ARASINDA

Avrupa'da, on dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısı, doğaüstü güçlerin somutlaştırıldığı örneklerle dolu bir dönemdi. Meryem'in görülerinden, mucizevi tedavilerden, şeytani ele geçirmelerden, damgalardan ve vizyonerlerden, medyumlardan ve uyurgezerlerden basında sıkça bahsediliyordu. Catherine Labouré'nin 1830'da Paris'te Meryem Ana'ya dair görümleriyle ve Mélanie Mathieu ile Maxim Giraud'nun 1846'da La Salette'de gördükleriyle başlayarak, Meryem'in görümleri yüzyıl boyunca sıklaştı. 1858'de Bernadette Soubirous, Lourdes'da dönemin en ünlü görümleri arasında yer alan bir dizi görüye tanık oldu. Görümleri bir türbenin inşasına yol açtı ve günümüze kadar devam eden mucizevi tedavi iddialarıyla birlikte önemli bir hac geleneğini başlattı. [5]

Bu gelişmeler, bu tür dini deneyimlere giderek artan bir ilgi gösteren doktorların dikkatinden kaçmadı. Paris'teki La Salpêtrière hastanesinde, nörolog Jean-Martin Charcot eski "histeri" terimini benimsedi ve bunu dini sanrılar da dahil olmak üzere çok sayıda

davranışsal semptomla ilişkili yeni belgelenmiş bir fizyolojik durum olarak yeniden tanımladı . Tıbbi kuruluşun dini tezahürlere olan bu ilgisi yeni değildi, ancak yoğunlaşıyordu. On dokuzuncu yüzyılın başlarında, psikiyatrinin kurucuları Philippe Pinel ve Jean-Étienne-Dominique Esquirol, dini melankoliden bahsetmiş, ancak bilim ilerledikçe bunun ortadan kalkacağını öngörmüşlerdi. Ancak 1840'lara gelindiğinde, daha açık ve sosyal bir Roma Katolikliğinin ortaya çıkışı , din karşıtı tıp görevlilerini tehdit etmeye başladı ve bu da ikincisinin demonolojiye daha uzun süreli bir ilgi geliştirmesine yol açtı. 1843'te Maurice Macario, *demonomaniyi şöyle tanımladı* melankoli veya lipomaninin tehlikeli bir kalıtsal biçimi olarak, zihinsel bulaşma veya taklit yoluyla yayılmış ve başkentten ziyade Paris dışında daha yaygındı. Bu görüş tıpta popülerlik kazanmaya devam etti ve 1880'lerde Charcot etrafındaki grup, herhangi bir dini bağlılığın patolojik karakterine ikna olmuştu. Araştırmalarının kapsamını genişletmek amacıyla , La Salpêtrière'deki doktorlar, Charcot'nun histeri tanımlamasına atıfta bulunarak yalnızca çağdaş değil, aynı zamanda geçmişteki ele geçirilme, damgalanma ve inancın diğer somut tezahürlerini açıklamaya başladılar .

Geçmişteki dini olayları bilimsel terimlerle yeniden yorumlama uygulaması ilk olarak, günümüzde en çok *Dictionnaire de la langue française* (1863-73) adlı eseriyle hatırlanan ateşli pozitivist Émile Littré tarafından, Saint Louis'in (Fransa Kralı XI. Louis) kemikleriyle ilişkilendirilen mucizevi tedavilerin erken modern anlatıları üzerine 1869 tarihli bir makalede başlatıldı. [6] Kendisinin retrospektif tıp olarak adlandırdığı bu uygulama, daha sonra Charcot'un öğrencilerinden biri olan Désiré-Magloire Bourneville tarafından ele alındı. Bourneville, 1882 ile 1902 yılları arasında, toplu olarak La bibliothèque diabolique adını taşıyan ve cadılık, şeytani ele geçirme ve diğer mistik deneyimlerin klasik vakalarının çeşitli yeniden yorumlarını içeren on ciltlik bir dizi yayınladı. Tasavvuf ve doğaüstü inançlara yönelik saldırılarıyla dikkat çeken Bourneville, aynı zamanda din karşıtı duruşu ve hem yakmayı hem de hemşireliğin laikleştirilmesini savunmasıyla da ünlü olacaktı. [7] Bibliothèque diabolique, geçmiş olayların yeniden yayınlanmış anlatımlarının yanı sıra, her biri histeri açısından açıklanan çağdaş dini tezahür

raporlarından oluşuyordu. Çoğu durumda, yüzyıllar önceki el yazmalarına önsözler ve yorumlar ekleniyordu. Bunlarda, Bourneville ve diğer doktorlar, *histero-demonopati* veya *histero-epilepsinin* patolojik açıklamaları lehine daha önceki ele geçirme iddialarını reddettiler . Armand Bénet tarafından düzenlenen ve yeni bir girişle desteklenen, Biblio thèque nationale'den eski bir el yazması olan *Procès-verbal fait pour délivrer une fille possédée par le malin esprit à Louviers'de, bir ele geçirilme ve şeytan çıkarma vakası klinik terimlerle yeniden yorumlandı: "* Patoloji ve terapötiklerdeki doğaüstü bir mittir, ya da daha doğrusu bilimsel bir sapkınlıktır," diye ilan edildi. "Gerçekler gerçek, sonuç yanlış: fizyolojik ve patolojik olgulardan, o dönemde açıklayıcı bir hipotez olarak gerekli olan var olmayan doğaüstü müdahale türetildi." [8]

1890'lara gelindiğinde ton biraz değişmişti. Charcot, inançla şifa verme üzerine, aslen hem İngilizce hem de Fransızca olarak yayınlanan "La foi qui guérit" adlı bir makale yazdı. Bu, tıbbi veya bilimsel açıklamadan kaçan inançla şifa verme veya mucizevi tedaviler olasılığına izin veriyordu. Ancak Charcot için bu tür mucizeler her zaman köken olarak histerikti. Bunlar, şifa konusunda güçlü, telkin edici düşüncelerle dolu bir kutsal alana yapılan uzun ve yoğun bir hac yolculuğu sırasında gelişti. Bu nedenle, inançla şifa verme belirli hastalıklarda işe yarayabilirdi, ancak yalnızca yüksek derecede telkine açık deneklerde. [9] Charcot'un bir öğrencisi olan Pierre Janet, mucizevi tedaviler veya stig mata gibi somut dini deneyimler iddia edenlerin çoğunun aslında sinirsel rahatsızlıklardan muzdarip olduğu konusunda öğretmeniyle aynı fikirdeydi . Hekimler için, bu tür hastaların düşünceleri ve deneyimleri zihnin gizli patolojilerini ortaya çıkarmada yararlı olabilirdi. On dokuzuncu yüzyılın son yıllarında Janet, böyle bir hastayla yakın bir çalışma ilişkisi geliştirdi: Madeleine, derin bir mistisizm duygusu, Mesih'e derin bir bağlılık ve ara sıra stigmata sergileyen dindar bir Hristiyandı. 1920'lerde iki cilt halinde yayınlanan *De l'angoisse à l'extase'de Janet, La Salpêtrière'de* ve ötesinde kaldığı süre boyunca Madeleine ile karşılaşmalarını anlattı. Onun vakasını doğası gereği psikopatolojik olarak tanımladı, ancak derin dini inancını kabul etti ve saygı duydu. O zamana kadar, psikiyatri Bourneville'den ve onun -

Bibliothèque diaboliques'in tüm mistikleri, modası geçmiş inançlarının gücü altında derinden rahatsız bireyler olarak tasvir etmesinden çok uzaklaşmıştı . [10]

Salpêtrière'dekiler kadar kolay reddetmedi . Hatta bazıları bunları kolayca kabul etti. Genellikle bölgesel pozisyonlarda bulunan ve Paris'te yaygın olan yaygın din karşıtlığının aksine , bu doktorlar dindar Katoliklerdi ve çoğu zaman tacın ve Kilise'nin otoritesinin yeniden kurulmasını umut eden monarşistlerdi. Bu nedenle, monarşinin kesin dönüşünü ve meşruiyetçi Fransız tahtına talip olanın yükselişini ilan eden vizyonlar ve kehanetler, inançlarının somut kanıtlarını arayan doğa bilimcileri için özellikle ilgi çekiciydi. [11] 1880'ler ve 1890'lar, özellikle Charcot çevresinde Paris'te gelişen laik tıbba karşı bir Katolik bilimi inşa etme çabalarına tanık oldu. 1888'de Papa Leo XIII tarafından onaylanan beş Congrès scientifiques des catholiques'in ilki biyolojik ve tıbbi bilimlere yanıt bulmak amacıyla düzenlendi. Aynı zamanda, Kilise yetkilileri mistik fenomenlerin en uç vakalarından bazılarında bilim insanlarından yardım istemeye başladılar. Örneğin 1860'larda, *inspecteur-général L.-J.-J. Constans* Fransız ulusal akıl hastanelerinden biri olan ve ruh hastalıkları uzmanı L.-F. Calmeil, iddia edilen şeytani ele geçirme salgınıyla başa çıkmak üzere Alpler'deki Morzine kasabasına gönderildi; ve 1883'te Lourdes'te bir tıbbi danışma ofisi kuruldu ve doktorların mucizeleri onaylama konusunda işbirliği yapması resmi hale getirildi. [12]

Katolik doktorlar mucize olasılığını göz ardı etmediler ve Kilise öğretilerini en son bilimsel teoriler ışığında anlamanın yollarıyla boğuştular. Doktor Félix de Backer, Lourdes'e yaptığı ziyaretin - kendisini bilimin dışında da şifaların gerçekleşebileceğine ikna ettiğini yazdı. Bu tür mucizelerin doktorlar tarafından kabul edilmesi gerekiyordu. [13] Clermont-Ferrand Tıp Fakültesi'nde profesör ve doktor olan Antoine Imbert-Gourbeyre, stigmatizasyon üzerine yaptığı çalışmada inancını ve mucizelere olan inancını bilimsel eğitimiyle uzlaştırmaya çalıştı. Kilise bir fenomeni mucizevi ilan ederse, bilim insanlarının bu kararı kabul etmeleri ve bu konulardaki kendi yetkilerinden vazgeçmeleri gerektiğini savundu; sahte stigmata vakaları bilimle açıklanabilirken mucizeler açıklanamazdı. Hayal gücü

kan üzerinde bu kadar dikkat çekici bir şekilde etki edemezdi; vücutta belirli ve dini açıdan önemli yerlerde yaraların ortaya çıkmasını asla açıklayamazdı. [14]

Imbert-Goubeyre, inanç meselelerinde Kilise'nin üstünlüğünü kabul ederken, Katolik hekimlerin yaşadığı çatışmayı örneklendirir. [15] Bazıları için inanç bilime hükmediyordu. Örneğin, Alexandre Jenniard du Dot, yalnızca ilahiyatçıların spiritizmayı açıklama hakkına sahip olduğuna inanıyordu. Ayrıca, bazı hekimlerin uyguladığı telkinin tehlikeleri konusunda uyardı, çünkü bu, hekimin iradesini öznenin iradesiyle değiştiriyordu: "Bu, eski şeytani ele geçirmenin yerine geçen *doktora ele geçirmesidir ."* [16] 1870'lerden beri Rouen piskoposluğu için ele geçirme vakalarında tıbbi uzman olan hekim Charles Hélot da, meslektaş bilim insanlarını, Tanrı'nın iradesini ve doğaüstü olanın tüm tezahürlerini geçersiz kılmayı uman ateist bir bilim tarafından icat edilen doğal teorilerin tehlikeleri konusunda uyardı. Uyurgezerlik, hipnoz ve hayalet gibi görünme fenomenlerinin, dinin tezahürleri yeterince açıklayabildiği durumlarda bilimsel terimlerle tartışılmaması gerektiğini savundu. Du Dot gibi Hélot da hipnoz ve telkinin tehlikeli olduğuna inanıyordu. Bunlar, yalnızca şeytanın uyandırmak isteyeceği bir durumu kışkırtma arzusuyla bir hekim tarafından ortaya çıkarılan şeytanın örtük çağrısını oluşturuyordu. [17]

Katolik mistisizminin yanı sıra, hekimler ve psikiyatristler de - seanslar ve medyumlarıyla ilgileniyorlardı . İnanç temelli hekimler bu tür tezahürler konusunda garip ve çelişkili bir konumda yer alırken , büyük çoğunluğu bu tür olgularda fizyolojiden ve tehlikeli patolojiden başka bir şey görmüyordu. 1904'te Paul Duhem şöyle uyardı: "Spiritizma basit ve masum bir toplumsal oyun olarak değil, hekimler olarak yok etmeye çalışmamız gereken bir tehlike olarak görülmelidir." [18] O zamana kadar, spiritizm birkaç on yıldır akıl hastalığıyla ilişkilendirilmişti. Duhem ve Burlet gibi hekimler, spiritizmi uygulamanın, seanslara katılmanın daha hassas denekleri büyük bir riske atacağını savundular. Çoğu katılımcı için spiritizm sadece teselli edip büyülemeyi başarıyorsa, daha kolay etkilenen gözlemcilerin akıl sağlığı üzerinde yıkıcı etkileri olabilir.

Jules-Eudes Mirville, André Pezzani ve Henri Carion gibi Katolik düşünürler ruhçuluğun ruh için tehlikelerini vurgularken, birçok hekim zihin için potansiyel tehlikeleri vurguladı ve böyle bir uygulamanın neden olabileceği deliryum türlerini tanımladı. İki tür patoloji, spiritüalizmle ilişkilendirilme eğilimindeydi: birincisi, krize zaten yatkın olan denekler için, spiritüalizm farklı koşullar altında ortaya çıkmayacak bir deliryum atağına neden olabilirdi; ve ikincisi, daha dengesiz denekler için, spiritüalizm önceden belirlenmiş bir deliliğe çıkış yolu sağladı. [19] Bazı hastalar yeni keşfettikleri medyumluk yeteneklerinin getirdiği krizler yaşadılar . Diğerleri, spiritüalist doktrinin unsurlarını deliryumlarına dahil ettiler. Hekimler için, spiritüalizmin sık uygulanması, bir ikiye katlanmaya veya hatta - bir *ayrımcılık* dedikleri şeye yol açabilirdi (parçalanması) kişiliğin, bilinçli ve bilinçaltının ayrı ayrı evrimleşmek için kendilerini ayırdığı patolojik bir durum. Bu genellikle bir seanstaki katılımcılar için en büyük tehlike olarak tanımlanıyordu . Tam bir ayrışma durumunda , bilinçsiz eylemler bilinçli gibi görünürdü, ancak bunları gerçekleştiren kişinin farkındalığı olmadan gerçekleşirdi. Birçok hekim için bu, spiritist üretimlerin temel açıklaması haline geldi . [20] Medyumluk bu nedenle zihnin bir hastalığıydı. Seanslarda gözlemlenen fenomenler bazen gerçekti, ancak asla doğaüstü değildi; ruhların değil, hastaların ürünüydüler.

seanslara katılanların hepsi bu kadar gösterişli bir ruhsal hastalık belirtisi yaşamazdı . Sağlıklı olanlar nispeten güvenli olurdu. Ancak spiritistlerin patolojik krizlere yatkın olanlara inisiyasyon vermeyi reddetme konusunda ahlaki bir yükümlülükleri olduğu ileri sürülmüştür. Spiritizm ciddi bir uygulama olarak görülmek isteniyorsa, öğrenmek veya eğlenmek için gelen aklı başında, şüpheci deneklerle sınırlı kalmalı ve seansları çılgın, halüsinasyonlu sirklere dönüştürenlerin katılmasını engellemeliydi. [21] Elbette, bu tür uyarılar spiritistleri kızdırdı; tıpkı başka her yerde olduğu gibi, saflarında ruhsal hastalığı olan insanlar olduğunu kabul ettiler, ancak spiritizmin ruhsal hastalığa neden olduğunu reddettiler. Eğer herhangi bir sorumlulukları varsa, bu belki de zaten hastalıklı olan hayal gücünü yatıştırmaktı, başka bir şey değildi. [22]

1899'da, uluslararası üne sahip İsviçreli psikolog Théodore Flournoy (1854-1920), Hélène Smith medyumu üzerinde beş yıllık gözleminin sonuçlarını *Des Indes à la planète Mars: Étude sur un cas de somnambu lisme avec glossolalie adlı kitabında sundu.* medyumluk üzerine şimdiye kadar yayınlanmış en önemli çalışmalardan biri . Flournoy, 1891'de Cenevre Üniversitesi'nde psikofizyoloji profesörlüğü elde etmeden önce Leipzig'de Wilhelm Wundt'un öğrencisi olarak deneysel psikoloji üzerine çalışmıştı. Kariyeri boyunca, medyumluk üzerine sayısız kitap ve makale yazdı. dini psikoloji alanında çalışmalar yapmış ve bu konuda uzman kabul edilmiştir.

Indes'ten Mars gezegenine Fransızca ve 1900'de çıkan İngilizce çevirisi iyi satıldı. [23] "Sevgili Flournoy, burada bildiğinden daha büyük bir şey yaptın; ve bence kitabın muhtemelen ruhsal araştırmayı saygın bir bilime dönüştürmede belirleyici bir adım attı ," diye yazmıştı o yıl arkadaşı Amerikalı psikolog William James. [24] Flournoy , Smith'e ve inançlarına saygılı kalırken onu açıkça patolojik terimlerle sunan, seansların bilimsel bir açıklamasını yapmıştı . Yüzyılın başında, *Des Indes à la planetète Mars,* spiritist ve okültist çevrelerin dışında medyum teorileri için bir dönüm noktası haline geldi. [25]

Flournoy, medyumluğa ilgi duyan ilk psikolog olmadığı gibi, olguları fizyolojik bir bakış açısıyla tartışan tek kişi de değildi. *Des Indes à la planète Mars* çıktığında, seanslara katılım onlarca yıldır ruhsal hastalık için bir tetikleyici olarak kabul ediliyordu. Ancak, tek bir medyum üzerine odaklanması ve onunla şefkatli bir ilişki geliştirme çabalarında, Flournoy meslektaşlarının çoğundan farklıydı. Bu konuda, deneklerine hasta olarak davrananlardan çok, onlara saygı ve hayranlıkla davranan psişik araştırmacılarla daha çok ortak noktası vardı. [26] Smith'in vizyonlarının nedeni hakkındaki görüşlerini paylaşmasa bile, samimiyetinden asla şüphe etmedi. James'e "Açıkçası, herhangi biriyle böyle bir girişimde bulunmayı düşünmezdim," diye itiraf etti:

Birincisi, fikirlerime uygun olarak düşünme ve yazma

özgürlüğümden vazgeçmem söz konusu olamazdı; ama kaç medyum fenomenlerinin az çok bilimsel bir şekilde, yani yeteneklerinin geliştirildiği spiritüalist çevrelerde yaygın olandan çok farklı bir şekilde açığa çıkarılmasını ve açıklanmasını kabul ederdi? Bu özel durumda, neyse ki, uğraştığım medyumun güçlü ve seçkin karakteri sayesinde zorluk daha az önemli görünüyordu. Bayan Smith aslında, olağan önyargıların çok ötesinde , düşünceye çok açık ve bağımsız ve dolayısıyla sadece hakikat ve araştırmada ilerleme sevgisi için, medyumluğunu psikolojik bir çalışmaya dönüştürmemizi, kişisel izlenimleriyle ve çevresinin görüşüyle uyuşmayan sonuçlar elde etme riskine rağmen kabul edebilen, dikkate değer derecede zeki ve yetenekli bir kişi gibi görünüyordu. [27]

Flournoy, Smith ile 1894'te tanıştığında, bir süredir Cenevre'deki spiritüalist çevrelere erişim sağlamaya çalışıyordu. Medyum fenomenlerine merak saran Flournoy , bir seans gözlemlemeyi ve spiritüalistlerin iddialarını kendisi doğrulamayı umuyordu . "Şehrimizin spiritüalist dünyasına girmeye çalışıyorum, ancak oldukça zor," diye yazmıştı James'e Aralık 1893'te. [28] Birkaç ay sonra, Cenevre'deki bir ipek dükkanında çalışan Hélène Smith (Elise Catherine Müller'in takma adı) ile tanıştı. Eylül 1895'te, James'e bir kez daha yazan Flournoy, ilk izlenimlerini şöyle anlattı:

Son altı ayda beni en çok ilgilendiren şeyin ne olduğunu söylemeyi unutmuştum: Bu, tarafsız konumuma rağmen beni kabul etmeyi kabul eden bir spiritüalist grubun belirli bir aracıydı (profesyonel olmayan, ücretsiz); üçte biri evimde olmak üzere yaklaşık yirmi seansa katıldım; psikolojik olarak çok ilginç, çünkü bu kadın tüm olası fenomenlerin gerçek bir müzesi ve sınırsız çeşitlilikte bir repertuara sahip: masayı konuşturuyor, - sesler duyuyor, - vizyonlar, halüsinasyonlar, taktil ve koku duyuları görüyor, - otomatik yazı yazıyor - bazen tam uyurgezerlik, katalepsi, translar, vb. [29]

geçirdikleri ilk seansta , psikoloğu, ailesinin ölmüş üyeleri

hakkındaki bilgisini açıklayarak etkilemişti. İkisi de aynı şehirden oldukları için, Flournoy bunların Smith'in çocukluğunda duyduğu ve bilinçsizce hatırladığı konuşmalardan kaynaklanmış olabileceğinden şüpheleniyordu: "Olayların büyük çoğunluğu açıkça unutulmuş anıların -veya bilinçsizce kaydedilen anıların- otomatik yeniden üretimiydi. Aslında bu medyumun doğasında, sıradan farkındalıktan kaçan durumları algılayan ve hatırlayan ikinci bir kişilik var," diye yazmıştı James'e. "Bu tür gözlemlerde can sıkıcı olan şey, bunu kesinleştirmenin zorluğudur, medyum ve grubun üyeleri, bir 'deneye' benzeyen her şeye karşı kutsal bir korkuya kapılırlar." [30] Neyse ki, sorun kısa sürede ortadan kalktı, çünkü Flournoy, Smith'i kendisi için özel olarak performans sergilemeye ikna edebildi.

Flournoy, beş yıl boyunca Smith'in trans hali vizyonlarını araştırdı. Medyumlarla ilgilenen diğer bilim insanlarının aksine, fiziksel fenomenlere veya başka bir alemle iletişime odaklanmadı . Bunun yerine, Smith'in iki önceki hayatı hakkında bilgi verdiği translar sırasında sızan bilinçaltının izlerini takip etmeye karar verdi. Smith, Simandini adı altında bir Arap şeyhinin kızı olduğuna ve 1401 yılında Kanara adlı bir bölgeyi yöneten ve Tchandraguiri adlı bir kale inşa eden Hindu prens Sivrouka Nayaka'nın en sevdiği karısı olduğuna inanıyordu. Daha sonra Marie-Antoinette olarak reenkarne oldu ve şimdi, geçmiş günahlarının cezası olarak ve karakterini mükemmelleştirmek için mütevazı Hélène Smith formunda geri döndü . [31] Smith, uyurgezerlik halindeyken, ruh rehberi Léopold'un varlığını da ortaya çıkardı. Bu kişi, uzun bir aramadan sonra, sevgili Marie-Antoinette'in reenkarnasyonunda sevgisinin nesnesini tekrar bulan seçkin Kont Alessandro di Cagliostro'dan başkası değildi. Flournoy, Léopold'u baskın bir ruh rehberi olarak tanımladı; Smith'in translarının çoğuna tanıklık ediyor ve onları kontrol ediyordu. [32]

îfiîfv. /R

r-j cc kızartma imic

c^eîl-

£ e & r

p ^c_ it'K' c/".< F<4efF

fc

ÎN' *Ui. í^j^tr* 3-r S^ríe *Hit Led*

3-cfl-ç ic Sr *i&r. ^cia <r cirr*

/Tc^c£/'

VRV- &-&2r

Hélène Smith'in Mars dilindeki yazılarından bir örnek. Théodore Flournoy'dan, *Des Indes à la planetète Mars. Étude sur un cas de somnambulisme avec glossolalie* (Paris: Le Seuil, 1900) *,* şek. 27.

Smith, spiritizme yeni başlamıştı, ancak medyumluk yetenekleri resmen 1892'den beri var olmasına rağmen, Flournoy onun çocukluğundan beri potansiyelinin belirtilerini gösterdiğine inanıyordu. Smith, ilk vizyonlarını on yaşındayken, Léopold'un kendisini ilk kez ona gösterdiğinde deneyimlediğini iddia etti . Ancak, spiritizmayı keşfettikten sonra bu önceki deneyimleri tam olarak anlayabildi. Flournoy, anılarına dayanarak, ergenlik döneminde Smith'in zihinsel ségrégasyona doğru bir eğilim geliştirdiğini öne sürdü *,* giderek iyileştiği bir şeydi. Aslında, eğer hiç spiritizme inisiye edilmemiş olsaydı, diye iddia etti, kişiliği giderek yeniden sağlamlaşacaktı ve zamanla vizyonları kaybolacaktı. Spiritizmada, ne yazık ki, Smith'in eğilimleri ifade için verimli bir alan bulmuştu . Seanslara katılımının onu artan zihinsel *ayrışmaya* doğru ittiğinden korkuyordu . Sonunda, kişiliğinin uyanık ve trans benzeri bir benlik

arasında bölünmesine yol açmıştı. [33]

Smith'in vizyonları geçmiş varoluşların yanı sıra onu güneş sistemine de götürmüş ve orada Mars gezegenindeki hayata tanıklık etmiştir: Flournoy, "Mlle Smith, şimdiki hayatının uzantısı ve tesellisi olan medyumsal yetenekleri sayesinde Mars gezegeninin insanları ve meseleleriyle ilişki kurabilmiş ve onların gizemlerini bize açıklayabilmiştir," diye yazmıştır. [34] Kitabının çoğunu "Mars romantizmi" adını verdiği şeye ayırmış ve böyle bir hikayenin medyumunun hayal gücünün ürünü olduğunu göstermeye çalışmıştır. Smith, Mars'taki hayatı ayrıntılı bir şekilde anlatmış, ona manzaraların ve şehirlerin çizimlerini sağlamış ve hatta iddia ettiği gibi Mars dilinde konuşmuş ve yazmıştır. Glos-solalia, yani öğretilmemiş bir dili konuşma ve anlama yeteneği, Kilise'nin ilk günlerinden beri mistikler tarafından iddia edilmiştir. Ancak Smith'in Marslısı örneğinde Flournoy, fonetiğini, gramerini, sözdizimini, kelime dağarcığını ve stilini incelediği bilinmeyen bir dille karşı karşıyaydı: "Bu, bilinçaltı bir etkinlikle yeni bir dilin tüm parçalarının tamamen uydurulması olan tipik bir 'glosso-şiir' vakası," diye sonuca vardı. [35] Smith'in Marslısını, ikinci kişiliği tarafından bilinçsizce yaratılmış doğal bir dil olarak tanımladı. [36] Fransızcaya çok benzediği ortaya çıktı: Her Marslı harfinin Latin alfabesinde karşılığı vardı; Marslı, telaffuzu kolay seslerden oluşuyordu ve bunların hepsi, hem ünsüzler hem de ünlüler, Fransızcada mevcuttu. Dahası, Marslı'daki kelime sırası Fransızcayla aynıydı. [37]

Smith'in yeni bir dil inşa etmesi ve Sanskritçe'ye dair görünürdeki bilgisi dilbilimcilerin bile dikkatini çekmişti. [38] Gözlemlerini yaptığı sırada Flournoy, seçkin dilbilimci Ferdinand de Saussure'den bu ilginç olguya ışık tutmasını istemişti . 1901'de Smith'in iddialarından etkilenen dilbilimci Victor Henry de onun Marslısı üzerinde çalışmış ve dilin analizini yayınlamıştı. Fransızca ve Marslı arasındaki benzerliklerin her zaman belirgin olmadığını yazmıştı. Farklı kelime dağarcıkları zaman zaman bunları ayırt etmeyi zorlaştırıyordu ama şüphesiz oradaydılar. Aslında Henry, iki dilin "sahip olmak" ve "olmak" yardımcı fiillerinin kullanımına kadar dilbilgisi açısından tamamen aynı olduğunu iddia etmişti. [39]

Des Indes à la planète Mars'ın 1899'da yayımlanması bazı tartışmalara yol açtı . Cenevre'deki spiritüalistler, Flournoy'un medyumunu sunuş biçiminden pek memnun değildiler, ayrıca Avrupa ve Amerika'da yeni kazandıkları ünlerinden de memnun değillerdi. [40] Hemen Flournoy'un *Au tour «Des Indes à la planète Mars»* adlı çalışmasına bir cevap yayımladılar ve onu Smith'in prodüksiyonunun gerçekliğini görememekle suçladılar. Her iki tarafın da birbirine saldırdığı ve alay ettiği bir dizi hararetli tartışma izledi. [41] Smith'e gelince, Flournoy kitabında döngülerini anlattığı için ona teşekkür etmiş olsa da, artık onun translarını yorumlamasına ne ölçüde izin verdiğini anlamıştı. Yayınlandıktan kısa bir süre sonra kitabın gelirleri konusunda çıkan bir anlaşmazlık patlak verdiğinde ilişkileri bozulmaya başladı. Yazarın torunu Olivier Flournoy'a göre, Flournoy tüm karı Smith'e vermeyi vaat etmişti. Ancak yeni şöhreti, hevesli bir dul kadının ona biraz para bağışlamasına ve rahat bir hayat yaşamasına yol açtığında, Flournoy kazancını medyumu ve o zamanlar kuzeni Édouard Claparède ile birlikte yönettiği yeni kurulan *Archives de psychologie arasında bölmeye karar verdi.* [42] Gelir meselesi Smith ve Flournoy arasında on yıllık bir kan davasına neden oldu. 1909'da, tüm bunlardan bıkan psikolog Smith'e, *Des Indes à la planetète Mars'ın dördüncü baskısından elde edilen tüm karı ona vererek ilişkiyi kesin olarak bitirdiğini belirten son bir mektup yazdı.* [43] Smith ile daha fazla iletişim kurmamış gibi görünüyor.

Flournoy'un ona yazdığı son mektup Smith'in sinir krizi geçirmesine neden olmuş gibi görünüyor. O sırada psikiyatristiyle yaptığı bir seansta, ruh rehberi Léopold'un ima ettiği cinsel imalar artık belirginleşti. Smith'in kötüleşmesine tanık olan psikiyatrist, Flournoy'a yazdığı bir mektupta özellikle bir seansı hatırladı: "Hikayesi sırasında giderek daha fazla heyecanlanan medyum şehvetli bir tavır takınıyor; gözler yorgun, göğüs geriye doğru eğilmiş, eller *aktif* ve en sonunda . . . H. S. cinsel bir bağlantının yanılsamasına şüphe bırakmayan erotik bir spazma yakalanıyor ." [44] Smith'in cinsel itirafları devam edecekti ve psikiyatristinin bildirdiğine göre dört gün sonra daha da açık bir şekilde ortaya çıkacaktı. Bu son seanslar medyumun hayatında bir dönüm noktası olacaktı. Daha sonra, onları

çok baskın bulduğunu iddia ederek spiritistlerden uzaklaştı. Daha sonra medyumluk olarak adlandırılan ikinci bir hayata başladı ve bir zamanlar seanslarda canlı bir şekilde deneyimlediği gizemli dünyaları resmetmeye kendini adadı . [1929'da] , kendi mistisizm dünyasında izole bir şekilde öldü.

Flournoy'a gelince, Smith ile ilişkisini kopardıktan sonra bile medyumluk yeteneklerine olan ilgisini sürdürdü. Sonraki yıllarda, onunla ulaştığı sonuçları genelleştirmeye çalıştı. Seanslar sırasında, medyumların zihinsel ayrışmayı ve hayal güçlerinin yönettiği aşağı bir duruma gerilemeyi teşvik eden psiko-fizyolojik bir duruma girdikleri sonucuna vardı . Şahit olunan fenomenlerin çoğu, gizli anılar, içgüdüsel eğilimler ve bilinçaltının diğer kaynakları olarak açıklanabilirdi. Medyumluk fenomenlerinin ölülerle hiçbir ilgisi yoktu, aslında bir dizi zihinsel süreçten ve "hala gizemli yasalardan" oluşuyordu. [46] Flournoy, dini duygunun birçok insanda bir ihtiyacı karşıladığını fark etti. Çoğunlukla zararsız ve ortadan kaybolmaya ve rasyonel açıklamalarla değiştirilmeye mahkûm olan bu duygu, bazı durumlarda şimdilik patolojik hale gelebilirdi. "Dini yaşam, az ya da çok patolojik mizaçlarda beraberinde gelen bu orkestral tezahürlerle artık karıştırılmayarak her şeyi kazanabilir," diye yazdı. [47]

Des Indes à la planetète Mars yüzyılın başında önemli bir ilgi uyandırmış olsa da , hızla unutuldu. Flournoy'un Hélène Smith'in bilinçaltına yaptığı yolculuk, nihayetinde çağdaşı Sigmund Freud'un teorileri tarafından gölgede bırakıldı. Freud'un çalışmaları, bilinçaltı hakkında teoriler üretmenin ötesine geçerek psikopatolojik bozukluklar için potansiyel bir tedavi sunuyordu. [48] Dahası, Flournoy'un çalışmalarını yeniden üretmek zordu. Smith'te, uzun bir süre boyunca gözlemlenmeye istekli ve psişik tezahürleri fiziksel olmaktan çok entelektüel olan nadir bir medyum bulmuştu. Diğerleri medyumluk üzerine çalışmalar önerdiler, ancak üretilen daha muhteşem fiziksel fenomenlere odaklanarak çok farklı bir yaklaşım benimsediler. Bunlar arasında Pierre Janet ve Joseph Grasset, kişilik hakkında daha eksiksiz teoriler formüle ederken medyumların üretimlerini göz önünde bulundurdular .

PIERRE JANET, JOSEPH GRASSET VE MEDYUMLULUK KİŞİLİKLERİ

Pierre Janet, 1889'da çoğunlukla histeri olmak üzere sinirsel patolojilerden muzdarip kadın hastaların gözlemlerine dayanarak doktora tezini yazdı. Janet, katalepsi, uyurgezerlik, telkin , değişen anılar, bilinçdışı eylemler ve psikolojik *ayrımcılığın ortadan kaldırılması şeklinde kendini gösteren otomatizmlerle ilgileniyordu. L'automatisme psychologique'te* medyumluğu *ayrımcılığın ortadan kaldırılmasına* bağladı zihnin, algının dışında ve algıyla ilgisi olmayan bir dizi düşüncenin oluştuğu yer. Bu nedenle, medyumsal fenomenler bilinçsiz istemsiz eylemlerle üretiliyordu. [49] Janet, medyumlar ve çift kişilik sergileyen hastalar arasında çarpıcı benzerlikler gördü . Yaklaşık kırk yıl önce, Bordeaux tıp fakültesinde profesör olan Eugène Azam, ilk kez çift veya alternatif kişilikler vakası gözlemlemişti. Hastası Félida, on altı yaşından beri kişiliğinin değiştiği bir tür uyurgezerlik gibi garip dönemler yaşıyordu; daha mutlu ve daha kaygısızdı, hatta evlilik dışı bir hamileliğe yol açan cinsel ilişkileri bile kabul ediyordu. Azam, 1876'da Félida hakkındaki gözlemlerini yayınlamıştı. [50] Janet'in medyumluk hakkındaki sonraki görüşleri bu çalışmaya çok şey borçluydu. En başarılı medyumların, sanki iki ayrı ve bağımsız kişiliğe sahipmiş gibi davranarak , böyle bir psikolojik ayrımcılığın açık belirtilerini sergilediğini savundu . Janet için medyumlar, basit merak uyandırıcı şeylerden çok daha fazlasıydı; insan zihninin incelenmesinde son derece önemli kanıtlardı. [51]

Bu çalışmadan ilham alan, Université de Montpellier'in saygın tıp kliniğinde profesör olan Joseph Grasset, medyumlar üzerindeki kendi gözlemlerini kullanarak, *ayrımcılık kavramına dayalı bir kişilik teorisi geliştirdi* . 1903'te *Annales des sciences psychiques* , "Le spiritisme devant la science" adlı makalesini yayınladı. Makalede, etrafında bir süredir hayaletlerle ilişkilendirilen fenomenlerin meydana geldiği on beş yaşında bir kız olan Jeanne'in vakasını ele aldı. Genç kızı histerik biri olarak ve fenomenleri de onun patolojisinin tezahürleri olarak tanımladı. Grasset'e göre, Jeanne'in durumu bilim tarafından henüz anlaşılmamış bir fenomenler grubuna aitti. Ancak, zihinsel telkin, duru görü, telepati ve Jeanne'in vakalarında, onlarla temas etmeden

nesneleri hareket ettirmenin (bugün telekinezi olarak adlandırılır) yakında bilimsel bir açıklama ile sağlanacağına inanıyordu. [52]

Grasset Jeanne'e ilgi duyduğunda, onun başarıları hakkındaki haberler zaten bir miktar ilgi uyandırmıştı. Köyündeki kuaför, okültist dergi *Le messager de l'occulte'ye,* okuyucuları bu tuhaf olaylar hakkında bilgilendiren bir mektup bile yazmıştı :

> Seksen gündür bu evde çok sıra dışı şeyler oluyor; bu insanların başları döner dönmez battaniyeler, çarşaflar ve şilteler odanın ortasına fırlatılıyor, sandalyeler ve masalar devriliyor, battaniyeler avlunun ortasına taşınıyor .....Köpek, kilitli olan, kapıyı kimse açmadan dışarıda bulundu; üç gün önce, 15 yaşındaki kız yataktayken saçını kestirdi. Krizantemler, zambaklar, karanfiller ve arpacık soğanları harap oldu. On beş, altı ve dört yaşındaki çocuklar, etrafta kimse yokken bitkilerin yok edildiğini gördüklerini doğruladılar; ayrıca bir dolabın açıldığını ve giysilerin ayaklarının dibine düştüğünü gördüler; geceleri duvarlar ve mobilyalardan tıkırtılar duyuldu. [53]

Le messager de l'occulte'un editörü davayla ilgili yorum yaptı bunun gibi, çoğu musallat olma vakasının, bilinçsizce medyumluk yapan ve bu fenomenleri kışkırtan genç kızların yaşadığı evlerde gerçekleştiğini söyledi . Musallat olmayı durdurmak için, evin etrafındaki havayı delmek için bir demir kılıç kullanılmasını önerdi . Bu, ergenlik çağındaki medyumlar tarafından yaratılan ve çeşitli olgulardan sorumlu olan elektrik bulutlarını yok edecekti. Grasset, bu yöntemin bu özel durumda kullanılıp kullanılmadığını açıklamadı, ancak kesinlikle hayaletler için çağdaş bir çareydi. [54]

Grasset için, hayaletler ne ölülerin tezahürleriydi — ya da Kardec'in périsprit'inin— *ne de* her zaman aldatıcıydı. Aslında, bunlar genellikle mevcut fizyoloji kavramlarıyla açıklanabilirdi. Jeanne'i gözlemleyen doktor, iki farklı entelektüel aktivite moduyla ilişkili iki psişiklik teorisini geliştirebildi: üstün ve aşağı. Üstün merkez, özgür iradenin yayıldığı "gerçek ve eksiksiz vicdanı" oluşturuyordu. Kişilik, entelektüellik ve üstün ruhun merkeziydi. Aşağı merkez, her biri belirli bir aktiviteden sorumlu altı merkezden oluşan bir çokgendi:

işitme, görme, genel duyarlılık, hareket, konuşma ve yazma. [55] Otomatizmin, aşağı ruhun ve duyumların yeriydi. [56] Grasset, bu bütünsel teoriyle, insan davranışını bütünüyle açıklayan tartışmalı bir iddiayı ayrıntılı olarak açıkladı. Grasset'e göre insan davranışı, üstün düşünmeden sorumlu olan üstün bir merkez ve içgüdülerin, tutku eylemlerinin ve alışkanlık eylemlerinin hepsinin kaynaklandığı, daha düşük düşünmenin yeri olan bir çokgen tarafından yönetiliyordu. Her eylem için, her seferinde karşılık gelen bir merkez veya nöron kümesi dahil olurdu. [57]

Grasset'in teorisi, organik lezyonların neden olduğu felce dair potansiyel bir açıklama sağlayabilir. Çeşitli afazi tiplerini, sistemindeki farklı yerlerde bulunan lezyonlar olarak sınıflandırdı: konuşmanın çokgen merkezlerinde, çokgen ile üst merkez arasında, çeşitli çokgen merkezleri birleştiren liflerde veya çokgenin altında. [58] Hem üst merkez hem de çokgen , sağlıklı vücutta birlikte işlev gören fizyolojik sistemlerdi. Ancak, geçici veya kalıcı olarak ayrılabilirlerdi. Üst merkezin alt çokgenden bu şekilde ayrılması, psişik aktivitenin tamamen durması anlamına gelmiyordu, sadece daha yüksek bir seviyedeki aktivitenin durması anlamına geliyordu. Bilinç üst merkezde bulunduğundan, farkındalık her zaman aktif olup olmadığına bağlıydı. Sadece çokgeni içeren eylemler otomatizm olarak etiketlendi. Bunlar her zaman kendiliğindendi ve asla gönüllü değildi. [59]

Ayrımcılığın sona erdirilmesi Kişiliğin kısmen uyku sırasında veya dikkatin dağıldığı anlarda deneyimlenebildiği, bu esnada poligonun davranışı devraldığı ancak tüm işlevleri devralmadığı durumlar. Bu gibi durumlarda, üst merkez düzgün çalışmaya devam ederken, bazı patolojiler kötüleşmesiyle karakterize edildi. Bu gibi durumlarda , hastalandı ve yeterli şekilde işlev görmeyi bıraktı. Sadece bu gibi durumlarda -örneğin histeri, uyurgezerlik ve hareketli otomatizm- üst merkezin poligondan ayrılması gözlemlenebilir hale geldi. [60] Hipnoz ve telkine açık olma durumlarında , öznenin üst merkezi kendi poligonundan tamamen ayrıldı ve yerine mıknatıslayıcının kendi üst merkezi geçti. Böylece, bir başkasının üst merkezini ikna ettiği iknanın aksine, telkinde öznenin üst merkezi bağlantısı kesildi, çünkü bilinç

mıknatıslayıcı tarafından ele geçirildi. [61]

Grasset, uykuyu, rüyaları, hipnozu ve telkine açıklığı açıklamanın yanı sıra, genel olarak doğaüstü olayların ve özellikle spiritüel fenomenlerin ortaya çıkışını açıklamayı amaçlamıştır. Grasset, hareket eden masa vakalarını bilinçsiz ve istemsiz hareketler açısından kolayca açıklamıştır, çünkü çokgen, üst merkezden gönüllü bir emir verilmeden hareketi kışkırttığı bir duruma getirilmiştir. [62] Bu küçük istemsiz hareketlerin her birinin üretiminin eklenmesi, üst üste bindirildiğinde, masanın hareket edeceği önemli etkiyi üretecektir. [63] Teori, sarkaç ve kehanet çubuğuyla ilişkili fenomenleri açıklamak için de kullanılabilir: yoğun konsantrasyon yoluyla, denek düşüncelerini eyleme yönlendirebilir ve hareketi üst merkezin bilgisi olmadan gerçekleştirebilir. Aynı mekanizma, temaslı zihin okumayı açıklayabilir. [64] Medyumlar durumunda, fenomenler iki merkezin ayrılması ve artan çokgen aktivitesinin bir kombinasyonu yoluyla üretilmiştir. Medyumun girdiği trans, poligonun üst merkezden anlık olarak ayrılması veya bir *ayrımcılığın ortadan kaldırılmasıydı.* kişiliğin ve poligonun altı merkezinin aktivitelerinde bir artış. Poligonal aktivite ne kadar büyükse, medyum da o kadar büyüktür. [65] Medyumluk böylece kendiliğinden veya kışkırtılmış uyurgezerliğe benzer şekilde kışkırtılmış ve geçici bir nevroz biçimiydi. Üstün merkez sabit kalsa da medyumun poligonal kişilikleri anlık ilham ve telkine göre, dışsal veya içsel olarak değişecekti. Grasset için bu açık bir patoloji oluşturuyordu. [66]

Elbette, spiritistler medyumluğu patolojiyle ilişkilendirmediler. Aslında, kendilerini bu tür saldırılara karşı sık sık savundular. Kardec, *Livre des médiums adlı eserinde bu konudaki kendi endişelerini dile getirmişti.* Medyumluk enerji gerektiriyordu ve yorgunluğa neden olabiliyordu, ancak spiritizm uygulaması deliliğe yol açmıyordu. Ancak delilik varsa, spiritizm bunu ifade etmek için bir bağlam sağlayabilirdi. Bu nedenle, çocuklar, aptallar ve eksantriklik belirtileri veya deliliğe yatkınlık yaşayan herkes bu uygulamadan uzaklaştırılmalıdır. [67] Spiritizme daha sempati duyan bazı doktorlar, -patoloji bağlamında medyumları tartışmayı reddetti. Hekim ve ruhsal araştırmacı Gustave Geley, anormalliği patolojiyle karıştırmamaya

karşı uyardı. Ona göre, medyumluk üzerine ciddi bir çalışma, anormal bir psikolojinin gelişimine katkıda bulunacaktı. Histerikler ve medyumlar çok farklıydı, ancak hasta değildiler. [68] Geley'in Grasset'in teorisine yönelik eleştirisi, bunun yalnızca yarım bir açıklama sağlaması ve spiritizmin tamamını açıklamamasıydı. Geley, otomatizm teorilerinin belirli olguları açıklamadaki gücünü takdir etse de - hareketli masalar ve kehanet çubuğu gibi- telepati, telkin, basiret, berraklık, dışsallaştırma ve maddeleştirme gibi en karmaşık olguları açıklayabileceklerine inanmıyordu. Dahası, Geley, Grasset'in çokgenin üst merkezinden ayrılması için tatmin edici bir açıklama sunmadığını düşünüyordu. [69] Çokgen ve merkezlerinin vücudun farklı bölümleriyle ilişkili ve ayrılabilir olduğu düşünülürse böyle bir sorunun ortadan kalkabileceği iddiasındaydı. Çokgen fizyolojik beyinle ve üst merkez, organizmadan bağımsız olarak varlığın üst ilkesiyle ilişkilendirilebilirdi. Bu şekilde, üst merkez duyuların, kasların ve beynin dışında bir etkiye sahip olabilirdi ve bu da muhtemelen daha yüksek medyumluğu yeterince açıklayabilirdi. [70]

Flournoy, Janet, Grasset ve Geley zihnin farklı aktivitelerinin seviyelendirilmesi üzerine yazan tek hekimler ve psikologlar değildi . Britanya'da, ruhsal araştırmacı ve şair Frederic Myers, medyumluğu, çoklu benlik seviyelerine sahip bilinçaltı benlik teorisine başvurarak açıklamaya çalıştı. Myers'a göre, bu tür çoklu benlikler bir bireyi büyük bir yaratıcılığa götürebilirdi. Ancak medyumluk insan ve tıp bilimlerinde çok sayıda çalışmaya ilham vermemiş olsa da, konu hakkında mevcut olan birkaç çalışma iyi karşılandı. En dikkat çekeni, Paris'teki Institut général psychologique'in çalışması, psikoloji alanında medyumsal fenomenleri meşrulaştırmak için en ayrıntılı girişimlerden biri olarak ortaya çıktı.

EUSAPIA PALLADINO
GENEL PSİKOLOJİ ENSTİTÜSÜNDE

ruhsal fenomenlerin incelenmesinde psikolojik bir yaklaşım kullanmaya adanmış bir enstitü kurma fikri ilk olarak 1900'ün ilk aylarında dile getirildi. O yılın 30 Haziran'ında, Institut psychique

international ilk toplantısını gerçekleştirdi. Yirmi iki üye hazır bulundu; bunların arasında filozof Henri Bergson; fizyologlar Charles Richet ve Étienne-Jules Marey; fizikçi Louis-Paul Cailletet; kimyager Émile Duclaux; *An nales des sciences psychiques* editörü Xavier Dariex; Société univer selle d'études psychiques başkanı Paul Joire; ve Notre Dame rahibi Ferdinand Brettes vardı. Katılımcıların hepsi psikolog Pierre Janet tarafından yeni enstitü için belirlenen programı kabul ettiler . Janet, yüzyıllardır ilerleme kaydeden fizik bilimlerinin aksine, zihin bilimlerinin oldukça genç olduğunu gözlemledi, ancak insan ruhu ve bedensel beden ile ahlak arasındaki bağlantılarla ilgilendikleri için fizik bilimlerinden bile daha önemliydiler. Bir gün, bize toplumsal ilişkiler ve insan davranışı hakkında bir anlayış sağlayarak kriminoloji, eğitim ve patoloji alanlarına katkıda bulunacaklardı. Bundan da öte, zihin bilimleri doğamız hakkındaki en temel soruların anahtarıydı. [71] Telepati, telekinezi, berraklık, bölünmüş bilinçler, telkin ve medyumluk ve diğer benzer fenomenler - zihnin daha derin güçleriyle ilişkili görünüyordu. Çalışmaları bilim insanlarını insan doğasını anlamaya daha da yaklaştıracaktı. Institut psychique international bunu gerçekleştirmeye yardımcı olmaya çalıştı. [72] Herhangi bir önyargı olmaksızın psişik fenomenlerin incelenmesine adanacaktı. Bu tezahürler hakkındaki tüm düşünce okulları kabul edilecekti. [73] Her şeyden önce, kusursuz bilimsel geçmişe sahip olan insanlar, uygun kaynakları ve deneysel yöntemleri kullanarak hayvan manyetizmasını, telepatiyi, berraklığı ve medyumluğu inceleyeceklerdi . [74]

Yeni kurulan enstitü, Ağustos 1900'de Paris'te düzenlenen Quatrième congrès inter international de psychologie'de , en azından dolaylı olarak ruhsal araştırmayı ele almak üzere belirlenmiş olan kongredeki iki oturumda tartışıldı ("Uyurgezerlik Fenomenleriyle İlgili Çalışmalar" ve "Hipnotizma , Telkin ve Yakından İlgili Soruların Psikolojisi"). Hatta bu oturumlar sırasında spiritistler ve okültistlere bile söz hakkı tanındı, zira Gabriel Delanne, Léon Denis, Papus ve Hippolyte Baraduc toplantılara katıldı. Ancak sunumlarının diğer katılımcılar tarafından karşılanması soğuk, hatta zaman zaman düşmanca kaldı. Psikolog Nicolas Vaschide, Delanne ve Denis'in

sunumlarının bilimsel araştırmanın hiçbir izinden yoksun olduğunu açıkladı. Vaschide, “Bunlar edebi izlenimler, itiraflar ve bazı inanç ikrarları, psikolojinin son birkaç yılda kaydettiği bilimsel belgelere ilişkin üzücü bir cehaletle iç içe geçmiştir,” demiştir. [75] Alman psikiyatrist Oskar Vogt, genel olarak bu tür çalışmalar hakkında şunları söylemiştir: “Öncelikle bilim ve genel olarak psikoloji adına itiraz ediyorum. Sonra özellikle telkin ve hipnoz adına itiraz ediyorum. Telkin ve hipnozun gerçekliğini kabul ettirmeyi başardığımız anda, bu fenomenlerle başlayarak daha geniş anlamda bir psikopatojeni, bir psikoterapi ve bir psikohijyen başlatmayı başardığımız anda, spiritüalistler seansımızı istila edip bilim karşıtı iletişimlerle onu tehlikeye attılar.” [76] Bu patlamaları , kongrede bu tür sunumların yeri konusunda başka onaylamama yorumları izledi .

Spiritistlerin ve okültistlerin kongreye katılımı iyi karşılanmasa da, yeni Institut psychique international'ın haberi çok daha iyi bir hal aldı. Psikolog ve spiritist sempatizanı Julien Ochorowicz, enstitünün kuruluş tarihini tartıştı ve enstitü için daha az tartışmalı bir isim önerdi. Institut psychologique'in, kabul edilmiş veya henüz doğrulanmamış olsun, tüm psikolojik araştırmalar için kalıcı bir uluslararası merkez için daha uygun bir isim olacağını öne sürdü . [77] Ochorowicz, insan doğasına ilişkin soruların hipnozun geliştirilmesi ve yeni bir tuhaf fenomen kategorisinin ortaya çıkmasıyla bilimsel araştırmanın ön saflarına geri döndüğünü açıkladı. Yeni enstitü, bu yeni fenomenlerin incelenmesinde bireysel çabaları birleştirmeyi amaçlıyordu. [78]

Kongredeki tartışmalar psikologlarda anlayışlı bir izleyici kitlesi olduğunu ortaya koydu. Flournoy, spiritist fenomenler üzerine gözlemlerini sunarken, psişik fenomenlerin incelenmesine adanmış bir enstitüye olan coşkusunu şöyle anlattı:

> Enstitünün spiritizm ve okültizmle meşgul olacağından korkmaktan uzak , bazıları tarafından sevilen ve diğerleri tarafından hor görülen bu alanın, bu tarafsız araştırmaların arketipal nesnesi ve tüm bu çabaların ana amacı olması gerektiğine inanıyorum. Anladığım kadarıyla, enstitünün kurucularının fikri, bu sözde

süpernormal (tek kelimeyle özetlemek gerekirse) fenomenlerin incelenmesine titiz deneysel yöntemler getirmek ve sonunda henüz umutsuzca kaotik ve bulanık olan bir bilimin tüm ışığını onlara tutmaktır; ve bu terimlerle anlaşılan bir projeye, böyle bir girişimin zamanımızın genel ve acil bir ihtiyacını karşıladığı inancıyla desteğimi verdim. [79]

Resmen 29 Mart 1901'de kurulan ve yeni ismi Institut général psychologique (IGP) olan kuruluş amacını çok geniş bir şekilde tanımladı: "zihinle, onun koşullarıyla, kendi yasalarıyla, hastalıklarıyla ve tarihiyle ilgilenen bilim adamlarını aylık bir toplantıda bir araya getirmek." [80] Artık yalnızca ruhsal olguların incelenmesine adanmış olmasa da, IGP üyeleri bunları daha geniş ilgi alanlarının önemli bir parçası olarak dahil etmeye devam edeceklerdi . O yılın Aralık ayındaki toplantısında, üyelerin farklı ilgi alanlarına hitap etmek üzere çalışma grupları oluşturulmasına karar verildi. Başlangıçta dört grup oluşturuldu: kolektif psikoloji, ahlaki ve suç psikolojisi, ruhsal olgular ve zoolojik psikoloji. Ruhsal olguları inceleyen grubun üyeleri arasında Arsène d'Arsonval, Henri Bergson, Édouard Branly, François Brissaud, Émile Duclaux, Étienne-Jules Marey ve Georges Weiss vardı; hepsi de saygın akademilerin üyeleri ve saygın akademik pozisyonların sahipleriydi.

daha spesifik olarak psikoloji, biyoloji ve fizik sınırlarında "henüz tanımlanmamış kuvvetlerin" araştırılmasına adanacaktı.

Psişik fenomenler bölümünün ilk toplantısı, gözlemsel ve deneysel çalışmalar yapmak üzere bir laboratuvar kurulmasına karar verildiğinde Ocak 1902'de Du- claux'nun evinde yapıldı. Herkesin gruba herhangi bir psişik fenomeni ve bunları üretebilecek erkek veya kadınları bildirmesi çağrısı yapıldı. Ancak, varlığının ilk birkaç yılında, bölüm hakkında çok az şey yapıldı ve bu da psişik araştırmacıların moralini bozdu. [82] IGP'nin yalnızca psişik fenomenlerin incelenmesine adanmış bir enstitüden bir psikoloji enstitüsüne hızla dönüştürüldüğü haberi, psişik araştırma çevrelerinde fark edilmeden kalmadı. IGP'nin kurulması coşkuyla karşılandı. Birçoğu buna maddi olarak bile katkıda bulundu ve

enstitünün yön değiştirmesinden öfkelendiler. [83] 1902'ye gelindiğinde, psişik araştırmacılar yeni enstitünün doğasını acı bir şekilde kabullenmişlerdi. *Revue des études psychiques* şöyle bildiriyordu: "Demek ki buradayız. Çoğunlukla *ruhsal olayları incelemek için* bir *ruhsal* enstitü kuruldu ; bu amaçla milyonlarca ve milyonlarca frank toplandı ve psikolojinin bütün dallarına açık bir dergi oluşturmak için kullanıldı, ancak ruhsal olaylardan yalnızca Monsieur P. Janet onlarla alay etmeyi uygun gördüğünde söz edilecek." [84]

Ancak birkaç yıl sonra, IGP'nin ruhsal fenomenlerin incelenmesine adanmış bölümü en ünlü projesine başladı: tek bir medyumla üç yıllık bir deney. Enstitünün Mart 1906'daki bir toplantısında, enstitünün ve ruhsal fenomenlere adanmış bölümün başkanı olan d'Arsonval, bölümün İtalyan medyum Eusapia Palladino ile gerçekleştirdiği deneyleri ilk kez resmi olarak görüştü. Sonuçların cesaret verici olduğunu belirtti. Aynı toplantıda d'Arsonval, IGP'nin mali durumunun iyileşmeye başladığını da duyurdu. Fransız hükümeti, enstitüye iyi donanımlı laboratuvarlar, bir kütüphane ve bir müze inşa etmesi için dört milyon frank hibe etmeyi kabul etmişti. [85]

Eusapia ile yapılan seanslar enstitünün en iddialı projesi olacaktı. 1905'ten 1907'ye kadar IGP üyeleriyle kırk üç seansa katıldı. 1908'de Jules Courtier tarafından yazılan bir rapor enstitünün bülteninde yayınlandı. Seansların gerçekleştiği koşulları, sonuçları ve gözlemcilerin çıkarımlarını ayrıntılı olarak açıklıyordu. Bölüm üyeleri Eusapia'yı gözlemlemeyi kabul ederek fenomenlerin gerçekliğini doğrulamayı ve bunları doğa yasalarıyla ilişkilendirmeyi umuyorlardı: "Bilim insanları bu araştırmaya tepeden bakmayı bıraktılar," diye yazdı. "Aksine, her ülkede giderek daha ciddi ve tutkulu bir merak uyandırıyorlar. Ancak onlarla birlikte sorun yüzünü değiştirdi. Doğaüstü olan ondan kovuldu. Eğer kendimizi bu olguların incelenmesine kaptırırsak, bu olguları deneysel yöntemlerin titizliğiyle kontrol etmek, determinizmi keşfetmek ve bir gün onları - eğer gerçeklerse- bilinen olgularla ilişkilendirmek ve onları bir doğa yasaları sistemi içinde sınıflandırmak umudu içinde oluruz." [86] Deneyin gözlemlenebilir prosedürünü anlatırken , mümkün olduğunca çok sayıda olgunun titiz kontrol altında kaydedilmesi ve bunların

bilinen yasalarla ilişkilendirilmesi bölümünün önemini vurguladı. [87]

Paris'teki Rus elçiliğinden Courtier ve Serge Youriévitch, seansları ilk öneren ve onlar için hazırlık yapanlardı. Charles Richet'den bir tanıtım mektubuyla, her iki adam da Mayıs 1905'te çoktan ünlü Eusapia ile tanışmak üzere İtalya, Napoli'ye doğru yola çıktı . Onların huzurunda, Courtier ve Youriévitch'in üretebildiği fenomen yelpazesini gözlemleyebildiği sekiz seans gerçekleştirdi . Yeteneklerinden etkilenen iki adam, psişik fenomenlerin incelenmesine ayrılmış bölüm için bir araştırma planı oluşturmak üzere Paris'e geri döndüler. Beş farklı fenomen türü izlenecek ve kontrol edilecekti: Ortamın kas kasılmalarını kaydederken temaslı veya temassız nesnelerin hareketleri; dinamograflar gibi ölçüm aletlerinin veya müzik aletleri gibi akıllı eylem gerektiren nesnelerin hareketleri; pusulalar veya elektroskoplar gibi fiziksel aletler üzerinde uzaktan etki; canlı madde (bitkiler veya hayvanlar) üzerinde etki; ve karanlık veya aydınlık formların görüntüleri, fotoğraf ve kalıplama yoluyla kontrol edilecek. Olayları kontrol etmek için, ortamın kas hareketlerini ve ağırlığını ölçmek için aletler kullanılacak, odanın çevresel koşullarıyla ilgili veriler kaydedilecek ve fotoğrafçılık görsel kanıt sağlayacaktı. Örneğin, deneyler sırasında gözlemciler meteorolojik koşulları, elektrik ve manyetik alanları, akustik titreşimleri ve x-ışınlarını not ettiler ve Eusapia'nın fizyolojik durumu hakkında bilgi topladılar: sıcaklığı , kan basıncı, elektrik potansiyeli ve refleksleri. [88]

Seanslar 8 Haziran 1905'te başladı. Medyumun şöhreti ve gözlemcilerin prestiji göz önüne alındığında, bunlar oldukça duyuruldu. Seanslara katılanlar arasında Pierre ve Marie Curie, Henri Bergson ve IGP'nin psişik bölümünün başkanı ve Académie des sciences'ın gelecekteki başkanı (1917'de) Arsène d'Arsonval vardı. Seanslardaki seanslar standarttı: Eusapia odaya girdi ve kapalı perdelerin ardındaki bir kabinin içindeki masanın küçük uçlarından birine oturdu. Elleri ve ayakları her zaman katılımcılar tarafından görülebilir şekilde bırakıldı ve her iki yanında oturan iki kişi tarafından tutuldu. Eusapia çoğu zaman ayaklarını komşularının ayaklarının üzerine koydu. Her seansta, yaklaşık beş veya altı kişi

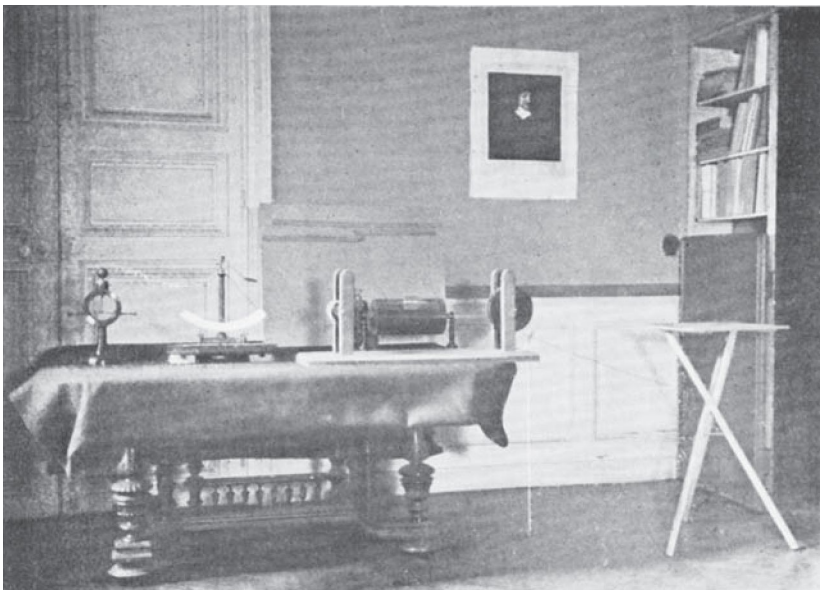

Eusapia Palladino ile seansların yapıldığı oda, olayları izlemek için kullanılan bazı araçları gösteriyor. Üstteki fotoğraf bilimsel bir

gözlem duygusu taşırken, alttaki fotoğraf daha özel bir ortam izlenimi veriyor. Jules Courtier'den, “Eusapia Palladino'nun 1905, 1906, 1907 ve 1908'de Genel Psikoloji Enstitüsündeki oturumları hakkında rapor,” *Genel Psikoloji Enstitüsü Bülteni* 8 (1908), fotoğraflar XVI ve XVII.

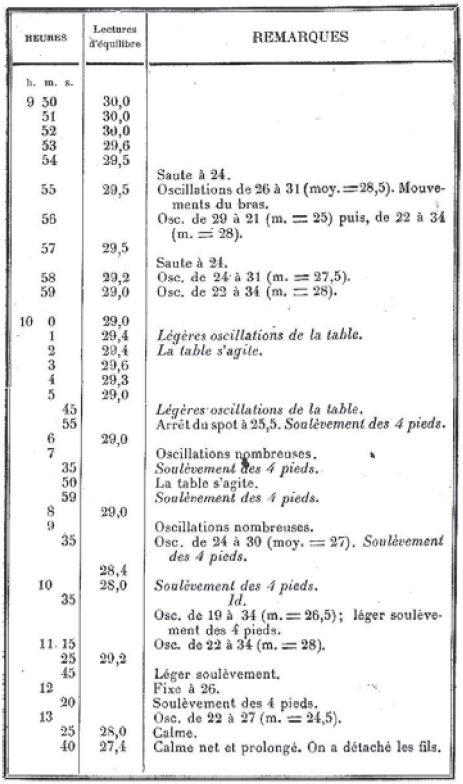

HEURES	Lectures d'équilibre	REMARQUES
h. m. s.		
9 50	30,0	
51	30,0	
52	30,0	
53	29,6	
54	29,5	
		Saute à 24.
55	29,5	Oscillations de 26 à 31 (moy. = 28,5). Mouvements du bras.
56		Osc. de 29 à 21 (m. = 25) puis, de 22 à 34 (m. = 28).
57	29,5	
		Saute à 24.
58	29,2	Osc. de 24 à 31 (m. = 27,5).
59	29,0	Osc. de 22 à 34 (m. = 28).
10 0	29,0	
1	29,4	*Légères oscillations de la table.*
2	29,4	*La table s'agite.*
3	29,6	
4	29,3	
5	29,0	
45		*Légères oscillations de la table.*
55		Arrêt du spot à 25,5. *Soulèvement des 4 pieds.*
6	29,0	
7		Oscillations nombreuses.
35		*Soulèvement des 4 pieds.*
50		La table s'agite.
59		*Soulèvement des 4 pieds.*
8	29,0	
9		Oscillations nombreuses.
35		Osc. de 24 à 30 (moy. = 27). *Soulèvement des 4 pieds.*
	28,4	
10	28,0	*Soulèvement des 4 pieds.*
35		*Id.*
		Osc. de 19 à 34 (m. = 26,5); léger soulèvement des 4 pieds.
11. 15		Osc. de 22 à 34 (m. = 28).
25	29,2	
45		Léger soulèvement.
12		Fixe à 26.
20		Soulèvement des 4 pieds.
13		Osc. de 22 à 27 (m. = 24,5).
25	28,0	Calme.
40	27,4	Calme net et prolongé. On a détaché les fils.

seanslardan birinde galvanometer ile yapılan gözlemler . Elektrik akımındaki değişiklikler hem ortamın hem de masanın hareketleriyle ilişkilidir. Jules Courtier'den, "Eusapia Palladino'nun 1905, 1906, 1907 ve 1908'deki Genel Psikoloji Enstitüsündeki - oturumları hakkında rapor", *Genel Psikoloji Enstitüsü Bülteni 8* (1908), tablo I.

Elleri komşularının ellerine değecek şekilde masanın etrafında bir zincir oluşturdular . [89] Bir noktada, Eusapia'nın üretimi başlayacaktı. İlk başta, maksimum aydınlatma ile, masada çeşitli sesler duyulacaktı. Azaltılmış aydınlatma ile, masanın ayakları kaldırılacaktı. Daha da azaltılmış aydınlatma ile, kabinin perdesi şişecek ve hareket edecekti. Daha da az aydınlatma ile, nesneler kabinin etrafında hareket etmeye başlayacaktı. Neredeyse karanlık olduğunda, katılımcılar dışarıda ancak kabine yakın hareket eden şekilsiz ışıklı formlar görmeye başlayabildiler. Zaman zaman, ışıklı noktalar ve kıvılcımlar da görünür hale geldi. [90]

Muhabirleri Courtier'e göre, katılımcılar belirli fenomenlerin gözlemlendiğinden asla şüphe etmediler. Ancak bu tür tezahürlerin nedenlerini belirlemek daha zordu ve şiddetle tartışıldı. Ölçüm aletleriyle toplanan çok sayıda veri aracılığıyla, kolektif halüsinasyon hipotezi reddedildi. [91] Sahtekarlığa gelince, Courtier'in raporu, katılımcıların ciddi bir izleme uygulamaya çalışsalar da, fenomenlerin

doğasının bunu zorlaştırdığını açıkça ortaya koydu. Eusapia'nın yapımları genellikle asgari düzeyde aydınlatma gerektiriyordu ve transları bazen onun fiziksel kontrolü kabul etmesini zorlaştırıyordu. Dahası, medyumun her iki tarafındaki kontrolörlerden, sadece tek elle ve çok az ışıkla, o taraftaki elini, kolunu, dizini ve ayağını izlemeleri istenmişti . Katılımcılar hem kontrolör hem de gözlemci oldukları için, sürekli bölünmüş dikkat ve beklenti halinde bırakılmışlardı. Fenomenler asla aynı yerde üretilmiyordu. Genellikle geçici nitelikteydiler ve uzun beklemenin bir sonucu olarak katılımcıların dikkati zayıflamıştı. [92] Diğer faktörler ciddi gözlemi zorlaştırıyordu. Katılımcılar, üretimi kolaylaştırmak için hafif sohbetler yapmaya teşvik edilmişti. Bu, bir seansın başarısı için gerekli görünüyordu ancak ne yazık ki ne olduğunu izleme girişiminden bir sapmaya neden oldu. Ayrıca, fenomenin algılanmasını artırabilecek telkin edilebilirlik ve duygular gibi diğer sorunlar da kaydedildi. [93]

Gözlemcilerin gözlemlenen olguları kabul etmedeki zorluğu, Eusapia'nın daha önce birkaç kez dolandırıcılık yaparken yakalanmış olması gerçeğiyle daha da arttı. Örneğin 1907'de bir noktada, hafif bir nesneyi kendisine doğru hareket ettirmek için bir tutam saçını kullandığı keşfedildi. Kaldırılmış masa vakalarında başka şüpheler oluştu. Dahası, temas olmadan hareket eden nesneler asla Eusapia'nın kolayca erişebileceği bir yerin dışında değildi; ve Eusapia'nın ellerini komşusunun ellerinin yerine koymada usta olması nedeniyle, ellerini her an yeterli şekilde kontrol etmesi karmaşıktı. Ayrıca, katılımcıların her seferinde açık izni olmadan fotoğraf çekmelerine izin vermeyi reddetmişti, böylece bu şekilde izleme girişimlerini işe yaramaz hale getirmişti. [94]

El çabukluğu ve medyumlardaki dolandırıcılık sorunu hiçbir zaman basit bir sorun olmamıştır. Eusapia ilk belirtisinde reddedilmeli miydi yoksa translarında kendi üzerindeki kontrolünü biraz kaybedebileceği akılda tutulmalı mıydı? IGP seansları raporunda Courtier, biraz çekinerek ikinci yolu seçti:

> Onları [medyumları] temize çıkarmaya kadar gitmeden - aldatmalarından dolayı bilinçaltını veya bilinçaltını suçlamak çok

fazla olurdu, çünkü bazen aldatmalarında bariz bir ön hazırlık fark ederiz - sıklıkla histeriye ve anormal mizaçlara eğilimli oldukları düşünülmelidir. Seanslarda, ikinci hallerinde kendilerini kontrol edemezler; aşırı heyecan ve yorgunluk anlarında, izleyicinin beklediği fenomeni ortaya çıkarmak isteyerek, hiçbir şey üretmemektense muhtemelen kendilerine dolandırıcılık yapma izni verirler . [95]

IGP seanslarına katılanlar, Eusapia'nın prodüksiyonlarını ilk sahtekarlık belirtisinde reddetmemeye karar vermiş olsalar da, tanık oldukları fenomenler için belirli bir açıklama formüle etmeye çalışmadılar . Kökenleri konusunda çok fazla şüphe vardı. Burada, fenomenlerin incelenmesinde ilk adım atılmıştı, ancak "tüm gözlemlerimizden emin olsak bile, yalnızca bir şekilde, doğrudan veya dolaylı olarak, yeni olguları daha önce bilinen olgulara bağlayabilseydik ve bunları doğal yasalar sistemine dahil edebilseydik teorileştirmeye çalışırdık, çünkü sonunda açıklama ve anlama bundan oluşur." [96] Bir onay veya önerilen bir dizi açıklama yerine , katılımcılar, titiz gözlemlerin gerektirdiği kontrol ihtiyacını kabul edecek diğer deneklerle daha fazla deney çağrısında bulunmayı seçtiler: " zamanımızı boşa harcamamıza ve pişmanlık tablosu simülasyonlarıyla çabalarımızı kısırlaştırmamıza neden olmayacak denekler . Eğer bu konular varsa, bize gelsinler ve aynı zamanda gerekli denetimlerin titizliğini ve hak ettikleri nezaket ve saygıyı göreceklerinden emin olsunlar.” [97]

30 Kasım 1908'de, Courtier'in raporunun IGP'de okunmasının ardından uzun ve canlı bir tartışma yaşandı. Enstitünün her yıl birkaç ay boyunca Eusapia'yı kalabalıktan uzakta deneyecek iki araştırmacıyı Napoli'ye göndermesi fikri düşünüldü. Medyum eskimeye başlamıştı ve güçleri her geçen yıl azalıyordu. Bilim insanlarının Eusapia'nın performans gösterebileceği kalan zamandan yararlanmaları önerildi . Ancak, bunu başarmak için fon sağlanması gerekiyordu. Fikir tartışma sırasında ilgi çekse de, uygulanmamış gibi görünüyor. [98] Ayrıca, genç medyumların IGP laboratuvarlarında sabit bir yıllık maaş karşılığında çalışmak üzere eğitilme olasılığından da bahsedildi. Öneri

yine iyi karşılandı, ancak sonraki aylarda veya yıllarda uygulanmamış gibi görünüyor.

IGP'nin deneyi haberi, psişik olgularla ilgilenen araştırmacıların daha geniş topluluğunda büyük umutlarla karşılanmıştı. Sonunda, seçkin bilim insanlarından oluşan bir Fransız grubu, olguları uygun koşullar altında bir süre gözlemlemek için yeterince ciddiye almayı kabul etti. Annales *des sciences psychiques* deneylerin gidişatına ve -sonuçlarına sürekli ilgi gösterdi. O dönemde dergide konuya ayrılmış makaleler vardı ve bunlara Courtier'in Şubat 1909'daki raporunun özeti de dahildi. [99] Courtier'in ölçülü sonuçları üzerine *Annales des sciences psychiques'e katkıda bulunanlar* hayal kırıklıklarını gizleyemediler:

> Bu koşullar altında, raporun okuyucuları doğal olarak büyük ölçüde hayal kırıklığına uğruyor. Herkes Eusapia'yı aylarca Institut psychologique'te tutmanın, saygın sayıda seans düzenlemenin, her türlü kayıt cihazını icat etmenin, konuyu ince fizyolojik aletlerle ölçmenin, onu önden, yandan ve üç çeyreklik çekimlerle fotoğraflamanın, nabzını ve nefesini kaydetmenin, idrarını günlük olarak analiz etmenin ve bu kadar yetersiz sonuçlara ulaşmak için 25.000 frank harcamanın değip değmediğini soruyor. [100]

Ancak, IGP'nin deneylerinin, yalnızca fenomenlerin geçerliliğini nesnel bir şekilde ortaya koymada bile olsa, yararlı olduğu kabul edildi. En azından kolektif halüsinasyon hipotezinin bir kez ve herkes için çürütüldüğü iddia edildi. Psikolojinin bakış açısından, şimdi yapılması gereken şey, tezahürlerin kökenlerini kesin terimlerle ortaya çıkarmaktı. Bu, uygun bir tıbbi veya laboratuvar ortamında sıkı bilimsel kontrol yoluyla gerçekleştirilmeliydi. Dolayısıyla, daha fazlası umut edilmiş olsa da, Eusapia ile yapılan deneyler bilim insanlarına üzerine inşa edebilecekleri uygun bir çerçeve sağlamıştı veya birçok psikolog ve psişik araştırmacı böyle düşünüyordu. [101]

Courtier, 1908 tarihli raporunda bir grup bilim insanı adına yazarak oldukça ölçülü kalmışken, 1928'de yazdığı bir dipnotta daha da ileri gitti. Eusapia ile yapılan deneylerin, fenomenlerin daha fazla

gözlemlenmesi için temel olarak anlaşılması gerektiği ve kendi başlarına bu tür tezahürlerin gerçekliğinin yeterli kanıtı olarak alınamayacağı yönündeki inancını teyit etmesine rağmen , aldatılmadığı ve tanık olduğu fenomenlerden bazılarının aslında gerçek olduğu yönündeki kişisel inancını açıkça belirtti . 1908 tarihli raporu , okuyucunun kendi sonuçlarını çıkarmasını gerektiren bir gerçekler koleksiyonu olarak tasarlanmışsa, yirmi yıl sonra Eusapia ile yaptığı seanslara geri dönüp , o sırada tanık olduğu şeylerin, özellikle de hareketsiz masaları içeren, gerçek medyum fenomenleri olduğuna olan inancını teyit edebildi. Mahkemeye göre , IGP'nin 1908 tarihli raporu, şüphecilerin bile bu tür olguların varlığını kabul etmeleri için makul sebepler sunuyordu .

Başlangıçta doğaüstü araştırmalarına adanmış bir enstitü olarak tasarlanmış olsa da , IGP hızla daha genel bir organizasyona dönüştü. Section des recherches psychiques et physiologiques, 1910'lar ve 1920'ler boyunca enstitüde önemli bir grup olarak kaldı. Bazı durumlarda, medyumsal fenomenlerin kontrolü, kehanet çubuğu deneyleri ve gözlemleri, telepati ve basiret tartışılmaya devam etti. [103] Ancak , Eusapia ile olan gibi seçkin hekimler ve bilim insanları tarafından tanık olunan önemli bir proje bir daha asla organize edilmedi. IGP'nin son yayınlanan bülteni 1929'da çıktı.

O zamana kadar enstitünün medyumsal fenomenlerin ve bu tür diğer olayların incelenmesine adanmış bilimsel bir kurum olarak ilk gündeminden geriye pek bir şey kalmamıştı. Yıllar geçtikçe, seanslar hakkındaki ilk merak azalmıştı. Üyeler medyumsal fenomenleri kendi ve birbirlerinin memnuniyetine göre açıklamayı başarmış değillerdi, daha ziyade psikolojiye kolayca dahil edilemeyen bir dizi tezahüre olan ilgilerini kaybetmiş veya vazgeçmişlerdi.

J

IGP'nin doğaüstünü kademeli olarak reddetmesi, yirminci yüzyılın ilk on yıllarında tıp ve beşeri bilimlerdeki genel bir tutumu yansıtmaktadır. Hem normal hem de patolojik tezahürlerinde insan zihni üzerindeki çalışmalarının doğası gereği , doktorlar, psikiyatristler ve psikologlar medyumsal ve benzeri fenomenleri

dikkate almaya başlamışlardı. Bunları kendi alanlarının kavramlarını ve teorilerini kullanarak açıklamaya çalışmışlardı. Diğer gruplardan daha fazla, doğaüstü olaylara ilişkin iddialara belirli bir saygınlık getirebilmişlerdi , ancak bunu onlara inanan herkesin gözünde yüksek bir bedel ödeyerek yapmışlardı. Hastane koğuşlarında ve psikoloji laboratuvarlarında medyumlar , damgalayıcılar ve vizyonerler hastalar ve araştırma konuları haline gelmişlerdi. Aksi yönde düşünenler -seanslara gidenler ve diğer takipçiler- görünüşe göre kendilerini kandırıyorlardı. Ancak doktorlar, psikiyatristler ve psikologlar bu tür doğaüstü olayların nedenlerini yeterince açıkladıklarını iddia etseler de, başarıları asla tamamlanmamıştı. Kişilik çalışmaları bağlamındaki birkaç çalışma ve patolojik durumlara dair bazı belirsiz ifadeler dışında , hiçbir zaman açık ve kesin bir teori resmen kabul edilmedi. Olaylara ilgi göstermiş olan her grubun üyeleri, genellikle süreç üzerindeki kontrollerinin eksikliğinden dolayı cesaretleri kırılmış ve bu araştırma çizgisini daha fazla sürdürmekten vazgeçmişlerdi. Israr edenler için, sonuçlar çoğu zaman şaşırtıcıydı ve sonuçlar nadiren kesindi. Sonunda, doktorlar, psikiyatristler ve psikologlar, doğaüstünün geçici ve anlaşılması zor tezahürleriyle başa çıkmak için yetersiz donanıma sahipti. Medyumlar ve doğaüstünü deneyimleyen diğer kişiler hakkındaki kavramları, araştırmalarının konusu veya hasta olarak çalışmalarını sınırladı. Buna karşılık, ruhsal araştırmacılar, doğaüstü olayların araştırılmasının daha esnek bir yaklaşım gerektirdiğini kabul ettiler - gerçek olduklarını varsayarak - ve medyumlar ve diğer deneklerle iş birliği içinde gözlem ve kontrol yöntemleri geliştirmeye çalışacaklardı .

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ruhsal Olaylara Tanıklık Etmek

Annales des sciences psychiques'in kurulmasıyla başladı 1891'de. İlk sayının açılış sayfalarında fizyolog Charles Richet şöyle diyordu: "Bilinen ve tanımlanan kuvvetlerin yanı sıra bilmediğimiz kuvvetlerin de olduğuna dair kesin bir kanaatimiz var; sıradan, basit mekanik açıklamaların etrafımızda olup biten her şeyi açıklamaya yetmediğine inanıyoruz." [1] Sonraki otuz yıl boyunca, Sorbonne'da fizyoloji profesörü olarak görevine devam ederken *Annales'e* katkıda bulundu . *Annales* o dönemde Fransa'da psişik araştırmalara adanmış tek dergi olmasa da, alanı doğruluk ve bütünlükle temsil etmeyi amaçlayan merkezi dergiydi. 1919'da, psişik fenomenlerin incelenmesi metapsişikler olarak yeni bir yön alana kadar, Fransa'daki psişik araştırmalar neredeyse tamamen dergi etrafında gelişti.

, bir tarafta spiritüalistler ve okültistler, diğer tarafta ise hekimler ve psikologlar arasında konumlanan erkekler ve kadınlardı . - Seanslarda tanık olunan fenomenlerin gerçek olduğuna, ancak bunların ruhlardan ziyade bilinmeyen zihinsel yeteneklerden kaynaklandığına inanıyorlardı. Ayrıca seansların doğal olduğunu ve zihinsel patolojiler değil, yetenekli bireylerin ürünü olduğunu düşünüyorlardı. Kendilerini geniş görüşlü, nesnel ve herhangi bir varsayımdan, spiritüel, bilimsel veya başka türlü, uzak görüyorlardı. Misyonları iddialıydı: Bilimsel statüye sahip psişik tezahürler sağlamak. Psişik araştırma, sunumu ve titizliği açısından bir bilim olacaktı, ancak farklı bir tür bilim olacaktı. Erişilebilir ve kapsayıcı olacaktı: açık bir girişim. Belirli disiplin kimlik bilgilerine sahip sınırlı bir gruptan ziyade geniş bir kitleye yönelik olan *Annales'e herkes*

abone olabilirdi. Psişik fenomenler herkes tarafından gözlemlenebilir veya deneyimlenebilirdi ve okuyucular kendi psişik deneyimlerini Annales'e bildirerek katılmaya teşvik ediliyordu . Bu şekilde, ruhsal araştırma, bu dönemde giderek daha da dışlayıcı hale gelen diğer bilimsel disiplinlerden farklılaştı. Birçok şekilde, ruhsal araştırmacılar bilimsel disiplinlerin giderek daha fazla profesyonelleşmesine ve halkın bilimlerin popülerleştirilmiş versiyonlarına indirgenmesine, halkın bilimsel harikalara olan artan hayranlığıyla birlikte gelişecek yeni bir alan vaadinde bulunarak tepki gösteriyorlardı.

HAREKET VE ÖRGÜTLENMESİ

Psişik araştırma Britanya'da ortaya çıktı ve resmen 1882'de, yalnızca psişik fenomenleri gözlemlemek amacıyla kurulan ilk topluluk olan Psişik Araştırma Topluluğu'nun (SPR) kurulmasıyla başladı. Bununla birlikte, seanslarda tanık olunan fenomenler için bilimsel bir temel sağlama girişimleri daha önceki yıllara kadar izlenebilir. 1869'da, Londra Diyalektik Topluluğu, psişik fenomenleri incelemek ve deneyler yapmak üzere otuz üç üyeden oluşan bir komisyon oluşturdu. Raporlarında fenomenlerin araştırılmaya değer olduğu belirtiliyordu. 1870'lerin başında, kimyager William Crookes, DD Homes ve Florence Cook medyumlarıyla deneyler yapmaya başladı. Daha sonra, 1882'de, Dublin'deki Kraliyet Bilim Koleji'nde fizik profesörü olan William Barrett ve bir basın ajansı yöneticisi ve amatör doğa bilimci olan Edmund Dawson Rogers, fenomenlerle sıklıkla ilişkilendirilen şarlatanlık imajını aşacak ciddi bir araştırma topluluğu kurmaya koyuldular. Cambridge Üniversitesi'nde ahlak felsefesi profesörü olan Henry Sidgwick, SPR'nin ilk başkanı olarak görevlendirildi.

Sidgwick'in seçkin itibarı ve ruhun rasyonel bir kavramını geliştirme konusundaki akademik ilgisi onu yeni toplum için çekici bir seçim haline getirdi. Bir yönetim kurulu ve onun seçtiği bir başkan, SPR'nin liderliğini oluşturdu. Araştırmanın kendisi, araştırma komiteleri aracılığıyla gerçekleştirilecekti : biri düşünce aktarımı üzerine, hızla telepati olarak yeniden tanımlandı, biri mesmerizm

üzerine , biri Karl Ludwig von Reichenbach'ın Odik bir güç kavramı üzerine, biri perili evler üzerine, biri spiritüalizm üzerine ve biri de ilgili tüm alanlarda tarihi materyal ve çağdaş tanıklıkları toplamak için. [2] 1884'te SPR, bugün hala var olan *Journal of the Society for Psychical Research'ü yayınlamaya başladı* . Aynı yıl, American Society for Psychical Research kuruldu; mali zorluklar nedeniyle 1889'dan sonra SPR'nin bir üyesi haline geldi.

1886'da SPR halüsinasyonlar, hayaletler ve telepati üzerine kapsamlı bir çalışma üretti. Edmund Gurney, Frederic Myers ve Frank Podmore'un *Yaşayanların Hayaletleri* , çoğunluğu bir bireyin ölümünden on iki saat önce veya sonra görüldüğüne dair raporlar olan 702 vakanın bir koleksiyonuydu. *Yaşayanların Hayaletleri, fenomenlerin* bugüne kadar bilimsel geçerliliğinin en açık savunması olarak psişik araştırma alanında bir dönüm noktası haline geldi. SPR, neredeyse ölülerin vizyonlarını tartışmayı seçerek, neredeyse ölülerin görülmesinin aksine ölülerle iletişime odaklanan spiritüalistlerden uzaklaşmaya başladı. Psişik araştırma, ruhlarla iletişimden çok telepatik fenomenlerle ilgilenen ayrı bir araştırma alanı haline geliyordu. [3]

Fransa'da spiritizmin daha bilimsel dalının gelişmesi daha uzun sürdü; ve Annales'in yaratılmasına kadar bu böyle değildi . Fransız psişik araştırmalarının gerçekten şekillendiği. Ancak, yapı eksikliği ilgi eksikliği anlamına gelmiyordu; ve SPR'nin çalışmaları 1880'lerde Fransız toplumlarında sıklıkla tartışılıyordu. Fransa da on yıl boyunca SPR üyeliğinde belirgin bir şekilde temsil ediliyordu . [4] Ancak bazıları o dönemde psişik araştırmaya aşina olsa ve hatta onaylasa bile, Fransa'da hiç kimse 1891'den önce kendisini psişik araştırmacı olarak adlandırmamış gibi görünüyor. Aksine, spiritist ve okültist çevrelerin dışındaki fenomenlere yönelik sempatik bir değerlendirme, daha sonra alanın Fransız versiyonunu etkilemeye devam edecek olan fizyolojik psikoloji geleneğinde yerleşik kalmış gibi görünüyor. Aslında, Fransız psişik araştırma dergisinin oluşturulması için çabalayan kişi, Fransa'nın en seçkin fizyologlarından biri olan Charles Richet'ydi. Richet, Annales'i yarattığında birkaç yıldır Paris'teki Tıp Fakültesi'nde fizyoloji profesörüydü . 1898'de Académie de

médecine'in bir üyesi olarak , 1913'te anaphy lacsis üzerine yaptığı çalışmayla Nobel Ödülü kazanan ve 1914'te Académie des sciences'ın bir üyesi olarak muazzam derecede başarılı bir kariyere sahip olacaktı. Ancak Richet'nin tanıttığı *Annales,* daha az ortodoks ilgi alanlarına adanacaktı. Telepati, berraklık ve önsezi fenomenlerine odaklanacaktı. Bu tür olayların gözlemlenmesinin, insan ruhunun bilinmeyen bir yeteneğini ortaya çıkaracağını yazdı. Dergi, temas olmadan hareket eden nesneler veya hayaletler ve hayaletler dahil olmak üzere her türlü fiziksel fenomeni de ele alacaktı, ancak kendisi bunların varlığından şüphe ediyordu. [5]

Annales'ler 1891'den Büyük Savaş'a kadar her iki ayda bir yayınlandı ve 1919'daki son sayısına kadar üretkenliği azalarak varlığını sürdürdü. Varlığının ilk yılında çoğunlukla okuyucular tarafından gönderilen gözlemleri aktarmak ve fenomenleri gözlemlemek ve anlamak için gereken yöntem ve yaklaşımları tartışmak için kullanıldı . Richet, derginin ilk sayısında, psişik araştırmanın hipotezler üretmek için çok genç olduğunu ileri sürdü . Şimdilik *Annales* teoriler yerine gözlemlere odaklanacaktı, teoriler ise fenomenler yeterince gözlemlenip doğrulandıktan sonra daha sonra gelecekti. Bilim gençti ve deneysel dönemindeydi , dağınık gözlemlerle doluydu: "Böylece kendimizi çoğunlukla gözlemci olmaya ve deneyci olmamaya razı edelim" [6] Bu gündemle, Richet telepati çalışmasına adanmış ilk komisyona öncülük etti. Dergi abonelerini psişik fenomenlerle ilgili kendi deneyimlerini rapor etmeye davet etti. [7] Bir yıl sonra, *Annales'in* yayıncısı Félix Alcan ve o dönemde çok sayıda başka eser yazan yazar, derginin şimdiye kadar odak noktasını telepati ile sınırladığını, ancak güvenilir raporlar kendisine ulaştıkça ve fenomenin gerçekliği daha büyük bir kesinlikle ortaya konabildikçe derginin ilgi alanını diğer ilginç tezahürlerin incelenmesine doğru genişleteceğini umduğunu belirtti .

1901'de Annales'in editörü olan *hekim* Xavier Dariex, derginin son on yılda, teorik tartışmalardan kaçınarak, tarafsız bir şekilde psişik fenomenleri incelemek ve bunları bilimsel dünyaya güvenilir bir şekilde raporlamak olan orijinal misyonunda başarılı olduğunu düşünüyordu. [9] Annales artık varoluşunun yeni bir aşamasına girmeye

hazırdı: "Sıkılığımızı -bazı sabırsız zihinlerin söyleyeceği gibi , dışlayıcılığımızı- terk edeceğiz ve programımızı genişleteceğiz." [10] *Annales'in* etki alanının bu şekilde yeniden tanımlanması Yirminci yüzyılın başında Fransız ruhsal araştırmalarındaki tek değişiklik bu değildi. Ülke çapında daha fazla ruhsal dergi ve topluluk ortaya çıkmaya başladı, her birinin kendine özgü bir yaklaşımı vardı. Lyon, Marsilya, Nancy ve Nice'in hepsinin kendi ruhsal araştırma toplulukları vardı, her biri kendi bölgesine odaklanmıştı ve fenomenler hakkında kendi duruşunu sergiliyordu. Société d'études psychiques de Nancy doktrinel tarafsızlığı teyit ederken ve araştırma alanını raporları toplamak ve bunların gerçekliğini değerlendirmekle sınırlarken , Société d'études psychiques de Nice bölgedeki birçok sakinin okültist ilgisini paylaşıyordu. [11] Ancak yüzyılın ilk on yıllarında daha fazla dergi ve topluluk geliştiyse de *Annales* tonu belirlemeye ve Fransız hareketi için bir odak noktası sağlamaya devam etti.

1904'te *Annales* , başlangıçta kriminolog Cesare Lom broso tarafından İtalya'daki benzer isimli bir dergi olan *Rivista di studi psy chici ile birlikte oluşturulan Revue des études psychiques adlı* dergiyi bünyesine kattığında önem kazandı . Bu, *Annales'in* yayın oranını artırmak için — daha önce olduğu gibi iki ayda bir değil, her ay yayınlanmaya başladı. Ayrıca derginin içeriği önemli ölçüde arttı. Dariex derginin editörü olmaya devam etti ve eski *Revue des études psychiques* editörü César de Vesme, *Annales'in* baş editörü oldu . [12] Fransa'dan Camille Flammarion, Émile Mangin, Joseph Maxwell ve Albert de Rochas ile yurtdışından William Crookes, Cesare Lombroso, Enrico Morselli, Julien Ochorowicz, François Porro ve Albert Von Schrenck-Notzing'den oluşan yeni bir yayın kurulu oluşturuldu. Richet resmi kurulda yer almıyordu, ancak üyelerine yardım sağladığı söyleniyordu. İki derginin birleşmesi Annales'te başka değişikliklere de yol açtı . Önceleri bir gözlem dergisi olarak sunulan ve daha sonra gözlem ve deney dergisi olarak sunulan dergi, artık hem Fransa'da hem de uluslararası alanda psişik hareketin bilgi ve haberlerini içeriyordu. Her zamankinden daha fazla, hareketin merkezi bir rolünü üstlendi. [13]

Annales gelişmeye devam etti. 1908'de, 1901'de Lille'de hekim

Paul Joire tarafından kurulan ve daha sonra Paris'e taşınan Société universelle d'études psychiques'in (SUEP) resmi yayını oldu. *14* Joire , psişik fenomenlerin bilimsel olarak inceleneceği bir toplum yaratmak istemişti. SUEP herhangi bir doktrini temsil etmiyordu ve topluma üyelik, fenomenlerin gerçekliğine inanmak anlamına gelmiyordu. Joire'a göre, bu bilimsel bir toplumdu ve toplantılar bu şekilde yürütülecekti: "Topluluk, tamamen bilimsel soruların dışındaki herhangi bir tartışmayı kesinlikle teşvik eder," diye yazmıştı. [15] SUEP'in üç amacı vardı: medyumsal üretimlerin, telepatinin , hayaletlerin, berraklığın, tahminlerin, hayaletlerin, maddeleşmelerin ve diğer ilgili fenomenlerin deneyler, tartışmalar, dersler, yayınlar ve yarışmalar yoluyla bilimsel olarak incelenmesi; bu bilginin halka yayılması; ve alanda bilimsel yöntemlerin kullanımının teşvik edilmesi. [16] SUEP raporları 1908'den itibaren Annales'de yayınlanmaya başlandı . SUEP üyeleri artık dergiyi alıyordu ve dergiye abone olan herkes toplumun Paris bölümünün faaliyetlerine katılabiliyordu . [17] SUEP ile ilişki *Annales için yeni bir yön çiziyordu.* SUEP'in toplantıları, dersleri ve deneyleri hakkındaki anlatılar artık derginin önemli bir bölümünü kaplıyordu ve derginin Fransa'daki en önemli ruhsal araştırma dergisi konumunu doğruluyordu.

Aynı yıl *Annales ,* iki haftada bir çıkan resimli bir dergi oldu. Editörler, “[F]otoğrafçılık, son zamanlarda, her şeyden önce medyumsal araştırmalarda, belgesel bir önem kazandı,” diye yazdı. “[A]letlerin çizimleri, planlar ve otografik izlerin diyagramları, çoğu deneyde o kadar önemli bir rol oynuyor ki, formatımızın sınırlı oranlarından, makalemizin kalitesinden vb. kaynaklanan teknik zorluklarla mücadele ettikten sonra... az önce duyurduğumuz radikal reform konusunda anlaştık.” [18] Hızlı değişimler, derginin bazı okuyucularında kaygıya neden olmuş gibi görünüyordu. 1908'in başlarında Vesme şunları yazdı: “Alışkanlıklarında kendilerini rahatsız hissedenlerin Annales'teki gelişmelere karşı besledikleri küçük önyargılarda ısrar etmeyeceğiz ve *ruhsal* bilimler çalışmasına adanmış olanların desteğinin, üstlendiğimiz yorucu ama bir o kadar da yararlı görevi başarmamızı sağlayacağına dair tam bir güvenimiz var.” [19]

Yeni formatı ve SUEP ile olan ilişkisiyle *Annales* daha da erişilebilir ve muhteşem hale gelmişti . Sayfaları artık çağrışımlı resimler ve çizimlerle ve giderek daha da genişleyen bir ilgi alanıyla doluydu. Derginin faaliyetlerinin çoğunu telepatik olayların ciddi tartışmalarıyla sınırladığı günler geride kalmıştı; gerçekten popüler bir girişim haline gelmişti. Ancak daha erişilebilir hale geldikçe, bilim dünyası tarafından ciddiye alınma olasılığı da o kadar azaldı. Sonuç olarak, Annales'in yaratıcıları *kendilerine* koydukları misyonda başarısız oldular. 1911'de derginin kurucu editörü görevinden istifa etti. Güçsüz ve birkaç yıldır Paris dışında yaşayan Dariex, "henüz diğer dünyadan olmayan ama artık bu dünyadan gibi görünmeyen bir editörün gölgesi" haline geldiğini hissetti. [20] Dergiye hak ettiği ilgiyi artık gösteremediğini hissetti. Yirmi yıllık katılımın ardından Dariex, Annales'i *geride bıraktı* . Büyük Savaş sırasında derginin faaliyetlerini yavaşlattığı anlaşıldı. 1914 ile 1918 arasında sadece birkaç sayı çıktı. 1919'da *Annales* son sayısını yayınladı. O zamana kadar Institut métapsychique international (IMI) yeni kurulmuştu ve *Annales* ve SUEP'in işlerini devralmıştı. [21] Savaşın sona ermesiyle birlikte Fransa'da psişik araştırmaların yerini metapsişikler alıyordu.

KATILIMCI BİR HALK

Psişik araştırmalar, halkın bilimsel ilerlemenin pasif tanıklarından daha fazlası olmasını sağladı. Genel halk üyeleri, bilim insanlarına alanın gelişiminde katılabilirlerdi. Tanıklık toplayarak, seanslar hakkında hesaplar yazarak, psişik deneyimler için bir sınıflandırma önererek veya fenomenleri açıklamanın yollarını önererek, herkes bir psişik araştırmacı olabilirdi. Kadınlar bile psişik deneyimler hakkında kişisel hesaplar vermeye, araştırmalarını yayınlamaya veya konferanslarda bilimsel makaleler sunmaya teşvik edildi. 1910'ların en ünlü psişik araştırmacılarından biri, ektoplazmik üretimler üzerine çalışmalarıyla ünlü olan Juliette Bisson'du. Akademik kimlik bilgileri her zaman hoş karşılansa ve hatta abartılsa da, yazarlarının diplomaları veya prestijli bağlantıları olsun veya olmasın, konuyla ilgili kitaplar okundu ve tartışıldı. Birçok psişik araştırmacı,

hesaplarına bilimlerdeki deneyim eksikliklerine dair mütevazı yorumlarla başladı. Örneğin, düşünce aktarımı ve durugörü üzerine bir çalışmada, A. Bonneville şöyle yazdı: "Okurlarımdan hoşgörülü olmalarını rica ediyorum... . İlkokulu çok genç yaşta bıraktım. Hayatın zorluklarıyla erken yaşta karşılaştım ve şu anki durumuma ancak sıkı çalışma ve enerji sayesinde geldim." [22] Diğerleri, akademilerin ve üniversitelerin bilimsel araştırmayı kontrol altına aldığını hissederek, bilimsel girişimin kısıtlayıcı doğasına karşı hayal kırıklığını dile getirdiler. Örneğin, Académie de Dijon'un rektörü Émile Boirac, bilimin dogma otoritesini elde etmesinden ve bilgisine sahip olmayanların fazla seçeneği olmadan onu kabul etmek zorunda kalmasından yakındı. [23]

Hareketin üyelerinin kullandığı kelime dağarcığında dini imgeler ve benzetmeler yaygındı ve belirgindi, çoğu dindar Roma Katolikleri olmasa bile. Psişik araştırmacılar, yenilik veya hoşgörü için çok az yer bırakılan bir bilim dünyasını tanımladılar. Bordeaux'lu bir avukat ve psişik fenomenler üzerine birkaç eserin yazarı olan Joseph Maxwell, bilim insanlarını "Orta Çağ'ın kilise otoriteleriyle" karşılaştıracak kadar ileri gitti. Günümüzdeki bilim insanları "bağımsız bilimsel düşünceye, engizisyoncuların uzun zaman önce özgür düşünceye davrandığı gibi davranıyorlar. Eski zamanlardaki prototipleri gibi aynı hoşgörüsüzlüğe, aynı bölünme ve sapkınlığa karşı nefrete sahipler." [24] Ancak tüm öfkelerine rağmen, psişik araştırmacılar bilime karşı ikircikli bir tavır takındılar ve kendilerini yabancı olarak görüyorlardı . Bir yandan, bilimin kısıtlayıcı karakterini onaylamıyorlardı ve daha erişilebilir bir girişim türünü teşvik ediyorlardı. Öte yandan, psişik fenomenlerin incelenmesinde bilimsel bir yaklaşım benimseme ihtiyacının ateşli savunucularıydılar ve alanlarının, bu konumla birlikte gelen otorite ve prestijle gerçek anlamda bilimsel olarak kabul edilmesini istiyorlardı. Bu anlamda, spiritistler ve okültistler gibi, psişik araştırmacılar da belirli bir zamandaki ilgi alanlarına bağlı olarak bilime ne zaman saldıracaklarını ve ne zaman kucaklayacaklarını seçip ayırıyorlardı.

Psişik araştırmacılar kendilerini medyumların veya doğrudan gözlemleyebilecekleri diğer öznelerin incelenmesiyle sınırlamadılar.

Aksine, psişik fenomenlerin demokratik olması, büyüyen alanın temel bir ilkesiydi; herkes tarafından deneyimlenebilirlerdi. Dariex Annales'te "Psişik fenomenler her yerde meydana gelir: herhangi bir sosyal sınıfın ayrıcalığı değildir: en mütevazı kulübede veya en görkemli sarayda da gözlemlenebilirler" diye *yazmıştır* . [23] Psişik fenomenler ne nadirdi ne de hastalıklı bir zihnin hastalıklı tezahürleri olarak görülmeliydi; daha ziyade keşfedilmemiş ve kullanılmamış potansiyelin işaretleriydi; tüm insanlarda bulunan yetenekler. Fransa genelinde, psişik araştırma toplulukları, bölgelerindeki sakinlerden her türlü katkıyı memnuniyetle karşıladı. Psişik araştırma, kamu - katılımıyla geliştirilen ve herkesin erişebildiği bir bilimdi . *Annales'i Başlatma* 1891'de Dariex okuyucularından, deneyimleyebilecekleri veya tanık olabilecekleri herhangi bir telepatik olayı dikkatle dinlemelerini ve dergiye bildirmelerini istedi. Onlara, güvenilirliğini sağlamak için bir raporun nasıl üretileceğini açıkladı. Okuyucular, ilgisiz görünenler de dahil olmak üzere herhangi bir olayı dergiye yazmalı , ancak bu konuda her türlü önlemi almalıydı. Hafıza güvenilir değildi ve raporlar mümkün olduğunca başkalarının tanıklığıyla doğrulanmalıydı . [26]

Nüfusun içinde psişik yeteneklerin varlığına dair kesin bir kanıt bulunmamışsa, bunun nedeni muhtemelen çok az sayıda bireyin - güçlerini nasıl yönlendireceğini bilmesiydi. Yirminci yüzyılın başlarında, çeşitli bilinmeyen yazarlar tarafından yazılmış çok sayıda broşür ve kitap, okuyucularına bu güçleri çeşitli yöntemlerle geliştirmeyi öğrettiğini iddia ediyordu. Örneğin, Henri Durville'in *La télépsychie'si, okuyucuların kas okumalarını nasıl yapacaklarını* öğrenerek başladığı ve her derste yeteneklerinde ilerleme kaydettiği bir telepati dersi olarak yazılmıştı . Yazar, herkesin altıncı hissini nasıl kullanacağını öğrenebileceğini vaat etti. *La télépsychie'de* sunulan tekniklerle ve ciddi bir pratikle, okuyucular ailelerini ve arkadaşlarını büyüleyecek kadar çok şey öğrenebilirlerdi. İlk olarak, düşüncelerin bilinçsiz eylemlere nasıl çevrildiğinin farkına varmaları gerekiyordu. Birinin elini tutarak, ince hareketleri tespit etmeyi öğrenecekler ve böylece düşünce okuma için gerekli olan zihinsel konsantrasyonu ve duyarlılığı geliştireceklerdi. Bu kaslı okuma mükemmelleştirildiğinde,

düşünce okuma pratik edilebilirdi. Önce kartlarla, sonra sayılarla ve son olarak cümlelerle, okuyuculara insan zihninin bu gömülü yeteneğini nasıl ortaya çıkaracakları söylendi. [27]

okuyucularına mutluluk, başarı ve popülerlik getireceğine söz verdiler . Hipnoz üzerine bir kursta, bir yazar bunun bir seansta eğlence amaçlı nasıl kullanılabileceğini tartıştı. [28] Bir diğeri, düşünce okuma ve telkinin uygulayıcılarına güç getireceğini, başkalarını cezbetmelerine ve baştan çıkarmalarına veya bir sevgilide mutlak sadakat uyandırmalarına izin vereceğini vurguladı. Broşüre, büyülü ve telkin edici etkisiyle müşterinin kişisel etkisini veya psişik sıvıyı artırdığı söylenen *radyo-telkini adı verilen bir nesne eşlik ediyordu.* [29] Başka bir yazar, başkalarını uzaktan bile etkileme yeteneği üzerine bir kurs geliştirdi. Uygulayıcı, belirli bir düşünceyi deneğinin zihnine getirmek için tekrarlayan çabalarla, bir bireyin bilinçaltı derinliklerine yavaşça nüfuz edebilir ve yeni fikirler ortaya çıkarabilirdi. Bu, başkalarını etkilemek, iyileştirmek, korumak ve hatta belki de istenen kişide sevgi uyandırmak için kullanılabilirdi. [30]

Psişik etki her zaman diğer insanları kontrol etmeye yönelik değildi. Durville okuyucularına, muhteşem bir salon hilesinden daha fazlası olan telepatinin aynı zamanda iyi sonuçlar da getirebileceğini güvence altına aldı. Korkulacak bir şey yoktu; tüm bunlar tamamen doğaldı. Aslında, muhtemelen ilkel topluluklarda ilk iletişim aracıydı . [31] Bazı broşürler, zihinsel güçlerin veya ototelkin gücünün sağlıklı ve başarılı bir hayata yol açabileceğini iddia ediyordu. [32] Diğerleri, belirli egzersizlerin kişinin akışkan gücünü korumak, hatta artırmak ve bunu sağlık ve psişik güçleri geliştirmek için kullanmak için uygulanabileceğini ileri sürdü. [33] Diğerleri ise evren boyunca var olan gizli bir gücün, yeterince gelişmiş bir manyetik sıvıya sahip bireyler tarafından yönlendirilebileceğini ileri sürdü. Bu, onların telkin terapileri yapmalarına ve baş ağrılarını, diş ağrılarını ve migrenleri iyileştirme gücünü bahşedecekti . “Hastalık kendi başına var olmaz, çektiğimiz acı sadece organik bir anlaşmazlığın, yani uyum eksikliğinin, canlılık eksikliğinin sonucudur, organizmanın yaşamsal hareketlerinin dengesizliğidir.” [34] Diğer çalışmalar insan radyoaktivitesine benzer bir kuvvetin tedavi edici güçlerini tartışmış

ve bu tür bir terapötik yaklaşımın kozmik akımların titreşimleri tarafından üretilen renklerin zihinsel algısında yattığını iddia etmiştir. Auralarını bu akımlarla uyumlu hale getirerek, bireyler böyle bir akımda kendini gösteren düşünceleri ve arzuları sahiplenebilirlerdi. Farklı renkler farklı amaçlar için kullanılabilirdi. Örneğin yeşil, para kazanmak veya kansere karşı kullanılabilirdi. [35]

Psişik araştırmacılar için, bu tür çalışmaların okuyucuları araştırmalar için malzeme sağlayabilirdi. Tanıklıkların toplanması alan için elzemdi. Nüfusun en erken rapor koleksiyonu, Frederic Myers, Edmund Guyers ve Frank Podmore'un *Phantasms of the Living başlıklı iki ciltlik bir vaka çalışmaları seti yayınladığı 1886 yılına dayanıyordu. 1899'da Flammarion, Annales politiques et littéraires'in okuyucularından* bilinen doğa yasalarıyla açıklayamadıkları herhangi bir kişisel deneyim hakkında rapor vermelerini istediğinde Fransa'da benzer bir proje üstlendi . Anket, gökbilimcinin on altı kategoriye sınıflandırdığı çeşitli fenomenleri tanımlayan dört bin yanıt üretti: - ölülerin tezahürleri, ölmekte olanların tezahürleri, yaşayanların tezahürleri, uzaklardaki olayların vizyonları, gelecekle ilgili rüyalar, ölümü önceden haber veren rüyalar, öngörülen karşılaşmalar, basiret, canlı bir varlığın ikizi, telepati, hayvanların verdiği izlenim, çok uzak mesafelerden duyulan çağrılar, telekinezi, tek başına açılan kapılar, perili evler ve spiritüel deneyimler. [36] Flammarion, 1900 tarihli *L'inconnu et les problems psychiques* adlı kitabında aldığı tanıklıkların bir kısmını yeniden üretti ve ruhun bu tezahürlerinin çoğunu tartıştı. O zamana kadar, spiritüel hipotezi çoktan terk etmiş ve dikkatini çoğunlukla genel nüfus tarafından deneyimlenen düşünce aktarımına (telepati) odaklamayı seçmişti, özellikle de ölüm anıyla ilgili olarak. Bunu beyin titreşimleri kavramını kullanarak açıkladı. Her bir his veya fikir, ister uyanıkken düşünülen bir düşünce ister rüya gören bir düşünce olsun, beyinsel bir titreşime, beyin moleküllerinin bir hareketine karşılık geliyordu. Telepatinin gerçekleşmesi için iki zihnin uyum içinde olması ve senkronize bir şekilde titreşmesi gerekiyordu. Flammarion , telepatinin var olduğu gösterilirse, bedenden bağımsız bir ruhun varlığını kanıtlayacağını ileri sürmüştü. Henüz ölümsüzlüğün bir kanıtı olmasa da, doğru

yönde atılmış bir adım olurdu. [37] Büyük Savaş sırasında,
Richet, askerlerden ve ailelerinden, doğrulanmış olsun veya olmasın, herhangi bir ölüm önsezisi olup olmadığını bildirmelerini istediğinde kendi kamu soruşturmasını başlattı. Sonuç olarak, Annales'in 1919 sayısı, *ölüm* önsezilerinin savaş sırasında daha önce olduğundan daha sık meydana geldiğini duyurdu. [38]

Bu büyük ölçekli tanıklık koleksiyonlarının temelinde, kanıt ne kadar büyükse, bir fenomenin gerçek olma olasılığının da o kadar yüksek olduğu şeklindeki çok basit bir kanaat vardı. Metodolojik olarak, kamu tanıklığına bu şekilde güvenmek sorunluydu . Psişik araştırmacılar, eğitimsiz bireylerin gözlemleriyle çalıştılar . Bilimsel statüyü hedefleyen bir araştırma nasıl güvenilmez gözlemcilere dayanabilirdi? Annales'in ilk sayısında Richet *, bu alanın* bu özel meydan okumasını ele aldı . Sorunun bir yöntem sorunu olduğunu düşünüyordu. Tanıklıklar çoğu zaman belirsiz ve şüpheliydi. Gözlemcinin samimiyeti hakkında merak etmek gerekiyordu : Bu kişiye güvenilebilir miydi? Tanık hasta mıydı? Zihinsel durumu nasıldı? Tanık sık halüsinasyonlar mı görüyordu? Başkaları bu deneyimi doğrulayabilir miydi? Telepati durumunda, iletim ve alım zamanları kaydedilmiş miydi ve bunlar gerçekten örtüşüyor muydu? Son olarak, ölmekte olan veya ölmek üzere olanların tezahürleri durumunda , ölüm saatini doğrulamak için resmi belgeler sağlanabilir miydi? [39] Genellikle, bir raporu kabul etme veya reddetme kararı itibar ve eğitime dayanıyordu. Flammarion *, L'inconnu et les problems psychiques'te,* tanıdığı kişilerin tanıklarının güvenilirliğini garanti etmişti. Onların onurlu bireyler olduğunu düşünüyordu. [40] Aslında, birçok ruhsal araştırmacı, onur ve güvenilirlik arasındaki bağların bir tanıklığın kullanımını veya reddedilmesini haklı çıkaracak kadar güçlü olduğuna inanıyordu. On dokuzuncu yüzyılın sonlarındaki Fransa bağlamında, bu pek de şaşırtıcı görünmüyor. Tarihçiler William Reddy ve Robert Nye, her ikisi de bu dönemde Fransız toplumunun merkezi bir bileşeni olarak onur hakkında yazmış ve bunun yeni burjuvazi için, önceki dönemlerdeki aristokrasi için doğuştan gelen hakkın ne olduğu gibi olduğunu savunmuşlardır. [41]

Bu özel gözlem türlerindeki sorunlar daha da derindi. Psişik

fenomenlerin muhteşem doğası, en onurlu gözlemcilerin bile yargılarını kaybetmelerine neden olabilirdi. Richet, görünüşlere aldanmamak için “mükemmel bir incelik” gerektiği konusunda uyardı . “Nesnel metapsişiklerde iyi bir deney son derece zordur,” diye ekledi. Her şeyden ve herkesten ve hepsinden önemlisi kendimizden şüphelenmek gerekiyordu. “Deneyin başarılı olmasını görme konusundaki yoğun arzumuz, kendimizi aldatmamıza yol açmamalıdır.” [42] Metapsikist René Sudre daha sonra gözlemcinin olağanüstü şeyler karşısında etkilenmeden kalma sorumluluğunu vurgulayacaktı: “Etkilenebilir olmamalı veya en azından kendini kontrol edebilmeli ve berrak bir zihne sahip olmalıdır. İyi niyetli ve aynı zamanda güvensiz olmalı ve çok saf olmamalıdır.” [43] Çarpıcı bir deneyimi hatırlarken olayların abartılması ve değiştirilmesi sık görülen bir durumdu . Richet için raporların çoğu bu gibi nedenlerle güvenilir değildi. Şahitlerin yalan söylemesi söz konusu değildi, ancak bir deneyimi yeterince aktaramamışlardı. [44]

Dahası, bir olayın sadakatle bildirildiği durumlarda bile, bunun bir halüsinasyon veya illüzyondan kaynaklanmış olma tehlikesi her zaman vardı. Richet bu olasılığı asla göz ardı etmedi. [45] Diğerleri de aynı fikirdeydi. Boirac'a göre, tanıklığa dayanan bir bilimin iki temel tehlikesi, bilinçli veya bilinçsiz olsun, illüzyon ve simülasyondu. Psişik araştırmanın bilimsel hale gelmesi için, her ikisinden de arındırılması gerekirdi. Gözlemciler, her zaman kendi deneyimlerine karşı eleştirel olmak zorundaydı. [46] Aynı tehlikeler hakkında Maxwell şunları belirtti: "Kendimi yalnızca iki düşmana karşı savunmalıyım, başkalarının sahtekarlığı veya kendi illüzyonlarım." [47] Flammarion ayrıca, halüsinasyonların veya hatta eş zamanlı olayların birçok raporu açıklayabileceğinin farkındaydı . Bu olasılıkları göz önünde bulundurarak, izleyicilerinden, gerçekleşmemiş olanlar da dahil olmak üzere, herhangi bir önsezi hakkında kendisine rapor göndermelerini istedi . Araştırmasında, aktarılan her yüz deneyimden yalnızca yedi veya sekiz vakanın ardından bir ölüm yaşanmamıştı. Argüman, önsezi her zaman tesadüf veya halüsinasyondan kaynaklanmış olsaydı, başarısız vakaların sıklığının çok daha yüksek olacağıydı. Flammarion için bu, güvenilirliğe yönelik bu tehditlere

karşı yeterli kanıt oluşturuyordu. Daha sonra şöyle yazdı: "Onların gerçekliği [fenomen] olasılık hesabıyla matematiksel olarak kanıtlanmıştır ." [48] Olasılık temelinde tartışan tek kişi o değildi. Richet, böyle bir araçla ilişkili avantajları ve sınırları tartışmıştır. Psişik deneyler isteğe göre yeniden üretilemezdi. Bir dizi seansta harika fenomenler üreten bir medyum , herhangi bir anda performans göstermeyi bırakabilirdi. Bu nedenle, birçok durumda fenomenler olasılıkların kullanımına pek uygun değildi, ancak pozitif sonuçların sayısı ne kadar fazlaysa, otantik olma olasılığı da o kadar yüksekti. [49]

Richet, sayısız belgelenmiş vakadan yalnızca birkaçının ciddiye alınabileceğini kolayca kabul etse de ve güvenilmez tanıklık miktarının ezici olduğunu kabul etse de, yine de fenomenlerin gerçekliğini çıkarsamak için yeterli güvenilir tanıklık olduğuna inanıyordu: "Tanıklıkların ve kanıtların otoritesi ve tekrarı artık şüphe etmemize izin vermiyor. Kriptostezi, telekinezi, ektoplazma ve önseziler bana artık granit temeller üzerine kurulmuş gibi görünüyor" [50] Buna katılmayanlar da vardı. Psişik araştırmacılar arasında bile, kamuoyunun bildirdiği hikayelere dayanan bir bilimin geçerliliğini sorgulamaya devam eden birkaç kişi vardı, yine de bu tür hikayeleri reddetmenin alanı felç edeceğini anlıyorlardı. [51] Ancak sonunda, doğası gereği, psişik araştırma alanı, genellikle zor gözlem ortamlarında yas tutan akrabalar ve arkadaşlar olan eğitimsiz tanıkların tanıklıklarına güvenmek zorundaydı. Sorunlar kaçınılmazdı ve her zaman da kaçınılmaz olacaktı.

Tüm bunlar psişik araştırma hareketinin dışında fark edilmeden kalmadı. Aslında, psişik araştırmacılar kişisel tanıklıklarını kullandıkları için sık sık saldırıya uğradılar. Haftalık gazete *L'opinion'da gazetecilik yapan* ve psişik araştırmacıların en açık sözlü muhaliflerinden biri olan Paul Heuzé, çok sayıda makale ve kitapta bu alanın yöntemlerini kınadı. Heuzé, telepati veya entelektüel türden diğer psişik tezahürlerin var olma olasılığına tamamen karşı değildi , ancak tanıklık için eğitimsiz genel nüfusa güvenilmesini çok eleştirdi . Tanıklık söz konusu olduğunda, psişik araştırmacıların genellikle niceliği niteliğe tercih ettiğine inanıyordu. Flammarion'un bundan özellikle suçlu olduğunu iddia etti. Tartıştığı vakalar genellikle eski

veya belirsizdi ve Heuzé bunları doğrulamaya çalıştığında bazı hikayeler parçalandı veya buharlaştı. [52] "Bize sunulanlar belgelerden çok dedikodu parçaları," diye hayıflandı. [53] Gazeteciye göre, büyük Richet bile eleştiriden uzak değildi. Bazı bireylerin "her türlü şüphenin ötesinde" "iyi niyeti" olarak algıladığı şey hakkındaki saflığı çoğu zaman apaçık ortadaydı. Heuzé için, bu tür beyanlar en azından eleştirel değildi, hatta derinden şüpheliydi. [54] Ancak psişik araştırmacılar için, alanlarının doğası ve fenomenleri göz önüne alındığında, tanıkların güvenilmesi kaçınılmazdı.

PSİKAL ARAŞTIRMA BASININDA

Annales des sciences psychiques gibi dergiler kuru bilim dergileri gibi okunmuyordu. Aksine, psişik araştırma dergileri ilgi çekici olmak ve geniş bir kitleyi çekmek için yapılmıştı. Özel yetenekleri içerdiği söylenen haberler ve olaylar bir sayıdan diğerine bildiriliyor ve takip ediliyordu. Diğerlerinin yanı sıra, birçok Savunmanın doğaüstü iddialarda bulunduğu mahkeme davaları, alan basınında önemli bir yer tutuyordu. Yüzyıllar boyunca, doğaüstü olaylar zaman zaman mahkeme salonlarına girmeyi başarmıştı. Bu eğilim yirminci yüzyılın başlarında bile devam etti. yüzyıl. Bazen mahkemelerden spiritist tezahürlerin geçerliliği hakkında karar vermeleri istendi. Bu tür vakalar hem ruhsal araştırmacıları hem de halkı ilgilendiriyordu ve hareket içinde sıklıkla tartışılıyordu. Özellikle dolandırıcılık suçlamaları, doğaüstü yollarla başkalarını kontrol etme girişimleri ve hayalet iddiaları ruhsal araştırma dergilerinin sayfalarını doldurdu.

Bazı durumlarda, olağanüstü yetenekler iddia eden medyumlar ve diğerleri dolandırıcılık suçlamalarıyla mahkemeye çıktılar. Spiritist davaların en ünlüsü, 1875'te ruh fotoğrafçılığı üzerine yapılan Buguet davasıydı, ancak başka davalar da vardı. Örneğin, 1906'da Saint-Quentin'in medyumu olarak bilinen genç bir kadın, lisans veya kimlik bilgisi olmadan tıp uyguladığı için dolandırıcılıkla suçlandı. Kardeşi ve babası da onun manyetizörü olarak hareket ettikleri için dolandırıcılıkla suçlandı. Estelle Bar, telkin durumundayken, uzaktan bile hastalıkları teşhis etme ve iyileştirme yeteneğine sahip olduğunu

iddia etmişti. Savunma, uzman psikolog Paul Magnin'den Bar'ın iddiasını doğrulamasını istedi. Magnin, sanığın hipnoz durumuna sokulabileceğini doğrulasa da, böyle bir durumun Bar'ın iddia ettiği teşhis yeteneklerini ima ettiğini düşünmüyordu. [55] Bilirkişi tanıklarının zarar verici raporuyla karşı karşıya kalan savunma, ikinci bir görüş istedi. Hekim Hippolyte Baraduc'tan Bar'ın medyumluk yetenekleri hakkında kendi görüşlerini bildirmesi istendi. Şöyle bildirdi: “Bu genç, hasta organların canlılık derecesini, anatomik-patojenik doğalarını bilmeden takdir ediyor. . . . Organların biyolojik dinamizmiyle temas halindedir; hasta organın radyoaktivitesi ve kişisel psikometrik derecesi, çalışmasının araçları ve enstrümanlarıdır.” [56] Baraduc için, Bar üstün bir durugörücü değildi. Baraduc'un deyimiyle, bilinçsiz bir psikometreydi; “hasta organların” “radyoaktivitesinden” yayılan “patojenik titreşimleri” algılıyordu. Bu raporla, durugörücünün, erkek kardeşinin ve babasının hepsinin iyi niyetle pratik yaptıklarına karar verildi ve savunma, dolandırıcılık suçlamalarının düşürülmesini sağlayabildi. Ancak, yasadışı tıp uygulaması suçlamaları devam etti ve sanıklar bu suçlamadan suçlu bulundu ve yüz kırk frank para cezasına çarptırıldı. [57]

Hipnozla ilişkili olasılıklar ve sınırlamalar, 1880'ler ve 1890'lar boyunca akademide ve Fransa'daki mahkeme salonlarında tartışılmıştı. O zamanlar, biri Paris'teki Salpêtrière hastanesindeki doktorlardan, diğeri Nancy'deki doktorlar, fizyologlar, adli tıp uzmanları ve avukatlardan oluşan iki grup, olgunun doğası hakkında tartışmıştı. Nancy'de Hippolyte Bernheim, Ambroise Liébeault, Henri-Étienne Beaunis ve Jules Liégeois, herhangi birinin telkin yoluyla bilinçsizce hareket ettirilebileceğine inanıyordu. Paris'te, nörolog Jean-Martin Charcot etrafındaki bir grup doktor, telkinin yalnızca histeriye eğilimi olan bireylerde meydana geldiğini savundu. 1890'da, iki okul, bir cinayet ve soygunda suç ortaklığı yapmakla suçlanan Gabrielle Bompard adlı bir kadının davasında mahkeme salonunda karşı karşıya geldi. Bompard'ın avukatı, savunmasında, suç sırasında eylemlerini kontrol edemediğini, partnerinin verdiği hipnoz sonrası telkinle hareket ettiğini ileri sürdü. Bu konuda, Nancy'de idari hukuk profesörü olan Jules Liégeois'in uzman tanıklığıyla desteklendi.

Liégeois mahkemeyi ikna edemedi ve Bompard suçundan dolayı yirmi yıl hapis cezası aldı. [58]

Bompard davası gibi, mahkemede başkaları üzerindeki kontrolün bir savunma olarak kullanıldığı örnekler, ruhsal araştırma basınında özellikle ilgi çekiciydi. Örneğin, 1901'de *Moniteur des études psychiques,* biri Leipzig'de Alman İmparatorluğu Yüksek Mahkemesi'nde, diğeri Belçika, Liège'de olmak üzere iki dava hakkında rapor verdi; her ikisi de savunmanın bir cinayet davasında spiritizmi kullanmasına izin verilip verilmeyeceği sorusunu ele alıyordu. Leipzig'de mahkeme, büyü veya spiritüel yöntemler kullanarak öldürme girişiminin yasaya göre cezalandırılamayacağını ilan etti. Zarar verme niyeti bir suç olmadığından, fiziksel ve ruhsal nedensellik alanı dışında meydana gelen zarar verme girişimleri de suç değildi. [59] Buna karşılık, Liège'de savunmanın manyetik etki nedeniyle sorumsuzluk kavramını kullandığı bir dava görüldü. Bir kavgadan sonra, alkolün etkisi altındaki Annette Andrien sevgilisini vurup öldürmüştü. Duruşmada savunma, mağdurun sanık üzerindeki manyetik etkisini tartıştı. Suçun faili, eylem sırasında akıl hastasıysa veya karşı koyamayacağı güçlerin etkisi altındaysa hiçbir ihlalin gerçekleşmediğini belirten ceza kanunundaki bir maddeye itiraz eden savunma, ölümün aslında bir intihar olduğunu ileri sürdü. Yaşama arzusunu yitiren mağdur, manyetik yeteneklerini kullanarak sevgilisine cinayeti önermişti. Hipnoz altında bile bir kişinin seçme yeteneğini kaybetmediğini savunan savcının dehşetine rağmen, etkilenen jüri genç hanımı serbest bıraktı. [60] 1909'da bu türden başka bir dava Seine mahkemesinde görüldü . Madam Lobs, genç medyumuna bıraktığı özel bir miras dışında tüm mal varlığını kızına bırakmıştı. Kız, mahkemeden bu mirasın iptalini istedi ve bunu medyumun annesinin vasiyetini engellemek için yaptığı bir "spiritizm manevrası" olarak nitelendirdi. Mahkeme bu görüşe katılmadı ve spiritüel uygulamaların deliliği kanıtlamak için yeterli olmadığına karar verdi; bu nedenle vasiyet geçerliydi. [61]

Perili olayların adli vakaları da ara sıra ruhsal araştırma basınında yer aldı. *Annales* ve diğer dergiler bir dizi yasal konuyu tartıştılar. Örneğin : Bir musallat olma iddiası yapıldığında bir kira sözleşmesi

bozulabilir miydi? Bir sözleşmenin bozulmasına ne tür bir kanıt izin verirdi? Bu sorular zaman zaman Avrupa'daki bazı mahkemelere sunulmuştu. Fransa'da, 1576'da, Paris *parlamentosu,* musallat olma iddialarının ardından bir kira sözleşmesinin bozulmasına karşı karar vermişti. Bu özel durumda, musallat olma olayının gerçekliği tartışılmamıştı, ancak dini bir soru olarak anlaşılmıştı ve mahkemelerin karar vermesi gereken bir konu değildi. Paris'te, parlamento *genellikle* musallat olma durumlarında sözleşmeleri onurlandırmaya karar verirken, eyaletlerde mahkemeler hayaletlerin sözleşmeleri bozmak için yeterli bir sebep olduğuna karar verme eğilimindeydi. Ancak Fransız Devrimi'nden sonra, ülke çapındaki hakimler musallat olma vakalarını kabul etme konusunda giderek daha isteksiz hale geldi. Spiritist César de Vesme için, eğer psişik araştırmacılar uzmanlıklarını sunmak ve sahtekarlıklar ile gerçek hayalet ve poltergeist vakaları arasında ayrım yapmak için çağrılsalardı, bu durum değişirdi. Mucizevi olanın artık Fransız içtihat hukukuna katı bir şekilde girmeye hazır olduğunu iddia etti. [62]

Birkaç ruhsal araştırmacı ve meraklı, hayaletler ve poltergeistler vakaları için bir açıklama formüle etmeye çalıştı. Belçikalı oyun yazarı ve romancı Mau Rice Maeterlinck, hayaletleri veya "bilinmeyen misafirleri", masaları çeviren ve otomatik yazıları kışkırtan aynı ölü ruhlarının neden olduğu şeklinde açıkladı. Mesajlar karıştırıldıysa, iddiasına göre, bunun nedeni ne seansların ne de hayaletlerin yaşayanlar ile ölüler arasında net bağlantılar kurulabilen ortamlar olmamasıydı. [63] Flammarion ayrıca 1923'te konu hakkında yayınlanan bir kitapta hayalet hikayeleri topladı. Perili evlerin yaygın olduğunu iddia etti. Birçok insan evlerindeki hayaletlerden o kadar korkmuştu ki, evlerini sonsuza dek terk etmişlerdi. Hayaletler farklı varlıklar tarafından yaratılıyordu. Ölülerle ilişkilendirilenler, ruhta var olan ve fiziksel olarak elektrikteki elektriksel rahatsızlıklara veya eterdeki titreşimlere benzer şekillerde etki eden bir kuvvetin ürünüydü. - Musallatlar aynı zamanda bilinmeyen görünmez güçler veya hayvanların veya aptalların ruhları tarafından da meydana gelebilirdi. [64] Son olarak, bazı durumlar fiziksel, ruhsal veya hayati olsun, titreşimleri ve yayılımları kaydetme veya koruma özelliğine sahip olan

madde ile açıklanabilirdi. Duvarların ve mobilyaların kendilerini titreşimlerle doldurma ve auralar yayma kapasitesine "telestezi" adını verdi. [65] Musallatlar bu nedenle karmaşık fenomenlerdi, açıklanması zordu, ancak yine de gerçekti, diye iddia etti.

Emekli bir Fransız polis memuru olan ve boş zamanlarını Marian hayaletleri ve musallat olma gibi harikulade iddiaların araştırılmasına adayan Émile Tizané , çalışmalarında karşılaştığı birçok fenomeni açıklamak için Maeterlinck'in bilinmeyen misafir kavramını kullandı. Teğmen olarak konumu, konu hakkındaki çoğu polis kaydına kolayca erişebilmesini sağladığı için Tizané, çeşitli davalarda mümkün olduğunca çok kanıt toplayabildi. Çoğu insan gibi, polis memuru da yıllar içinde basında yapılan musallat olma iddialarından bazılarını duymuş ve okumuştu. 1930'larda, bazı gazete haberlerini daha yakından araştırmaya başladı. Özellikle, musallat olma olaylarının hasara veya rahatsızlığa yol açtığı ve bir tür müdahale gerektirdiği davalarda yazılan polis raporlarını elde etti. Etrafı araştırdığında, basında bildirilen musallat olma olaylarının çoğunun polis tarafından çözüldüğünü buldu. Çoğu durumda, araştırmacılar bir dolandırıcılığı ve faillerini, genellikle genç erkekleri veya kadınları hızla ortaya çıkarmıştı. Ancak, çoğu zaman, bu olaya ilişkin bu sonuç gazetelere yansımamıştı. Başlangıçtaki sansasyonel haberlerle ilgilenen basın, daha sonra ilgisini kaybetmiş ve okuyuculara gerçekte olduğundan çok daha fazla açıklanamayan musallat olayı olduğu izlenimini vermişti . Ancak Tizané, birkaç musallat olayının çözülememiş olduğunu buldu. Bu tür olaylara odaklandığında, bir tür görünmeyen gücün, bilinmeyen misafirin varlığını kabul etmeden açıklayamadığı olaylar karşısında şaşkına döndü. Bilinmeyen misafiri, canlı bir organizmaya ait dinamik bir unsurla yakın ilişki içinde kendi başına hareket edebilen veya bir insanın hareketlerini yönlendirebilen görünmez bir varlık olarak tanımladı. Tizané, bilim insanlarının yakında bilinmeyen ev sahibini kontrol etmeyi ve hareketlerini yönlendirmeyi öğreneceklerine inanıyordu . [66]

Sonuç ne olursa olsun, hayalet olaylarını araştırmak sorunsuz değildi . Bu tür olguları ele alırken, çoğu hikaye eski ve sıklıkla hatalıydı. Richet geçmişte kaydedilen vakalara çok az inandı ve

çağdaş olaylara yoğunlaşmayı seçti. Perili evler durumunda, sınırlı deney olanaklarının odak noktasının gözlem ve tanıklığın ayrıntılı değerlendirilmesi olması gerektiği anlamına geldiğini fark etti. [67] Hayalet olaylarını incelemesi, hayaletlerin zaman zaman ve birçok kişiye, ardışık veya toplu olarak göründüğüne ve bazı evlerdeki seslerin ve nesnelerin hareketlerinin rasyonel açıklamalara meydan okuduğuna inanmasına yol açtı. Önce sahte hayalet olaylarını ortadan kaldırarak, kalan vakaların çoğunun kendiliğinden telekinezi, bazı bireylerde nesneleri uzaktan hareket ettirme bilinçsiz yeteneği tarafından meydana getirildiğini öne sürdü. Bunun hala bir hipotez olduğunu belirtti. Fenomen, hayalet olaylarının potansiyel nedeni olarak daha kesin bir şekilde belirlenebilmesi için daha fazla araştırma gerektiriyordu. [68]

Mahkeme davaları ve hayalet iddialarının yanı sıra, hayvan harikaları da ruhsal araştırma basınında önemli ilgi gördü. İnsanlar bilinmeyen ruhsal yeteneklere sahipse, aynı şey hayvanlar için de söylenebilir mi? Ruhsal araştırmacılar türler arasında iletişim kurmanın bir yolunu keşfedebilir mi? Hayvanlarda daha yüksek bir zekanın kanıtını sunabilirler mi? Yeni evrimsel çerçeve ve insanlık ile hayvanlar alemi arasındaki ayrımın bozulması içinde, bu tür sorular artık düşünülebilirdi. Yirminci yüzyılın ilk yirmi yılında, hayvanlar ve onların entelektüel ve ruhsal yetenekleri hakkındaki tartışmalar - ruhsal araştırmacıları ve psikologları aynı şekilde büyüledi. Ruhsal araştırma basınında , hayvan yetenekleri iddiaları her zaman popülerdi. [69]

Özellikle, Almanya'dan üç hesapçı atın anlatımları, ruhsal araştırma dergilerinin okuyucularını büyüledi. Yüzyılın başında, Elberfeld'de (şimdiki Wuppertal), eğitmen Wilhelm von Osten, atı Hans'ı toynaklarıyla vurarak duyduğu sayıları saymaya, basit aritmetik görevleri yapmaya, tarihi söylemeye ve hatta okumaya eğitmeyi başardığını iddia etti. Bu olgu büyük bir heyecan yarattı. Berlin'den psikologlar ve fizyologlar atı gözlemlemeye geldiler. Hans ile uzun süreli deneyler yapan Berlin'de psikoloji öğrencisi olan Oskar Pfungst, olgunun kolayca açıklanabilir olduğu sonucuna vardı: eğitmen, Hans'a cevapları başının veya gözlerinin küçük bilinçsiz

hareketleriyle veriyordu. Pfungst, 1907'de bulgularını yayınladı. Olgu anlaşılmış kabul edildi; konu kapanmış gibi görünüyordu.

Karl Krall'ın *Denkende Tiere adlı* yeni kitabının yayınlanması , Hans'a ve diğer hayvan harikalarına olan ilgiyi yeniden canlandırdı. Krall , Elberfeld'in zengin ve saygın bir tüccarıydı. Von Osten'in 1909'daki ölümünden sonra Hans'ı miras aldı ve atın eğitimine devam etmeye karar verdi. Hans'ın, eğitmenini göremediği durumlarda bile cevaplar sağlayabildiğini iddia etti. Çalışmasına daha fazla itibar kazandırmak için tüccar, Muhamed ve Zarif adlı iki at daha satın aldı ve onları da eğitmeye çalıştı. Hans gibi, onlar da hızla ilerlediler - hatta ona göre daha da hızlı, çünkü onun öğretim yöntemleri selefininkinden daha az çatışmacıydı. [70] Görünüşe göre üç at arasında Muhamed en yeteneklisiydi. On üç gün sonra toplama ve çıkarma yapabiliyordu. On yedi gün sonra çarpma yapabiliyordu; yirmi gün sonra bölme yapabiliyordu. Bir ay sonra, hem Almanca hem de Fransızca soruları cevaplayabiliyordu ve eğitimden dört ay sonra hecelemeyi öğrenmişti. İki ay sonra, bazı temel kare ve kübik kökleri hesaplayabiliyordu. Krall, atlarıyla kısa sohbetler bile edebildiğini iddia ediyordu.

Annales , bu dönemde Hans ve diğer hayvan harikaları hakkında sık sık haber yaptı. [71] Institut général psychologique'in zooloji bölümü, hayvanları hesaplama olasılığı hakkında bir araştırma bile başlattı (ancak bundan pek bir şey çıkmadı.) [72] Elberfeld'i ziyaret eden Maeterlinck, Krall ve himayesindekilerle görüştü. Daha sonra şunları hatırladı: "İlk şok, ne kadar beklenirse beklensin, oldukça rahatsız edici." Yazara göre Krall, atına dokunmamış ve çoğunlukla arkasında durmuştu. Maeterlinck tarafından dayatılan tüm kısıtlamaları ve testleri memnuniyetle karşılamıştı. Yazar, "Size temin ederim ki, meselenin kendisi koltuk eleştirmenlerinin şüphelerinden çok daha basit ve daha açıktır ve en güvensiz zihin bile eski ahırın açık ve sağlıklı atmosferinde en ufak bir sahtekarlık fikrini bile eğlendirmez," diye iddia etti. [73]

Maeterlinck, etkileyici fenomenin tek olası açıklamasının telepati olduğuna ikna olmuştu . Krall, atlarına düşüncelerinin istemsiz bir iletimi yoluyla yanıtlar sağlıyordu. Teorisini test etmek için

Maeterlinck, matematikteki cehaletini kullandı ve kendisinin yanıtlayamayacağı sorular sordu. İlk denemede, atlar saçma cevaplar verdi, ancak öğleden sonra geç vakitlerdi, atlar yorgundu ve yeni bir deneyci testi gerçekleştirmişti. Maeterlinck ertesi sabah atlara tekrar soru sorduğunda, kendisi doğru çözümleri bilmemesine rağmen, yanıtları doğruydu. Bu nedenle, soru soran kişi ile at arasındaki telepatinin fenomeni açıklayacak ana faktör olamayacağı sonucuna vardı. [74] Kendisinden önceki von Osten gibi Krall da, atlarının karmaşık bilişsel sorunları çözmek için gerekli zekaya sahip olduğuna inanıyordu . İçlerinde uyuyan bir zekayı uyandırdığını iddia ediyordu . Ancak Maeterlinck için hayvan zekası teorisi tek başına ele alınamayacak kadar olasılık dışıydı ve medyumsal veya bilinçaltı bir teoriyi seçti. Sonunda, hayvanların insanlara benzer şekillerde iletişim kurabileceğini ve insanlar gibi, bazen normal duyularının menzili dışındaki fenomenleri algılayabileceklerini kabul etmek gerektiği sonucuna vardı. [75] Matematik problemlerine verdikleri yanıtlar yalnızca beyinlerine değil, aynı zamanda sahip oldukları medyumsal yeteneklere de bağlıydı. [76]

Hesaplama yeteneklerine dair iddialar sadece atlarla sınırlı değildi. Mannheim'da Rolf adlı bir köpeğin de matematiksel yetenekleri olduğu keşfedildi. 1913'te SUEP, yılın ilk toplantısını hayvan yetenekleri üzerine bir tartışmayla açtı. Topluluğun başkan yardımcısı Edmond Duchâtel, Pfungst'un daha önce iddia ettiği gibi, bu becerilerin eğitmenin bilinçsiz hareketlerinden kaynaklanıp kaynaklanmadığını merak etti. Ona göre, algılanamayan hareketlerin her zaman mevcut olması pek olası görünmüyordu. Daha muhtemel olanı, Elberfeld ve Mannheim fenomenlerinin, eğitmenin zihninin kısa bir an için hayvanın zihninde yer aldığı ve vücudunu kontrol ettiği bir ruh naklinin ürünü olmasıydı. Eğer durum gerçekten böyleyse, ruhun ölçülemez bir sıvı olarak varlığına dair zor bulunan kanıtı sağlayabilirdi. [77] Daha fazla teori önerildi. Örneğin, Mannheim'daki Rolf'u ziyaret ettikten sonra , hekim William Mackenzie Annales'te bir makale *yayınladı* her varlıkta mevcut olan ancak bazılarında daha gelişmiş olan çift bir psişikliğin varlığını öne süren : beyinde bulunan ve onun kapasiteleriyle sınırlı olan ruh-akıl ve duyulardan bağımsız ve

vücudun herhangi bir bölümüne bağlı olmayan ruh-sezgi. Mackenzie, bir bireyin veya bir hayvanın ruh-sezgisinin başka bir canlı varlığın ruh-akıl tarafından önerilmesinin mümkün olup olmadığını merak etti. [78]

Alman hayvan harikaları iddiaları kamuoyunu meraklandırmaya devam etti ve psişik araştırma basınında önemli bir yer tuttu. Ancak Büyük Savaş sırasında, bir zamanlar çok popüler olan Almanya'daki hesapçı hayvanlarla ilgili haberler artık Fransızlar için kolayca ulaşılabilir değildi. Elberfeld'in atlarının Alman süvarilerinin muhasebesinden sorumlu tutulduğu veya cephede öldükleri yönündeki esprili söylentiler dolaşıyordu . Ancak 1916'da *Annales okuyucuları* Krall'ın savaşın başında atlarını sattığını öğrendiler. Muhamed ve Zarif artık eyer takmaya ve araba çekmeye indirgenmemişlerdi. Köpek Rolf'a gelince, o hala Mannheim'daki metresinin yanındaydı. "Rolf vatansever ve Alman zaferlerine bir çocuk gibi seviniyor," diye bildirdi. "Eğer durum gerçekten böyleyse, zavallı Rolf, onu acımasız hayal kırıklıkları bekliyor!" diye yorumladı *Annales des sciences psychiques* . [79]

PSİKAL ARAŞTIRMACILAR VE MEDYALARI

hayvanlar da dahil olmak üzere herhangi biri psişik fenomenleri deneyimleyebiliyorsa, medyumlar özellikle ve tekrar tekrar bunlara eğilimliydi. Richet, nüfusun çoğunda, en azından daha zayıf bir derecede bulunabilen otomatik yazma, telepati veya kriptostezi ve durugörü gibi entelektüel fenomenler ile daha nadir yetenekler olan telekinezi ve maddeleşme gibi fiziksel fenomenler arasında ayrım yaptı. [80] Bu nedenle, medyumlar, hepsinde bulunan, ancak birkaçında daha güçlü ve daha gelişmiş olan, daha önce bilinmeyen insan yeteneklerine dikkat çeken bireyler olarak görülüyordu. Maxwell, medyumsal yeteneklerin nadir olmadığına, ancak gergin bireylerde bulunmasının daha kolay olduğuna inanıyordu. Ancak histerik eğilimler, medyumsal yeteneklerin gelişimini engelliyor gibi görünüyordu. " *Dengesizlik* diyorum , ancak denge eksikliği demiyorum," diye uyardı. Medyumlar hasta değildi, ancak

etkilenebilir, hassas ve ruh hali değişken kişiler arasında daha yaygındı. Maxwell, medyumların insanlığın evriminde bir sonraki adımı oluşturduğuna bile inanıyordu. [81] Genellikle canlı bir zekaya, dikkatliliğe, enerjiye ve sanatsal duyarlılığa sahiptiler. [82] Her psişik araştırmacı (veya metapsikist) buna katılmıyordu. Sudre, uyurgezerlerin, histeriklerin, hipnotiklerin ve genel olarak psikozdan muzdarip kişilerin daha iyi medyumlar olduğunu iddia etti. Sudre için medyum yetenekleri yaşa, cinsiyete veya zekaya bağlı olmasa da, geçmişte daha sık görüldüklerine ve daha az gelişmiş popülasyonlarda hala daha fazla sayıda bulunduklarına inanıyordu. Lombroso'yu takiben Sudre, bunun medeni iletişim araçlarının telepati ve durugörüyü işe yaramaz hale getirmesiyle açıklanabileceğini iddia etti. Şöyle ki: "İşlev, ihtiyaçla birlikte ortadan kalkardı." [83]

Psişik fenomenler üretme yetenekleri nedeniyle medyumlar, psişik araştırmacılar için özel bir ilgi konusuydu. On dokuzuncu yüzyılın sonunda, Kardec'in ölümünden bu yana popülerliği biraz azalan medyumlar ve seanslar tüm hızıyla geri döndü. Aslında, çağdaş bir gözlemci olan Albin Noiris, 1897 seans salgınının, bu yeni dalganın bilim kisvesi altında ortaya çıkması nedeniyle, son salgından daha fazla kurban alabileceği korkusunu taşıyordu . [84] Birkaç yıldır spiritüalist hareketle bağlarını koparmış olan Flammarion, 1898'de gözlemevinde birkaç seans düzenleyerek bu yenilenen ilgiye katkıda bulundu. "Gerçekte, her zaman bir spiritüalist oldum ve öyle kalmaya devam ediyorum; ancak medyum olmaktan çıktım. Bir zamanlar bu okulun papazı olan Allan Kardec'in işbirlikçisiydim. Hatta evinde birkaç seansın sekreterliğini bile yaptım. . . . 'Galileo'nun ifşaatlarını imzaladım. Ancak daha sonra kendi hayal gücümün beni kandırdığını itiraf etmek zorunda kaldım," diye itiraf edecekti 1902'de bir gazeteciye. [85]

Flammarion, levitasyon, gizemli dokunuşlar ve hareket eden nesneler konusunda uzmanlaşmış İtalyan medyum Eusapia Palladino'yu gözlemevinin bulunduğu Paris yakınlarındaki Juvisy-sur-Orge'da seanslar için davet etti. Eusapia, çoğu hesaba göre, çok etkileyici bir medyumdu, ancak sahtekarlıktan da uzak değildi. -

Eusapia, 1895'te İngiltere'nin Cambridge kentindeyken, sahtekarlık yoluyla fenomenler üretmeye çalışmış ve keşfedilmişti. Yakalanan çoğu medyum gibi, Eusapia da bunu inkar etmemişti; aksine, ruhların onu buna ittiğini, aldatmacalarının bilinçsiz olduğunu ve dış varlıklar tarafından kontrol edildiğini iddia etmişti. Ruhlar tembel olabilirdi ve onun fenomenleri kendisi üretmesini sağlamaları onlar için çok daha kolaydı. Bu nedenle, onu sınırlamanın ve sahtekarlığın meydana gelmesini engellemenin denetleyicilerin rolü olduğunu ileri sürdü. [86]

Eusapia'nın bir medyum olarak popülaritesi, dolandırıcılık suçlamaları ve itiraflarından çok fazla etkilenmemişti. Zaman zaman sahtekâr olarak ününe rağmen, dikkatlice izlendiğinde bile dikkate değer fenomenler üretebiliyordu . Eusapia'nın 1897'de Montfort-l'Amaury'de (Île-de-France) seanslarda performans sergilediğini gördükten sonra , bir gözlemci şunları söyledi:

> Eskiden şüphe ederdim. Şimdi masaya inanılmaz vuruşlar duyduğuma, bu elin beni odada kimsenin olmadığı bir yere doğru çok şiddetli bir şekilde çektiğini hissettiğime ve beş parmağı birbirinden ayrılmış bu elin gözlerimle lamba arasında, ortamın bulunmasının maddi olarak imkansız olduğu bir yerde çok açık bir şekilde önümde belirdiğini gördüğüme göre, ancak beni özellikle etkileyen sadece üç ana noktayı sıralıyorum, güvenilir kişiler tarafından bildirilen veya yazılan daha da sıra dışı olgulardan nasıl hala şüphe edebilirim? [87]

Bir yıl sonra, Juvisy seansları Eusapia'yı Fransa'ya geri getirdi ve Flammarion'u otuz yıldır ihmal ettiği bir dünyaya tüm gücüyle geri getirdi. Etkinlik duyuruldu. Eusapia davet edilecek ucuz bir medyum değildi ve Flammarion, hizmetlerinin karşılığını ödemek için gazetecileri , yazarları ve bilim insanlarını maddi katkıları karşılığında davet etti . [88] Katılanlar arasında Flammarion ve eşi Sylvie; yazar Alexandre Bisson ve eşi Juliette; gazeteci Jules Blois; Charles Richet; ve Flammarion'un asistanı Eugène Antoniadi vardı . Antoniadi hariç, bu seçkin katılımcı grubu 1898'deki Juvisy seanslarına katılmadan önce çok sayıda başka seans izlemişti ve izlenimlerine büyük itibar edilecekti.

Çoğu katılımcı için seanslar başarılıydı. Ancak Antoniadi için sonuçlar hayal kırıklığıydı. Bir el yazması raporunda hem medyumu hem de katılımcıları eleştirmişti. İşlemlerin atmosferi herhangi bir olgunun ortaya çıkmasını şüpheli hale getirmişti. “Bu insanların [katılımcıların] çoğunluğu, zaten 'spiritizme' dönmüş bireyler olduklarından, 'fenomenlerin' nasıl üretildiği konusunda sıkı bir dikkat göstermeye elbette iyi hazırlanmış değillerdi,” diye gözlemledi. [89] Seanslar çoğunlukla sıkıcıydı, fenomenlerin kendilerini göstermesi uzun zaman almıştı ve Eusapia katılımcıları beklerken konuşmaya ve şarkı söylemeye teşvik etmişti, muhtemelen fenomenleri üretmesine yardımcı olmak için. Antoniadi için bu sesler, dikkat dağıtıcı şeyler ve oyalayıcı şeyler hileli girişimleri örtbas etmek için kolayca kullanılabilirdi: “Bayan Fourton ayrıca, Wagner şarkıları ve diğerleriyle bizi kelimenin tam anlamıyla sağır etti..... Ciddi bir bilimsel araştırma için toplandığımızda ve sessizliğin istendiği bir ortamda, bu gürültülü gösteriler çok gülünçtü.” [90]

Bir seansta, katılımcılar sonuç istiyorlarsa medyumun talebine uymak zorundaydılar. Sonuçta, medyumlar her zaman izleyicilerinin sempatisinin başarıları için hayati önem taşıdığını iddia ettiler ve başarısızlıklarını genellikle olumsuz bir ambiyansa veya belirli bir katılımcıya atıfta bulunarak açıkladılar. İşlemlerde belirli değişiklikler talep edebilirlerdi ve bu da genellikle kontrol olasılığının azalmasına yol açardı. Juvisy'de Eusapia, açıkça şüpheci olan Antoniadi'den kendisinden daha uzağa gitmesini istemişti. [91] Seanslardan önce aranmayı reddetmişti. Daha rahat ama daha kısıtlayıcı bir koltuk yerine bir mutfak sandalyesine oturmayı istemişti. Şahit olduğu her fenomen onun erişebileceği bir yerde gerçekleşmişti. Nesneleri hareket ettirmeye kışkırttığında, nesne önündeki masadaydı ve nesneyi hareket ettirmek için kullanılan bir saçı kolayca gizleyebilecek türden gizemli el hareketleri yapıyordu. [92]

Raporunda, gökbilimcinin asistanı, seansların yürütüldüğü ciddiyetsizliğin verdiği bıkkınlığı dile getirdi . Onun sözleriyle, işlemlerin gizemi ve gösterişli niteliği önemsiz şeylere dönüştürülmüştü: “‘Medyum’ esneyerek ve hıçkırık taklidi yaparak transa girmiş gibi yaptı, yüzü ise neredeyse şeytani, kötü niyetli bir

ifade alıyordu," diye tarif etti. [93] Olgular, meydana geldiklerinde, gülünç ve açıkça hileliydi, diye sonuca vardı: "Sadece hile var ve sadece hile. Olguların hiçbiri gerçek değil." [94] Eğer Eusapia yakalanmamışsa, bunun nedeni kontrolcülerin bir şeylerin olmasını istemeleri ve medyumu yeterince kontrol edememeleriydi. Saygın ve saygın kişilerin orada bulunduğu doğruydu, ancak Antoniadi onların ayırt etme yeteneğinden tamamen yoksun olmaları karşısında şok olmuştu: " *Annales politiques et littéraires'in editörü M. Bisson'un,* 'kitabın perdeyi geçerken kendisini maddi olmaktan çıkarıp perdeyi geçtikten sonra tekrar maddileşmesini sağlayıp sağlamayacağı' sorusunu ciddi bir şekilde gündeme getirdiğini gördük! İnsanlık için talihsiz bir durumdur ki, bu tür insanlar çoğu zaman en yüce konumları ve en büyük onurları elde ederler." [95] Richet'ye gelince, Antoniadi şunları hatırladı:

> Dr. Richet, o anda Eusapia'dan altı metre uzakta, oturma odasının en uzak ucunda olduğunu ve dolayısıyla "fenomenin" nasıl üretildiğini görmediğini fark etmesine rağmen, yine de bağırdı: "Bene! Bene! Ne güzel bir fenomen! Ne güzel bir fenomen!" Bu ünlemler, bu adamı gerçek renkleriyle tasvir ediyor; onu bu konularda herhangi bir bilimsel görüş ifade etmekten sonsuza dek diskalifiye ediyor. [96]

Antoniadi katılımcıların seçici yargılarından etkilenmemiş olsa da, Richet ve Flammarion gibi adamların spiritüalist çevrelerde şüpheci oldukları söylenirdi. Bir yıl önce Montfort-l'Amaury seansları hakkında yazan fotoğrafçı Guillaume Fontenay, Flammarion'un medyumsal fenomenleri yargılama yeteneklerini övmüştü. [97] O zamana kadar, seanslarda saygı duyulan bir katılımcı olan Fontenay , fotoğrafçılık üzerine yaptığı çalışmalarla psişik araştırmalara önemli bir katkıda bulunuyordu. Fotoğrafçılık, hem medyumlar hem de psişik araştırmacılar için güçlü bir ikna aracıydı, ancak hileli uygulamalardan üstün değildi. [98] Spiritistler , ruhların tezahürlerini ve bazen de ruhların kendilerini kaydetmek için bunu bolca kullanmışlardı. 1875'te, o zamanlar *Revue spirite'in* editörü olan Pierre-Gaëtan Leymarie ve Édouard Buguet, dolandırıcılıktan

yargılanmış, suçlu bulunmuş ve bir yıl hapis cezasına çarptırılmıştı. Görünüşe göre Buguet tarafından çekilen ve Leymarie tarafından yayınlanan sahte hayalet resimleriyle spiritistleri kandırmışlardı . Buguet'nin stüdyosuna baskın düzenlenmiş ve karton üzerindeki kafaların mankenleri ve fotoğrafları bulunmuştu. Buguet kanıtlarla karşı karşıya kalınca itiraf etmiş, ancak daha sonra stüdyodan uzaktayken mankenleri yalnızca asistanlarının kullandığını iddia ederek geri çekilmişti. Hayalet fotoğraflarının üçte ikisinin gerçek olduğunu iddia etmişti. [99] Fontenay, çalışmalarında fotoğrafları değerlendirmenin ve bu tür sahtekarlıkları önlemenin farklı yollarına odaklanmıştı. Ona göre fotoğrafçılık hem ortamı kontrol etmek hem de ruhsal araştırmayı daha da ileriye taşımak için bir araçtı. Birincisi, gözlerimizin gördüğünü doğrulamak için bir güvenlik önlemi veya kontrol işlevi görebilirdi; ikincisi, çıplak gözle görülemeyen olayları kaydetmek için kullanılabilirdi, bir keşif veya araştırma fotoğrafı. [100] Ruhsal araştırmalarda fotoğrafın kullanımı anlaşılabilir bir şekilde büyük ilgi uyandırdı. Vaadi bir yarışmaya bile yol açtı

Paris yakınlarındaki Montfort-l'Amaury'de düzenlenen oturumlardan birinde Guillaume de Fontenay, Camille Flammarion'un bir medyumu değerlendirme yeteneğinden çok etkilendi. Fotoğrafta Flammarion ve Eusapia birbirlerine doğru eğilmiş durumdalar ve ön planda Blech ailesinin üç üyesi yer alıyor. Guillaume de Fontenay'dan, *Eusapia Paladino Hakkında. Montfort-l'Amaury oturumları (25-28 Temmuz 1897). Rapor, fotoğraflar, tanıklıklar ve yorumlar* (Paris: Société d'editions scientifique, 1898), şek. 8.

1908'de *Annales des sciences psychiques'te birkaç kez tartışılan Société d'étude de la photographie transcendantale adlı kuruluş, görünmez varlıkların veya bilinmeyen radyasyonların fotoğraflarını gönderen kişilere* sırasıyla üç yüz ve altı yüz frank tutarında iki ödül - verilmesini öngören [bir] yıllık bir yarışma başlattı .

Seanslarda dolandırıcılık sıklıkla ortaya çıkarıldığından, tanık olunan fenomenlerin bilimsel açıklamalarını formüle etmekle ilgilenenler için kontrol elzemdi. Gerçeklik ancak katılımcılar medyum tarafından bilinçli veya bilinçsiz dolandırıcılık olasılığını ortadan

kaldırdığında doğrulanabilirdi. Ancak seansın ortamı ve işleyişi, fenomeni inceleme girişimini zorlaştırıyordu. Genellikle kadın olan medyum, işleyişi kontrol etme hakkını her zaman saklı tutuyordu. Psişik fenomenlere tanıklık etmek isterlerse, gözlemciler kendilerini onun kaprislerinin insafına kalmış buluyorlardı. O genellikle karanlık istiyordu ve dinleyicilerini konuşmaya, hatta şarkı söylemeye teşvik edebiliyordu. Bir yazar, her iyi medyumun “10 emrinden ” bile bahsetmişti: belirsizlik, karanlık dolap, tüm ellerin bir zincirle meşgul olması, trans, gürültü ve konuşma, izinsiz fotoğraf çekmeme, medyumun gücünde beklenen farklılıklar, dinleyicilerin hepsinden anlayış beklenmesi, uzun bekleme ve aşırı hassasiyet, dokunsal maddeleşmelere ve ektoplazmalara karşı yasaklamaya yol açıyordu. [102] Eğer medyumların iddia ettiği gibi, fenomenlerin çok hassas olduğu ve yalnızca belirli çevre koşullarında yeniden üretilebildiği doğruysa, - bu koşulların aynı zamanda dolandırıcılığa da elverişli olması psişik araştırmacılar için talihsiz bir sonuçtu. Seans , doğası gereği medyumlarda dolandırıcılığı teşvik etti, psişik araştırmacılar için kontrolü zorlaştırdı ve bilim dünyasının fenomenlerin gerçekliğini kabul etmesini zorlaştırdı.

Aldatmanın seansların önemli bir parçası olduğu inkar edilemez. Bazıları için istisnadan çok kural olsa da, bir dolandırıcılığın ortaya çıkması dramatik sonuçlara yol açmadı. Herkes Eusapia'nın birçok kez dolandırıcılık girişiminde bulunduğundan şüpheleniyordu. Psikolog William James bile şöyle yazmıştı: "Eusapia'nın izin verildiğinde elindeki her yolla hile yaptığı bilinen bir gerçektir." [103] Yine de başarılı ve kazançlı bir kariyere sahip olmaya devam etti. Dolandırıcılık suçlamaları ruhsal araştırmacılar için de çok zarar verici değildi. Örneğin, Juvisy seanslarından birkaç yıl sonra, birçok kişi Richet'yi Villa Carmen cisimleşmelerini desteklediği için eleştirdi. 1902'den başlayarak Carmencita Noël , Cezayir'deki evinde düzenlenen ve muhteşem fenomenlerin meydana geldiği seanslarla ilgili raporlar yayınladı . Marthe Béraud, Villa Carmen ziyaretçileri için Bien-Boâ ve kız kardeşi Bergolia'nın ruhunu cisimleştiriyordu. Béraud, Kongo'da ölmeden önce Noël'in oğluyla nişanlanmıştı. 1905'te Richet, Noël seanslarına tanıklık etmek için spiritist Gabriel

Delanne eşliğinde Cezayir'e gitti. Béraud'nun ürettiği hayaletleri gördü, hatta onlara dokundu ve fenomenlerin gerçek olduğunu ilan etti .[104]

Ancak, 1907'de Lizbonlu bir doktor Béraud'dan bizzat itiraf aldığını iddia ettiğinde dolandırıcılığa dair kanıtlar ortaya çıkmaya başladı. Dr. Rouby, XV. Uluslararası Tıp Kongresi için hazırladığı bir raporda, Villa Carmen personelinin ortaya çıkardığı dolandırıcılığı ifşa etti. Örneğin, M. Portal adında biri, fırsat buldukça seanslara yardım ettiğini itiraf etmişti. Şöyle hatırlıyordu: "Bir gün yüksek sesle Provence konuşmaya başladım: Coşkulu general, Bien-Boâ'nın Hinduca konuştuğunu duyurdu! . . . Ne anılar, Tanrım! Bunu saatlerce anlatabilirim! Sonrasında bunu nasıl ciddiye aldık!" [105] Personelden bir başkası olan Areski, dolandırıcılığa katıldığını, sık sık Béraud'ya yardım ettiğini ve seanslar sırasında Bien-Boâ'yı taklit ettiğini itiraf etmişti. Hatta, Noël'in kendisine kılık değiştirmiş halde nasıl hareket edeceğini öğrettiğini, bunun bir dolandırıcılık olduğunu bildiğini ama aynı zamanda buna inandığını iddia etmişti. [106] Richet ve Delanne'in ziyaretinde Areski şunları itiraf etti: "Marthe bize her şeyi anlattı. Öncelikle biraz korkuyordu, M. Delanne'den değil, görünüşe göre büyük bir bilgin olan diğerinden [Richet]. Onun önünde Bien-Boâ yapmak istemiyordu, ama onun hiç de kurnaz olmadığını görünce endişelenmedi." [107] Béraud'nun kendisi ve babası da sahtekarlığı doğrulamış gibi görünüyor. [108] Roupy daha sonra Béraud'larla sahtekarlığın Richet'ye açıklanması konusunda kararlaştırıldığını açıkladı. Roupy'ye göre, olayları açıklayan bir mektup baba tarafından Richet'ye gönderilmişti, bilim adamının yayınlamayı başaramadığı bir mektup. [109]

Dolandırıcılık iddiaları Béraud'nun diğer seanslara katılmasını engellemedi. 1909'da Eva Carrière (genellikle Eva C. olarak kısaltılır) adıyla medyum olarak yeni bir kariyere başladı, Villa Carmen'de herhangi bir dolandırıcılığı reddetti ve geçmişteki medyumluk üretimlerinden uzaklaştı. Eva C. daha sonra ünlü ve başarılı bir medyum oldu. Richet'ye gelince, yıllar sonra bile Villa Carmen'de tanık olduğu fenomenlerin gerçekliğini korumaya devam etti. Béraud'nun sözde itirafı üzerine, eğer bu gerçekten doğruysa, her

şeyden daha çok, ifadenin medyumun zihinsel dengesizliğini ortaya koyduğunu ve ciddiye alınmaması gerektiğini bile yazdı. [110]

Richet'nin aşırı saf olmakla suçlandığı tek zaman bu değildi. 1892'de memleketi Belçika'dan Fransa'ya gelen telepatik medyum ve daha sonra sihirbaz olan Pickmann, Richet de dahil olmak üzere birkaç bilim insanı tarafından gözlemlenmişti. Daha sonra *Traité de métapsy-chique adlı eserinde medyumla karşılaşmasını anlatan* Richet, belirli bir deneyi şöyle hatırlıyordu: "Onunla, yöntem söz konusu olduğunda, kusursuz olduğuna inandığım bir deney yaptım." Richet, Pickmann olmadan elli iki kartlık bir desteden tek bir kart seçmişti. Daha sonra karta dikkatle bakmış ve görsel olarak kendisine göstermeye çalışmıştı. Son olarak, tüm bu zaman boyunca diğer odada olan Pickmann'ı çağırmış ve kendisi sırtı dönük halde kalırken, seçtiği kartı belirlemesini istemişti. "İlk deneyde tam bir başarı elde etti (/ [52]), bu başarı ikimizi de çok şaşırttı ve sevindirdi. Ancak sonraki deneyler başarılı olmadı (üç başarısızlık)." [111] Pickmann 1924'te gazeteci Paul Heuzé tarafından röportajlandı ve Richet ile olan bazı aldatmacalar da dahil olmak üzere bir dizi aldatmacayı itiraf etti. Bu özel oturum hakkında şunları hatırladı: "[B]ir düşünün ki, kendimi büyük bekleme odasında buldum ve profesörün yarı açık kapıdan kartı seçtiğini gördüm: Hatırlıyorum; dokuzlu sinekti. Ama sonra, Richet'nin, şimdi, sanırım, şüpheci, bunu öyle bir şekilde yaptığında, artık gerçekten hiçbir şey göremediğim için, hiçbir kartı 'tahmin' edemediğimi çok iyi hayal edebilirsiniz. Elbette! Böyle bir deney bir numara olmadan imkansızdır." [112]

Richet, Pickmann'ın gururla kandırdığını iddia ettiği tek bilim insanı değildi. Heuzé'ye, çoğunlukla birlikte çalıştığı Cesare Lombroso'yu, kendi gerçekliğine ne kadar kolay ikna edebildiğini övünerek anlattı:

> Ah! Bu her şeyi yener! Tüm kariyerim boyunca böyle bir aptal görmedim! Herhangi bir şakacı ona birkaç hikaye anlatabilirdi; hemen indirdi ve pat! Gözlem numarası 4613! . . . Benimle birlikte her gün otelime gelirdi; bu arada, bunun bana getirdiği tanıtım açıkça görülüyor! Ve vücuduma taktığı her türden karmaşık aparat

getirdi: Ne aradığını asla anlayamadım! . . . Sıvıma gelince , size bunun hakkında söyleyebileceğim şey şu. Beni o kadar sinirlendirdi ki bir gün ona şöyle dedim: "Efendim, gücümü üzerinizde deneyeceğim: arkanızı dönün ve kürek kemiklerinin çekiciliğini kanıtlayacağım." Kendimi arkasına yerleştirdim, sakince cüppesini yakaladım, baş parmağımla işaret parmağım arasında sıkıştırdım ve çektim. Size söz veriyorum, Mösyö Paul Heuzé, yaptığım şey bu. Lombroso hiçbir şey fark etmedi ve çok sevindi. "Yine de, biraz cesaretin var!" dedi sekreterim, o gittikten sonra. "Sana büyük bir bilginin aptallığının ne kadar ileri gidebileceğini göstermek istedim," dedim ona. [113]

Elbette, tüm medyumlar samimi değildi. Ancak, sonunda, dolandırıcılık suçlamaları veya itirafları asla aşılmaz veya çok zararlı olmadı; aslında, psişik araştırmaya olan ilgiyi körüklüyor ve taraftarların çözmesi gereken yeni zorluklar ve bulmacalar yaratıyor gibi görünüyorlardı. Medyumlar her zaman daha önceki itirafları reddedebilirdi ; hatta ruhların etkisiyle oluşan bir dolandırıcılığı bile kabul edebilirlerdi. Seanslarda , psişik araştırmacıların taleplerine uymaktan ve onları olabildiğince yakından izlemekten başka çareleri yoktu. Eğer dolandırıcılıkla dolu bir bilim geliştiriyorlarsa, bu konuda yapabilecekleri çok az şey vardı. Psişik araştırma , tanımı gereği, deneklerinin deneyimlerine ve iddialarına saygı duyuyordu. Kişi onun olanaklarına inanıyorsa, alanla ilişkilendirilen sorunları ve sınırları kabul etmek zorundaydı.

J

Psişik araştırma, bilimlerin artan profesyonelleşmesi bağlamında gelişti. On dokuzuncu yüzyılın sonuna doğru, bilim insanları ile sıradan halk arasındaki ayrım belirlenmişti. Buna karşılık, psişik araştırmanın sınırları akışkanlığını korudu. Birçok psişik araştırmacı, çok az veya hiç bilimsel referansa sahip olmadığını kabul etti. Bilimsel geçmişi olmayan hem erkek hem de kadınların katkıları bu alanda memnuniyetle karşılandı. Konuyla ilgili kitaplar geniş bir kitle düşünülerek yazıldı. Araştırma sonuçları fotoğraflarla sunuldu ve

erişilebilir ve genellikle eğlenceli hale getirildi. Psişik araştırmacılar, alanlarını herkese açık topluluklarda ve dergilerde inşa ettiler. Herkes abone olmaya, doğaüstü ile kendi karşılaşmalarının anılarını göndermeye teşvik edildi. Okuyucu, özne, gözlemci ve deneyci arasındaki çizgiler asla katı değildi; psişik araştırmanın hangi alanda uygulanabileceği konusunda da bir ayrım yapılmadı. Gözlemler her yerde yapılabilirdi: evde, özel veya kamusal seanslarda , açık toplum toplantılarında, hatta müzik salonunda.

Annales'in ilk birkaç yılında , kurucusunun bu kısıtlanmamış ve açık yaklaşımın olasılıkları konusunda büyük bir iyimserliği vardı, ancak Büyük Savaş'ın başlangıcında dergi ivmesini kaybediyordu. Savaş sırasında *Annales'in yalnızca birkaç sayısı* yayınlandı ve 1919'da tükenmişti. Görünüşte doğaüstü olana olan ilgi azalmamıştı, ancak değişmişti. Savaşın katliamı ve ölüm deneyimi, birçok seans katılımcısının içe dönmesine ve uygulamanın teselli edici tarafına odaklanmasına neden oldu. Spiritizm varlığını sürdürdü, ancak bilimsel bir boyuta ilişkin iddiaları büyük ölçüde terk edildi. Dahası, Fransa'daki hem konu hem de psişik araştırma yöntemleri - değişiyordu. Yükselen psişik araştırmacı nesli daha kısıtlayıcı, daha az popüler bir yaklaşımı tercih etti. Kamuoyunun çekiciliği ve kolay erişilebilirlik gitmişti. 1919'da başlayan Institut métapsychique international, Fransa'da doğaüstü olayların araştırılmasına yönelik yeni bir yaklaşım önerdi .

BEŞİNCİ BÖLÜM

Metapsişiklerin Yükselişi ve Düşüşü

Ekim 1918'de, bir halk sağlığı görevlisi olan Dr. Rocco Santoliquido, - Paris'te uluslararası bir metapsişik enstitüsü kurma niyetini çok sayıda arkadaşına ve meslektaşına bildirdi. Ulusal ve bölgesel toplulukları gölgede bırakmaktan uzak, diye yazdı, yeni kurum disiplinler arasında daha iyi iletişim ve iş birliğine izin verecekti. [1] Santoliquido, enstitüsü için hem bir metapsişik enstitüsünü hem de yeni bir spiritist topluluğunu finanse etmeyi öneren kararlı bir spiritist olan Fransız sanayici Jean Meyer'den fon almıştı. İkincisi Kardec'in doktrinini yayacak olsa da, Santoliquido'nun Institut métapsychique international (IMI) spiritist ve diğer ilgili fenomenlerin bilimsel çalışmasına adanacak, bunların gerçekliğini kabul edecek, ancak kendini spiritizmin veya başka herhangi bir doktrinin tanıtımıyla sınırlamayacaktı.

sciences psychiques yerine *metapsychique* çalışmasına odaklanacaktı . O zamana kadar *sciences psychiques,* İngilizce "psişik araştırma"dan esinlenen terim, Fransa'daki alanı tanımlamak için tercih edilmişti. Richet tarafından 1905'te "insan zihninin zeki veya bilinmeyen gizli güçlerinin neden olduğu mekanik veya psikolojik fenomenleri konu alan bir bilim"i belirtmek için yaratılan -

métapsychique terimi, şimdiye kadar psişik araştırma topluluğunda bir takipçi kitlesi çekmeyi büyük ölçüde başaramamıştı. [2] Dolayısıyla, bu ismin seçilmesinin yeni bir yönelimi ve dolandırıcılık ve bilimsel titizlik eksikliği gibi utanç verici suçlamalarla lekelenmiş bir geçmişten kopma girişimini ima ettiği herkes için açıktı. IMI'nin psişik araştırmaya hakim olma konumunda olacağından şüphe yoktu. Sadece finansal varlıkları bile, hem ulusal hem de uluslararası alanda alanda öncü bir rol oynayacağı anlamına geliyordu ve kurucusunun unvanına *internationale kelimesini eklemesi, yurtdışında önemli bir rol oynama kararlılığını açıkça ifade ediyordu.* Santoliquido'nun Paris'te böyle bir enstitü kurma çabaları, ancak bu alanda Fransız nüfuzunu artırma çabası olarak yorumlanabilir.

Üyeleri için IMI, metapsişiklerin, psişik araştırmaların veya seanslar üzerine yapılan diğer ciddi çalışmaların gelecek vaat ettiğini temsil ediyordu. 1920'ler boyunca metapsikistler, yöntemlerini başkalarına empoze etmeye çalışarak uluslararası psişik araştırma kongrelerine katıldılar . Kuruluşundan bu yana çok az ilginç sonuç üreten psişik araştırmaların aksine, metapsişiklerin sonunda alana elde etmek istediği bilimsel güvenilirliği sağlayacağını iddia ettiler. Elbette, IMI üyelerinin kendilerini çok dağınık ve çeşitli bir gruba empoze etme yönündeki bu sistematik girişimi her zaman onayla karşılanmayacak ve 1920'ler ve 1930'ların başlarında enstitünün hem içinde hem de dışında gerginlikler belirginleşti.

INSTITUT MÉTAPSYCHIQUE INTERNATIONAL'IN İLK YILLARI

1905'te, hekim ve hevesli spiritüalist Gustave Geley, o zamana kadar uygulandığı şekliyle psişik araştırmayı kınayan bir broşür yazdı. Onun değerlendirmesine göre , alan yarım yüzyıldan fazla bir süredir gözlemsel ve deneysel yöntemlerinde ciddi bir ilerlemeye tanık olmamıştı. Sadece ağır ağır ilerlemişti; aynı ampirizm, aynı girişimler, aynı belirsizlikler ve aynı engeller kalmıştı. Yapılan önemli çabalara rağmen, çok az ilerleme kaydedilmişti; ve her şeyden önemlisi, hiçbir kesinlik elde edilememişti. Halk , çoğunlukla, araştırmaya kayıtsız

kalmıştı ve çoğu bilim insanı buna düşmandı. Ama başka türlü nasıl olabilirdi ki? Geley'e göre, psişik araştırmanın içinde ve çevresinde mistisizmin sürekli varlığı, araştırmacıların şüpheli sonuçlar ve sürekli alay karşısındaki karamsarlığı ve hareketin uyum eksikliği, - başarısızlığını garantiledi.

ilgisizliği ve bilim camiasının düşmanlığıyla mücadele etmek için güçlü bir birleştirici kurum veya kuruluş yaratıldığı takdirde - kurtarılabilirdi . Fransa'da, psişik araştırma toplulukları, asla ilginç sonuçlar üretmeyecek pasif bir yaklaşım benimsemişti. Toplulukların çoğu teorileştirmekten kaçındı ve kendilerini nadiren düzenlenen toplantılarda gözlemlerin doğrudan sunumuyla sınırladı. Açıkça, faaliyetlerini belgeleri toplamak ve dikkatine sunulan olayları araştırmakla sınırlamayacak , bunun yerine deney, araştırma ve analizi teşvik edecek aktif bir modern topluma ihtiyaç vardı. Geley'e göre, bu "psişik çalışmalardaki içsel farklılıklara karşı zafer kazanmanın tek etkili yoluydu." [3]

Geley'in psişik araştırmaları destekleyen uluslararası bir enstitü için planı , iyi donanımlı bir laboratuvar, ilgili belgelerin toplanıp danışma için saklanacağı bir bilgi ofisi ve üyelerin faaliyetlerini ve bulgularını destekleyen bir bülten içeriyordu. Bu enstitü, medyumlara kontrol ve dolandırıcılık konularında eğitim sağlayacaktı. Ülkeler arasında işbirliğini teşvik edecek ve medyumsal yeteneklerin daha yaygın olduğu bildirilen Avrupa dışındaki ülkelerde psişik fenomenlerin incelenmesini organize etmek için gerekli kaynaklara sahip olacaktı. Çeşitli bireylerden fotoğraflar, fiziksel özellikler, psikolojik profiller, yazı örnekleri, imza, parmak izleri ve ayak izleri içeren mühürlü zarfların toplanması gibi kapsamlı projeler yürütecek ve böylece ölülerle daha sonraki iletişimleri doğrulamak için kullanılabilecek bir veritabanı oluşturacaktı. [4] Bu, ölümden sonra hayatta kalmanın ciddi bir şekilde incelenmesinin başlangıcını işaretleyecekti. Proje, fon ve bilimsel yönteme bağlı kalmaya ve zamanlarını ve çabalarını bu amaca adamaya istekli kararlı araştırmacılar gerektiriyordu. Geley, böyle bir girişimin her fedakarlığa değeceğini savundu. [5]

Geley'in projesi, Santoliquido ile tanışana kadar gerçeğe

dönüşmedi. Eğitimli bir hekim olan Santoliquido, 1880'lerden beri memleketi İtalya'da halk sağlığı sorunları, özellikle de epidemiyoloji ile ilgili sorunlar üzerinde çalışıyordu. 1907'de, salgın hastalıkların yayılmasını etkili bir şekilde önlemek için yalnızca uluslararası düzeyde koordineli bir çabanın yeterli olduğuna ikna olan Santoliquido , uluslararası sağlık konvansiyonlarını yönetmek ve epidemiyolojik bilgilerin dolaşımını koordine etmek için oluşturulmuş bir kurum olan Office international d'hygiène publique'in başkanlığını kabul etti. [6] Paris'e taşındı ve 1916'ya kadar bu görevi sürdürdü. San - toliquido başkente geldiğinde zaten spiritüel tezahürlere ilgi duyuyordu. Bu fenomenle ilk karşılaşması, birkaç ay önce oğlunu, yeğenini ve bazı arkadaşlarını evinde bir seans gerçekleştirirken bulduğunda gerçekleşmişti. İlk başta bu tür uygulamalarla batıl inanç olarak alay etti, ancak grup Santoliquido'yu masayı test etmeye ikna etti ve varsayılan ruh, düşündüğü ancak yüksek sesle söylemediği yedi soruyu doğru yanıtladığında şaşırdı. Santoliquido ikna oldu ve sahada kendi deneylerini yapmaya başladı. Kendisinden önceki birçok kişi gibi, katılımcılardan birinin (bu durumda yeğeni Louise) bilinçsizce fenomene neden olduğu sonucuna vardı. Ayrıca, insanların beş duyusuyla sınırlı olmadıklarına ve başka yollarla bilgi edinebileceklerine olan inanç olan, normal üstü bilgi dediği şeyin gerçekliğine de ikna oldu. Ancak, seanslara olan ilgisi, Büyük Savaş'a kadar ciddi bir meşguliyet haline gelmedi; o zaman Geley ile tanıştı ve onu kişisel sekreteri olarak işe aldı. İki adam metapsişik şıklar ve bu bilimin geliştirilmesine adanmış ciddi bir uluslararası laboratuvara duyulan ihtiyaç hakkında konuşmaya başladılar ve daha önceki bir enstitü hayalini unutmamış olan Geley, Santoliquido'nun projeyi gerçekleştirmesini teşvik etti ve ona yardım etti. [7]

Tesadüfi koşullar sayesinde, hem rue Copernic'teki Maison des esprits adlı bir spiritüel kurumu hem de avenue Suffren'deki IMI adlı bilimsel bir laboratuvarı finanse etmeyi kabul eden sanayici ve spiritüelist Jean Meyer ile tanıştılar. 1917'de kurulan bu ilk laboratuvardan ve Meyer'in mali desteğiyle Santoliquido ve Geley kısa sürede enstitüyü inşa edebildiler. [8] Artık ihtiyaç duydukları tek şey, ruhsal topluluğun manevi ve maddi desteğiydi. "Ordularımızın

başarıları [ve] bizim için değerli olan fikirlerin zaferi, insanlığın yeni ve üstün bir aşamaya yakın girişini öngörmemizi sağlıyor," diye yazdı Santoliquido, Ekim 1918'de en saygın ve yerleşik ruhsal araştırmacılardan bazılarına. "İnsanlar arasında kesin bir barışla birlikte, zafer daha fazlasını getirmelidir: Bir ideal uğruna öldürülen çocuklarının yasını tutanlara bir umut ışığı, dürüstlük araştırmacılarına bir hakikat ışığı." [9]

Bazıları bu projenin haberini coşkuyla karşılasa da, herkes kurucuların enstitünün kurulması konusundaki coşkusunu paylaşmıyordu. 16 Ekim 1918'de, elektromanyetik alanında saygın bir fizikçi, coşkulu bir ruhsal araştırmacı ve Ruhsal Araştırmalar Derneği'nin (SPR) en önde gelen üyelerinden biri olan Sir Oliver Lodge, Santoliquido'nun projesi hakkındaki çekincelerini Richet'ye yazdığı bir mektupta dile getirdi : "Barış enerjileri serbest bıraktığında ülkelerimizde bu şekilde yürütülecek araştırma ve çalışmaların önemi konusunda hiçbir şüphe olamaz. Soru, birleşik uluslararası eylem için zamanın gelip gelmediğidir. Şüphe duyduğum nokta tam da budur." [10] Lodge'a göre, ruhsal araştırmaların ulusal gelenekleri, uluslararası bir enstitünün kurulmasına izin veremeyecek kadar güçlüydü. İngilizce konuşan dünya şimdiye kadar çoğunlukla ruhun hayatta kalması sorusuna odaklanmışken, Fransızlar bu özel araştırma hattına daha az eğilimliydi ve psişik araştırmanın tıbbi ve psikofiziksel yönlerine daha fazla çaba harcamışlardı. Ancak Lodge, projeye karşı basit bir milliyetçi itirazdan daha fazlasını ifade ederek, böyle bir kurumun beraberinde getireceği potansiyel tehlikelerden de korkuyordu. Daha güçlü bir organizasyon daha fazla görünürlük anlamına geliyordu. İngiliz fizikçi için disiplin, böyle bir kurumun çeşitli bilimsel ve popüler yönlerden getireceği türden bir incelemeye henüz hazır değildi. [11]

Bu tür endişelere rağmen, 1919 ilkbaharının başlarında IMI başlatılmaya hazırdı. 11 Nisan 1919'da, bir ön yönetim komitesi ilk toplantısını yaptı. Finansçı ve spiritüalist Meyer katılımcıları karşıladı ve Geley toplantıya başkanlık etti. 12 Haziran 1919'da [IMI] , Richet, Gabriel Delanne ve Camille Flammarion gibi spiritüalist ve psişik araştırma çevrelerinde iyi tanınan on üyeden oluşan yeni komitesiyle

ilk resmi toplantısını yaptı. Sonraki on yıl boyunca, merkez komite üyeliği çok fazla değişmeyecekti, ancak 1930'a gelindiğinde, boyut olarak büyüdü ve daha uluslararası bir karaktere büründü (şimdi Oliver Lodge, Hans Driesch ve Ernest Bozzano gibi psişik araştırma topluluğu üyelerini de içeriyordu). [13]

Varlığının ilk birkaç yılında, IMI gelişti. Laboratuvarı hızla Avenue Niel'deki daha geniş bir yere taşındı. Enstitü, 1955'e kadar iki katı işgal etti. Birinci katta, mekanik bir atölye, bazı fotoğraf ekipmanları, bir elektrik terazisi ve temel kimyasal deneyler için gerekli tüm aparatları içeren laboratuvar bulunuyordu. Odanın her tarafına, kontrol edilebilir parlaklığa sahip elektrik lambaları yerleştirilmişti. Çeşitli yoğunluklarda kırmızı ışıklar da mevcuttu. İkinci katta bir kütüphane ve bir konferans odası vardı. [14] Kamuoyunu eğitme ve meta-psikistlere etkileşim ve işbirliği için uygun bir ortam sağlama misyonuna uygun olarak, enstitü, metapsişiklerin kökenlerinden ve fenomenlerin tarihinden daha odaklı konulara ve hatta davetli medyumlar tarafından ara sıra yapılan sunumlara kadar uzanan konularda kamuya açık dersler düzenledi; enstitüyle işbirliği yapan medyumlarla kamuya açık seanslar düzenledi ve daha sonra meta-psişik konularda haftalık kamuya açık istişareler düzenledi. [15]

Ekim 1920'de IMI, 1920 ile 1940 arasında her iki ayda bir çıkan *Revue métapsychique adlı kendi dergisini çıkardı* . İkinci Dünya Savaşı sırasında faaliyetleri önemli ölçüde yavaşladı (o sırada derginin yalnızca bir sayısı yayınlandı) ancak 1946'da yayın yeniden başladı ve 1982'ye kadar devam etti. Dergi ilk yıllarında medyumsal üretimler ve zihnin diğer yetenekleri, inanç ve mistisizmin aşırı tezahürleri ve Doğu'da üretilen benzer türden fenomenler üzerine araştırmalar yayınladı. Ayrıca, metapsişik fenomenleri fizik ve biyoloji yasalarıyla uzlaştırmanın yolları hakkında tartışmalar sağladı ve metapsişiklerin tıp ve adalet sistemindeki rolü hakkında pratik düşünceler sundu . Ayrıca, her zaman kitap incelemeleri ve dünyanın dört bir yanından alanla ilgili haberler içeriyordu. Yıllar geçtikçe, *Revue méta psychique,* psişikliğin bilimsel çalışmasına yönelik ciddi ve birleştirici bir girişim olarak sunulmaya devam etti.

Tüm bunlar boyunca, enstitünün müdürü araştırma gündemini

şekillendirmede önemli bir rol oynadı. Geley'in yönetimindeki IMI'nin ilk yılları, ektoplazmaya olan ilgisiyle damgalandı; bir medyumun vücudundan çıktığı ve kollara, bacaklara, kafalara veya hatta
tıbbi uygulamasında basiret, uyurgezerlik ve önsezi gibi birçok olayı gözlemledikten sonra okültizme ilgi duymaya başladı . Enstitüdeki diğerlerine göre spiritizme daha sempatik kalmasına rağmen, alanın daha spiritüel yönlerinden her zaman uzak durdu ve fenomenlerin deneysel ve teorik tarafına odaklanmayı tercih etti. Ruhun ölümsüzlüğüne, reenkarnasyona ve ölülerle iletişime inanırken , bunları vahiy edilmiş gerçekler yerine rasyonel gerçekler olarak gördü. [16] Geley, medyumsal üretimlerin en muhteşem olanlarını tercih etti ve IMI'nin yöneticisi olarak, metapsikistlerin, sahtekarlığın kolayca tespit edilemediği otomatik yazma gibi daha entelektüel fenomenler yerine, seansların fiziksel üretimleriyle ilgilenmelerini önerdi.

Geley yetenekli bir araştırmacıydı. 1910'larda medyum Eva C. ve koruyucusu Juliette Bisson ile çok sayıda deneye ilk kez tanıklık ettikten sonra, 1920'lerde Polonyalı medyumlar Franck Kluski ve Stephan Ossowiecki ile ektoplazmik üretimler üzerine kendi gözlemlerini sürdürmeye başlamıştı. Medyumlar üzerine yaptığı deneylerin ve gözlemlerin çoğunu dahil etti ve son kitabı *L'ectoplasmie et la clairvoyance'da* (1924) bu tür bilimsel çalışmaların özel doğası hakkında kapsamlı bir tartışma sundu. Metapsişikliğin, medyumların bilimi olduğunu, medyumluk uygulamasıyla zihnin merkezden uzaklaşma eğiliminin güçlendirilerek istisnai ve anormal yetenekler ürettiğini açıkladı. Medyumluk yeteneklerini zihnin bölünmesinin bir sonucu olarak açıklamak alışılmadık bir durum değildi. Bu bir hastalık veya patoloji değil, bazı yetenekli bireyler tarafından sergilenen üstün bir yetenekti. [17]

Medyumsal olgular kırılgan ve kışkırtılması zor olgulardı, ancak Geley sık sık başkalarına bunu hatırlatıyordu. Bunlar bir dizi koşula bağlıydı: çok düşük ışık (çok fazla ışık medyumun transını bozar ve maddeleşme sürecini engellerdi), medyumun deneyin yapıldığı belirli gündeki iyi sağlığı ve pozitif ruh hali; ve gözlemcilere karşı güveni ve rahatlığı. Bir seansın ruh hali her şeydi çünkü her katılımcı, her

gözlemci deneyin bir parçası oluyordu. Dostça bir atmosferde medyumun yetenekleri güçlendirilir ve çoğaltılırdı. İdeal katılımcı sayısı dört ila yedi arasındaydı. Sabır ve birlik esastı. Genç ve sağlıklı bir izleyici kitlesi başarıya elverişliydi; aynı şekilde bilgili ve hazır bir izleyici kitlesi de. Gözlemciler, olguları kışkırtmaya çalışmadan onların gelmesine izin vermeli ve geldiklerinde onları nasıl kontrol edeceklerini bilmeliydiler. Geley'e göre, başarısız bir seans için bir medyumu suçlamak ya da başarılı bir prodüksiyon için birini tebrik etmek her zaman yanlış bir düşüncedir: *"Erdem ve sorumluluk her zaman kolektiftir,* deneylerin kendisi de öyledir ," diye yazmıştır. [18]

Geley, Temmuz 1924'te ölümüne kadar enstitünün özverili müdürü olarak kaldı. O tarihte, medyumluk yapımlarına tanıklık etmek için gittiği Polonya'dan dönerken uçağı Varşova yakınlarında düştü. Onun müdürlüğü altında enstitü gelişti ve Revue *métapsychique'in* ilk başladığı günden bu yana neredeyse her sayısına bir makale katkıda bulundu. Richet, 1924 yazının sonlarında "Geley, metapsişiklerin büyük bilimsel hareketinin ruhuydu" diye yazdı. [19] Hatta bazıları, Geley'in ruhun varlığını kanıtlamaya olan özverisinin kendi ölümünden sonra da devam ettiğine inanıyordu. Uçak kazasından kısa bir süre sonra, arkadaşı Marja Wodzinska, ölen metapsikistin kendisini ziyarete geleceğini umarak Varşova'da bir seans düzenledi. Daha sonra, kazadan üç gün sonra Geley'in bir rüyasında kendisine geldiğini ve "Herkese artık tamamen mutlu olduğumu söyle" dediğini açıkladı. Seanslar, Geley'in dul eşi kocasının cenazesi için Paris'ten geldiğinde başladı. 1922 ve 1923'te Geley ile yakın bir şekilde çalışmış bir medyum olan Jean Guzik, onunla temas kurmaya çalıştı. Başlangıçta hiçbir şey olmadı, ancak Geley'nin dul eşi eve döndükten sonra, yönetmen üç başarılı seansta göründü. İlk seans sırasında, katılımcıları içtenlikle kucaklayan ve biraz karışık bir şekilde Fransızca konuşan bir hayalet, biraz çekinerek de olsa, Fransız metapsikist olarak tanımlandı. İkinci seansta , uçak kazasından sonra Geley'e ait olduğuna inanılan kesik bir kafa katılımcılara göründü. Son olarak, üçüncü seans sırasında tam bir vücudun belirdiği söylendi. Wodzinska, hayaletin birkaç kelime yazması için kağıt ve kalem olmadığı için hayal kırıklığını dile getirdiğinde, hayalet " Hiçbir

şey yapamam" dedi ve bununla birlikte ortadan kayboldu, ziyaretine dair fiziksel bir kanıt veya hayatta kaldığını doğrulayacak bir araç bırakmadı. Aralık 1924'te Wodzinska, arkadaşından başka bir ziyaret beklediğini bildirdi. [20]

Eugène Osty, Geley'in yerine yönetici olarak seçildi ve 1938'deki ölümüne kadar bu görevi sürdürdü. Selefinin aksine, Osty hiçbir zaman bir spiritist olmadı, hatta şüpheci bile değildi. Onun liderliğinde, IMI ölülerin ruhlarını içeren seansların açıklamalarından daha da uzaklaştı. Ayrıca, çoğunlukla ektoplazmik üretimler üzerine çalışmaları ihmal ederek Osty'nin kendi doğaüstü bilgiye olan ilgisine daha fazla enerji harcadı. Osty, 1910'lardan beri metapsişik fenomenlerle ilgileniyordu. 1922'de *La connais sance supra-normale* adlı bir kitap yayınlamıştı . Bu kitapta iki tür bilgi arasında ayrım yapmıştı : normal ve supranormal bilgi. İkincisi " bazı insanların bilinen duyuları (ya da daha doğrusu bilinen duyuların bilinen kullanımını ya da aklı kullanmadan, hemen öğrenmek zorunda oldukları özellikler, insan bireyselliklerinin onunla temasa geçirilen ahlaki, entelektüel, organik ve sosyal özellikleri ve yaşamlarının geçmiş ve gelecekteki seyri" yoluyla elde ediliyordu. [21] Osty'ye göre ya beyin keşfedilmemiş fizyolojik özelliklere sahipti ya da insan düşüncesini üreten tek yer burası değildi. [22] 1932'de oğlu mühendis Marcel Osty ile birlikte *Les pouvoirs inconnus de l'esprit sur la matière'i yayınladı.* Kitapta Avusturyalı medyum Rudi Schneider ile baba ve oğulun telekinezi sırasında yansıtılan görünmez bir maddenin kızılötesi ışık tarafından kısmen emildiğini gözlemledikleri deneyler tartışılıyordu . [23]

Enstitüye daha ciddi ve bilimsel bir gündem sağlamak isteyen Osty, IMI'nin başlangıçtaki hedeflerini ve ilerlemesini hızla yeniden değerlendirmeye karar verdi. 1925'te, yönetim komitesi üyeleri yeni araştırma programını görüşmek üzere bir araya geldi. Osty, beş yıllık varlığının ardından enstitünün misyonunu yeniden değerlendirme zamanının geldiğini ileri sürdü. İlk olarak, IMI artık çeşitli fenomenlerin açık ve basit gözlemlerini sağlayarak bilimsel seçkinlere metapsişik ve insanlardaki süpernormal bilginin gerçekliğini göstermeye çalışmalıydı ; ve ikinci olarak, insanlıkla ilgili en büyük

keşfe yol açacak olan bu tür fenomenlerin psikolojik, fizyolojik ve fiziksel yönleri üzerine deney ve araştırmaları teşvik etmeliydi . [24] Hastane hastalarının incelenmesinin psikiyatristlerin bilinçaltını keşfetmesine izin vermesi gibi, yetenekli bireylerin incelenmesi de - madde üzerinde süpernormal bilgi ve yeteneklerin varlığını ortaya çıkaracaktı. Ne yazık ki, enstitü bu hedefi tamamen takip etmek için gereken mali kaynaklardan yoksundu. [25]

16 Kasım 1925'te komite raporu onayladı. O zamana kadar enstitünün tek mali destekçisi olan Meyer'e cömertliği için minnettarlığını ifade etti, ancak artık başka fon kaynakları aramanın zamanı geldiği konusunda anlaşmaya varıldı. 1926'dan itibaren IMI'nin daha agresif bir mali plan benimseyeceği ve diğer zengin ve kültürlü bireylerin katkıda bulunmalarını şiddetle teşvik edeceği kararlaştırıldı. [26]

Enstitünün yalnızca bir birey tarafından finanse edilmesinin ötesinde daha büyük bir sorun gizliydi. Osty'nin liderliğinde, IMI'nin ikna olmuş bir spiritistin mali desteğine olan bağımlılığı bir gerginlik kaynağı haline geldi. Hala büyük ölçüde bilim insanı olmayan meraklıların ilgi alanında olan bir araştırma alanını meşrulaştırmak isteyen bir enstitü olarak, IMI hassas bir konumdaydı. Bu yeni bir sorun değildi . Psişik araştırmacılar ve metapsikistler, her zaman bazılarının ve izleyicilerinin çoğunun bilim insanı olmadığı gerçeğiyle karşı karşıyaydı. Alanın hayatta kalmasının, inançlarına daha fazla güvenilirlik kazandırmakla ilgilenen spiritistler olan potansiyel mali destekçilerle iyi ilişkilere bağlı olması ve bilimsel meşruiyetin, mümkünse, spiritist doktrinden açıkça ayrılmayı gerektirmesi, psişik araştırmaları ve metapsişikleri imkansız bir durumda bıraktı. [27]

Özellikle iki olay, Osty döneminde Meyer ile olan ilişkinin yarattığı gerginlikleri göstermektedir. 1926'da, o zamanlar IMI üyesi ve *Revue métapsychique'te önemli bir işbirlikçi olan René Sudre,* dergiye - yaptığı katkının artık gerekli olmadığı bildirildi . O yılın Eylül ayında Sudre, enstitünün bir diğer üyesine haberi öğrendiğinde yaşadığı şaşkınlığı ve böyle bir kararın ardındaki sebep hakkındaki şüphelerini yazdı. “[H]iç kimse bu tedbirin anlamını yanlış anlamayacaktır,” diye ilan etti. “ Bir spiritist tarafından finanse edilen bir organizasyonda

kalarak, spiritist davası için çok fazla soruna yol açıyorum. Bu büyük bir beceriksizlik, elbette ve enstitüyü bilimsel açıdan itibarsızlaştıracak - mütevazı kişiliğim yüzünden değil, bundan böyle Avenue Niel'deki eve atfedilecek olan itirafçı karakteri yüzünden." [28]

Sudre asla bir spiritist olmadı. Geley veya Richet'nin aksine, metapsişik fenomenlerin bilim adamlarını ruhun hayatta kalması ve bir ahiret varlığı konusunda aydınlatabileceği hipotezine fazla önem vermedi . Dahası, spiritist veya okültist hipotezleri düşünenlerin tasviri her zaman aşağılayıcıydı. IMI tarafından bir kenara itildiği yıl Sudre, *Introduction à la métapsychique humaine adlı bir kitap yayınladı ve* bu kitapta fenomenlerin kökeninin doğaüstü olmaktan çok doğal olduğuna olan inancını gizlemedi. [29]

Sudre'nin görevden alınmasıyla ortaya çıkan gerginlikler, IMI'nin ikinci bir üyesinin istifa etmesine yol açtı. 12 Aralık 1926'da, 1920'lerin başından beri Académie des sciences ve IMI komitesinin üyesi olan Daniel Berthelot kurumdan ayrıldı. Berthelot, istifa mektubunda, başkana, Sudre'nin görevden alınmasını ve bunun nedenlerini iki gün önce öğrendiğini ve şimdi enstitüden uzaklaşmak istediğini bildirdi. [30] Santoliquido'nun cevabı, üç gün sonra, böylesine zayıf nedenlere ve Sudre'nin "üzücü entrikalarına" dayanan bir istifa karşısında şaşkınlığını dile getirdiği bir mektupla geldi. [31]

1928'de, bu kez Jean Meyer'in kendisinden kaynaklanan sorunlar tekrar baş gösterdi. Yaşlandığını hisseden Meyer, enstitünün ölümünden sonra mali desteğini sağlamak için önlemler aldı. Temmuz 1928'de Société des études méta-psychiques'i kurdu. Vasiyetinde, toplumun sekiz hissesini IMI'ye, seksen altı hissesini çeşitli kişilere ve altmış hissesini uşağı Forres-tier adlı bir adama verdi. [32] Ne yazık ki, bu durum spiritist gittikten sonra enstitünün kendi mali işleri üzerinde çok az kontrole sahip olmasına neden oldu ve bu durum Santoliquido'yu çok gerginleştirdi. On yıldır bastırılmış olan gerginlikler şimdi patlak verdi. Ocak 1929'da Santoliquido, Meyer'e IMI'nin spiritizme doğru zorlandığından korktuğunu yazdı. Santoliquido, spiritüalistler ile enstitü arasındaki çatışmaların yeni olmadığını hatırlayarak, Meyer'in Geley'i IMI'nin araştırma özgürlüğüne izin verecek mali durumda olmadığı konusunda uyardığı

önceki bir olayı örnek gösterdi:

> Suffren caddesindeki geçici laboratuvar zamanında ve Niel caddesindeki Enstitü'nün ilk yıllarından itibaren, Geley bana sık sık, IMI'nin yönetimine spiritüel yönelimde "biraz yardım" (kendi sözleri) vermesi konusunda ısrar etmenizden dolayı üzüldüğünü doğruladı. 1924'te Varşova'ya gitmeden önce, orada öldü, bana yönetimine bu yönelimi verdiğiniz sözleşmeyi (varlık araçlarını güvence altına alan sözleşme) imha etmeniz için yalvardığını söyledi. Bu belgenin bir gün onun çalışmalarını içerebileceği talihsiz skandaldan korkarak, ısrarla imha etmeniz için size yardım etmemi istedi. [33]

Çatışma devam etti. Birkaç hafta sonra Santoliquido, Meyer'i uyardı:

> , Institut métapsychique'i gerçek, özgür bilime adanmış bir örgüt olarak görmeye devam edebileceğimizi varsaymayın . Çünkü [ve] bunu yeterince sık söyleyemiyorum, bir kurucu bir şeydir; halefi başka bir şeydir.....
> bu tür olayların kurucuyla ilgili olduğunda pek önemi yoktur. Ona borçlu olduğumuz minnettarlık duyguları her şeyi mazur gösterir. Bir halefin Institut métapsychique'i onun insafına bırakmasıyla böyle bir durum mümkün olmazdı. [34]

Osty'ye yazdığı bir mektupta, o dönemde IMI komitesinin bir üyesi olan Joseph Maxwell, bu olayda Meyer'in tarafını şöyle açıklamıştır:

> Bay Meyer bana enstitüye tam bir özgürlük tanıdığını ve [bilimsel araştırmanın hangi yöne gitmesi gerektiğini] belirleme hakkına sahip olduğunu temin ediyor. Sonuçta, bir Institut métapsychique kurdu ve vakfının statüsü açıkça onun kontrolü altındaydı. Amacını, yani hayatta kalma kanıtlarını aramayı tanımladı, ancak bu aramanın bilimsel olarak gerçekleştirilmesi gerektiğini belirtti . Bu belirleme, arkadaşı Yourievitch [IGP] tarafından kurulan ve arıların, karıncaların ve termitlerin psikolojisiyle uğraşan sıradan bir psikoloji enstitüsü haline gelen enstitüyle aynı kaderi paylaşmaktan kaçınmak için yapıldı. Bu örnek, onun önlemini haklı

ÇIKARIYOR . [35]

Maxwell'in yalvarışı çok geç geldi. O zamana kadar, Santoliquido ile Meyer arasındaki anlaşmazlık uzlaşma için çok ileri gitmişti. 15 Mart 1929'da Santoliquido, IMI başkanlığı görevinden istifa etti. Osty daha sonra, "IMI'nin üzücü geleceği hakkında hiçbir yanılsaması yoktu. Enstitünün kaderini emanet ettiği kişiden [Forrestier] ne beklemesi gerektiğini biliyordu," diye hatırladı. [36]

Charles Richet, Santoliquido'nun yerine başkan oldu. [37] Mayıs 1929'da Meyer, Avenue Niel binasının mülkiyetini IMI'ye devretti ve enstitüye ayda 12.500 frank bağışlayacağını duyurdu. [38] Durum - düzeldi, ancak bu yalnızca geçici bir ateşkesti. Meyer'in 1931'deki ölümünden sonra, sürtüşmeler bir kez daha ortaya çıktı. Santoliquido gibi, Meyer'in ailesi de basit bir uşak olmaktan Meyer'in sekreteri ve en sonunda kişisel medyumu olmaya hızla yükselen Forrestier'den şüpheleniyordu. Hayatının son birkaç yılında, IMI'nin finansörü bu adamın büyüsüne kapılmış gibi görünüyordu. Meyer'in ölümünden sonra, mirasçıları Forrestier'e çok fazla şey verildiğini ileri sürerek vasiyetnameye itiraz ettiler. Bunu izleyen anlaşmazlıkta, IMI vasiyetnamenin iptalini destekledi ve bu da Forrestier'in enstitünün finansmanını kesmesine yol açtı. [39] Meyer'in ölümü ve halefiyle çatışması enstitü için mali istikrarın sonunu getirdi. IMI hayatta kaldı, ancak yalnızca parasal durumuyla ilgili sürekli endişeyle.

BİLİMSEL MEŞRUİYETE DOĞRU

Enstitünün üyelerinin ona atıfta bulunduğu şekliyle "resmi bilime" karşı tutumu ikircikliydi. Bir yandan, IMI üyeleri kendilerini bilim insanı, disiplinlerini de bir bilim olarak görüyorlardı; bilimsel akıl yürütmeyi ve bilimsel yöntemi yüceltiyorlardı. Öte yandan, araştırma alanlarının daha geniş topluluk tarafından henüz bilimsel olarak kabul edilmediğini fark ederek bilimlere nüfuz etmek için verdikleri ısrarcı ve sinir bozucu mücadeleden bahsediyorlardı. Metapsikistler, insan zihninin yeni güçlerinin ve güçlerinin "resmi bilime" dahil edilmesi için çalıştılar. Kendilerini zaman zaman bilim insanı, zaman zaman da

geleceğin bilim insanı olarak görüyorlardı, ancak dar görüşlülüğü nedeniyle bilime de saldırıyorlardı. Gelişen disiplinlerinin hala göz ardı edilmesinden veya bir kenara itilmesinden; gözlemlenen fenomenlerin , hiç düşünülmediğinde, tercih edilen açıklamaların metapsişik kümesinin dışında yeniden tanımlanmasından rahatsızdılar . Bilim insanlarının metapsişiklere karşı genel tutumuyla ilgili şikayetler sıktı. Metapsikistler, çalışmalarının potansiyelini fark edemeyen bir bilimsel kuruluş tarafından sık sık zulüm gördüklerini ve alay konusu olduklarını hissettiler. Davalarını kahramanca bir dava olarak gördüler. Gelecek nesiller onları bilimin şehitleri, gerçek cesur askerler olarak tanıyacaktı. [40]

1920'lere kadar, ruhsal araştırma topluluğu Fransız bilimsel kurumlarıyla çok az etkileşimde bulunmuştu. Elbette, ruhsal - fenomenlerle ilgilenenlerin bir kısmı saygı duyulan bilim insanlarıydı, Richet bunların en önde geleniydi . Richet'nin bilimsel kariyeri metapsişik toplulukta eşsiz olsa da, onun örneği, herkesten daha çok, metapsişiklerin kendilerini algıladıkları gibi mutlaka yabancı olmadıklarını, bilimsel kurumlar tarafından her zaman alay konusu olmadıklarını veya bir kenara itilmediklerini ve bazen metapsişik ve bilimsel toplulukların aynı anda saygın üyeleri olabildiklerini göstermektedir . Richet'nin spiritistler, ruhsal topluluklar ve daha sonra IMI ile olan ilişkisi her zaman çok aleniydi. 1925'te Faculté de méde cine'den emekli olduktan sonra , sondan bir önceki dersinin konusu olarak metapsişikleri bile seçti . [41] Medyumlarla yaptığı çalışmalar üniversitedeki meslektaşları tarafından resmi olarak tanınmamış ve takdir edilmemiş olsa da Richet'nin bu çalışmalarından dolayı dışlandığı söylenemez.

Richet bir istisna teşkil etmiş olabilir, ancak metapsişik araştırmaları aynı coşkuyla sürdüren daha az başarılı başka bilim insanları da kesinlikle vardı. Eğer spiritistler, okültistler ve kendilerinden önceki psişik araştırmacılar gibi metapsikistler de "resmi bilim"den nüfuz edemeyecekleri bir şey olarak bahsediyorsa , gerçek o kadar basit ve açık değildi. Birçok metapsikist eğitimli bilim insanlarıydı ve bilimsel görevlerde bulunuyorlardı. Geley, Maxwell, Osty ve Santoliquido, birkaçını saymak gerekirse, kariyerleri boyunca

bir noktada tıbbi bir kuruluşta görev almışlardı. Dahası, metapsişik çalışmalar diğer bilim insanları tarafından tamamen göz ardı edilmemişti. Örneğin, Richet'nin 1922 tarihli *Traité de métapsychique'i* Académie des sciences'da sunulmuş ve Pierre Janet tarafından *Revue philosophique'te incelenmiştir."* [42] Eğer akademilerde ve üniversitelerde metapsişik kaygılara pek yer verilmediği doğruysa, metapsikistler hiçbir zaman tamamen göz ardı edilmemiştir veya anlattıkları ölçüde zulüm görmemişlerdir. Akademilerde ve üniversitelerde bu alanı ciddi bir şekilde tartışmaya karşı kesinlikle bir isteksizlik vardı, ancak hiçbir zaman açıkça reddedilmemişti.

Bu tür çalışmaları değerlendirmeye istekliliğin açık bir örneği, 1910'ların başında Académie des Sciences'ın Fanny Emden Ödülü'nü kurmasıyla ortaya çıktı. Akademi 1911'de, ruhsal araştırmalar üzerine bir kitap için her iki yılda bir verilecek yeni bir ödül tanıttı. Bu ödülün oluşturulmasıyla ilgili tartışmalar, 1904'te, önde gelen bir bankacılık ailesinin iki üyesi olan Fanny ve Juliette de Reinach, anne ve kızı, Académie des sciences'da "hipnotizma, telkin ve genel olarak hayvan organizması üzerinde uzaktan uygulanabilen fizyolojik eylemlerle ilgili en iyi çalışma" için bir ödül kurulması arzusunu dile getirdiklerinde başlamıştı . 43 Fikir Académie des sciences tarafından iyi karşılansa da , böyle bir ödülün kurulması Ministère de l'instruction publique'in kabulünü de gerektiriyordu. Şubat 1905'te Con seil d'état , Académie des sciences tarafından Jacques de Reinach Vakfı'nın kurulmasını reddetme kararını duyurdu. Reddetme, planlanan vakfın "tamamen bilimsel bir amacı yokmuş gibi göründüğü" iddiasıyla haklı çıkarıldı. [44] Mesele orada sona erebilirdi, ancak 1910'da yeni bir talepte bulunuldu. O zamana kadar Madame de Reinach ölmüştü, ancak kızı hala bilimsel bir ödül kurmayı hayal ediyordu. Académie des sciences'a yazdığı bir mektupta , olanlardan duyduğu hayal kırıklığını dile getirdi ve talebini yeniledi: "Saygın grubunuzun Jacques de Reinach adına bir ödül kurulması projesine gösterdiği nazik karşılama nedeniyle ... Conseil d'état'nın kabul etmekten daha iyi düşündüğü için vazgeçmek zorunda kaldığımız bu teklifi yenilememe izin veriyorum." [45] Juliette de Reinach isteğini

yeniden formüle etti, ancak orijinal teklifi değiştirdi: bağış 50.000 franka çıkarılacaktı ve vakfın adı annesinin kızlık soyadı olan "Fanny Emden" olarak değiştirilecekti. Bu değişikliğin, Reinach adına bağlı tartışmayı önleyeceğini açıkladı. 1892'de, bankacı ve finansçı Jacques de Reinach, Panama skandalına karışmış ve tutuklanması için çıkarılan emirden sonra yatağında ölü bulunmuştu (intihar şüphesi vardı). Daha az duyurulan bir isme geçilmesiyle istek kabul edildi. Temmuz 1910'da bakanlık, Académie des sciences'a Fanny Emden Vakfı'nı kurma yetkisi vermişti. [46]

Eğer şimdi bir ödül kurulmuş olsaydı, akademi üyeleri onu verme konusunda kesinlikle isteksiz görünüyorlardı. Ocak 1910'da ödül, Académie des sciences'ın bir oturumunda tartışıldı. Her iki yılda bir üç bin frank verilecekti. [47] 1911'de ödülü vermekle görevli komisyon, ödülü vermeyi reddetti ve gerekçelerini bir raporda şöyle açıkladı: "Bize öyle geliyor ki, ödül sonuçta yalnızca yeni gerçekleri duyurmuş ve özellikle de bu gerçeklerin kesinlikle inkar edilemez kanıtlarını sunmuş bir çalışmaya verilmelidir." [48] Böyle bir çalışma bulmayı başaramamış olan komisyon, genel eleştiriden kaçamamış olsalar da özellikle iki kitabın tanınmayı hak ettiğini düşündü: Émile Boirac'ın *La psychologie incon nue* ve Julien Ochorowicz'in *La suggestion mentale.* Boirac'a 2.000 frank, Ochorowicz'e ise teşvik amacıyla 1.000 frank verilmesini önerdi. [49] 1913'te komisyon aynı yaklaşımı benimsedi ve Guillaume de Fontenay'in *Sur quelques réactions au contact de la plak fotoğraf çekimini* 2.000 frank karşılığında ve Jules Courtier'in *Rapport sur les séances d'Eusapia Palladino à l'Institut général Psychologique'i* 1.000 frank karşılığında önerdi, ancak bir kez daha ödül verilmedi. [50] 1918'de para, Albert Dastre'nin dul eşine, Académie des sciences üyesi ve *La vie et la mort kitabının yazarı olan kocasının anısına verildi;* bu karar Juliette de Reinach tarafından da onaylandı. [51]

Ödül nihayet ilk kez 1919'da Léon Chevreuil'e *On ne meurt pas adlı kitabı nedeniyle verildi. O yıl, bu kez L'avenir des sciences psychiques* için Émile Boirac'tan tekrar bahsedildi . [32] 1923'te ödül ikinci kez *Ce qu'il faut penser des sourciers için Georges-René-Marie Marage'a verildi.* [33] 1929'da ödül, *Histoire du Spiritualisme Expéri -*

Mental adlı eseriyle César de Vesme'ye verildi. [3 ı 4] *Bu, ödülün Académie des sciences'ın Compte rendus'unda* son kez anıldığı zamandı (1939'daki fizyolojik ödüller listesindeki bir referans hariç.) [33] Fanny Emden ödülü haberi başlangıçta içte iyimserliği ateşlemişti ruhsal araştırma topluluğu, ancak bunun pek bir şey ifade etmediği anlaşıldığında erken heyecan hızla dağıldı. 1929'da de Vesme'ye verilen ödül dışında, onur ruhsal araştırma topluluğundaki hiçbir önemli şahsiyete verilmedi. bu nedenle, topluluğun bu ödülün daha geniş bilimsel toplulukla istedikleri türden etkileşimleri sağlamayacağını hızla anlamış olması muhtemeldir. Psişik araştırma dergilerinde yalnızca ara sıra bahsedildi ve hiçbir zaman çok fazla önemsenmemiş gibi görünüyor inanç.

1920'lerde metapsişikler ve IMI sahneye çıktıkça, enstitü üyeleri ile üniversite dünyası arasında olası bir işbirliği daha olası hale geldi. 1922 baharında, Sorbonne'dan dört psikolog ektoplazmanın gerçekliğini belirlemek için bir dizi deney yapmaya karar verdi. "[B]ugünkü bilgi düzeyimizde ne kadar garip görünürse görünsün, ciddi gözlemciler tarafından gerçek kabul edilen olguların bilimsel incelemesini reddedemezdik," diye yazdılar daha sonra. [36] Mart'tan Haziran 1922'ye kadar psikologlar, Sorbonne'un fizyolojik laboratuvarında medyum Eva C. ile on beş seans boyunca bir araya geldiler. Ektoplazmanın üretimine tanık olmayı umuyorlardı. IGP'de Eusapia ile yapılan 1905-7 deneylerinden bile daha çok, Sorbonne'da Eva ile yapılan 1922 deneyleri metapsikistleri ve çalışmalarını ciddiye alma çabasıydı. [37]

Sorbonne deneylerini ilk tasarlayan gazeteci Paul Heuzé'ydi . Metapsişik toplulukla hiçbir bağı olmayan saygın psikologların tanıklık ettiği bir dizi seans düzenlemek istiyordu . 1920'lere gelindiğinde Heuzé, ruhsal araştırmacıların ve medyumlarının aşırılıklarına karşı bir haçlı olarak ün kazanmıştı. Alanlarında saygı duyulan ve ektoplazmaya inanmayan birkaç bilim insanını, birkaç seans için yetenekli bir medyumla buluşmaya ikna etmeyi kendine görev edindi. Eğer ektoplazmanın gerçekliğine ikna edilebilirlerse , diye düşündü, o zaman dünya onların gerçekliğini kabul etmek zorunda kalacaktı. Heuzé , o zamanlar Sorbonne'daki fizyolojik

psikoloji profesörü ve fizyolojik psikoloji laboratuvarının müdürü olan Henri Piéron'dan, dönemin en ikna edici medyumlarından biriyle bir dizi seans düzenlemesini istemeye karar verdi . Piéron ideal bir seçimdi: medyumsal fenomenlerin gerçekliğine inanmasa da, onları açık fikirli bir şekilde ele almaya istekliydi. Ayrıca nesnel bir psikoloji inşa etme ve onu içgözlemden kurtarma girişimleriyle tanınan saygın bir psikologdu. Fakültedeki diğer üç üyeyle birlikte, deneysel psikoloji ve patoloji profesörü Georges Dumas, fizyoloji profesörü Louis Lapicque ve fizyoloji laboratuvarından Henri Laugier , Piéron Heuzé'nin davetini kabul etti ve seansları laboratuvarında düzenlemeye hazırlandı. [58]

Heuzé katılacak saygın psikologlar bulmakta zorluk çekmezken, seçtiği medyumu onlar için performans sergilemeye ikna etmekte daha çok zorluk çekiyordu. Eva Carrière — ya da sıklıkla anıldığı adıyla Eva C. — Cezayir'deki Villa Carmen'den, Bien-Boâ ruhunun maddeleşmesiyle ünlü Marthe Béraud'dan başkası değildi. 1909'da Eva Carrière takma adıyla medyum olarak başarılı bir ikinci kariyere başlamıştı. Daha önceki dolandırıcılık suçlamalarını reddederek ve geçmişteki ruh maddeleşmelerinden uzaklaşarak, ektoplazmalarıyla ün kazanmış ve saygın psişik araştırmacı Juliette Bisson ile uzun süreli bir ilişki kurmuştu. [59] 1912'de, iki kadın medyumsal gözlemleri kolaylaştırmak için birlikte yaşamaya bile karar vermişlerdi. Sonraki on yıl boyunca ve büyük ölçüde Bisson'un çalışmaları sayesinde Eva, psişik hareket içinde en ünlü Fransız medyumu olarak popülerliğini korumayı başardı . Ancak Heuzé ilk yaklaştığında , hem o hem de Bisson seanslara katılma konusunda aşırı isteksizlik gösterdi. Yıllardır, psişik araştırmacılar kurumsal bilim tarafından ciddi bir şekilde değerlendirilmek için talepte bulunuyorlardı, ancak sonunda - olasılıkla karşı karşıya kaldıklarında, Bisson tedirgindi, başarısızlıktan ve alay konusu olmaktan veya başarıdan ve çalışmalarının psikologlar tarafından sahiplenilmesinden korkuyordu. Ancak Heuzé tarafından dört bilim insanının niyetleri ve açıklığı konusunda rahatlatıldıktan sonra, katılmayı kabul etti. Eva ve Bisson , ektoplazmalarının gerçekliğini belirlemek için bir dizi seansın gerçekleştirileceği Sorbonne'un fizyolojik laboratuvarına geleceklerdi .

Seanslar başlamadan önce, Piéron'un laboratuvarı Bisson'un

talimatlarına göre değiştirilmek zorundaydı . Medyumsal fenomenler hassastı ve başarılı bir şekilde üretilmeleri için çok sayıda koşul gerekiyordu. Ne yazık ki, bunlar gözlem ve deneyi çok zorlaştıracak ve dolandırıcılığı kolaylaştıracak koşullarla aynıydı. Yine de, Piéron mecbur kaldı ve medyum için siyah perdelerle ayrılmış küçük bir bölümü olan karanlık bir oda inşa etme talimatı verdi . Aydınlatmayı kısmak için bir reosta yerleştirdi ve tüm bunların odanın çoğunda görüşü yarı yarıya ve medyumun küçük dolabının içinde %90 oranında azalttığını belirtti . [60]

Sahtekarlığı ortadan kaldırmak için, Eva'yı kontrol etmek için kullanılacak önlemler seti, seanslar başlamadan önce iyice tartışıldı ve üzerinde anlaşmaya varıldı. Yıllar içinde Bisson, medyumunu gözlemlemek için özel yöntemler geliştirmişti. İlk başta, Eva bir seans sırasında odada yalnızca iki fotoğraf makinesi ve bir kırmızı elektrik lambası kabul etmişti. Ancak 1913'te sekiz kameraya kadar kabul eder hale gelmişti, bunlardan üçü onunla birlikte karanlık odadaydı. Ayrıca odanın altı kırmızı elektrik lambasıyla aydınlatılmasını da kabul etmişti. Yıllar içinde, iki kadın fenomene karşı ciddi yaklaşımları nedeniyle saygı görmeye başlamıştı. 1913'te César de Vesme, medyumun iyi niyeti ve deneycilerinin gereksinimlerine uymaya istekli olması hakkında şunları söyledi: "Doktorlar tarafından burun, kulaklar, saç ve boğazın muayenesi, hatta jinekolojik ve rektal kontrol; her şeye cesaretle karşı koydu." [61] Bisson ile yaptığı seanslar sırasında, bu tür muayene standarttı. Eva'ya daha sonra giymesi için siyah bir mayo verilirdi. Daha sonra, kollarında hiçbir şeyi gizleyememesini sağlamak için elbisenin üzerine bir laboratuvar önlüğü dikilirdi. [62]

Sorbonne'da aramalar bu kadar kapsamlı olmayacaktı. Her seansın başında Eva'nın soyunup siyah bir mayo giymesi ve sadece elleri, boynu ve başının açıkta kalması kararlaştırıldı. Ağzı, burnu ve saçları incelenecekti. Daha sonra ellerinden tutularak seansın yapılacağı odaya götürülecekti. Orada Bisson başparmağını alıp birkaç saniye ona bakarak onu transa sokacaktı. Eva'nın ellerini kontrolörlere verecekti ve onlar da bundan sonra Eva'yı bırakmayacaklardı. Medyum bir perdenin arkasına yerleştirilecekti - fenomenler ışığa

duyarlıydı - ancak elleri ve ayakları her zaman görünür kalacaktı. [63]

Mart ayının sonuna doğru, her şey nihayet hazırdı. 21 Mart'ta saat 16: 00'da Eva, değiştirilmiş laboratuvarda ilk seansı için Sorbonne'a geldi . Toplantılar, Bisson'un isteği üzerine 23 Haziran'a kadar devam etti ve o tarihte sona erdi. Sonunda, katılımcılar on beş seans boyunca pek bir şey olmadığı sonucuna vardılar . Çoğu zaman, medyumun ajitasyonundan ve şiddetli trans halinden başka bir şeye tanık olmamışlardı, bazen ağzının yakınında az miktarda su üretimiyle birlikte, muhtemelen tükürük. Eva, birkaç kez fenomenin gelişini tahmin etmişti ama boşuna.

En muhteşem olay, iki kez gri bir maddenin belirmesiydi. 3 Nisan'da Eva'nın ağzından çıkmıştı, ancak uzun süreli bir gözlem yapılabilmeden önce ortam tarafından hızla yeniden emilmişti. Hızlı bir bakışta, madde yumuşak bir maddeyle çevrili ve mukusla ıslanmış ince bir diske benziyordu. Bisson diskte bir insan yüzünün oluştuğunu görmüşken, Piéron ve Dumas buna benzer hiçbir şey görmemişti. Sonra, 29 Mayıs'ta, bir bekleyişin ardından

Ortam Eva C. biraz çabayla bir ektoplazma üretiyor gibi görünüyor. Bir perdenin arkasında oturuyor ve her iki yanındaki deneyciler tarafından ellerinden ve ayaklarından tutuluyor. Juliette Alexandre-Bisson'dan, *Les phénomènes dits de matérialisation. Étude expérimentale* (Paris: Félix Alcan, 1921), şekil 25.

Bir buçuk saat sonra , Eva hiçbir şey gelmediğini hissederek giyinmek istemişti. Ancak soyunma odasına girdiğinde, fenomenin artık gelmekte olduğunu söylemişti. Laboratuvara geri getirildiğinde, - ağzında küçük ve ince bir madde üretmişti; daha sonra Piéron ve Laugier bunu birkaç milimetre uzunluğunda bir lastik levha olarak

tanımlamışlardı. Madde yine hemen yeniden emilmişti. Psikologlar, eğer ektoplazma varsa, bunun çok küçük olduğu, her zaman Eva'nın ağzında oluştuğu ve gözlemlenmesinin son derece zor olduğu sonucuna vardılar. Uzun süreli kusma çabalarının ardından medyumun ağzından çıkan , hareket kabiliyeti olmayan, hızla yutulan ve yetersiz ışıkta gözlemlenen bir madde elbette yeterli kanıt olarak kabul edilemezdi . Dört psikolog için, gözlemler hakkında basit fizyolojik açıklamalardan daha fazlasını gerektiren hiçbir şey yoktu. [64]

Deneylerin yayımlanan raporu Bisson'u şaşırtmamıştı ama hayal kırıklığıyla okudu. Heuzé ve Sorbonne psikologları seanslar boyunca onun dürüstlüğüne dair yüksek bir görüşe sahip olsalar da, medyumunun yetenekleri konusunda şüphe uyandırmışlardı. Bu kadar az sonuç ışığında, Bisson onların şüpheciliğini kesinlikle anlamıştı ama Sorbonne psikologları tarafından uygulanan kötü niyet ve izleme eksikliğinden dolayı hayal kırıklığına uğradığını ifade etti. Kusma olasılığını elemek için daha fazla teste ihtiyaç vardı. Örneğin , Eva'nın az miktarda bir madde ürettiği iki durumda da , kusmaya zorlanmış olabilirdi. Midesinin içeriğinin incelenmesi, fenomenin bir seanstan önce yutulan bir maddenin geri tükürülmesiyle mi üretildiğini kesin olarak belirleyebilirdi. Ayrıca , maddenin midesinden mi geldiğini yoksa gerçekten maddeleşip maddeleşmediğini belirlemek için her seansın başında ona güçlü bir renklendirici sıvı da verilebilirdi . Eva'nın vücudunda anormal bir şey olmadığından emin olmak için röntgen çekilebilirdi. Eva'nın gönüllü olarak gireceği bu tür önlemler, maddenin tanımlanmasına katkıda bulunmuş olurdu . Bunun yerine, psikologlar zorla kusmayı içeren açıklamalara takılıp kalmışlardı ve fikirlerini değiştirmeye pek niyetli değillerdi. Bisson , seanslar sırasında sonuç alınamamasından dört psikoloğu sorumlu tuttu. Geç gelmişlerdi, sabırsız davranmışlar ve çok fazla gürültü yapmışlardı. Eva sağlıklıydı ve etkileyici ektoplazmalar sağlayabilmeliydi ancak - Bisson'a göre, bu koşullarda hiçbir fenomen üretilemezdi. [65]

Sorbonne seanslarındaki en önemli sorun, ektoplazmik olgunun doğasıydı. Saygın bilim insanları tarafından adil bir araştırma olasılığıyla karşı karşıya kaldığında, Bisson, ektoplazmanın gerçekliğine inanmadığı için değil -kişiliğine dair her açıklama onun

dürüstlüğünü vurgular- ama büyük olasılıkla incelediği olgunun sorunlu doğasını fark ettiği için çekingen davranmıştı. Sorbonne'daki deneyleri hakkında yorum yaparken şunları açıkladı: "İncelediğim olgular 'bilimsel açıklama' denen şeye girmiyor, çünkü isteğe göre yeniden üretilemezler ve yalnızca gözlem alanında kalırlar... geldiklerinde yakalanmaları gerekir." [66] Bunlar gözlemlenmesi kolay olgular değildi ve elde edilmesi de kolay değildi. Bu, zayıf bir teorik çerçeveye sahip , bir seanstaki herhangi bir sonucu açıklayabilen, hala gelişmekte olan bir alandı . Hiçbir şey olmadıysa, bunun nedeni koşullardı . Sahtekarlık bile medyumun her ne pahasına olursa olsun bir fenomen üretme konusundaki güçlü isteğiyle açıklanabilirdi. Bu tür bir tutum Piéron ve meslektaşları için ikna edici değildi, ancak psişik araştırmacılar ve metapsikistler kendi alanlarını bu şekilde inşa etmişlerdi. Bisson, Sorbonne seanslarına katılma konusunda isteksizlik göstermişse, bunun nedeni muhtemelen seçtiği yaklaşımın psikologların yaklaşımıyla uyumlu olmadığını ve Eva ne üretirse üretsin sonunda hayal kırıklığı yaratan bir sonuca yol açacağını fark etmiş olmasıydı.

Bisson, deneylerin raporundan hoşnutsuzluk ifade eden tek ruhsal araştırmacı değildi. O zamanlar IMI'nin müdürü olan Geley, Sor - bonne'un ektoplazmayı itibarsızlaştırmadığını yazdı. Eva'nın yetenekleri zaten çok sayıda gözlemciyi ikna etmişti; ektoplazmaları daha önce görülmüş, fotoğraflanmış, hatta dokunulmuştu. Psikologların önündeki başarısızlığı, laboratuvarın duygusuz atmosferiyle kolayca açıklanabilirdi. [67] Geley için raporun asıl ilgi çekici yanı, Sorbonne profesörlerinin ektoplazmayla ilgili işlemlerinde metapsikistlerin kullandığı gözlem ve kontrol yöntemlerinin aynısını kullanmış olmalarıydı. Kapsamlı bir araştırma yapmada başarısız olsalar da , psikologlar önceki gözlemcilerin araştırma yöntemlerini kabul etmişlerdi ; bu da IMI ve daha geniş metapsişik topluluk tarafından daha önce elde edilen sonuçların geçerliliğini ima ediyordu. [68]

Ancak raporun haberi, Fransız basınında metapsişiklere ve psişik araştırmalara yönelik bir saldırıya yol açtı. Deneyler, küçük gri maddenin Eva'nın istediği zaman yutup kusarak çiğnediği sakız haline geldiği gazetecilik hesaplarında alay konusu oldu. Metapsikistlere

göre gazeteciler, alanlarıyla alay etmek için sunulan her fırsatı değerlendiriyorlardı. [69] IMI, karşılık verme zorunluluğu hissetti ve medyum Jean Guzik ile bir dizi yeni seans düzenledi. Seansların yayınlanan raporu otuz dört gözlemci tarafından imzalandı. Bu, - medyumların nesneleri uzaktan hareket ettirme ve temas olmadan dokunma hissi yaratma yeteneğine olan inançlarını doğruladı. [70] "Rapport des trente-quatre"ın ardından Heuzé, Laugier (Sorbonne deneylerine katılmıştı) ve ünlü fizikçi Paul Lan Gevin'in de aralarında bulunduğu beş bilim insanını Guzik'i kendi gözleriyle gözlemlemeleri için çağırdı. Bu sefer bir şey oldu: nesneler belirgin bir neden olmadan hareket etti ve duyumlar hissedildi, ancak gözlemciler, her zaman medyumun yakınında görülen fenomenlerin, dikkatleri dağılmış veya yorgun olduklarında meydana geldiğini belirttiler. Bundan, medyumun bir şekilde bacaklarından birini komşularının kontrolünden kurtararak farklı fenomenleri üretmeyi başardığı sonucuna vardılar. Yeni seanslar daha sıkı kontrol altında tutulduğunda hiçbir şey olmadı. [71] Meta psişiklerin daha fazla kabul görme fırsatı hızla kayboluyor gibiydi.

Sorbonne deneyleri ve bunların devamı, kurumsal ve marjinal bilim arasındaki ilişkinin karmaşık olduğunu ve her zaman bir tagonistik olmadığını ileri sürmektedir. Piéron, Dumas, Lapicque ve Laugier, Bisson'un istekleri doğrultusunda hareket etmemiş olabilirler, ancak medyumsal fenomenleri dikkate almaya istekliydiler ve Sorbonne seansları yapıldıktan sonra bile açık fikirli olmaya devam ettiler. Piéron, hem Eva'yı hem de Guzik'i daha fazla seans için laboratuvarına davet etti, ancak ikisi de davetini kabul etmedi. Sorbonne laboratuvarında daha fazla seans yapılmasa da, bunun nedeni kurum psikologlarının medyumları kabul etmeyi reddetmesi değildi . Psişik araştırmacılar, bilim insanlarının onayını istiyorlardı. İfade etmedikleri şey, bu kabulün kendi şartlarıyla gelmesine duydukları ihtiyaçtı. Bisson ve diğerleri, psikologların fenomenleri sahiplenmesini istemiyorlardı ; seanslara yaklaşma biçimlerinin ciddiye alınmasını istiyorlardı. Ancak, kendi yöntemleri ve kendi açıklamalarıyla kabul görme isteği, çoğu zaman başkaları tarafından ciddiye alınmalarını engelledi. Sorbonne deneyleri vakası bu gerilimi iyi bir şekilde göstermektedir.

IMI, meta-psikistlere toplumlar ve uluslar arasında etkileşim ve iş birliği yapma olanağı sağlayacak uluslararası bir enstitü olarak kurulmuştu. Hem disipline daha fazla görünürlük ve güvenilirlik kazandırmak hem de bilimsel kabul görme olasılığını artırmak amaçlanmıştı. IMI'nin 1919'da kurulması sırasında, ruhsal araştırma topluluğunda uluslararası etkileşimler ve iş birlikleri zaten vardı. Örneğin, 1905'te Charles Richet, Ruhsal Araştırma Derneği'nin başkanlığını kabul ederek William James'ten sonra bu görevi üstlenen ikinci İngiliz olmayan kişi oldu. [72] 1913'te başkanlık yine bir Fransız'a, Henri Bergson'a teklif edildi. Filozof, ünvanı kabul ederken hem şaşkınlık hem de memnuniyet ifade etti. Kendi itirafına göre, ideal bir aday değildi. Ruhsal olaylara ilgi duyuyor ve inanıyorsa, bunun nedeni onları incelemiş olması değil, varlıklarının felsefi inançlarıyla uyumlu olmasıydı. Bergson, Londra'da yaptığı kabul konuşmasında, ruhsal araştırmanın ruhun hayatta kalması hipotezi için sunduğu olasılıkları vurguladı. Zamanla, bilim insanları bilincin fiziksel organizmayla sınırlı olmadığı fikrine alışacaklardı . Kanıtlar takip edecekti; ruhsal olanı yöneten yeni yasalar keşfedilecekti. Canlı organizmaların duyusal formlarını yöneten görünmez iç kuvvetleri haritalamak için canlısal bir biyoloji ortaya çıkacaktı. [73] Bergson'un başkan olarak seçilmesi, ruhsal araştırma çevrelerinin dışındaki entelektüel saygınlığından açıkça etkilenmiş olsa da , SPR'ye kazandırdığı uluslararası karakter nedeniyle de tercih edilmiş olabilir. 1925'te SPR, başkanlığını üçüncü bir Fransız'a, Camille Flammarion'a verdi. Yine, karar büyük ihtimalle kısmen Flammarion'un uluslararası ününden kaynaklanıyordu. Bu nedenle, 1920'lere gelindiğinde ruhsal araştırmalarda uluslararası ilişkileri teşvik etmek için çabalar sarf edilmişti, ancak inisiyatif çoğunlukla o zamana kadar alana hakim olan İngilizlerden gelmişti.

Kopenhag'da Birinci Uluslararası Psişik Araştırmalar Kongresi düzenlendi. Kongreye Büyük Britanya, Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Belçika, Danimarka, İsveç, Finlandiya, Hollanda, Çekoslovakya, Rusya, Letonya, Peru ve Fransa'dan gelen

araştırmacılar bulgularını sunmak ve paylaşmak üzere geldiler. Fransa'dan Geley ve Sudre, Juliette Bis son, Émile Magnin, G. Mélusson, Gabriel Delanne ve Guy du Bourg de Bozas'ın da katılımıyla IMI'yi temsil ettiler. Geley kongreyi Richet'nin (katılamadı) bir mektubuyla açtı. Ünlü Nobel ödüllü bu mektupta dinleyicileri teoriden çok olgulara, dinden çok bilime odaklanmaya çağırdı. Kongrenin genel sekreteri, Danimarkalı bir iş adamı olan Carl Vett, katılımcıları Kopenhag'a hoş geldiniz diyerek uluslararası girişimde Fransız katılımının önemini vurguladı : "İnsan bilgisine giden yeni yollar açmak her zaman Fransız ulusunun büyük erdemi olmuştur; Görünüşe göre bu alanda da Fransa ön sıralardaki yerini koruyacaktır." [74] Katılımcılar, psikolojinin temel sorunlarından bazılarını aydınlatacak olan ruhsal olgular üzerine bilimsel araştırmaları teşvik etme kararı aldıktan sonra ülkelerine döndüler ve "ruh biliminin amacının, otantik olmayan her şeyi ortadan kaldırmak ve yerleşik olguların bilimsel bilgiye dahil edilmesinin yolunu hazırlamak olması gerektiğini" ilan ettiler . [75]

1921 Kopenhag kongresindeki katılımcılar, iki yıl içinde ikinci bir uluslararası ruhsal araştırma kongresinin yapılması gerektiği konusunda anlaştılar. IMI delegeleri Paris'i önerdiler ancak Varşova seçildi. 29 Ağustos - 5 Eylül 1923 tarihleri arasında İkinci Uluslararası Ruhsal Araştırma Kongresi Polonya'nın başkentinde düzenlendi. Katılımcılar Almanya, Avusturya, Danimarka, İspanya, Amerika Birleşik Devletleri, Büyük Britanya, Hollanda, İzlanda, İtalya, Letonya, Norveç, İsveç , Çekoslovakya, Türkiye, Polonya ve Fransa'dan geldi. IMI bir kez daha Geley ve Sudre'yi gönderdi. Bisson, bir önceki yılın Sorbonne deneylerini tartıştı; ve yine yok olan Richet oybirliğiyle fahri başkan seçildi.

Coşkunun Kopenhag işlemlerini karakterize ettiği yerde, Savaş - kongrenin ihtiyatla ve ruhsal araştırmayı dinden veya doktrinlerden ayırma ihtiyacının daha büyük olmasıyla işaretlendiğini gördü . Kongrenin ilk gününde, etkinliğin bilimsel karakterini vurgulayan bir karar oybirliğiyle kabul edildi:

İkinci Uluslararası Psişik Araştırma Kongresi

— Her gün bütün ülkelerde yaşanan spiritüalizmin ruhsal bilimle karıştırılmasına karşı protestolar;
— İnsanın hayatta kalması hipotezinin, olguların yalnızca olası bir yorumu olduğunu ve gerçek bilgi durumunda hiçbir yorumun - kanıtlanmış sayılamayacağını beyan eder;
— ' tüm ahlaki ve dini doktrinlerin dışında, pozitif ve deneysel karakterini bir kez daha teyit eder .

Ayrıca, Polonya komitesi ruhsal araştırmanın daha açık bir şekilde tanımlanmasını, doğal ve doğaüstü fenomenler arasında bir ayrım yapılmasını ve doğaüstü fenomenlerin medyumsal, metapsişik veya parapsişik olarak ayırt edilmesini ve bu şekilde sınıflandırılmasını istedi. Polonya'dan Pierre Lebiedzinski, Almanya'dan Albert von Schrenck-Notzing ve Fransa'dan René Sudre'den oluşan bir komisyon bu önermeleri ele almak üzere oluşturuldu. Kongrenin son gününde komisyon sonuçlarını sundu. Diğerlerinin yanı sıra şunları ilan etti:

> Kongre, İngiliz SPR tarafından ortaya atılan bu terimin [psişik araştırma] incelediği olgular kümesi için çok geniş olduğunu düşünmektedir; ancak Fransa'da *métapsychiques* ve Almanya'da *parapsychologiques* ve *parapsychophysiques olarak bilinen olgulara uygulandığı sürece bu terimin kullanılmasında bir sakınca görmemektedir*. . . . Daha genel olarak, Kongre'nin tüm ülkeler için geçerli bir terminoloji dayatması zordur ; Kongre, bilim insanlarına, eski terimler zaten yeterliyken gereksiz yere yeni terimler yaratarak araştırmanın zorluklarını artırmamalarını tavsiye edebilir. [77]

Ancak tüm öneriler kabul edilmedi ve psişik araştırmanın sınırlarını belirlemekle ilgilenen katılımcılar ile alanın herkese açık kalması gerektiğini düşünenler arasında gerginlikler ortaya çıkmaya başladı. Örneğin, Kopenhag kongresinin genel sekreteri ve kışkırtıcısı Carl Vett, kongreye herkesin katılabilmesine rağmen, yalnızca ulusal komiteleri tarafından davet edilenlerin makaleleri okuyabilmesi ve tartışabilmesi gerçeğinden yakındı. Vett, bu uygulamanın katılımcı ülkelerin her birinde yapılan psişik araştırmanın temsili olmayan bir

örneğini sağladığını düşünüyordu. [78]

Varşova'da, 1926'da Floransa'da yeni bir kongre planlandı. Ancak, 1927'de Paris'te bir kongre düzenlendi. Önceki iki örnekte olduğu gibi, katılımcıların Paris'teki toplantılara katılabilmeleri için ulusal komiteler veya organizasyon komitesi tarafından davet edilmeleri gerekiyordu. Kongrede okunan bildirilerin ulusal bir komite tarafından önceden onaylanması gerekiyordu. Son olarak, raporlar deneysel araştırmalara atıfta bulunmalı ve " *saf bilimden esinlenmeli" olmalıydı.* [7] Üçüncü Uluslararası Psişik Araştırma Kongresi hazırlıkları hakkındaki raporunda, Osty "bilimsel seçkinlerin " dikkatini çekmenin en iyi yollarından birinin kongreyi tamamen ve koşulsuz olarak bilimsel bir şekilde yürütmek olduğunu güçlü bir şekilde vurguladı. [80]

Disiplinleri içinde spiritizmin ısrarcı varlığından giderek daha fazla tatminsizleşen IMI üyeleri için, bilimsel bir kongre ancak katılımcıların en katı şekilde seçilmesi halinde mümkün olabilirdi. Kongreye katılanlar “sadece kanıtlanabilir olanı sunmaya ve kabul etmeye ve fenomenlerin açıklamasına yalnızca deneyle ulaşmaya alışkın bilim insanları” olmalıydı. [81] Paris kongresinde, IMI’nin merkezileştirme eğilimleri her zamankinden daha belirgin hale geldi. Osty, metapsişikler için uluslararası bir sözlüğün geliştirilmesi için çabalıyordu: “Aynı şeyleri belirtmek için kullanılan kelime çeşitliliğinin, belirli kelimeler için çok sayıda yorumun, alındıkları sıradan dilde başka bir anlama sahip olan terimlerden kaynaklanan karışıklığın sonunu işaret eden bir sözlüğe ihtiyacımız var.” 82 IMI, [kendi] topraklarında , organizasyonu altında daha fazla uyum için çabaladı. 1927'ye gelindiğinde, IMI'nin metapsişik veya uluslararası psişik araştırma alanına merkezi bir güç sağlama misyonunda başarılı olmadığı artık aşikardı. 1927 kongresinde, gerginlikler ve hayal kırıklıkları açıkça artıyordu. [83]

Kopenhag'daki 1921 kongresi, ruhsal araştırmacılar ve metapsikistlerin bu kadar büyük sayılarda bir araya geldiği ilk fırsattı. O zamanlar, Danimarka komitesi gelecekteki uluslararası kongreleri hazırlamak için Kopenhag'da kalıcı bir örgüt kurulmasını önermişti. IMI'nin resmi temsilcileri olarak gönderilen Geley ve Sudre, her ikisi de ruhsal araştırmacıların uluslararası topluluğunun Paris'te zaten -

böyle bir örgüte, IMI'ye sahip olduğunu iddia ederek bu projeye karşı çıktılar. Kongre katılımcılarından çabalarını iki uluslararası örgüte bölmemelerini istediler. Ancak sonunda, kongrenin her katılımcı ülkeden bir temsilciye, üç üyeden oluşan bir ulusal komite oluşturma görevini vermesine karar verildi. Bu komite, gelecekteki kongrelerle ilgili tüm istek ve önerileri Danimarka komitesine iletecek ve tüm komiteler arasında bağlantı görevi görecekti. [84] IMI üyeleri bu sorumluluğun kendilerine verilmesi gerektiğini düşünüyorlardı. Sonuçta bu, kendilerine atadıkları roldü.

1921 ve 1927 yılları arasında Santoliquido ve birkaç kişi daha yeni bir strateji üzerinde çalıştı. Paris kongresinde Santoliquido iki talepte bulundu: birincisi, bir sonraki kongrenin Atina'da yapılması kararının bir süreliğine ertelenmesi ve ikincisi, Richet, Lodge ve Driesch ile birlikte yeni Comité supérieur des Congrès'e dahil edilmesi . Her iki önerisi de izleyiciler arasında oybirliğiyle destek görmeyince, Santoliquido taleplerini geri çekti. Osty'nin bu komitede neden yer almak istediğini sorması üzerine, "Bu... kendime koyduğum hedefler açısından benim için yararlı olurdu; somut hale geldiklerinde bunları size bildireceğim." diye cevap verdi. [85] Osty, birkaç ay sonra Santoliquido'nun kendisine şunları açıkladığını hatırladı:

> Kongreye yaptığım taleplerin anlamını şimdi anlayacaksınız. Katılımcıların beni yeterince tanıdıklarını ve taleplerimin önemsiz, kişisel sebeplerden kaynaklanmadığını bilmelerini umuyordum. Ancak bir başka hayal kırıklığı çok da fark yaratmayacak. Moda toplumunun merkezi olan Cenevre'de, metapsişik araştırmacıların hiçbir bilim insanının suçlayacak bir şey bulamayacağı ciddi bir atmosferde konferanslar ve kongreler için bir araya gelebilecekleri bir Uluslararası Kalıcı Toplantı Merkezi hazırladım. Daha iyi organize edilmiş bilimsel kongrelerde olduğu gibi orada da olaylar olacak. [86]

Santoliquido, Osty'den bu projeye katılmasını istedi. [87] Nisan 1928'de Osty, Driesch'e Cenevre'de kalıcı bir kongre merkezi kurma planı hakkında şunları yazdı: "Ekte, şu anda hızla uygulamaya konulmaya hazır bir projenin sunumunu gönderiyorum. Göreceğiniz

gibi, kongrelerimizin hazırlık ve uygulamasında gerçek anlamda bilimsel toplantılar haline gelmesi için son gerekli eylemi gerçekleştirmekten ibarettir." [88] Bu girişim, Vett'in uluslararası kongreleri organize etme biçimlerine karşı alınmış bir önlemdi ve katılımı mümkün olduğunca açık bırakıyordu: "Böyle bir görüş, bizi gözlemleyen ve ekstra-bilimsel unsurların kirliliğine maruz kalmadan yöntemli ve keskin görüşlü insanlar olduğumuzu gösterdiğimizde hemen yanımıza yanaşacak olan bilim dünyasının görüşü değildir." [89] Osty, Cenevre'de kalıcı bir Kongre Merkezi'nin metapsişik topluluğun bilimsel dünyayla hızlı bir etkileşime girmesini sağlayacağını savundu. [90]

Bu noktada, yalnızca Richet, Santoliquido, Osty ve Cenevre'deki birkaç profesör projeden haberdardı. Osty, aynı gün Richet'ye yazdığı bir mektupta, bu yeni örgütü desteklemesinin nedenlerini şöyle açıkladı: "Olası bir girişimde bulunmaya muktedir tek kişi, Carl Vett, büyüleyici ve çok hoş bir adam, mağaza müdürlerinin ve teozofistlerin dostu ve metapsişiklerin kabul görmüş bilime geçmesi gerekliliğiyle hiçbir şekilde aşina olmayan bir kişidir." [91] Osty için, her geçen uluslararası kongreyle birlikte, metapsişiklerin kabul görmüş bir bilim haline gelmesi için farklı bir şekilde sunulması gerektiği daha da netleşmişti :

> Metapsi şıklıklarına aktif ilgi duyan tüm bilimsel kişiliklerin amacı, bu bilim dalını mümkün olan en kısa sürede evrensel olarak kabul görmüş ve öğretilen bilime dahil etmektir. Bunun için, ardışık kongrelerimiz büyük fayda sağlayabilir.
>
> Ancak açıktır ki -ve son kongrenin hazırlıkları ve konuları bunu bana açıkça gösterdi- [92]. Kongremizin kararlarının hazırlanması, yürütülmesi ve uygulanmasında yetenekli, tam zamanlı bir yönetimin eksik olduğu açıktır.
> kongreler. [92]

1928 baharının sonlarına doğru proje daha somut bir hal alıyordu. Merkezin ilk toplantısı 13 Haziran'da Cenevre'de gerçekleşti. Geçici komite , tanınmış ruhsal araştırmacılar Driesch, Lodge, Richet, Osty ve Santoliquido'nun yanı sıra İtalyan Kızıl Haçı'nın başkanı Giovanni Ciraolo ve Cenevre'den birkaç bilim insanı, örneğin Institut de psychologie et de psycho thérapie direktörü Charles Baudouin;

psikolog Édouard Claparède (kuzeni Théodore Flournoy ile birlikte *Archives de psychologie* dergisinin ortak editörü); ilerici eğitim hareketinin ve Uluslararası Yeni Eğitim Birliği'nin kurucusu eğitimci Adolphe Ferrière; ve antropolog Eugene Pittard'dan oluşan yaklaşık bir düzine üyeden oluşuyordu. [93] Merkezin kurulmasıyla ilgili sorunlar ve karışıklıklar hızla ortaya çıktı. Temmuz ayının başlarında Driesch, Osty'ye yeni merkezin amacı hakkındaki birçok kişinin endişelerini yazdı. Driesch, Schrenck-Notzing, Vett ve birkaç İngiliz psişik araştırmacısından Cenevre projesine katılımını kınayan mektuplar almıştı . Driesch, merkeze katılmayı kabul etmeden önce durumun kendisine açıklanmadığını hissediyordu. Aslında, Cenevre merkezinin mevcut uluslararası kongreler dizisine hiçbir bağlılığı olmayan bağımsız bir vakıf olarak yaratıldığını anlamaya başlıyordu; bu gerçeği , Avrupa metapsişiklerinde rekabet eden bir kurum yarattığı ve bir bölünmeye yol açtığı için kınadı . [94]

Oniki gün sonra Osty gayet net bir şekilde şu cevabı verdi:

> Herkesin gelip her şeyi söyleyebildiği, bilimsel yönlendirme eksikliğinin kaçınılmaz sıradanlığa mahkûm ettiği, rekabet, bölünme veya diğer mitler bahanesiyle kongrelerle sürekli olarak mücadele etmeye mahkûm olamayız. Metapsişiklerin sonunda bilim dünyasına bir bilim olarak görünmesini istiyorsak, titiz bir bilimsel çalışma olan bir şey yaratma cesaretine sahip olalım.
>
> Cenevre yaratımının, yalnızca gerçek yetkinlikleri çekmede çok ciddi bir örgüt olma hırsı vardır . Var olanı kopyalamaz. Mevcut kongrelerin ortadan kaldırılmasını hiçbir şekilde istemez.

Kişisel olarak, Cenevre'de ruhsal araştırmalar konferansları ve kongreleri merkezi kurulacağını öğrenmeden önce, Paris kongresinden sonra [Carl] Vett'e kongre üyeliğinden istifa ettiğimi bildirmiştim; çünkü bu örgütün inanılmaz derecede kusurlu olduğunu anlayabilmiştim; bu örgüt, sonunda metapsişiklerin itibarına yararlı olmaktan çok zarar veren, farklı bir toplantıdan ibaretti.

> Cenevre'de kalıcı bir merkez kurma projesinin farkına vardığımda , hemen işbirliği yapmayı kabul ettim, bunun içinde sonunda buna uygun bir ortamda ciddi bir çalışma yapma olanağı

olacağını umuyordum. Ve ancak bunun çok ciddi ve uygulanabilir bir şey olduğundan emin olduktan sonra, ilk organizasyon komitesinde yer almanız için size yazdım. [95]

Aynı gün Schrenck-Notzing'e yazdığı bir mektupta Osty, meslektaşının tepkisine şaşırdığını gösterdi: "Gerçek metapsişik araştırmacılar için toplantıların varlığına olan ilgiyi anlamamanız mümkün değil , bu bilime bağlı kalan ve onu tehlikeye atan tüm *amatörlüğü kesin bir şekilde dışlayan toplantılar."* [96] Schrenck-Notzing, merkeze, uluslararası kongrelerin bir uzantısı ve ulusal komitelerin üyelerini de kapsayacak şekilde anlaşılması halinde hiçbir itirazı olmayacağını hemen söyledi : "Mektubunuzda, Cenevre'de yeniden bir araya gelmesi gereken gerçek metapsişik araştırmacılardan bahsediyorsunuz; ancak bana şu ana kadar alıntıladığınız isimler, Fransız araştırmacılar hariç , alanımızda tamamen bilinmiyor." [97] İki gün sonra Schrenck-Notzing, Cenevre merkezine yönelik eleştirisini sürdürdü ve katılımcılarını uluslararası metapsişik topluluğa Fransız hegemonyasını dayatmaya çalışmakla suçladı: "Bütün bunlar, metapsişiklerin frankofon uluslara uluslararası yönelimini sağlamak için sadece bir yardım eli gibi görünüyor. Gerçekten bizi bu tercihin gerçek kişisel nedenlerini ayırt edemeyecek kadar kör mü sanıyorsunuz?" [98] Osty, Lodge ve Richet'den her ikisinin de 23 Temmuz tarihli ve her birinin böyle bir tartışma ve entrika ile çevrili bir girişimde yer almayı reddettiğini duyuran mektuplar aldı. Richet ayrıca René Sudre ve onun planlarıyla asla aynı tarafta olamayacağını ekledi . [99]

Revue métapsychique'te yapılmıştı Ekim 1930'da Cenevre'de uluslararası bir kongre düzenleneceğini ; ne yazık ki Atina kongresi bundan hemen önce yapılacaktı. Schrenck-Notzing, Cenevre merkezini diktatörlük ve sabotajla suçlayan bir mektup yazdı. [100] Schrenck-Notzing'in Paris kongresinin resmi katılımın en zayıf olduğu kongre olduğu iddiasına yanıt olarak Osty, IGP üyelerinin siyasi nedenlerle katılmayı reddettiğini ileri sürdü. Kongreye davet edilen Courtier, kendisinin ve IGP üyelerinin Almanlarla temas kurmak istemedikleri için uluslararası bir ruhsal araştırma kongresine

katılmak istemediklerini söyledi. Akademiklere gelince , bunların yokluğu büyük ölçüde kongrenin üniversite tatilinde yapılmış olmasıyla açıklanabilirdi, Osty için şanslı bir tesadüf: "Şahsen, bundan çok memnun oldum, çünkü metapsişiklere yönelik akademik zevk, kongredeki bazı katılımcıların söylediği saçmalıklarla kesinlikle artmazdı." [101] Osty ve Schrecnk-Notzing arasında, metapsişikleri uygulamanın doğru yolundan çok daha fazlası söz konusuydu. Schrenck-Notzing'in ilişkilendirildiği ektoplazma araştırması Osty için bir utanç kaynağıydı . İkincisi, Richet'ye bile şöyle yazmıştı: "Schrenck'in tek olası nedeni, Marthe Béraud'nun [Eva C.] fotoğraflarda yakalanan sahtekarlıklarının gerçek maddeleşmeler [olarak] kabul edilmesi arzusuna direnmemdir. Geçmişte yanlış olan şeyleri pratik olarak doğru kabul etmemi sağlamak için *nazik olmayan yollara başvurdu."* [102]

Cenevre merkezinin amacı, toplumu bölmekten kaçınmak için Atina kongresinin iptal edilmesi olasılığı gündeme geldiğinde daha da belirginleşti. Osty için, ulusal ruhsal araştırma komitelerine karşı hiçbir yükümlülük olamazdı. Cenevre kongresine katılım yalnızca kişisel davetlere dayalı olacaktı: "Size hatırlatıyorum, Cenevre Merkezi Komitesi bireysel toplantılarında tam özgürlüğü korumak istiyor. . . . Yani Ulusal Komiteleri tanımayı reddediyor." [103] Cenevre'deki bir kongre asla Atina'daki bir kongrenin yerini almak veya onu tamamlamak için tasarlanmamıştı. Diğer örgütlerden bağımsız olarak işlev görecekti. [104] Cenevre'deki kongre Ekim 1930'da yapılacaktı. Ancak o yılın Haziran ayında Mart 1931'e geri çekildi. Kasım 1930'da, Santoliquido'nun ölmekte olduğunu yeni öğrenen Osty, Cenevre kongresinin geleceğini sorgulamaya başladı. [105] 18 Aralık 1930'da, kongreyi düzenleme olasılığı hakkında birkaç mektup alışverişinden sonra Osty, Cenevre'den İsviçre merkezine karşı duyulan ilgisizliği ve Santoliquido tarafından başlatılan projeyi terk etme kararını bildiren bir mektup aldı. [106]

Atina kongresine gelince, Driesch'in fahri başkanlığında planlandığı gibi 1930'da yapıldı. Hiçbir Fransız veya İtalyan temsilci katılmadı. IMI üyeleri orada olmadığında, SPR temsilcileri - konferansın bildirilerini İngilizce yayınlamayı (o zamana kadar tüm

bildiriler Fransızca yayınlanmıştı) ve 1932'de Londra'da bir kongre düzenlemeyi teklif ettiler. Ruhun hayatta kalmasıyla ilgili İngiliz endişeleri Atina kongresine hakimdi ve Fransızlar bunu onaylamazdı. Toplantıyı açarken Vett de şunları söyledi: "Spiritizmden şüphelenilmeden, sanırım neredeyse hepimiz ruhsal araştırmalar yoluyla ölümden sonra ruhun hayatta kaldığına ikna olduk." [107] IMI temsilcileri olmadan, ton kesinlikle değişmişti. Kongrede, Cenevre'de kalıcı bir merkez kurulması haberi açıkça endişe vericiydi. İsviçre merkeziyle olası bir işbirliği düşünüldükten sonra , katılmak isteyen herkese açık olan başka bir kalıcı uluslararası örgütün çekirdeğinin Londra'da kurulmasına karar verildi. IMI'nin egemenlik umutları neredeyse suya düşmüş gibi görünüyordu.

Sonuç olarak, Cenevre'de herhangi bir zararlı etkiden uzak kalıcı bir metapsişik merkez fikri, kendini tanımlama sürecinde olan bir bilim adamı için belki de imkansız bir hayaldi. Schrenck-Notzing'in Osty'ye yazdığı gibi:

> Mektuplarınızın açıklamalarında, parapsikolojinin henüz hiçbir şekilde gerçek bir bilim olmadığı, sadece olmaya çalıştığı gerçeğini dikkate almıyorsunuz. Etnoloji ve antropoloji kongrelerinde olduğu gibi, dünyevi (amatör) unsuru tamamen dışlayamayız. Medyumlar, tanıklar ve okült fenomenlerin gözlemcileri durumunda, hala akademik unvanları olmayan bireylerin işbirliğine ve tanıklığına indirgenmiş durumdayız. Enstitünüz de bu ilkeyi izlemiştir. [108]

Belki de böyle bir merkezi örgütlemek için çok erkendi. Her halükarda, Cenevre'de kalıcı bir merkez yaratma girişiminin başarısız olması, IMI'nin metapsişiklere uluslararası düzeyde hükmetme hırsının sonunu işaret etti.

J

1927 Uluslararası Psişik Araştırma Kongresi'ne hazırlanırken, Osty kendisine ilerlemenin neden bu kadar yavaş geldiğini sormuştu. [109] Elli yıl içinde, metapsişik akımlar (ve ondan önceki psişik araştırmalar) diğer bilimlerle karşılaştırıldığında çok az şey başarmıştı. Aslında, bilim dünyasında hala büyük ölçüde kabul

görmemişti. Bunu inceleyenler için, inşa halindeki bir disiplin, olası bir gelecek olmaya devam etmişti. Psikoloji , fizyoloji ve fizik bilimleriyle işbirliğine yatkın olmasına rağmen, metapsişik fenomenlere yaklaşımında izole kalmıştı. 1927'de, Osty gibi IMI üyeleri, alanlarını bilimsel külliyata dahil etmede çok az ilerleme kaydedilmesi karşısında cesaretlerini kaybetmekten kendilerini alamadılar. Tüm bu yıllardan sonra, metapsişik akımın hala spiritizm ve okültizmle ilişkilendirilerek sakatlanmış olmasından, hala alay konusu olmasından rahatsızdılar. Sonuçta, son derece karmaşık ve önemli bir bilim yaratıyorlardı; bu da meslektaşlarının saygısını ve değerlendirmesini hak eden bir görevdi.

IMI'nin ortaya çıkışını ve mirasını basit terimlerle nitelendirmek zordur. Bilimsel olmak için bilimi taklit etme çabasıydı, ancak sürekli olarak marjinal bir statüyü yüceltiyordu. Metapsikistler, metapsişik fenomenlerin bilimler tarafından kabul edilmesi için çalıştıkları kadar, kendi açıklamalarının fenomenler hakkında kesin açıklama olması için çabaladıkları kadar, aynı zamanda bir kahramanlık duygusunun, kayıp bir dava için asil bir fedakarlığın tadını çıkarıyorlardı. Açıklama üzerindeki kontrollerini kaybetmek istemiyorlardı, ancak isyancı ve kurban olarak statülerini de kaybetmek istemiyorlardı. Paradoksal olarak, metapsişikleri "resmi bilim" olarak etiketledikleri şeye dahil etmeye çalışırken aynı zamanda ondan farklılıklarını iddia etmeye devam ederek, nihayetinde kendi marjinalleşmelerine ve nihai çöküşlerine katkıda bulunuyorlardı.

Çözüm

1930'lar Institut métapsychique international'ın üzerinde kara bulutların dolaşmasıyla başladı. Rocco Santoliquido ve Jean Meyer'in ölümüyle enstitü en dinamik ve değerli liderlerinden ikisini kaybetti. O zamana kadar Gabriel Delanne, Camille Flammarion, Gustave Geley ve Fransa'da psişik araştırma ve metapsişiklerin ilk savunucularının çoğu gitmişti. Geriye kalan birkaç kişi on yıl içinde ölecekti: Charles Richet 1935'te ve Eugène Osty 1938'de. IMI, Sorbonne seanslarının hayal kırıklığı yaratan sonuçlarından veya Cenevre'de kalıcı bir merkez kuramamasından asla kurtulamadı. Sonuç olarak, enstitü üyeleri uluslararası bir metapsişik örgütü kurma ve fenomenlerin ana akım bilim topluluğu tarafından kabul edilmesinde öncü bir rol oynama hayallerinden vazgeçtiler. 1930'lar ayrıca IMI için finansal istikrarın sonunu gördü. Enstitüde 1920'ler boyunca sergilenen güven ve teminat kaybolmuştu. Daha geniş bir perspektiften bakıldığında, bu aynı zamanda Fransa'da psişik ve diğer doğaüstü fenomenlerin bilimsel ilgiye değer olarak tanımlanması yönündeki son girişimdi .

Doğaüstü olaylara olan ilgi hiçbir şekilde azalmamıştı. Ruh çağırma seansları, medyumlar ve falcılar popüler kültürde bir yer işgal etmeye devam etti, ancak önceki onyıllara damgasını vuran yüce bilimsel alt tonlar hızla kayboluyordu . 1920'lerde Paris'i ziyaret eden Macar

gazeteci Cornelius Tabori, gizli ve açıklanamayan olaylara olan ilginin günlük hayata nüfuz ettiği bir şehri tasvir etti. "Gizli karmaşa" ile dolu sokaklardan, basılı el falı sunan slot makinelerinden, "mucize doktorları, vizyonerler, falcılar, el falcıları, rüyaların radyo-mekanik yorumcuları, frenologlar, hipnozcular, durugörücüler, telepatlar, su arayanlar, aşırı duyarlılar, psikolojik eğitmenler, zihin okuyucular, manyetik-elektrik ruh arayıcıları, eğitimli astrologlar, grafologlar ve sihirbazlardan" oluşan bir kalabalığın, hizmetlerini müşterinin evinin mahremiyetinde veya kırsalda yaşayanlar için posta yoluyla teklif ettiğinden bahsetti. [1]

, Kardec'in seanslarının veya IMI'nin laboratuvarı ve ölçüm aletlerinin ciddiyetinden uzaktı . IMI'nin duvarlarının dışında, metapsikistler kendilerini örgütlemeye başlarken bile doğaüstü tezahürlerin dünyası gelişiyordu. 1930'larda ve 1940'larda, eğilim daha belirgin hale gelmişti. Spiritistler ve okültistler var olmaktan vazgeçmediler, ancak içe döndüler ve artık seanslar ve kendi çevrelerinin dışındaki diğer fenomenler hakkındaki yorumlarını teşvik etmediler. Bugün, Paris'te seanslar düzenlenmeye devam ediyor ve spiritizm hala uygulanıyor. Père-Lachaise mezarlığındaki Allan Kardec'in mezarı sık sık ziyaret ediliyor ve orada her zaman çiçeklerle dolu vazolar bulunabilir. Psişik araştırmacılar ve metapsikistlere gelince, onlar çalışmalarını bırakmadılar. IMI (bugün hala varlığını sürdürüyor) 1982'ye kadar *Revue métapsychique'i yayınlamaya devam etti.* [2] 1938'e kadar Eugène Osty'nin yönetimi altında artan mali zorluklarla ilk faaliyetlerini sürdürdü . 1940'lar enstitüye yeni bir meraklı nesli getirdi. Fransa'da metapsik şıklarının yeniden canlanmasına işaret etti, ancak bu canlanmaya bilimsel sahneden daha büyük bir geri çekilme eşlik etti. Metapsikistler, üniversitelerin ve akademilerin akademik dünyasını, katılığı ve alışılmadık yaklaşımları ve teorileri dikkate almayı reddetmesi nedeniyle daha eleştirel hale geldiler . Artık eğilim daha mistik bir metapsişikliğe ve Doğu'nun gizemlerine olan ilginin artmasına doğruydu. *Revue métapsychique'in yanı sıra,* bu dönemde Fransa'da açıklanamayanlara adanmış diğer dergiler ortaya çıktı. [3] Ancak tüm bunlara rağmen IMI

zorluklarla da karşılaştı ve 1955 yılında mali sıkıntılar nedeniyle faaliyetlerini azaltıp Paris'te daha mütevazı bir yere taşınmak zorunda kaldı .

1930'larda Fransa uluslararası psişik araştırmalarda çok az rol oynadı. *Metapsychique terimi,* Ülke dışında hiç popülerlik kazanmamış olan parapsikoloji, artık unutulmuş gibi görünüyordu. 1955'te Hollanda'da ilk uluslararası parapsikoloji kongresi düzenlendi. Bu, araştırma konusunun yeniden tanımlanmasının başlangıcını işaret etti. Ektoplazma ve ruhun varlığını kanıtlama çabası gitmişti. Parapsikologlar, geçmişin hem daha spiritüel hem de gösterişli iddialarından uzaklaştılar. Onlara göre, fenomenler ruhun değil zihnin ürünleriydi ve araştırma yöntemleri deneysel psikolojinin yöntemleri olacaktı . Batı Avrupa ve Kuzey Amerika'da parapsikoloji üniversitelerin kapısında bir çatlak buldu. 1930'larda Kuzey Carolina'daki Duke Üniversitesi'nde, Joseph Banks Rhine'ın da aralarında bulunduğu bir grup araştırmacı, bilinen duyuların menzilinin dışında alındığına inanılan algılar olan duyular dışı algıyı (ESP) inceledi . Rhine, deneysel bir ortamda ve istatistiksel analiz kullanarak, gönüllü öğrencileri kart ve zar kullanarak test etti . - Makaleleri ve kitapları aracılığıyla parapsikolojiyi duyurmak için çok şey yaptı ve 1960'larda emekli olana kadar Duke'taki çalışmalarını sürdürdü. O zamana kadar çok şey değişmişti. 1969'da, başlangıçta Rhine tarafından önerilen ve 1950'lerde kurulan Parapsikoloji Derneği, Amerikan Bilim İlerlemesi Derneği'nin bir parçası oldu ve bu da akademik ortamlarda konuyu ele alma konusunda daha fazla istekliliğe yol açtı. 1979'da Princeton Üniversitesi'nde Princeton Mühendislik Anomalileri Araştırma Laboratuvarı başlatıldı . Edinburgh Üniversitesi'nde, Koestler Parapsikoloji Birimi 1985'te kuruldu. Bugün, ESP ve benzeri fenomenlerin incelendiği, IMI de dahil olmak üzere, dünyanın dört bir yanında hala özel olarak finanse edilen bir dizi laboratuvar bulunmaktadır ve IMI, onlarca yıllık gerilemeden sonra parapsikolojide uzmanlaşmış deneysel bir psikoloğun yönetimi altında yeniden canlanma yaşamaktadır. Bilimin marjlarında kalsa da, parapsikoloji yine de hem psişik araştırmaların

hem de metapsişiklerin başaramadığı şekillerde başarılı olmuştur. [5]

J

Doğaüstü olayları araştırmak basit ve doğrudan bir iş değildir. Gözlemlenmesi zor ve zor olan fenomenleri içerir ve araştırmacıları algılanan eksantrik ilgi alanları nedeniyle başkaları tarafından alay konusu olma tehlikesine sokar. 1954'te, IMI'nin ilk üyelerini içeren olası bir skandal bu tür zorlukları gösterdi. İlk olarak Britanya'daki Psişik Araştırmalar Derneği tarafından yayınlanan bir makalede, metapsikist Rudolf Lambert, IMI'nin ilk üyelerinin birçoğu tarafından yıllar önce örtbas edilen bir sahtekarlığı keşfetmesine yol açan bir karşılaşmanın ayrıntılarını açıkladı. 1927'de, Paris kongresinin ardından, Fransız komitesinin, Eva C.'nin bazı cisimleşmelerine hileli katılımını ima eden Geley'den eski bir notun keşfi nedeniyle Juliette Bisson'u toplantılarından hariç tuttuğunu öğrendi. [6] İddia hakkında Osty'yle (o zamanki enstitü müdürü) yüzleşen Lambert, tüm meseleyi öğrendi. Şunları açıkladı:

> Enstitü'de Osty'yi gördüğümde bana Geley'in dosyalarındaki birçok stereoskopik resim gösterdi . Çeşitli maddeleşmelerin Eva'nın saçına yapay olarak tutturulmuş olduğu açıkça ayırt edilebiliyordu, bazı kısımlarda saçın kendisi tarafından, ki bu saç bazen maddeleşmenin saçını temsil ediyor olmalıydı, bazı kısımlarda tellerle (tekstil veya metal) tutturulmuşlardı, ki Eva'nın taraftarları şüphesiz bunların da maddeleştiğini iddia ederlerdi Osty ayrıca bana
> bu keşfi yayınlayın. Ancak, Richet ve Schrenck Notzing buna şiddetle karşı çıktıkları ve Institut *métapsychique'i finanse eden militan spiritist M. Jean Meyer* de skandalın gizli tutulmasını talep ettiği için, Osty keşfini kamuoyuna açıklama fikrinden vazgeçmek zorunda kaldı. Ancak belli bir baskı uyguladıktan sonra, Eva'nın tedarikçisi Bayan
> Kongre Fransız Komitesi'nden Bisson. [7]

Lambert, Geley ve tabii ki Juliette Bisson'un çalışmalarını şüpheli bir ışık altında bıraktığını iddia ettiği sırrını açıklamak için yirmi yıldan fazla beklemişti. Eva Carrière, üzerinde hiçbir eser bulunamadan birçok kez arandığı için, kanıtlar Bisson'un hileli suç ortaklığına işaret ediyor gibi görünüyordu. [8]

1955'te Lambert'in itiraflarından parçalar *Revue métapsy - chique'de yayımlandı, ardından o zamanlar IMI başkanı olan René Warcollier tarafından yazılan Bisson'un dürüstlüğünün savunulması geldi. Warcollier, Les phénomènes de matérialisation* adlı kitabında Bisson'un kendi şüphelerini ve Eva'nın üretimlerinin nadir olduğunu vurguladı. Warcollier, Bisson'un aslında medyumların suç ortağı olsaydı, iki kadının daha başarılı seanslar üretmesinin kolay olacağını savundu. [9] Bu kısa cevap dışında, Lambert'in ifşaları Fransa'da 1968'e kadar sağır kulaklara çarptı, ta ki Bisson'un yaşlılığında arkadaşı olan René Pérot anılarını Revue métapsychique'de yayımlayana kadar . Bisson, Lambert'in suçlamaları kamuoyuna açıklanmadan çok önce metapsişik dünyayı terk etmişti. Pérot, eserinin anlaşılmamasına boyun eğdiğini iddia ederek bölümü büyük ölçüde görmezden geldiğini yazdı. 1956'daki ölümüne kadar, tanık olduğu fenomenlerin gerçekliğine ikna olmuştu ve eski dostunun ölümünden on yıldan fazla bir süre sonra bile, Pérot hala onun onurunu ve dürüstlüğünü savunma ihtiyacı hissediyordu. [10]

Bu bölüm, böylesine tuhaf olayları gözlemlerken tarafsız kalmanın, dürüst bir araştırmacı için bile, ne kadar zor olduğunu gösteriyor. Seanslarda dolandırıcılık yapıldığı ve bunun sıklıkla gerçekleştiği inkar edilemez. Eusapia ve Eva'ya karşı kanıtlar ikna edicidir, ancak Bisson, Geley, Richet ve diğerlerinin iyi niyetine karşı bir dava açmak daha zordur. Kör bir coşku ve saflıkla, inatçılık ve titizlikten yoksun olmakla suçlanabilirler, ancak bunları samimiyetsiz ve aldatıcı olarak görmek zordur. Görevleri tarafından yönlendirildiklerini ve olayların gerçekliğine ikna olduklarını hissederek, bazen görmek istediklerini görmüş olabilirler mi? [11] Medyumların gerçekliğini kanıtlama konusundaki heveslerinde, kendilerinin bir performansta şüphesiz aktörler haline gelmeleri mümkün müdür? Psişik araştırmacılar,

olgulara olan güvenlerini kısmen, medyumların ürettiği muhteşem tezahürlerle karşı karşıya kalındığında tarafsız kalmanın zor olmasına rağmen, seanslar başlamadan önce dolandırıcılığı kontrol etmenin mümkün olduğu inancına dayandırdılar. Yazılarında, Eusapia ve Eva gibi kapsamlı bir şekilde aranmayı, gözlemlenmeyi ve kontrol edilmeyi kabul eden medyumların iyi niyetine her zaman büyük bir itibar gösterdiler. Ancak, böyle bir arama ve soruşturmanın, özellikle olgulara çıkarı olan Bisson, Geley ve Richet gibi araştırmacılar için medyumların da avantajına olduğu iddia edilebilir. Başarılı olursa, saygın araştırmacılarla yapılacak bir iş birliği, bir medyumun daha geniş kitlesinin gözündeki güvenilirliğini, ödeme yaparak veya yapmayarak artırabilir.

Olayların muhteşem doğasının ötesinde, her zaman başka zorluklar da mevcuttu. Doğaüstünün öngörülemez ve kaprisli doğası, bilimsel deneylerin daha tipik yerlerinde nadiren araştırılabileceği veya kolayca kopyalanabileceği anlamına geliyordu. Bazen tezahürlere daha geleneksel ortamlarda yaklaşmaya çalışan psişik araştırmacılar ve metapsikistler için bile, olayların dayattığı sınırlamalar muazzamdı. Sudre için, metapsişikleri laboratuvarın sert ortamında olayları yeniden üretmeye çalışarak meşrulaştırma çabası anlamsızdı. Sonunda, seanslar seanslardı ve her zaman seans olarak kalacaklardı:

> Araştırmanın mistik veya sosyetik karakterinden kurtulmak için çok takdire şayan bir istekle, fizik veya fizyoloji laboratuvarlarını kopyaladık, zemini ve duvarları tamamen fayans kaplı, içine tuhaf şekillerde demir veya bakır aletler, fotoğraf odaları, elektrikli cihazlar vb. tıkıştırdığımız büyük, çıplak bir oda tasarladık. Denek böyle bir yere girdiğinde, bir cerrahi kliniğe veya işkence odasına girmiş gibi bir izlenim edinir ve bu onu sterilize etmek için yeterlidir. [12]

Alanındaki çoğu insan gibi Sudre de başarılı bir seansın elverişli bir atmosfer gerektirdiğine inanıyordu: "Bir çalışma odası, zevkle döşenmiş ve içinde yaşanılan bir oda, genellikle en iyi metapsişik laboratuvardır." [13] Seanslar , test tüplerinde ve beherlerde, kasvetli

laboratuvarlarda, hastane odalarında veya bilimsel araştırmanın normal ortamlarından herhangi birinde istenildiği gibi yeniden üretilemezdi. Sudre bu satırları 1926'da yazdığında, bu tartışılmaz gerçek, onlarca yıldır bu ve diğer olağanüstü fenomenleri incelemeye yönelik her girişimin önündeki temel bir sorundu. Ana akım bilim, içsel bir işbölümü geliştirdikçe ve iç alt disiplinlerinin yöntemleri ve yaklaşımları giderek daha fazla kabul gördükçe, bildirilen fenomen grupları geride bırakılmıştı. Doğası gereği, doğaüstü olayların araştırılması kısıtlayıcı ve sinir bozucu olabilirdi. Fenomenler güvenilmezdi ve üretilmesi veya yeniden üretilmesi asla kolay değildi; geçiciydiler ve erkeklerin ve laboratuvarın dünyasından ziyade özel alana, kadınların dünyasına ve evin sakinliğine ve rahatlığına ait olma olasılıkları daha yüksekti. Bazıları için tüm bunlar onları bilimsel araştırmanın kapsamının dışına çıkarırken, diğerleri için bu, bilimsel keşif ve araştırmaya yönelik ciddi bir meydan okumaydı ve bu meydan okuma, insan potansiyeli, ruhsal benliklerimiz ve maddi dünya anlayışımızda radikal bir değişime yol açabilirdi. Böyle bir girişimin, mücadeleye değer olduğunu düşünüyorlardı.

1850'ler ve 1930'lar arasında bilim insanları seanslara katıldılar, gizli öğretileri düşündüler , spiritüalistlerin ruh sağlığı konusunda endişelendiler ve medyumları test ettiler. Hastanelerin ve üniversite laboratuvarlarının ötesinde, bilim meraklıları ve otodidaktlar , inananlar, takipçiler, tanıklar, katılımcılar ve araştırmacılar olarak doğaüstünün yaygın bir şekilde keşfedilmesine aktif olarak katkıda bulundular. Hikayeleri, etkileşimleri ve hatta bazen işbirlikleri, saygın ve tanınmış kurumların duvarlarının ötesine uzanan ve bilimsel araştırmaların olanakları ve sınırları üzerine tartışmalara katılan birçok erkek ve kadını içerecek şekilde laik ve materyalist yaklaşımlardan uzaklaşan bir Fransız bilimi portresi sunar. Dönemin daha geniş bilimsel kültüründe var olan zengin ve canlı bir çeşitlilikte alışılmadık inanç ve uygulamaları ortaya koyarlar. Fransız biliminin üniversiteleri ve eğitimli akademileri tarafından kesin bir şekilde tanımlanmadığını ve kontrol edilmediğini, zorluklar, muhalefetler ve yaratıcı araştırmalar için her zaman yer olduğunu gösterirler.

Fransa'da doğaüstü güçlerin araştırılması, dönemin bilimsel kültürünün daha geniş alanlarına nüfuz etti ve spiritüalistlerin ölülerle iletişim kurmayı ve ruhun hayatta kaldığına dair kanıt elde etmeyi umduğu masaların etrafında ruhlarla yapılan konuşmalardan, antik vahiylere dayalı bir bilgi sistemi arayan okültistlere, iddia edilen doğaüstü deneyimleri patolojik ve ruhsal araştırmacılar olarak reddeden hekimlere, psikiyatristlere ve psikologlara ve insanlarda bilinmeyen güçler üzerine yeni bir araştırma alanı ve yeni bir bilim yaratmaya çalışan metapsikistlere kadar uzanıyordu.

Spiritistler, okültistler, psişik araştırmacılar ve metapsikistler bilimin ayrıcalıklılığını kınasalar da, deneyimleri bilimlerde alternatif vizyonların mevcut olduğunu ve hatta zaman zaman en seçkin kurumlarda bile düşünüldüğünü gösteriyor. Aksine, bize reddedilmenin, bilimsel kurumların alternatif bilgiye yer vermemesinden ziyade, meşgul oldukları fenomenlerin bilimsel araştırmanın geleneksel yöntemlerini kullanarak incelenmesinin doğası gereği zor olmasından kaynaklandığını gösteriyorlar. Bu grupların her biri, bir dereceye kadar, bilim insanları tarafından dikkate alındı . Fikirleri incelendi. Spiritistlerin ve okültistlerin çağdaş bilimin temel revizyonları çağrısı onları asla çok ileri götürmeyecekti. Ancak, psişik araştırmacılar ve metapsikistler daha makul bir yaklaşım benimsediler ve marjinal olarak başarılı oldular. Bazılarının, psişik fenomenlerin varlığını teşvik ederken bile üniversitelerde pozisyonlarını sürdürmeleri, her iki alanın daha yerleşik bilimsel kurumlarla karmaşık ilişkilerini gösteriyor. Sonuç olarak, doktorlar, psikiyatristler ve psikologlar doğaüstü olaylara ilişkin kendi açıklamalarını dayatmada daha başarılı olsalar bile, bu hikaye yine de bilimsel marjinalliğin bir reddetme olmadığını, ancak hiçbir zaman bir kabul de olmadığını; ikisinin arasında bir yerde kaldığını, hiçbir zaman dönemin bilimsel manzarasının içinde olmadığını, ancak tamamen dışında da olmadığını gösteriyor.

Teşekkürler

Bu proje için çok sayıda köşeden aldığım destek için çok minnettarım . Finansal ve kurumsal destekleri için Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler Araştırma Konseyi'ne, Notre Dame Üniversitesi'ne, Max Planck Bilim Tarihi Enstitüsü'ne ve Guelph Üniversitesi'ne minnettarım . Arşivlerini cömertçe kullandıkları için Observatoire Flammarion'dan Jacques Pernet ve Patrick Fuentes'e ve Institut métapsy-chique international'dan Mario Varvoglis'e teşekkür etmek istiyorum .

Yıllar boyunca çok sayıda meslektaşım ve arkadaşım bu çalışmanın bir versiyonunu okuyup yorumladı. Tara Abraham, Joanne Astley, Doris Bergen, Charlotte Bigg, Uljana Feest, Frédéric Gosselin, Christopher Hamlin, David Allen Harvey, Elizabeth Hayes, Jenna Healey, Don Howard, Christopher Laursen, Linda Mahood ve John Monroe'ya zaman zaman hiç bitmeyen bir süreç gibi görünen süreçte bana verdikleri yardımlar için çok teşekkür ederim. İki tez danışmanım Michael Crowe ve Thomas Kselman'ın sabrından ve desteğinden büyük ölçüde faydalandım. Ayrıca Johns Hopkins Üniversitesi Yayınları'ndaki Bob Brugger ve herkese yayın süreci boyunca bana rehberlik ettikleri ve düşünceli ve çok faydalı yorumları için iki anonim okuyucuya minnettarım.

Yıllar boyunca birçok arkadaşım beni bir şekilde cesaretlendirdi. Bunların arasında David Aubin, Alisa ve Peter Bokulich, Linda Cambell, Martine Caron, Catherine Carstairs, Brandon Fogel, Darin Hayton, Sébastien Marineau, Andreas Mayer, Stuart McCook, Annika

Parrance, Stefan Petri, Karen Racine, Steve Ruskin, Florian Sennlaub, Stephan Williams ve yol boyunca bana destek olan herkese en içten teşekkürlerimi iletiyorum. Segire, Louis Morel l'Horset ve Louis Steven Morel l'Horset'e beni her yıl ailenizin bir parçası gibi hissettirmeye devam ettikleri için çok özel bir teşekkür.

Son olarak, ailemin bana olan sevgisi ve desteği için çok minnettarım. Annem ve babam Réjean Lachapelle ve Margo Nobert, kardeşim Ugo Lachapelle,

Eşim Francis Poulin ve kızım Ariane Lachapelle-Poulin, hayatımdaki sürekli mutluluk ve ilham kaynağıdır.

J

Kitabın 5. Bölümü daha önceki bir versiyonda “Bilim Denemeleri: Paris'teki Institut métapsychique international'ın Yaratılışı ve İlk Gelişimi, 1919-1931,” *Davranış Bilimleri Tarihi Dergisi* 41 (2005): 1-24 adıyla yer almıştır.

Notlar

GİRİŞ

1. İncir Ağacı bilim üzerine çok sayıda kitap yazdı. Bakınız, örneğin, Louis Figuier, *Bilimde, endüstride ve sanatta büyük modern buluşlar* (Paris: Hachette, 1912); *İnsan ırkları* (Paris: Hachette, 1872), *Bilimin harikaları veya modern icatların popüler açıklaması,* 4 cilt. (Paris: Hachette, 1867-91) ve *Bilimin gizemleri,* 2 cilt. (Paris: Hachette, 1892-93). Bilim ve ölümden sonraki yaşam hakkında bkz. Louis Figuier, *The Day After death, or Future life göre bilim* (1871; yeni baskı, Paris: Hachette, 1912). on dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısı, bkz. Sofie Lachapelle, "Science on Stage: Amusing Physics and Scientific Wonder at the Nineteenth-Century French Theatre," *History of Science* 47 (2009): 297-315.

2. Fransa'da on dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısının zengin ve mistik karakteri için Ruth Harris, *Lourdes: Body and Spirit in the Secular Age* (Londra: Allen Lane, Penguin Press, 1999) ve "Possession on the Borders: The 'Mal de Morzine' in Nineteenth-Century France," *Journal of Modern History* 69 (1997): 451-78; ve Thomas Kselman, *Death and the Afterlife in Modern France* (Princeton, NJ: Princeton - University Press, 1993) ve *Miracles and Prophecies in Nineteenth-Century France* (New Brunswick, NJ: Rutgers University Press, 1983) eserlerine bakınız. O dönemde Fransızca konuşulan Belçika'da görülen bir stigmata vakası için bkz. Sofie Lachapelle, "Between Miracle and Sickness: Louise Lateau and the Experience of Stigmata and Ecstasy," *Configurations* 12 (2004): 77-105.

3. Jean-Martin Charcot, “İyileştiren İnanç,” *Revue Weekly* (1892): 112-32. Janet'in çalışması için bkz. örneğin Pierre Janet, *Acıdan ecstasy'ye: İnançlar ve duygular üzerine çalışmalar,* 2 cilt. (Paris: Alcan, 1926-28), “Teselli ve vecd halleri,” *Psikoloji Dergisi* (Mayıs 1925): 369-420, “İnanç ve Tasavvuf Psikolojisi,” *Revue de metaphysique et de morale* 43 (1936): 327-58, 507-32; 44 (1937): 369-410 ve “Bir ele geçirme ve modern şeytan çıkarma vakası,” *Bulletin de l'Université de Lyon* 2 (1895): 41-57. Lourdes tapınağındaki doktorların rolü hakkında bkz. Jason Szabo, “Görmek İnanmak mı? Lourdes Üzerindeki Fransız Tıbbi Tartışmalarının Biçimi ve Özü,” *Tıp Tarihi Bülteni* 76 (2002): 199-230. On dokuzuncu yüzyılın sonlarındaki psikiyatrinin, özellikle de La Salpêtrière'deki gelişiminde mistiklerin rolü hakkında bkz. Jean Céart, “Démonologie et demonopatiler au temps de Charcot,” *History of Medical Sciences* 28, 4 (1994): 337-43, Jacqueline. Lalouette, “Charcot, zamanının dini sorunlarının merkezinde,” *Revue historique* 150, 8-9 (1994): 511-16, Jacques Maître, "Bourneville'den günümüze: Mistisizmin psikiyatrik yorumları", *Evolution psychiatry* 64 (1999): 765-78 ve *Bilinmeyen ünlü bir kadın. La Madeleine Lebouc, Janet* (Paris: Anthropos, 1993).

4. Maurice Crosland, *Bilim Kontrol Altında: Fransız Bilimler Akademisi, 1795—1914* (New York: Cambridge University Press, 1992)

5. Fransa'da bilimin popülerleşmesi hakkında bkz. *Herkes için Bilim: 1850'den 1914'e Fransa'da Bilimsel Popülerleşme Üzerine,* ed. Bruno Béguet (Paris: Biblio thèque du CNAM, 1990) ve *Basında ve yayıncılıkta popüler bilim, 19. ve 20. yüzyıllar,* ed. Bernadette Bensaude-Vincent ve Anne Rasmussen (Paris: CNRS, 1997).

1. BÖLÜM: TARTIŞMADAN SPİRİTİZME

1. *La Patrie, 27 Mayıs 1853, Examen raisonné of Avrupa ve Amerika'nın son dehalarının, özellikle de bir filozofun dönen ve yanıt veren tablolarının* incelenmesi (Paris: Librairie de Vermot, 1853), s. 11-12.

2. Çoğunlukla "Rochester rapleri" olarak anılanların birkaç varyasyonuyla birlikte çok sayıda çağdaş anlatımı vardır. Çağdaş bir Fransız bakış açısı için bkz. Louis Figuier, *History of the Marvelous in Modern Times* , cilt. 4: *Cagliostro'nun harikaları, mistik mıknatıslayıcılar, elektro-biyoloji, elektrikli kız, dost salyangozlar, poltergeistler, döner tablalar ve medyumlar, maneviyatçılar,* 3. baskı. (Paris: Hachette, 1881), s. 273-76; ve Jacques Babinet, "19. yüzyılda okült bilimler, dönen masalar ve gözlem bilimi açısından ele alınan sözde doğaüstü tezahürler " *Revue des deux mondes* 6 (1854): 510.

3. Amerikan hareketinin tarihi için bkz. Ann D. Braude, *Radical Spirits: Spiritualism and Women's Rights in Nineteenth-Century America* (Boston: Bea con Press, 1989) ve Laurence R. Moore, *In Search of White Crows : Spiritüalizm, Parapsikoloji ve Amerikan Kültürü* (New York: Oxford University Press, 1977).

4. *L'univers'in* 26 Temmuz 1852 tarihli Avrupa ve Amerika'nın son dehalarının *Examen raisonné dergisindeki* bir makalesinin yeniden basımı *, özellikle bir filozofun dönen ve yanıt veren tabloları* (Paris: Librairie de Vermot, 1853), s. 28.

5. Janet Oppenheim'a göre Mrs. Hayden ve Mrs. İki Amerikalı medyum olan Roberts sırasıyla 1852 ve 1853'te gelirken, ünlü DD Home 1855'te Amerika'dan geldi. Janet Oppenheim, *The Other World: Spiritualism and Psychical Research in England, 1850—1914* (Cambridge: Cambridge University Press, 1985), P. 11.

6. Guillard, *Dans eden masa ve karşılık veren masa. Herkesin ulaşabileceği deneyimler* (Paris: Garnier Frères, 1853), s. 7.

7. İncir Ağacı, *Harikuladelerin Tarihi* , 4:312.

8. Ferdinand Silas, Alman ve Amerikan yayınlarına *göre döner tablaların açıklayıcı talimatı ve Alman, Fransız ve Amerikan gazetelerinden alıntılar (* Paris: Houssiaux & Dentu, 1853), s. 27-28.

9. D., "Uçan masalar", *L'illustration,* 25 Haziran 1853.

10. İncir Ağacı, *Harikaların Tarihi,* 4: 337

11. *Victor Hugo'da. Jersey Pikapları. Oturumların tutanakları,* ed. Gustave Simon (Paris: Louis Conard, 1923); ve John Warne Monroe,

İnanç Laboratuvarları : Modern Fransa'da Mesmerizm, Spiritizm ve Okültizm (Ithaca, NY: Cornell University Press, 2008), s. 50-52.

12. Henri Carion, *Ruhların Madam'a Çağrılması Üzerine Mektuplar **** (Paris: Dentu, 1853), s. 7.

13. Adolphe Leboucher, *Yeni abracadabra veya kolera ve döner masalar* (Paris: Simon Raçon, 1854), örneğin ruhların kolerayı adaçayı ile savuşturmayı önerdiği bir seansı anlatır.

14. Fransız medyumlar ve özellikle de kadınlar ve medyumluk hakkında bkz. Nicole Edelman, *Clairvoyants, şifacılar ve vizyonerler Fransa'da, 1785-1914* (Paris: Albin Michel, 1995).

15. Komisyon hiçbir zaman resmi bir rapor sunmasa da üye olan Jacques Babinet, olay hakkında Cottin'in yeteneklerini basit bir kas numarası olarak açıklayan bir yazı yazdı. Bkz. Babinet, "19. yüzyılda okült bilimler", s. 512, 515-17. Cottin ve diğer genç kızlar hakkında bkz. Edelman, *Clairvoyants, Healers and Visionaries,* s. 76-77; İncir Ağacı, *Harikuladelerin Tarihi,* 4:160-87; ve Dr. Tanchou, *Angélique Cottin tarafından elektrik olgusunun özgünlüğünün araştırılması -* (Paris: Germer Baillère, 1846).

16. *Paris'in, gündüz Paris'in, gece Paris'in zevklerine rehber. Büyük Düklerin turu. Nasıl eğleniyoruz. Ya da eğleniyoruz. Ne görmeli? Ne yapılmalı* (Paris, 1906), s. 27.

17. hayvan manyetizmasının daha sonraki bir gelişimi olarak ele alarak Fransa'daki ruhçuluk ile hayvan manyetizması arasındaki bu ilişkiyi vurguluyorlar : Edelman, *Voyantes, şifacılar ve vizyonerler* ve Méheust, *Uyurgezerlik ve medyumluk,* 2 cilt. (Le Plessis-Robinson, Paris: Synthélabo Bilginin İlerlemesi Enstitüsü, 1999).

18. Jacquet, *Dönen masalar* (Nantes: W. Busseuil, 1853).

19. Contemporaine'deki makale *,* Mayıs 1853, Examen raisonné'de basılmıştır *,* s. 58.

20. Silas, *Döner tablaların açıklayıcı talimatı,* s. 28.

21. P.-F. Mathieu, *Konuşma masaları üzerine bir söz ve ardından sihirli kalem ve şairin kaideli masası* (Paris: Jules Laisné, 1854), s. 23-24.

22. makale , Mayıs 1853, *Examen raisonné'de yayınlanmıştır,* s. 59.

23. *Bir din adamının dönen ve konuşan masalar hakkındaki görüşü* (Paris: Devarenne & Perisse kardeşler, 1853), s. 10, 18-19.

24. Jules-Eudes de Mirville, *Pnömatoloji. Ruhlar ve akışkan tezahürleri. J.-E.'nin Akademi'ye hitaben yaptığı anı. de Mirville,* 4. baskı. (Paris: H. Vrayet de Surcy, 1858), s. 58. Ciderville'deki musallatlarla ilgili açıklamalar için bkz. Babinet, "Les sciences ocultes au on dokuzuncu yüzyıl", s. 513 ve Figuier, *History of the Marvelous,* 4: 239 43. Okültist Papus, Valence-en-Brie'deki bir musallat vakasını ele alan bir broşürde Ciderville olaylarını dolaylı olarak tartışıyor. Bkz. Gérard Encausse [Papus], *Valence-en-Brie'nin perili evi, fenomenin eleştirel ve tarihsel incelemesi* (Paris: Édition de "l'Initiation," 1896), s. 1-31.

25. André Pezzani, *Spiritist tezahürlerin kınanması* (Paris: Ledoyen li brairie, 1860), s. 6.

26. Age., s. 9.

27. Carion, *Çağrı üzerine Mektuplar,* s. 86.

28. P.-F. Mathieu, *Konuşan Masalar Üzerine Bir Söz,* s. 24.

29. Abbé Almignana, *Du uyurgezerlik, döner masalar ve ortamlar, bunların teoloji ve fizikle olan ilişkilerini değerlendirdi* (Paris: Dentu & Germer-Baillière, 1854).

30. De La Giroudière, *Dönen tablalar üzerine gözlemler* (Dijon: Loireau-Feuchot, 1853), s. 2.

31. Ernest Bersot, *Mesmer, hayvan manyetizması, dönen masalar ve zihinler , 4.* baskı. (Paris: Hachette, 1879), s. 75-76.

32. "MM Faraday tarafından, döner tablalar üzerine deneysel araştırma", *L'illustration,* 9 Temmuz 1853.

33. Michel-Éugè ne Chevreul, "M. Ampère'ye Mektup," *Revue des deux mondes,* 2. seri, 2 (1833): 258-66.

34. Michel-Eugène Chevreul, *Tarih, eleştiri ve deneysel yöntem açısından kehanet çubuğu, keşif sarkaç ve dönen masalar (* Paris: Mallet-Bachelier, 1854).

35. Jacques Babinet, "Mekanik ve fizyoloji açısından döner

tablaların bilimleri ," *Revue des deux mondes* 5 (1854): 410.

36. Darius-C. Rossi, *Dönme ve konuşma masaları* (Toulon: Veuve Baume, 1853); Armand Maizière, *Dönen masalarda* (Reims: E. Luton, 1853). Diğer mekanik açıklamalar arasında D. Agar de Bus, *Dönen masalarla ilgili Mektup* (Issoudun: H. Cotard, 1853) ve J. Assézat ve H. Debuire, *Manyetizma ve saflık veya Dönen masaların probleminin doğal çözümü* (Paris) yer alır. : Garnier kardeşler, 1853).

37. Babinet, "19. Yüzyılda Okült Bilimler", s. 530; *Grosjean'dan piskoposuna döner masalar konusunda* (Paris: Ledoyen, 1854), s. 4-8, Gros-jean'ın piskoposuna konuşma tabloları, mülkler, kâhinler, manyetizma *ve diğer şeytanlıklar konusunda ikinci mektubu* (Paris: Ledoyen, 1855), s. 55; Pierre Janet, *Psikolojik otomatizm,* 4. baskı. (Paris: Alcan, 1903), s. 377-401.

38. Chevillard'ın tutumu için bkz. Monroe, *Laboratories of Faith,* s. 175.

39. A. Chevillard, *Sinir Sıvısı Üzerine Deneysel Çalışmalar ve Spiritüalist Sorunun Akılcı Çözümü* (Paris: E. Dentu, 1882), s. 19.

40. Louis-Alphonse Cahagnet, *Gelecekteki yaşamın Arcana'sı ortaya çıktı,* 3 cilt. (Paris: Germer Bailliere, 1854).

41. L. de Guldenstubbé, *Pozitif ve deneysel pnömatoloji. Ruhların gerçekliği ve doğrudan yazının muhteşem olgusu kanıtlanmıştır* (Paris: A. Frank, 1857).

42. Örneğin, 1828'de *halk eğitiminin iyileştirilmesi için önerilen plan ,* 1831'de *pratik ve teorik aritmetik kursu ,* 1846'da *yetenek sertifikaları için sınav el kitabı ve* 1848'de *Fransız dilinin gramer ilmihali .*

43. Henri Sausse, *Allan Kardec'in Biyografisi* (1896; Paris: Pygmalion, 1993), s. 20-27.

44. Aynı kaynak, s. 33-34.

45. Kardec, doktrinine, o dönemde Fransa'da zihin ve bedenin ayrı olduğunu varsayan daha genel bir felsefe olan "spiritualisme"den ayırmak için "spiritisme" adını verdi. Fransa'da "spiritualisme", psikoloji biliminin gelişmesine katkıda bulundu. Bu konuda bkz.

örneğin, John I. Brooks III, "Philosophy and Psychology at the Sorbonne, 1885-1913," *Journal of the History of the Behavioral Sciences* 32 (1996): 379-407.

46. Kardec, *Esprits* , s. 86-87.

47. Aynı eser, s. xvii, 66-67, 93.

48. Allan Kardec, *Le Livre des médiums,* 49. baskı . (Paris: Librairie des sciences psychiques et Spirites, nd), s. 463-65; Sausse, *Biographie d'Allan Kardec,* s. 43.

49. Fransız Spiritizminde Erkekler, Kadınlar ve İnançlar , 1853-1914" (Doktora tezi, California Üniversitesi, Irvine, 1996), s. 19.

50. Şubat 1862'de Toulouse'da Kardec onuruna düzenlenen bir ziyafete ilişkin bir polis raporunda yalnızca on dört görevliden bahsediliyor. Archives nationales, F19 10927. Spiritizmi teşvik etmek için yaptığı seyahatler hakkında bkz. Allan Kardec, *Voyage spirite en 1862* (Paris: Vermet, 1988; http://pagespersorange.fr/charles.kempf/Livres/vs.htm [erişim tarihi 20 Ağustos 2010]).

51. Allan Kardec, *Le livre des esprits* (Paris: Philman, 1999), s. xxxix ve id., *Le livre des médiums,* s. 458-67.

52. Kardec, *Le livre des esprits* , s. xviii-xix.

53. Age., s. 14-25, 74, 292.

54. Kardec, *Medyumlar Kitabı* , s. 21, 30-31.

55. Kardec, *Ruhlar Kitabı* s. 18-19 ve 68-69.

56. Dünya dışı dünyalara ilişkin fikirlerin maneviyatçı doktrinle ilişkilendirilmesine ilişkin bir tartışma için bkz. Michael Crowe, *The Extraterrestrial Life Debate, 1750-1900* (Cambridge: Cambridge University Press, 1986).

57. Camille Flammarion, Bir *astronomun biyografik ve felsefi anıları* (Paris: E. Flammarion, 1911), s. 180-81.

58. Age., s. 99.

59. Age., s. 187.

60. Camille Flammarion, *Perili Evler; "Ölüm ve Gizemi "* (Paris: E. Flammarion, 1923), s.35'in *kenarlarında .*

61. Camille Flammarion, Charles Burdy'ye mektup, 18 Haziran 1861, Fonds Camille Flammarion de l'Observatoire de Juvisy-sur-Orge, MS copybook, “Miscellanées 1861.”

62. Camille Flammarion, Abbé Collin'e mektup, 7 Ekim 1861, aynı eser.

63. Camille Flammarion, Charles Burdy'ye mektup, 15 Ekim 1861, aynı eser.

64. Camille Flammarion, Allan Kardec'e mektup, 12 Kasım 1861, aynı eser.

65. Camille Flammarion, *Öteki dünyanın sakinleri; Camille Flammarion tarafından yayınlanan mezarın ötesinden vahiyler , Mont-Thabor salonundaki kapı vuruşları ve medyum yazıları tarafından dikte edilen iletişimler, medyum Matmazel Huet* (Paris: Ledoyen, 1862), s. 7.

66. “Davenport Kardeşler,” *Revue Spiritiste* 8 (1865): 311-21.

67. Camille Flammarion, *Bilinmeyen doğal kuvvetler ; Davenport kardeşlerin ve genel olarak medyumların ürettiği olgular hakkında , Hermès'in eleştirel çalışması* (Paris: Didier, 1865); ve aynı kaynak, *Biyografik Anılar,* s. 319-21.

68. Flammarion, *Biyografik Anılar,* s. 495-98. Flammarion hakkında bkz. Phi lippe de La Cotardière ve Patrick Fuentes, *Camille Flammarion* (Paris: Flammarion, 1994).

69. Flammarion, *Biyografik Anılar,* s. 498.

70. Kardec'in halefi hakkında bkz. Lynn L. Sharp, *Secular Spirituality: Reincarnation and Spiritism in Nineteenth-Century France* (Lanham, MD: Lexington Books, 2006), s. 73-83.

71. “Bu kurumun amacı, hedefi ve varoluş nedeni,” *Psikolojik Araştırmalar Bilimsel Topluluğu Aylık Bülteni* 2 (1883): 63.

72. Age., s. 64.

73. *Spiritist incelemesi,* 1858, 1888.

74. Dr. T. Puel, *Deneysel Psikolojinin İncelenmesi* 1 (1875): 194-95.

75. Henri F. Ellenberger, *Bilinçdışının Keşfi: Dinamik Psikiyatrinin*

Tarihi ve Evrimi (New York: Basic Books, 1970), s. 338-42.

76. Gabriel Delanne, "Yılın İncelemesi", *Revue scientifique et morale du Spiritisme,* Ocak 1898: 387.

77. Gabriel Delanne, *Ruhçuluk olgusu, bilim adamlarının tanıklığı,* 6. baskı. (Paris: Leymarie, 1909), i.

78. Age., s. 264.

79. Age., s. ii.

80. Age., s. 295.

81. Gabriel Delanne, *Bilimden önce Spiritizm* (1885; Paris: Bibliothèque de philosophie Spirituiste, 1923), s. 241.

82. Age., s. 117.

83. Age., s. 321-22.

84. Gabriel Delanne, *Reenkarnasyon* (1924; Paris: Vermet, 1985).

85. Émile Boirac, *Spiritizmin Bilimsel Çalışması* (Paris: Durville, 1911), s. 6.

86. Age., s. 20-21.

87. J. Malosse, *Ölümden Sonra Yaşam. Ruh bilimi, hayatta kalmanın bilimsel delilleri, ardışık yaşamlar, dünyalar ve evren. . .* (Lyon: Popüler felsefi çalışma, 1924), s. 4.

88. L. Chevreuil, *Biz ölmeyiz. Hayatta Kalmanın Bilimsel Kanıtları* (Paris: Jouve, 1935), s. vii. Diğerleri de benzer görüşlere sahipti. Bkz. A. Bernard, *Görünmez Dünya. Ruhların tezahürleri: Psişik eylemler. Görünümler. Gerçekleştirmeler. Pikaplar. Otomatik yazma ve çizim. Bilimin önünde maneviyat. Deneysel Gerçekler* (Paris: Henri Durville, 1921); Dr L.-Th. Chazarin, *Ruhun hayatta kalmasının bilimsel kanıtları* (Paris: Henri Richard, 1905); D. Isnard, *Spiritüalist fenomenlerin gerçekliği. Bilimsel ve felsefi açıdan ele alındığında Spiritizm (* Paris: N. Trécult, 1920); ve Thomas Mainage, *Ölümsüzlük, hayatta kalma sorunu üzerine konuşuyor; evren, dinler, insan, metapsişik, bilinç, akıl, sonsuzluk,* 2. baskı. (Paris: P. Téqui, 1926).

89. Geyik, *Biz ölmeyiz,* s. 7-8.

90. Pierre-Camille Revel, *Şans, Yasası ve Bilim ve Felsefedeki Sonuçları, ardından biyoloji ve fizyolojik manyetizma ilkelerine*

dayanan türlerin ruh hali değişimi üzerine bir makale. Özet (Paris: Durville, 1926), s. 78-79.

91. Gustave Geley, *Reenkarnasyon,* çev. Ethel Archer (Londra: Rider, [1929?]), PP. 3 [0-3L]

2. BÖLÜM: GİZLİ BİLGELİKLER, ASTRAL BEDENLER VE İNSAN SIVILARI

1. Fransız okültist hareketinin genel tarihi için bkz. David Allen Harvey , *Beyond Enlightenment: Occultism and Politics in Modern France* (DeKalb: Northern Illinois University Press, 2005); ve Christopher McIntosh, *Eliphas Lévi and the French Occult Revival* (Londra: Rider, 1972).

2. Lévi hakkında bkz. McIntosh, *Eliphas Lévi.*

3. Bakınız, örneğin, Alexandra David-Néel, *Mystiques et magiciens du Tibet* (Paris: Robert Laffont, 1977); ve Alexandra David-Néel, *Travels of a Parisian in Lhassa* (Cenevre: Gonthier, 1964).

4. Bakınız, örneğin, Daniel Arnauld, *Fakirs et jongleurs* (Paris: Firmin-Didot, 1889); Ernest Bosc, *Hindu Yogizm ve Fakirizm (Yogaya Giriş). Yogiler ve fakirler: eğitimleri , psişik yetenekleri, güçleri* (Paris: G.-A. Mann, 1913); Louis Jacolliot, *Büyüleyici fakirlerin ülkesine yolculuk* (Paris: E. Dentu, 1883); Louis Noir, *Le Fakir* (Paris: Fayard Frères, 1899); Louis Rousselet, *Yılan oynatıcısı* (Paris: Ha - chette, 1910); ve Sédir, *Hindu Fakirism and Yogas,* 2. baskı. (Paris: Librairie generale des sciences ocultes, Bibliothèque Charcornac, 1911).

5. Paul Gibier, *Le spiritisme, fakirisme occidental* (Paris: Durville, 1887), s. 80-81. Batı'nın Doğu'ya olan ilgisi hakkında bkz. örneğin Mark Bevir, “The West Turns Eastward,” *Journal of the American Academy of Religion* 62 (1994): 747-67.

6. Örgüt, Blavatsky'nin ölümünden sonra bölündü. 1895'te Olcott Adyar'da kaldı ve örgütü yönetmeye devam etti, William Q. Judge (TS başkan yardımcısı ve Amerikan bölümünün genel sekreteri) ise toplumun kendi şubesini kurmak için Amerika'ya döndü. Şu anda her iki şube de varlığını sürdürüyor. İlki "Teozofik Cemiyeti-Adyar" olarak

biliniyor ve genel merkezi hala Adyar'da bulunuyor. Ayrılan şube başlangıçta New York'ta bulunuyordu, ancak genel merkezi şu anda Pasadena, California'da bulunuyor. Sadece "Teozofik Cemiyeti" olarak biliniyor, ancak karışıklığı önlemek için genellikle California genel merkezinin yeri ekleniyor. Teozofik Cemiyeti'nin (Adyar) resmi web sitesine, www.ts-adyar.org ve Teozofik Cemiyeti'nin ana sayfasına (Pasadena, www.theosociety.org (ikisi de 20 Ağustos 2010'da erişildi) bakın.

7. Blavatsky ve Teosofi Cemiyeti'nin tarihi hakkında bir tartışma için bkz. Sylvia L. Cranston, *The Extraordinary Life and Influence of Helena Blavatsky, Founder of the Modern Theosophical Movement* (New York: Putnam, 1993)2™! Alex Owen, *Büyü Yeri: İngiliz Okültizmi ve Modernin Kültürü* (Chicago: University of Chicago Press, 2004) s. 29-41.

8. Thomas Mainage, *Teozofinin İlkeleri, Eleştirel Çalışma,* 9. baskı. (Paris: Éditions de la "Revue des Jeunes," 1922), s. 13.

9. Age., s. 12.

10. Lady Caithness, "Programımız", *L'aurore,* Aralık 1886: 1.

11. Comtesse d'Adhémar , "Önsöz", *Revue Theosophique,* 1889: 1.

12. Joris-Karl Huysmans, *À rebours* (1884; Paris: Garnier-Flammarion, 1993); id., *Là-bas* (1891; Paris: Garnier-Flammarion, 1993). Stanislas de Guaïta hakkında bkz. Barlet, "L'oeuvre philosophique de Guaita," *L'initiation,* Ocak 1898: 1-21; Dr. Marc Haven, "The Kabalistler", age: 32-37; François Jollivet-Castelot, "Simyacı", age: 58-63; E. Michelet, "Sanatçı", age: 48-57; Gérard Encausse [Papus], "L'oeuvre de realization", age: 21-31; Sédir, "Kült açısından Stanislas de Guaïta'nın eseri ", age: 37-48.

13. Bu bölümde bkz. Dr Bataille, *The Devil in the 19th Century or the Mysteries of Spiritism* (Paris: Delhomme & Briguet, 1892-95); Georges Bois, *Pazar Konuşmaları. İlk bölüm. Masonluk, okültizm, "19. Yüzyılda Şeytan" ile tartışmalar* (Paris: Victor Retaux, 1897); Diana Vaughan, *Mükemmel inisiye, bağımsız bir eski Palladist'in Anıları* (Paris: Librairie antimaçonnque, aylık yayın, 1895-97); id.,

Paganizmin restorasyonu. Lucifer'in halk kültünün kurulmasına hazırlanmak için kutsal regnum tarafından kararlaştırılan geçiş. Pike'ın Ayinsel İlahileri. Neo-paganizm ritüeli (Paris: Librairie antimaçonnique, A. Pierret, 1896). Tarihsel bir açıklama için bkz. Eugen Joseph Weber, *Şeytan Mason: Léo Taxil'in Gizemi* (Paris: R. Julliard, 1964).

14. Christophe Beaufils, *Joséphin Péladan: 1858-1918: Bir lirizm hastalığı üzerine deneme* (Grenoble: J. Millon, 1993); ve René-Louis Doyon, *Péladan'ın Acı Serüveni* (Paris: La Connaissance, 1946).

15. Ernest Bosc, *Diabolizm ve okültizm* (Nice: Chamuel, 1896), s. 11-12.

16. Gérard Encausse [Papus], *Reenkarnasyon. Fiziksel, astral ve ruhsal evrim, doğumdan önce ve ölümden sonra ruh,* 4. baskı. (1912; Paris: Dangles, 1953), s. 34.

17. Gérard Encausse [Papus], "1889'da inisiyasyon toplulukları," *L'initiation,* Nisan 1889: 1.

18. Bölüm Barlet, "Okült Bilimler: İnisiyasyon," *Revue des hautes-études* 1 (1886): 14.

19. Age., s. 15.

20. Age., s. 13-19.

21. On dokuzuncu yüzyıl sonlarında Fransa'da masonluğun tarihi hakkında bkz. Mildred J. Headings, *Üçüncü Cumhuriyet Altında Fransız Masonluğu* (Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1949).

22. Gérard Encausse [Papus], *Okültizm üzerine temel inceleme. Hermetik ezoterizm çalışmalarına giriş,* yeni baskı. (Paris: La Diffusion scientifique, 1954), s. 34-36.

23. *inisiyasyonda* 1.500 okuyucunun olduğu bildiriliyor.

24. "Program," *L'initiation,* nd, 1888.

25. Gérard Encausse [Papus], *Metodik okültizm öğretisi* (Paris: Éditions de l'initiation, 1901-2), s. 6-10.

26. Encausse [Papus], *Reenkarnasyon,* s. 30.

27. Age., s.12.

28. Age., s. 50.
29. Age., s. 92.
30. Age., s. 151.
31. Age., s. 113-16.
32. Gérard Encausse [Papus], *Büyücülerin bilimi ve teorik ve pratik uygulamaları,* 2. baskı. (Paris: Librairie du marvellous, Chamuel, 1892) , piksel
33. Encausse [Papus], *Okültizm üzerine temel inceleme,* s. 39-41, 124.
34. Age., s. 113.
35. *Metapsychism ve Okültizm* tarafından . *On iki konferans* (Paris: Librairie A.-M. Beaudelot, 1928), s. 5.
36. Encausse [Papus], *Büyücülerin bilimi,* px
37. Encausse [Papus], *Okültizm üzerine temel inceleme,* s. 23-24.
38. Gérard Encausse [Papus], *Büyü ve hipnoz. Okültizm öğretilerini haklı çıkaran ve kanıtlayan gerçekler ve deneyimlerin derlemesi* (Paris: Éditions Traditionelles, 1975), s. 359.
39. Encausse [Papus], "Okültizm ve Spiritizm," İnisiyasyon (Haziran 1890): 211.
40. Joseph Maxwell, *Magic* (Paris: Ernest Flammarion, 1922), s. 5.
41. Age., s. 145.
42. Age., s. 129.
43. Age., s. 272.
44. Doktora Pagnat, *Okültizm ve modern bilinç. Soruşturma* (Paris: Éditions des "pages moderne," 1910), s. 30.
45. Joseph Grasset, *Okültizm Dün ve Bugün. Muhteşem Prescientist,* 2. baskı. (Montpellier: Coulet ve fils, 1908), s. 38.
46. *Merak. Journal of Scientific Occultism,* ardından *Revue des sciences medyumlar,* 1889-98; *Gizli dünyanın yankısı. Okült ve kehanet bilimlerinin popülerleşmesinin iki ayda bir gözden geçirilmesi ,* 1905-06; *Muhteşemin Yankısı,* 1897-1914; *Doğu Yıldızı. İleri düzey psikolojik çalışmaların gözden geçirilmesi. Fransa'nın Doğu Ezoterik Merkezi'nin resmi organı ,* 1908-9.

47. *9-16 Eylül 1889 tarihleri arasında Paris'te düzenlenen Uluslararası Spiritist ve Spiritualist Kongresi Raporu* (Paris: Librairie Spiritiste, 1890).

48. Léon Denis, *Ölümden sonra ruhlar öğretisinin tanıtımı, yaşam ve ölüm sorunlarına bilimsel ve akılcı çözümler, insanın doğası ve kaderi, ardışık yaşamlar,* yeni baskı. (Paris: Librairie des sciences medyumlar, 1905), s. 10.

49. Age., s. 14.

50. Age., s. 21-22.

51. Age., s. 22.

52. Age., s. 61-63.

53. *9-16 Eylül 1889 tarihleri arasında Paris'te düzenlenen Uluslararası Spiritist ve Spiritualist Kongresi Raporu* , s. 56.

54. Encausse [Papus], "Uluslararası Spiritist ve Spiritualist Kongresi (Paris 1889)," *L'initiation,* Ekim 1889: 2.

55. Editörlerin, "Okuyucularımıza ve Abonelerimize Açıklama"nın *açılışı,* Şubat 1889): 101-2 ; ve Usta, "Öğrencilere," *L'étoile d'Orient* 7 (Ekim 1908): 186.

56. Encausse [Papus], "Okültizm ve Spiritizm", s. 209-12.

57. Encausse [Papus], *İnisiyasyon,* Haziran 1890: 206.

58. Dr. Mac Nab, "Spiritüalizm ve psikolojik fenomenler üzerine not," *Le Lotus bleu,* 1892: 27-29.

59. Thomas Mainage (baba), *Teozofinin İlkeleri, Eleştirel Çalışma,* 9. baskı. (Paris: Éditions de la revue des jeunesse, 1922), s. 17-18.

60. Daniel Metzger, *Spiritizm ve Hipnotizma* (Paris: Georges Carré, 1890), s. 25-26.

61. Age., s. 31.

62. Fransa'da Mesmer ve Mesmerizm hakkında bkz. Léon Chertok ve Isabelle Stengers, *Le coeur et la raison. Lavoisier'den Lacan'a söz konusu hipnoz* (Paris: Payot, 1989); Léon Chertok ve Raymond de Saussure, *Psikanalistin Doğuşu. Mesmer'den Freud'a* (Paris: Payot, 1973); Adam Crabtree, *Mesmer'den Freud'a: Manyetik Uyku ve Psikolojik İyileşmenin Kökleri* (New Haven, CT: Yale Press

Üniversitesi, 1999); Robert Darnton, *Fransa'da Mesmerizm ve Aydınlanmanın Sonu* (Cambridge, MA.: Harvard University Press, 1968); Henri F. Ellenberger, *Bilinçdışının Keşfi : Dinamik Psikiyatrinin Tarihi ve Evrimi* (New York: Basic Books, 1970); ve Bertrand Méheust, *Uyurgezerlik ve medyumluk,* cilt. 1, *Manyetizmanın meydan okuması (* Le Plessis-Robinson, Paris: Synthélabo Bilginin İlerlemesi Enstitüsü , 1999).

63. Örneğin, *Annals of Animal Magnetism,* 1814-16; *Hayvan Manyetizması Arşivleri,* 1820-23; *Tıbbi gelecek. Yeni şifa sanatı, homeopati ve manyetizmanın pratik gösterimini amaçlayan herkesin çıkarları dergisi ,* 1844-45; *Hermes. Hayvan Manyetizması Dergisi,* 1826-29; *Hayvan Manyetizması Dergisi,* 1839-42; *Hayvan çekiciliğinin yayıcısı,* 1827-28; ve *Spiritüalist ve Manyetik Monitör ,* 1877-1900.

64. Örneğin, A.-J.-P. Phillip (J.-P. de Gros Durand'ın takma adı), Vital *Elektrodinamizm veya Tamamen Yeni Deneyler ve Sinir Sisteminin Akılcı Tarihi tarafından Gösterilen Zihin ve Maddenin Fizyolojik İlişkileri* (Paris: J.-B. Baillière, 1855), manyetik kuvvetin aslında elektro-biyolojik bir kuvvet olduğunu öne sürdü.

65. Charles de Reichenbach, *Odic fenomenler veya manyetizma, elektrik, ısı, ışık, kristalleşme, kimyasal eylemlerin dinamikleri üzerine, yaşamsal güçle ilişkileri açısından ele alınan fiziksel ve fizyolojik araştırmalar* (Paris: Okült bilimlerin genel kitapçısı, 1904); id., *Les effluves odices, Baron Reichenbach tarafından 1866'da Viyana'daki I. et R. Bilimler Akademisi'nde verilen konferanslar, öncesinde Albert de Rochas'ın od'un mekanik etkileri üzerine tarihsel bir bildirisi vardı* (Paris: Ernest Flammarion, 1897) .

66. Armand Marc Jacques de Chastenet Puységur, *Doğal uyurgezerlik durumundaki ve manyetik eylemin neden olduğu uyurgezerlik durumundaki insan üzerine araştırma, deneyler ve fizyolojik gözlemler* (Paris: J.-G. Dentu, 1811).

67. *Tabloların akışkancı açıklamalarının* örnekleri için bkz. Charles Bourseul, La vérité sur les tables Tourantes (Metz: Alcan, 1853); Joseph-Adolphe Gentil, *Manyetizma, uyurgezerlik. Danışman ve şüphe*

duyanlar için rehber. Konuşan tablolar, 2. baskı. (Paris: E. Dentu, 1853); *Manyetizma. Masaları, şapkaları vb. döndürmek için manyetik araçlar. vesaire.* (Lyon: J. Brunet Fils, 1853); A. Noury, *Spiritüalizmin panzehiri. Psikolojik çalışma* (Paris: Renaud libraire, 1865); ve J. Trismegiste, *Manyetizma harikaları ve dönen ve konuşan masaların gizemleri* (Paris: L. Passard, 1854). Agénor de Gasparin, *Du doğaüstü,* 2 cilt. (Paris: Calmann Lévy, 1892), döner tablaların bir akışkanın ürünü olduğuna, ancak konuşan masaların hileli olduğuna inanıyordu. Abbé Urbain Onfray-Kermoalquion, *Dönen masalar konusundaki mektup* (St-Brieux: Prud'homme, 1855), masaların ya Şeytan'a (genel olarak konuşan masalar) ya da bir insan akışkanına (genel olarak dönen masalar) tepki verdiğini savundu.

68. Louis Goupy, *Konuşma masalarının, medyumların, ruhların ve uyurgezerliğin çeşitli kozmoloji sistemlerine göre açıklanması. Bunu Prévost'un kahinleri takip ediyor* (Paris: Germer Baillière, 1860), 201.

69. Horace Pelletier, “Psişik güçle ilgili deneyimler,” *L'initiation,* Mayıs 1890: 124-34.

70. Paul Joire, "Canlı organizma tarafından dışsallaştırılan bir kuvvetin incelenmesi ve stenometre kullanılarak yapılan gözlemler", *Annals of Psychic Sciences,* 1904: 243-53. Bu tür diğer araçlar zaman zaman Joire'ın toplumunda da tartışılıyordu. Bakınız, örneğin, P. Archat, “Temassız motor hareketin deneysel araştırması,” *Annals of Psychic Sciences,* Haziran 1908: 198-201; "Count de Tromelin'in "Akışkan Motoru", *Annales des sciences medyumlar,* Haziran 1908: 201-3.

71. Hippolyte Baraduc, *İnsan canlılığının titreşimleri. Hassas kişilere ve nevrotiklere uygulanan biyometrik yöntem* (Paris: J.-B. Baillière et fils, 1904), s. v-vii.

72. Age., s. 3.

73. Hippolyte Baraduc, *Lourdes'deki iyileştirici güç ve mucizenin psikolojisi* (Paris: Bloud, 1907), s. iii-iv.

74. Age., s. 10-12.

75. Age., s. 15-18, 28.

76. "Ruhların fotoğrafını çekmek için bir cihaz!" *Annals of psişik bilimler,* Temmuz 1912: 252.

77. Age., s. 253.

78. Gaston-Jean Mondeil, *İnsan sıvısının açıklayıcı fiziksel tezahürleri , hayvanların radyoaktivite çalışmalarına katkısı* (Paris: Berger-Levrault, 1921).

79. Guillaume de Fontenay, *Kemiografi ve hayati radyasyonun sözde fotoğrafçılığı* (Paris: Bilimsel ve Endüstriyel Yayınlar Topluluğu, 1913).

80. Albert de Rochas, *Duyarlılığın Dışsallaştırılması* (Paris: Pygmalion, 1977), s. 2.

81. Albert de Rochas, *Hipnozun derin halleri* (Paris: Chamuel, 1892; 5. baskı, Paris: Bibliothèque Chacornac, 1904), s. 9-10.

82. Rochas, *Dışsallaştırma,* s. 6.

83. Age., s. 14-25.

84. Age., s. 25-29.

85. Age., s. 62-63.

86. Aynı eser. , s. 63-69.

3. BÖLÜM: DOĞAÜSTÜ OLANIN PATOLOJİLERİ

1. A. Samson “Sur la folie Spiriti”de çoğaltılmıştır. Lyon'dan Bay Burlet'e yanıt verin," *RevuesSpirite. Psikolojik Araştırmalar Dergisi* 6 (1863): 51-52.

2. Philibert Burlet, *Spiritizm zihinsel yabancılaşmanın bir nedeni olarak kabul edilir* (Lyon: Richard, 1863).

3. Fransız psikolojisinin gelişimi hakkında bkz. Jacqueline Carroy, Annick Ohayon ve Régine Plas, *Fransa'da psikoloji tarihi, 19.-20. yüzyıllar* (Paris: La Découverte, 2006), s. 40-48, Laurent Mucchielli, “Fransa'da üniversite psikolojisinin kökenleri (1870-1900). *Revue Philosophique* de Théodule Ribot, *Annals of Science* 55 (1998): 263-89 ve Serge Nicolas ve David J. Murray, “Théodule Ribot (1839-1916), Fransız Edebiyatının Kurucusu etrafında entelektüel meseleler, siyasi bağlam ve ittifak stratejileri” Psikoloji: Biyografik Bir Giriş,” *Psikoloji*

Tarihi 2 (1999): 277-301.

4. Birkaç tarihçi doğaüstünün disiplinlere girişinin iki yolunu tartıştı. Daha spesifik olarak, Pascal Le Maléfan, Fransız psikopatoloji inşasında maneviyatın nasıl kullanıldığına dair ayrıntılı bir inceleme sunmuş, Mark Micale ve Ruth Harris Fransız Katolik bağlamında histeri üzerine yazmış ve Régine Plas, histerinin varlığını araştırmıştır. Psikolojinin erken gelişiminde doğaüstü. Pascal Le Maléfan, *Spiritüalist hezeyan. Spiritüalizm uygulamasına ilişkin psikopatolojik söylemin tarihi , yaklaşımları ve avatarları (1850 1950)* (Paris: L'Harmattan, 1999); Ruth Harris, "Fransa'da Bilinçdışı ve Katoliklik," *Historical Journal* 47 (2004): 331-54; Mark S. Micale, *Histeriye Yaklaşmak. Hastalık ve Yorumlanması* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 1994), s. 260-84); Régine Plas, İnsan *Biliminin Doğuşu : Psikoloji. psikologlar ve muhteşem psişik* (Rennes: Presses Universitaires de Rennes, 2000).

5. Meryem'in görünümleri ve on dokuzuncu yüzyıldaki Meryem'in canlanması hakkında, Barbaro Corrado Pope, "Immaculate and Powerful: The Marian Revival in the Nineteenth Century," *Immaculate and Powerful. The Female Sacred Image and Social Reality,* editörler Clarissa W. Atkinson, Constance H. Buchanan ve Margaret R. Miles (Boston: Beacon Press, 1985), s. 173-200'e bakınız.

6. Émile Littré, "Fragment de médecine retrospective", *La philosophie pozitif* 5, no. 11 (Temmuz-Ağustos 1869): 103-20.

7. Bourneville'in din karşıtlığı hakkında bkz. Bernard Brais, "Désiré Magloire Bourneville ve Üçüncü Cumhuriyet Sırasında Fransız Kilise Karşıtlığı," *Doctors, Politics and Society: Historical Essays,* ed. Roy Porter ve Dorothy Porter (Atlanta: Rodopi, 1993), s. 107-39 ve Jan Goldstein, *Console and Classify: The French Psychiatric Profession in the Nineteenth Century* (Cambridge: Cambridge University Press, 1987), s. 362-72.

8. *Louviers'de kötü ruhun ele geçirdiği bir kızı teslim etmek için yapılan rapor,* ed. Armand Bénet (Paris: A. Delahaye ve Lecrosnier, 1883), s. xv, xvii.

9. Jean-Marie Charcot, "İyileştiren inanç", *Revue Weekly,* 1892: 112-32.

10. Pierre Janet, *De l'angoisse à l'extase. Etüdler sur les croyances et les senses.* 2 cilt. (Paris: Alcan, 1926-28). Madeleine ve Janet hakkında bkz. Jacques Maitre, *Une in connue célèbre. La Madeleine Lebouc de Janet* (Paris: Anthropos, 1993). Retrospektif tıp uygulamasının ardındaki politik ve ahlaki güdüler hakkında bkz. Sarah Ferber, "Charcot's Demons: Retrospective Medicine and - Historical Diagnosis in the Writings of the Salpêtrière School" , *Illness and Healing Alternatives in Western Europe,* ed. Marijke Gijswijt-Hofstra, Hilary Marland ve Hans de Waardt (New York: Routledge , 1997), s. 120-40, Jan Goldstein, "Histeri Tanısı ve On Dokuzuncu Yüzyıl Sonu Fransa'sında Din Karşıtlığının Politikaları," *Journal of Modern Tarih* 54 (1982): 209-39 ve Patrick Vandermeersch, "Psikiyatrinin Şeytanbilime Karşı Zaferi : On Dokuzuncu Yüzyıl Mitinin Kökeni", *Psikiyatri Tarihi* 2 (1991): 351-63.

11. Jacques Maître, "Bourneville'den günümüze. Mistisizmin Psikiyatrik Yorumları," *Psychiatric Evolution* 64 (1999): 767-69.

12. Morzine hakkında, bkz. Ruth Harris, "Sınırlarda Mülkiyet: Ondokuzuncu Yüzyıl Fransa'sında 'Mal de Morzine'," *Journal of Modern History* 69 (1997): 451-78. 19. yüzyılın sonlarında Kilise ile tıp arasındaki ilişki hakkında bkz. Hervé Guillemain, "Dementes ou demons? Psişik bilimler karşısında şeytan çıkarma (19.-20. yüzyıllar)" *Revue d'histoire de l'église de France* 87 (2001): 454-62.

13. Félix de Backer, *Lourdes ve doktorlar* (Paris: A. Maloine, 1905).

14. Antoine Imbert-Gourbeyre, *Hipnotizm ve damgalama* (Paris: Bloud & Barral, 1899).

15. Katolik hekimler hakkında bkz. Hervé Guillemain, "Fransa'da Katolik tıbbının başlangıcı. Saint-Luc, Saint-Côme ve Saint-Damien Tıp Derneği (1884-1914)," *Revue d'histoire du Dix siècle* 26-27 (2003): 227-58.

16. Alexandre Jeanniard du Dot , *Spiritizm açığa çıktı veya ruhçulukla ilgili gerçekler not edildi ve yorumlandı* (Paris: Bloud &

Barral, 1895), s. 19.

17. Ch. Hélot, *Neuroses ve şeytani mülkler* (Paris: Bloud & Barral, 1897); aynı adı taşıyan, *Hipnotizmada Şeytan* (Paris: Bloud & Barral, 1899). Rouen'deki uyuşturucu ele geçirme vakalarında tıp uzmanı - olan Hélot hakkında , bkz. Guillemain, "Dements ou demons?" s. 458-59.

18. Paul Duhem, *Spiritüalistler arasında deliliğin incelenmesine katkı* (Paris: G. Steinheil, 1904), s. 130.

19. Marcel Viollet ve A. Marie, *Delilik ile İlişkisinde Spiritizm. Normal ve patolojik psikoloji üzerine deneme* (Bloud, 1908), s. 40 ve Dr. Paul Duhem, *Ruhçular arasında deliliğin incelenmesine katkı* (Paris: G. Steinheil, 1904) s. 99.

20. Duhem, *Delilik Araştırmalarına Katkı,* s. 126-30; ve Pierre Boudou, *Spiritizm ve tehlikeleri: Dört konferans* (Bordeaux: Féret & fils, 1921), s. 62.

21. Henry Emmanuel Marie Aubin, *Les Délires de metapsychique* (Bordeaux: Im primerie de l'Académie et des Facultés, 1927), s. 13; Duhem, *Delilik Araştırmalarına Katkı,* s. 18; Salo Kern, *Spiritüalist sanrıların incelenmesine klinik ve patojenetik katkı* (Paris: Jouve, 1936), s. 49-50; ve Viollet ve Marie, *Spiritizmin delilikle olan ilişkilerinde,* s. 116-17.

22. Burlet, *Spiritizm Değerlendiriliyor,* s. 30-57, yazarın bu uygulamanın deliliğe yol açabileceği iddiasına öfkelenen maneviyatçılardan gelen bir dizi mektup içermektedir .

23. *Hindistan'dan Mars Gezegenine* satışıyla ilgili olarak Marina Yguello'nun Théodore Flournoy *, Hindistan'dan Mars Gezegenine adlı eserindeki girişine* bakın . *Glossolalia ile birlikte somnam bulizm vakası üzerine çalışma* (1899; Paris: Slatkine Reprints, 1983), s. 13.

24. William James ve Theodore Flournoy, *William James ve Theodore Flournoy'un Mektupları ,* ed. Robert Charles Le Clair (Madison: University of Wisconsin Press, 1966), s. 90.

25. *Des Indes à la planet Mars'ı üzerine* 'psikiyatri ve psikanaliz tarihi perspektifinden' bazı çalışmalar yapılmıştır . Bakınız, örneğin,

Ellen Berger, *Bilinçdışının Keşfi,* s. 315-17; Olivier Flournoy, *Theodore ve Léo pold. Théodore Flournoy'dan psikanalize* (Neuchâtel, İsviçre: Éditions de la Baconnière, 1986); *Hindistan'dan Mars Gezegenine,* Théodore Flournoy'da Sonu Shamdasani'nin tanıtımı (1900; Princeton, NJ: Princeton University Press, 1994); Hélène Boursinhac'ın önsözü ve Theodore Flournoy'un *Hint Adaları'ndan Mars gezegenine adlı eserinde Marina Yaguello'nun tanıtımı. Glossolalia ile birlikte bir uyurgezerlik vakası üzerine çalışma* , 1899 ed. (Paris: Slatkine Yeniden Basımları, 1983). Flournoy'un hayatı ve çalışmalarına ilişkin ilk elden bilgi için bkz. Édouard Claparède, "Théodore Flournoy. Hayatı ve çalışmaları," *Archives de Psychology* 18 (1923): 1-125. Ayrıca bkz. Serge Nicolas ve Agnes Charvillat, "Theodore Flournoy (1854-1920) ve Experimental Psychology: Historical Note," *American Journal of Psychology* 111, no. 2 (Yaz 1998): 279-94. Yeni dillerin dilsel merakı hakkında bkz. Marina Yaguello, *Lunatic Lovers of Language: Imaginary Languages and They Inventors* (London: Athlone Press, 1991); ve Mireille Cifali, "Marslının Oluşumu: Hayali Bir Dilin Yaratılması", Flournoy, *Hindistan'dan Mars Gezegenine* .

26. Burada özellikle William Crookes'u Florence Cook'la ve Juliette Bisson'u Eva Carrière'le düşünüyorum.

27. Flournoy, *Des Indes à la planetète Mars* , s. ix.

28. James ve Flournoy, *Mektuplar* , s. 29.

29. Age., s. 47.

30. Age., s. 48.

31. Flournoy, *Hindistan'dan Mars Gezegenine* , s. 14.

32. Aynı eser.

33. Age., s. 27-30.

34. Age., s.14.

35. Age., s. 124.

36. Age., s. 156.

37. Age., s. 135-36, 156-57; ve Théodore Flournoy, "Nouvelles gözlemleri sur un cas de somnambulisme avec 'glossolalie'" *Archives*

de Psychologie 1 (1902): 101-255.

38. Yeni dillerin dilsel merakı hakkında bkz. Yaguello, *Lunatic Lovers of Language;* Cifali, "Marslının Yapımı."

39. Victor Henry, *Mars Dili. Bir uyurgezer glossolali vakasında bir dilin doğuşunun analitik incelenmesi* (Paris: J. Maisonneuve, 1901). Ayrıca *Revue des Études Psychiques'teki* (Mart-Nisan 1902) bir kitap incelemesine bakın: 113-14.

40. *Théodore et Léopold'a* göre, ilk baskının beş yüz kopyası ve ikinci ve üçüncü baskıların her birinden biner adet basıldı, s. 166.

41. Cenevre Psişik Araştırmalar Topluluğu, *"Hintlerden Mars Gezegenine" Çevresi* (Cenevre: Georg; Paris: Librairie Spiritiste, 1901). Bunu takip eden tartışma hakkında bkz. "Entre le Pr .

42. Flournoy, *Theodore ve Léopold* , s. 103.

43. Age., s. 169-70.

44. Mme de Mé'den mektup. . . Flournoy'a, 1 Eylül 1909. Aynı eserden alıntı, s. 172.

45. Smith'in sanatsal bir araç olarak yeni kariyeri hakkında bkz. "Mlle Hélène Smith bir çizim aracı haline geliyor," *Annals of Psychic Sciences,* Mayıs 1907: 388-89.

46. Theodore Flournoy, *Alkollü içkiler ve medyumlar. Metapsişik ve psikolojinin karışımları (* Cenevre: Kündig; Paris: Fischbacher, 1911), s. vi-vii.

47. Theodore Flournoy, *Dini Deha,* 3. baskı. (Saint-Blaise, İsviçre: Dayanışmacı kütüphane ve yayın merkezi, 1910), s. 13. Flournoy, Émile Lombard'ın önsözü , *ilk Hıristiyanlar arasında Glossalia ve benzeri olgular. Eksojen ve psikoloji çalışması* (Lozan: Georges Bridel; Paris: Fischbacher, 1910).

48. Her ne kadar Flournoy tarihçiler tarafından çoğunlukla unutulmuş olsa da, kendisini Jung üzerinde önemli bir etkiye sahip olan Freud'un çağdaşı olarak sunan psikanalistler tarafından son yirmi yılda bir şekilde yeniden keşfedildi. Örneğin psikanalist Olivier Flournoy'un Flournoy, *Théodore et Léopold'da* büyükbabasının Smith'le ilişkisine ilişkin analizine bakınız .

49. Pierre Janet, *Psikolojik otomatizm,* 4. baskı. (Paris: Alcan, 1903), s. 401-2.

50. Dr. Eugene Azam, *Hipnotizma ve çifte bilinç. Çalışmalarının kökeni ve benzer konulardaki çeşitli çalışmalar* (Paris: Alcan, 1893), s. 54.

51. Pierre Janet, "Çağdaş Spiritizm", *Revue Philosophique* 33 (1892): 413.

52. Joseph Grasset, “Bilimin önünde ruhçuluk. Perili bir ev hakkında ,” *Annals of Psychic Sciences,* 1903: 339.

53. Age., s. 41.

54. Örneğin Papus, Valence-en-Brie'de havayı bir kılıçla delerek başarıyla durdurulan bir hayaletin öyküsünü anlatıyor: Gérard Encausse [Papus], *Valence-en-Brie'nin perili evi, bu fenomenin eleştirel ve tarihsel incelenmesi* (Paris: “Başlangıç” baskısı, 1896, s. 21-22.

55. Grasset, *Annals of psişik bilimler,* 1903: 85.

56. Age., s. 168.

57. Aynı eser.

58. Age., s. 146-47.

59. Age., s. 89.

60. Age., s. 165.

61. Age., s. 103, 285.

62. Age., s. 178-79.

63. Age., s. 275.

64. Age., s. 268.

65. Age., s. 280.

66. Age., s. 284.

67. Allan Kardec, *Medyumlar Kitabı,* 49. baskı. (Paris: Librairie des sciences psychiques et Spiritistes, nd), s. 262-65.

68. Gustave Geley *Anormal psikoloji patolojiyle açıklanamaz. Prof.'un jübile kitabından alıntı. J. Tessier* (Lyon: A. Rey, 1909).

69. Gustave Geley, *İki Psişe. Profesör Grasset'in yeni teorisi hakkında* (Sant Amand, Cher: Daniel-Chambon, 1903), s. 1-10.Geley

70. Age., s. 13-17.

71. Pierre Janet, “Uluslararası Medyum Enstitüsü Topluluğu,” *Medyum Enstitüsü Bülteni* 1 (1900): 4.

72. Age., s. 3-7.

73. “Kurucu toplantı, 30 Haziran 1900,” *Uluslararası Psişik Enstitüsü Bülteni* 1 (1900): 14 .

74. Janet, “Uluslararası Psişik Enstitüsü Derneği”, s.16.

75. *20-26 Ağustos 1900 tarihleri arasında Paris'te düzenlenen Dördüncü Uluslararası Psikoloji Kongresi. Oturumların raporu ve anı metni,* ed. Pierre Janet (Paris: Alcan, 1901), s. 617.

76. Age., s. 656.

77. Age., s. 137.

78. Age., s. 137-41.

79. Age., s. 103.

80. “Psikoloji toplumunun tüzükleri,” *Psikoloji Enstitüsü Bülteni* 3 (1900): 140.

81. “Psişik fenomenlerin çalışma grubu,” *Genel Psikoloji Enstitüsü Bülteni 1* (1902): 3-4.

82. Émile Duclaux, "Psişik fenomenleri inceleyen grup. Bir Laboratuvarın Organizasyonu,” *Genel Psikoloji Enstitüsü Bülteni* 4 (1902): 328.

83. César de Vesme, "Uluslararası Psikoloji Enstitüsü", *Revue des Études Psychiques* 11 (Kasım 1901), 321-30, üyelik ücreti ödediğini ve sonrasında hiçbir şey duymadığını hatırlıyor.

84. “Genel Psikoloji Enstitüsü Meclisi. Para yok, aracı yok ” *Psychical Studies'in Gözden Geçirilmesi,* (Mart-Nisan 1902): 127.

85. "Paris Genel Psikoloji Enstitüsü'nün büyük gelişimi" *Psişik bilimler analleri, Mart* 1906: 192-93.

86. Jules Courtier, "Eusapia Palladino'nun 1905, 1906, 1907 ve 1908'de Genel Psikoloji Enstitüsü'ndeki oturumları hakkında rapor", *Genel Psikoloji Enstitüsü Bülteni* 5-6 (1908): 59.

87. Age., s. 415.

88. Age., s. 416-19.

89. Age., s. 420.
90. Age., s. 433.
91. Age., s. 514.
92. Age., s. 519.
93. Age., s. 520.
94. Age., s. 521-26.
95. Age., s. 539.
96. Age., s. 546.
97. Aynı eser.
98. Age., s. 570-72.
99. Léon Demonchy, “1905, 1906, 1907 ve 1908'de Genel Psikoloji Enstitüsünde Eusapia Palladino'nun oturumlarına ilişkin raporlar,” *Annals of Psychic Sciences* 3 (Şubat 1909): 33-44; C. de Vesme, “Psikoloji Enstitüsünde Eusapia'nın deneyimlerine ilişkin rapor hakkında,” *Annals of Psychic Sciences* 5 (Mart 1909): 78-85; “Psikoloji Enstitüsü'ndeki M. Courtier'in raporunun tartışılması,” *Annales des sciences psişikler* 5 (Mart 1909): 92-96.
100. De Vesme, “Eusapia Deneyleri Raporu Hakkında” 79.
101. Age., s. 85.
102. Jules Courtier, *Eusapia Palladino'nun Genel Psikoloji Enstitüsündeki oturumlarına ilişkin raporun ek yazısı* (Vannes: Lafoyle & J. de Lamarzelle, 1929).
103. Bakınız, örneğin, Louis Favre, "Fiziksel bir düzenin orta fenomenine uygulanabilir cihazlar ve teknikler", *Genel Psikoloji Enstitüsü Bülteni* 4 (1910): 389-412; İD. "Fiziksel ortam olaylarının incelenmesi için yeni cihazlar", aynı eserde. (1912): 337-43; Louis Favre, "Psişik olguları incelemek neden gereklidir?", aynı eserde. 4 (1909): 503-26; id., "Orta Olguların Üretimi", age. (1912): 320-35; Dr. Marage, "Dowsing Rod", aynı eser. (1912): 317-19; B. de Rollière, “Keşif çubuğu. Gerçeklerin sınıflandırılması ve eski ve modern yöntemler”, aynı eser. (1912): 343-54.

1. Charles Richet, “Mektup,” *Psişik bilimler yıllıkları* 1 (1891): 4.
2. John J. Cerullo, *Ruhun Sekülerleşmesi: Modern Britanya'da Psişik Araştırma* (Philadelphia: İnsani Sorunları Araştırma Enstitüsü, 1982), s. 38-45.
3. Age., s. 91-94.
4. *Annales'de* SPR üyeleri olarak listelenmiştir : Charles Richet, Théodule Ribot, Hippolyte Bernheim, Henry Beaunis, Jules Liégeois, Ambroise Liébeault, Pierre Janet, Léon Marillier ve Xavier Dariex. Xavier Dariex, “Tarihsel genel bakış,” *Psişik bilimler yıllıkları* 1 (1891): 2.
5. Charles Richet, “Mektup,” s. 7.
6. Aynı eser.
7. Komisyonun üyeleri arasında Paris'teki doktor Charles Richet; Fransız Akademisi'nden Sully-Prudhomme; Gilbert Ballet, Paris'teki doktor; Nancy'deki doktor Henri Beaunis; Ecole Polytechnique'in yöneticisi Albay Albert de Rochas; ve École des hautes-études'ta öğretim görevlisi olan Leon Marillier. “Önemli Uyarı,” *Annals of Psychical Sciences* 2 (1891): 73.
8. Félix Alcan, "Bir okuyucuya yanıt", *Annals of Psychic Sciences* 2 (1892): 64.
9. Xavier Dariex, “Les Annales,” *Psişik bilimler yıllıkları* 1 (1901): 1.
10. Age., s. 2.
11. *Nancy Psişik Araştırmalar Derneği Bülteni,* 1900: 6-7; ve *Nice Psişik Araştırmalar Derneği Bülteni.*
12. César de Vesme hakkında bibliyografik bilgi için bkz. René Warcollier, “César de Vesme,” *Revue metapsychique* 4 (1938): 241-45.
13. Xavier Dariex, *Annals of psişik bilimler* 6 (1904): 321.
14. Warcollier, “César de Vesme”, s. 242.
15. "Evrensel Psişik Çalışmalar Topluluğu", *Annals of Psychical Sciences,* Mart 1910: 88.
16. Aynı eser.

17. Bunun için yalnızca resmi bir talep gerekliydi. Age., s. 90.

18. *Annales of the Psychic Sciences,* Aralık 1907: 813-14, " Psişik Bilimler *Yıllıkları bundan böyle* iki ayda bir resimli bir inceleme olacaktır ."

19. ANNALES Okuyucularına ", *Annales des sciences psychics,* Ocak 1908: 1.

20. César de Vesme, "M. le Dr Dariex'in emekliliği", *Annales des sciences psychiques 7* (Nisan 1911): 97.

21. *Annales des sciences psişiklerin* eski aboneleri için ," *Revue metapsychique,* Mart-Nisan 1924: 172-73.

22. A. Bonneville, *Uzaktan Görme. Düşünce aktarımı. Öneriler. Hayati sıvı* (Cezayir: Michelet, 1928) *,* s. 4.

23. Émile Boirac, *Psişik bilimlerin geleceği* (Paris: Alcan, 1917), s. 2.

24. Joseph Maxwell, *Psychic Phenomena* (Paris: Alcan, 1903), s. 315.

25. Xavier Dariex, "Telepati gözlemlerindeki yöntem üzerine," *Annals of Psychic Sciences* 1 (1891): 12.

26. Age., s. 12-13.

27. Henri Durville, *Telepsyche. Düşünceyi okuma ve aktarma sanatı* (1927; Paris: H. Durville, 1973).

28. Jean Filiatre, *Hipnotizma ve manyetizma, uyurgezerlik, telkin ve telepati , kişisel etki, pratik kurs* (Cosne-D'Allier: A. Filiatre, 1905).

29. Sylvain Martel, *Dünyadaki en güçlü insan etkileri olan telkin ve telepatinin uygulanması yoluyla kendini yakından veya uzaktan sevdirme sanatı,* 2. baskı, değiştirilmiş (Montauban: Imprimerie kooperatifi, 1921) .

30. Paul-C. Jagot, *Uzaktan etki. Düşünce aktarımı ve zihinsel öneri. Telepsikiyatrinin pratik yöntemi* (Paris: Dangles, t.y.).

31. Durville, *Telepsyche* .

32. Charles Le Roy, Zihinsel güç yoluyla başarı, psikolojik bilimlerin *ve sayısız kişisel deneyimlerin derinlemesine incelenmesinin ardından hazırlanmış, zihinsel güçlerin rasyonel*

uygulamasına ilişkin bir ders (Bône 1923); ve Sylvain Roudès, *Zihinsel gücünüz. Onların gelişimi. Hayatta başarılı olmak için bunların kullanımı* (Paris: H. Dangles, 1934).

33. A. Bonneville, *Uzaktan Görme,* s. 21-29.

34. T.-S. Peyras, *Okült bilim. Bununla ilgili tüm fenomenler: Hipnotizma , manyetizma, maneviyat, zihinsel güç ve zihinsel güç, varlıkların ikiliği, bir bireyin başka bir birey üzerindeki etkisi, telkin terapisi yoluyla hastalıkların iyileşmesi . Herkes hipnotist olabilir* (Marsilya: Redon, 1906), s. 10.

35. G.-A. Mann, *Düşünce gücü: eşsiz yetenek; telepati mekanizması; iradenin dışsallaştırılması; kozmik güçleri çağırmak ve yakalamak; İnsanın insan üzerindeki etkisine ilişkin yeni teori* (Paris: G.-A. Mann, 1910).

36. Frederic Myers, Edmund Guyers ve Frank Podmore, *Yaşayanların Hayaletleri* (Londra: Trübner, 1886). Camille Flammarion, *Bilinmeyen ve Psikolojik Sorunlar; ölenlerin gösterileri. Görünümler. Telepati. Psişik iletişim. Zihinsel öneri. Uzaktan görünüm. Hayaller dünyası. Geleceğin kehaneti* (Paris: E. Flammarion, 1900), s. 93-94. Anketin yanıtları bugün hala Juvisy-sur-Orge Gözlemevi'nin Camille Flammarion Fonu'nda mevcuttur.

37. Age., s. 287, 290 ve 581.

38. Charles Richet, *Ordular Bülteni,* 10 Ocak 1917. Araştırmaların sonuçları hiçbir zaman yayınlanmadı ancak bazı tanıklıklar Charles Richet'in *Traité de metapsychique (Paris: Alcan, 1922)* adlı eserinde bulunabilir . Belki de şaşırtıcı olmayan bir şekilde, *Annales des sciences medyumları* 1919'da Fransızların savaş sırasında daha fazla ölüm vizyonu deneyimlediklerini bildirdi. "Savaştaki birliklerin daha fazla vizyonu" *Annals of Psychic Sciences,* (1919): 63-65.

39. Charles Richet, “Mektup,” s. 4.

40. Flammarion, *Bilinmeyenler ve Psikolojik Sorunlar.*

41. William Reddy, *Görünmez Kod: Devrim Sonrası Fransa'da Onur ve Duygu, 1814-1848* (Berkeley: University of California Press, 1997); ve Robert Nye, *Modern Fransa'da Masculinity and the Male Codes of*

Honor (New York: Oxford University Press, 1993).

42. Richet, *Metapsişik Üzerine İnceleme* , s. 72.

43. René Sudre, *İnsan metapsişiklerine giriş* (Paris: Payot, 1926), s. 74.

44. Richet, *Metapsişik Üzerine İnceleme* , s. 69.

45. Age., s. 758.

46. Boirac, *Psişik Bilimlerin Geleceği,* s. 52-53.

47. Maxwell, *Psişik Olaylar* , s. 26.

48. Camille Flammarion, *Perili Evler; "Ölüm ve Gizemi " kitabının kenarlarında* (Paris: E. Flammarion, 1923), s. 19.

49. Richet, *Metapsişikler Üzerine İnceleme* , s. 63-68.

50. Age., s. 785.

51. Örneğin, Boirac, *Psişik Bilimlerin Geleceği,* s. 49.

52. Age., s. 34.

53. Paul Heuzé, *Metapsişik Nerede* (Paris: Gautier-Villars, 1926), s. 27.

54. Age., s. 46.

55. "Voyante de Saint-Quentin'in Duruşması", *Annals of Psychic Sciences,* Şubat 1906: 113.

56. "Voyante de Saint-Quentin" davasındaki karar," *Psişik bilimler yıllıkları,* Haziran 1906: 385.

57. Age., s. 112-14; 385-87. Uyurgezerlerin ilaç yazması kesinlikle yasaktı, ancak danışmanlık teklifine müsamaha gösterildi; bkz. Georges-Denis Weil, *Tıp ve eczacılığın yasa dışı kullanımı, ceza mevzuatı ve içtihat üzerine* (Paris: Marchal & Billard, 1886), s. 49.

58. Bompard'ın davası ve bu dönemde hipnotizmayla ilgili tıbbi tartışmalar hakkında bkz. Ruth Harris, "Gabrielle Bompard Davasında Cinayet Altında Hipnoz: Belle Epoque Paris'teki Mahkeme Salonunda Psikiyatri ", *The Anatomy of Madness: Essays in the History of Madness'da. Psikiyatri,* ed. WF Bynum, Roy Porter ve Michael Shepherd, cilt. 2 (Londra: Tavistock Yayınları, 1985), s. 197-241.

59. "Mahkeme önünde büyülenme," *Moniteur des Études Psychiques* 12 (1901): 287.

60. “Adalet Sarayında Manyetizma,” *Moniteur des Études Spiritistes* 10 (1901): 240.

61. “Un procès pour des manoeuvres spirites,” *Annales des sciences psychiques,* 1909: 375. Her iki davanın da kadınları ilgilendirdiğini belirtmek ilginçtir. Yüzyılın başında kadınların duygusallık gerekçesiyle masum kabul edilip serbest bırakıldığı birçok dava örneği vardır. Bkz. Edward Berenson, *The Trial of Madame Caillaux* (Berkeley: University of California Press, 1992); Ruth Haris, *Murder and Madness: Medicine, Law, and Society in the Fin de Siècle* (New York: Oxford University Press, 1989); Robert Nye, *Crime, Madness, and Politics in Modern France: The Medical Concept of National Decline* (Princeton, NJ: Princeton Univer sity Press, 1984); Ann-Louise Shapiro, *Kodları Kırmak: Yüzyıl Sonu Paris'inde Kadın Suçluluğu* (Stanford: Stanford University Press, 1996).

62. Adalet sistemine getirilen musallatların tarihi, avukat Fr. Zingaropoli tarafından “Ruhların musallat olduğu bir ev”de geliştirildi. Kira sözleşmesinin feshi üzerine kiracının hakları,” *Annals of Psychic Sciences,* Kasım 1907: 771-96; ve César de Vesme tarafından "İçtihat öncesi "Perili Evler", *Revue metapsychique,* 1936: 94-113.

63. Maurice Maeterlinck, *Bilinmeyen Misafir* (New York: Dodd, Mead, 1914), s. 378-82.

64. Flammarion, *Perili Evler* , s. 96.

65. Age., s. 207.

66. Émile Tizané, *Perili evler yok mu? İnançsız bir araştırmacının - günlüğü , 1925'ten 1933'e kadar* (Paris: Omnium littéraire, 1971). Eugène Osty, "Olağanüstü bilgi ve polis uygulamaları için olanakları", *Revue metapsychique,* 1923: 81-84, bir soygun hakkında iki medyuma nasıl danışıldığını ve polis için hırsızı başarıyla tespit ettiğini anlatıyor.

67. Richet, *Metapsişikler Üzerine İnceleme* , s. 739-40.

68. Age., s. 776-80.

69. Fransız bağlamında hayvan harikaları için bkz. Sofie

Lachapelle ve Jenna Healey, “On Hans, Zou and the Others: Wonder Animals and the Question of Animal Intelligence in Early Twentieth-Century France” *Biyolojik ve Biyomedikal Bilimler Tarihi ve Felsefesi Çalışmaları* 41 (2010): 12-20.

70. Maeterlinck, *Bilinmeyen Misafir,* s. 219-360.

71. *, psişik bilimler yıllıklarında* birçok kez tartışılmıştır . Bakınız, örneğin, “Savaş sırasında Elberfeld'in atlarına ve Manheim'ın köpeklerine ne oldu?” *Annals of Psychical Sciences,* Mart 1916: 56-57; C. de Vesme, "Elberfeld'in düşünen atları", aynı eser. 12 (Aralık 1912): 353-63; Edmond Duchâtel, "Manheim'ın bilgili hayvanları", aynı eser. 10 (Ekim 1913): 289-303; JC Ferrari, "Düşünen Canavarlar", age, Temmuz 1912: 246-49; “Elberfeld'in atları ve 'Zoolojik Psikoloji Enstitüsü Müdürü'” age, Mart 1914: 127-28; ve William Mackenzie, "Manheim'ın öğrenilmiş hayvanları ", aynı eser, Şubat 1914: 40-51.

72. Bkz. MA Menegaux, “Elberfeld'in Düşünen Atlarının Eğitimi,” *Genel Psikoloji Enstitüsü Bülteni* 3 (Mayıs-Haziran 1913): 111-52; ve Yves Delage, "Elberfeld'in düşünen atlarının kontrolü için", age: 153-58.

73. Maeterlinck, *Bilinmeyen Misafir,* s. 249-54.

74. Age., s. 269-78.

75. Age., s. 305-7.

76. Age., s. 336-44.

77. Duchâtel, *Annals of psişik bilimler,* 1913: 289-303.

78. Mackenzie, *Annals of the Psychical Sciences,* 1914: 40-53.

79. Savaş sırasında Elberfeld'in atlarına ve Manheim'ın köpeklerine ne oldu,” *Annals of the Psychic Sciences,* 1916: 56:

80. Richet, *Metapsişik Üzerine İnceleme,* s. 45-46.

81. Maxwell, *Psişik Olaylar* , s. 43, 315-16.

82. Age., s. 41.

83. Sudre, *İnsan Metapsişikleri,* s. 51.

84. Albin Noiris, *Doğaüstü-doğal üzerine çalışmalar. İlk çalışma. Dönen tablalar ve sürüklenmeleri* (Lyon: Emm. Vitte, 1897), s. 4.

85. “Jules Bois'in “Ötesi ve Bilinmeyen Güçler” Üzerine Araştırması,” *Revue des Études Psychiques,* Mart-Nisan 1902: 106.

86. Janet Oppenheim, *Öteki Dünya: İngiltere'de Spiritüalizm ve Psişik Araştırma, 1850—1914* (Cambridge: Cambridge University Press, 1985) s. 149-52.

87. Charles Blech, Guillaume de Fontenay'daki Monfort-l'Almaury'de Eusapia ile bir oturumda, *Eusapia Paladino Hakkında. Monfort-l'Almaury Oturumları, 25-28 Temmuz 1897): Rapor, fotoğraflar, tanıklıklar ve yorumlar* (Paris: So ciété d'editions scientifique, 1898), s. 125.

88. Philippe de la Cortadière ve Patrick Fuentes, *Camille Flammarion* (Paris: Flammarion, 1994).

89. Éugène Antoniadi, “Eusapia Paladino. İki ruhsal seansın anlatımı . Kasım 1898'de MC Flammarion'daki veriler ve Juvisy Gözlemevi gökbilimci yardımcısı EUGÈNE ANTONİADİ TARAFINDAN RAPOR EDİLMİŞTİR," Juvisy-sur-Orge Gözlemevi'nden Fonds Camille Flamma rion , s. 1.

90. Age., s. 13-14.

91. Age., s. 11.

92. Age., s. 23.

93. Age., s. 5.

94. Age., s. 44.

95. Age., s. 39.

96. Age., s. 16-17.

97. Fontenay, *Eusapia Paladino Hakkında,* s. 97.

98. "La photo graphie commeproof entre Medicine et Religion" adlı eserinde fotoğrafın gücünü bir kanıt olarak tartışıyor , *History of Medical Sciences* 28 (1 994): 3 2 5 - 36.

99. Buguet davası için bkz. Hilarion-A.-B. Huguet (Dr), *Spiritomanes et spirito-phobes. Études sur le spiritisme,* 5. basım (Paris: l'auteur, 1875); ve John Monroe, *La boratories of Faith: Mesmerism, Spirtism, and Occultism in Modern France* (Ithaca, NY: Cornell University Press, 2008), s. 150-98 (bölüm 4). Buguet'nin ruh fotoğrafçılığının bir kısmı Clément Chéroux ve diğerleri, *The Perfect*

Medium: Photography and the Occult (New Haven, CT: Yale University Press, 2004), s. 47, 56-59, 141'de görülebilir .

100. Guillaume de Fontenay, Fotoğrafçılık ve psişik fenomenlerin incelenmesi, yazarın *1910 ve 1911'de Evrensel Psişik Çalışmalar Topluluğu'na verdiği üç konferansın özeti* (Paris: Cabaut, 1912), s. 11-12.

101. "Aşkın fotoğrafçılık için" *Annals of Psychic Sciences,* Eylül - 1908: 307. O dönemdeki ruh fotoğrafçılığı üzerine tartışma örnekleri için bkz. Gabriel Delanne, “La Photographie de la Pensie,” age, Mayıs 1908: 140-43; Guillaume de Fontenay, "Fotoğraf plakası üzerindeki mürekkebin etkisi", age, Ocak 1909: 24-26; Komutan Darget, “İnsanın radyoaktivitesi, V (hayati) ışınları. Fontenay'a yanıt”, age: 26-27; “İnsan düşüncesinin ve akıntısının fotoğrafı”, age: 20-24; "Ruhların fotoğrafını çekmek için bir cihaz!" age, Temmuz 1912: 251-53.

102. Marcel Boll, *Bazı Büyüleyici Bilimler. İnsan dalgaları mı? Kolektif yanılsamalar mı? Hipnotizma, psikanaliz, telkin, metapsychia, astroloji, maneviyat, radies thesie* (Marsilya: Éditions du Sagittaire, 1941), s. 158-59.

103. William James ve Theodore Flournoy, *William James ve Theodore Flournoy'un Mektupları,* ed. Robert Charles Le Clair (Madison: University of Wisconsin Press, 1966), s. 227.

104. Richet, *Metapsişikler Üzerine İnceleme,* 656-64.

105. Age., s. 125-26.

106. Heuzé, *Metapsişik Nerede,* s. 118.

107. Age., s. 120.

108. Age., s. 121.

109. Aynı eser.

110. Richet, *Metapsişikler Üzerine İnceleme* , s. 658.

111. Age., s. 113.

112. Heuzé, *Metapsişik Nerede,* s. 78.

113. Paul Heuzé, *Fakirlerin son hikayeleri* (Paris: Montaigne, 1932), s. 81.

1. Rocco Santoliquido, Ekim 1918 tarihli mektup (birden fazla kopya), Uluslararası Metapsişik Enstitüsü Arşivleri, 3: 8.

2. Charles Richet, *Traité de metapsychique* (Paris: Alcan, 1922), s. 5.

3. Gustave Geley, *Psişik Çalışmalar Nasıl Geliştirilir? Bazı dilekler ve projeler* (Laval: L. Barnéoud, 1905), s. 3.

4. IMI'ye böyle bir zarfı bizzat Geley sağladı. Ancak ölümünden sonra ruhunu teşhis etme girişimleri başarısız oldu; bkz. René Warcollier, "Dr. Gustave Geley'in ölümünden sonra yapılan test üzerine rapor," *Revue metapsychique* 4 (1956): 2-10.

5. Geley, *Psişik Çalışmalar Nasıl Geliştirilir,* s. 10.

6. 1947'de Office International d'hygiene publique, yeni oluşturulan Dünya Sağlık Örgütü'ne dahil edildi.

7. Eugène Osty, "Profesör R. Santoliquido," *Revue metapsychique* 6 (Sabah -Aralık 1930): 465-70.

8. Eugène Osty, "Bay. Jean Meyer," *Revue metapsychique* 2 (1931): 89-92.

9. Rocco Santoliquido, mektup, Ekim 1918, Archives de l'Institut métapsychique International, 3: 8.

10. Lodge, Richet'ye mektup, 16 Ekim 1918, aynı kaynak; orijinal İngilizce metnin Fransızca çevirisinden burada yeniden çevrilmiştir.

11. Aynı yerde.

12. Yönetim komitesinin ilk oturumu, Archives de l'Institut métapsychique International, 3: 8.

13. *Revue métapsychique 1 (1921) hem de ibid., 1930'da* başlık sayfasının arka yüzüne bakın .

14. Charles Richet, "Gustave Geley," *Revue métapsychique* 4 (Temmuz-Ağustos 1924): 271.

15. "Metapsychic Institute'daki konferanslar," *Revue metapsychique* 1 (Ocak-Şubat 1926): 25; ve aynı eser. 2 (Mart-Nisan 1934): 144. Osty, okuyuculara Pazartesi ve Perşembe öğleden sonraları metapsişik nitelikteki soruları yanıtlamaya hazır olduğunu bildirdi.

16. René Sudre, “Geley Felsefesi,” *Revue metapsychique* 5 (Eylül-Ekim 1924): 344-46.

17. Gustave Geley, *Ectoplasmia and Clairvoyance: Observations and Personal Experiences* (Paris: Alcan, 1924) ve Pierre Janet, *Psikolojik Otomatizm.* (Paris: Alcan, 1903), 401-2.

18. Gustave Geley, "Medyumluğun pratik çalışmasına giriş", *Revue metapsychique* 1 (Ocak-Şubat 1924): 58.

19. Charles Richet, “Gustave Geley,” *Revue metapsychique* 4 (Temmuz-Ağustos 1924): 18.

20. Marja Wodzinska, “Doktor Geley'in Varşova'da Görünmesi,” *Nancy Psişik Araştırmalar Derneği Bülteni* 6 (Mayıs-Haziran 1925): 85-87.

21. Eugène Osty, *Olağanüstü Bilgi,* 2. baskı. (Paris: Alcan, 1925), s. xix

22. Age., s. xxiv.

23. Eugène Osty ve Marcel Osty, *Aklın madde üzerindeki bilinmeyen güçleri. Araştırmanın ilk aşamaları* (Paris: Alcan, 1932).

24. Paris Uluslararası Metapsişik Enstitüsü'nün araştırma projeleri ve hedefleri ,” *Revue metapsychique* 1 (Ocak-Şubat 1926): 8-9.

25. Aynı eser, 4.

26. Aynı kaynak, s. 24.

27. James McClenon, *Deviant Science: The Case of Parapsychology* (Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1984), parapsikologların istikrarlı pozisyonunu açıklayan bir model sunarak çağdaş parapsikoloji hakkında benzer bir noktaya değiniyor . Parapsikologlar disiplinlerinin bilimsel olarak ele alınmasını isterler, ancak çalışmalarının finansmanı ve izleyicileri bilimsel dünyanın dışındadır, bu da hayatta kalmalarını tam olarak bulundukları yerde, marjinlerde kalmalarına bağlı kılar.

28. René Sudre, IMI'nin bir üyesine (muhtemelen René Warcollier) mektup, 7 Eylül 1926, Archives de l'Institut métapsychique International, 18: 1.

29. René Sudre, *İnsan metapsişiklerine giriş* (Paris: Payot, 1926),

s. 10.

30. Daniel Berthelot, başkana mektup, 12 Aralık 1926, Uluslararası Metapsişik Enstitüsü Arşivleri, 22: 14.

31. Rocco Santoliquido, Berthelot'a mektup, 15 Aralık 1926, age.

32. Garcon, Léveillée'ye mektup, 30 Kasım 1931, age, 22: 11.

33. Rocco Santoliquido, Jean Meyer'e mektup, 15 Ocak 1929, age, 22: 14.

34. Rocco Santoliquido, Jean Meyer'e mektup, 4 Mart 1929, aynı eser.

35. Joseph Maxwell, Osty'ye mektup, 9 Nisan 1929, age, 22:11.

36. Eugène Osty, Reynaud'ya mektup, 4 Aralık 1931, aynı eser.

37. Age., 22:14.

38. Garcon, Léveillée'ye mektup, 30 Kasım 1931, age, 22: 11.

39. Garçon, Léveillée'ye mektup, 30 Kasım 1931, aynı eser.

40. Charles Richet, Eugène Osty tarafından "Charles Richet"te alıntılanmıştır, *Revue métapsychique* 1 (Ocak-Şubat 1936): 30.

41. Osty, Richet'ye övgüsünde , ikincisinin Sorbonne'da son dersini vermeyi planladığını hatırladı - birçok şahsiyetin katılacağı resmi bir etkinlik - metapsişikler konusu üzerine. Bu ihtimalden rahatsız olan fakülte dekanı, bildirildiğine göre Richet'e son dersinde metapsişikleri tartışmak ve son dersini 1881 ile 1925 yılları arasında fakültenin fizyolojik laboratuvarının çalışmalarına ayırmak yerine. - Richet diplomatik olarak bunu yapmayı kabul etti. Ibid., s. 22-33.

42. Richet'nin *Traité de metapsychique'i* sunuldu, ancak konuyla ilgili iletişimi Académie des sciences' Comptes-rendus'a dahil edilmedi . Age., s. 31.

43. 3 Ocak 1911 Oturumu, *Comptes-rendus de l'Académie des sciences* 152 (1911): 17.

44. Danıştay, Bilimler Akademisi'ne mektup, 11 Şubat 1905, Ulusal Arşivler, F17 13020.

45. Juliette de Reinach, Académie des sciences'a mektup, 25 Mayıs 1910, age.

46. Bilimler Akademisi, Fanny Emden ödülünü oluşturmak için

gerekli yetkinin alındığına dair Kamu Eğitim Bakanlığı'na bildirim, 27 Temmuz 1910, age.

47. 3 Ocak 1911 Oturumu, *İlimler Akademisi Raporları* 152 (1911): 17.

48. “Fransız Bilimler Akademisi tarafından verilen 'Fanny Emden' ödülü,” *Psişik bilimler finali, Kasım* -Aralık 1911: 370.

49. 18 Aralık 1911 tarihli Séance, *Comptes-rendus de ['Académie des sciences* 153 (1911): 1378-80; ve "Psişik hareket", *Annals of psişik bilimler,* Kasım-Aralık 1911: 369-70.

50. 15 Aralık 1913 Oturumu, *Comptes-rendus de ['Académie des sciences* 157 (1913): 1297-1300; ve *Annals of psişik bilimler,* 1913: 371.

51. 2 Aralık 1918 Oturumu, *İlimler Akademisi Raporları* 167 (1918): 865.

52. 22 Aralık 1919 Oturumu, *İlimler Akademisi Raporları* 169 (1919): 1285-86.

53. 17 Aralık 1923 Toplantısı, *İlimler Akademisi Raporları.*

54. René Warcollier, “César de Vesme,” *Revue metapsychique* 4-5 (Temmuz 1938): 242-43.

55. 6 Mart 1939 Oturumu, *Bilimler Akademisi Raporları* 697 (1939): 2087.

56. Paul Heuzé, *Nerede o [bir metapsişik* (Paris: Gautier-Villars, 1926), s. 179.

57. Bu deneylerin başka bir açıklaması için bkz. Françoise Parrot, "Psychology Experiments: Spiritism at the Sorbonne", *Journa[of the History of Behaviora[Sciences* 29 (1993): 22-28.

58. Henri Piéron hakkında, bkz. Paul Fraisse, “French Origins of the Psychology of Behavior : The Contribution of Henri Piéron,” *Journa[of the History of Behaviora[Sciences 6* (1970): 111-19.

59. Heuzé, *Nerede o [bir metapsychique* , 116-26. Villa Car men bölümünde ayrıca Blondel'in Bernadette Bensaude-Vincent ve Christine Blondel'deki makalesine bakın, *Des savants face à ['occu[te* (Paris: La Découverte, 2002).

60. Heuzé, *Nerede o [bir metapsişik* , s. 179-83.

61. Age., s. 331.

62. Juliette-Alexandre Bisson, *Maddileşme Olgusu. Deneysel çalışma* (Paris: Alcan, 1914), s. xiv-xv.

63. Heuzé, *Nerede o [bir metapsişik,* s. 183.

64. Age., s. 196

65. Juliette-Alexandre Bisson, *Medyumluk ve Sorbonne* (Paris: Alcan, 1923), s. 77-79.

66. Age., s. 7-8.

67. Gustave Geley, "Sorbonne deneyimleri hakkında" *Bu[[etin de [a Société d'études Psychiques de Nancy* 1 (1922): 29-30.

68. Gustave Geley, "Sorbonne Deneyleri Hakkında" *Revue metapsychique* 4 (1922): 227.

69. Age., s. 230.

70. Rapor, Heuzé, *Ou en est la metapsychique,* s. 198-202.

71. Age., s. 203-36.

72. "Psişik hareket" *Annals of psişik bilimler,* 1904: 309.

73. "Profesör Henri Bergson'un 28 Mayıs 1913'te yaptığı konuşma" *Annals of Psychic Sciences,* Kasım-Aralık 1913: 321.

74. *Kopenhag'daki ilk uluslararası psikolojik araştırma kongresinin resmi raporu* (Kopenhag: Bilimsel yayıncı, 1922), s. 11.

75. Age., s. 528-29

76. René Sudre, “2. Uluslararası Psikolojik Araştırma Kongresi Raporu ,” *Revue metapsychique* 5 (Eylül-Ekim 1923): 275.

77. Age., s. 288-89.

78. *1923'te Varşova'da Dr. Julien Ochorewicz onuruna düzenlenen 2. Uluslararası Kongre'nin çalışmasına göre psişik araştırmanın mevcut durumu* (Paris: Presses universitaire de France, 1924), s. 21.

79. “Paris'teki Üçüncü Uluslararası Psişik Araştırma Kongresine Davet,” *Revue metapsychique* 5 (1926): 379.

80. *Paris'teki 2. Uluslararası Psişik Araştırmalar Kongresi Raporu* (Paris: Uluslararası Metapsişik Enstitüsü, 1928), s. 29.

81. Aynı eser.

82. Age., s. 31.

83. Paris kongresinin sempatik bir anlatımı için bkz. A. Westermann, “Üçüncü Uluslararası Psişik Araştırma Kongresi,” *Nancy Psikolojik Araştırmalar Derneği Bülteni* 3 (Kasım-Aralık 1928): 128-31.

84. René Sudre, "Kopenhag Psişik Araştırma Kongresi", *Revue metapsychique,* Eylül-Ekim 1921: 378.

85. Eugène Osty, “Profesör R. Santoliquido,” *Psişik bilimler yıllıkları* 6 (Kasım-Aralık 1930): 469-70.

86. Aynı eser.

87. Aynı eser.

88. Eugène Osty, Hans Driesch'e mektup, 3 Nisan 1928, Uluslararası Metapsişik Enstitüsü Arşivleri, 21: 12.

89. Aynı eser.

90. Aynı eser.

91. Eugène Osty, Richet'ye mektup, 3 Nisan 1928, aynı eser.

92. Hem Richet hem de Driesch'e gönderilen projenin sunumu, 3 Nisan 1928, age.

93. Merkezin kuruluşuna ilişkin belge, age; ve “Création à Genève d'un Centre Permanent de Conférences et de Congrès Internationaux de Recherches Psychiques,” *Revue métapsychique* 3 (Mayıs-Haziran 1928): 175-78.

94. Hans Driesch, Osty'ye mektup, 2 Temmuz 1928, Archives de l'Institut métapsychique International, 21: 12.

95. Hans Driesch'e mektup (imzalı değil ama muhtemelen Osty'den), 14 Temmuz 1928, aynı eser.

96. Aynı eser.

97. Albert von Schrenck-Notzing, Osty'ye mektup, 19 Temmuz 1928, aynı eser.

98. Albert von Schrenck-Notzing, Osty'ye mektup, 21 Temmuz 1928, aynı eser.

99. Lodge ve Richet, Osty'ye mektup, 23 Temmuz 1928, aynı eser.

100. Albert von Schrenck-Notzing, Osty'ye mektup, 25 Ağustos

1928, aynı eser.

101. Osty, Albert von Schrenck-Notzing'e mektup, 1 Eylül 1928, aynı eser.

102. Osty, Richet'ye mektup, 19 Eylül 1938, a.g.e.

103. Osty, Albert von Schrenck-Notzing'e mektup, 30 Aralık 1928, aynı eser.

104. Aynı yerde.

105. Osty, Montandon'a mektup, 24 Kasım 1930, a.g.e.

106. Montandon, Osty'ye mektup, 18 Aralık 1930, a.g.e.

107. *Dördüncü Uluslararası Ruhsal Araştırma Kongresi İşlemleri,* editör Theodore Besterman (Londra: Ruhsal Araştırma Derneği, 1930), s. 13. Besterman daha sonra çalışmaları özellikle Fransız Aydınlanması ve Voltaire üzerine odaklanan yetenekli bir bilim insanı olacaktı.

108. Albert von Schrenck-Notzing, Osty'ye mektup, 25 Ağustos 1928, Archives de l'Institut métapsychique International, 21: 12.

109. *Üçüncü Uluslararası Psişik Araştırmalar Kongresi,* s. 27.

ÇÖZÜM

1. Cornelius Tabori, *My Occult Diary* (Londra: Rider, 1951), s. 62.

2. IMI ve bugünkü faaliyetleri hakkında daha fazla bilgi için bkz. www.metapsychique .org (18 Ağustos 2010'da erişildi).

3. Örneğin, *Parapsikoloji Bülteni,* 1955-58; *Metapsişik, ezoterik ve geleneksel defterler,* 1950-54; *Yaşam bilinci. Kültürel ve Psişik Araştırmalar Enstitüsü Organı,* 1953-74; *Paris incelemesi. Paris Deneysel Psişik Bilimler Derneği Organı ,* 1932; *Psişik araştırma. Lyon Psişik Enstitüsü'nün aylık incelemesi* , 1948-49; *Psişik bilimler dergisi* , 1946; *Metapsişik bilim. Uygulamalı Metapsişik Bilimler Enstitüsü Araştırma Merkezi'nden aylık bilimsel bilgi organı,* 1954-55; *Metapsişik bilimler,* 1946-47; ve *La Tour Saint-Jacques,* 1955-58.

4. 1955'ten yakın zamana kadar IMI'nin Paris adresi 5. sıra Wagram'dı.

5. Bkz. Seymour Mauskopf, *The Elusive Science: Origins of*

Experimental Psychical Research (Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1980); ve James McClenon, *Deviant Science: The Case of Parapsychology* (Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1984).

6. “Tarihin Bir Noktası,” *Revue metapsychique* 1 (1955): 52.

7. Age., s. 52-53.

8. Age., s. 54.

9. René Warcollier, “Bir tanığın görüşü,” *Revue metapsychique* 1 (1955): 55-57.

10. René Pérot, "Mösyö René Pérot'nun Madame Bisson hakkındaki anıları", *Revue metapsychique,* Eylül 1968: 13.

11. Psikolojide algının beklenti, değerler ve ihtiyaçlardan etkilenebileceğini gösteren birkaç çalışma bulunmaktadır. Örneğin bkz. JS Bruner ve CC Goodman , “Value and Need as Organizing Factors in Perception,” *Journal of Abnormal and Social Psychology* 42 (1947): 33-44; Frédéric Gosselin ve Philippe G. Schyns, “ - Superstitious Perceptions Reveal Properties of Internal Representations,” *Psychological Science* 14, no. 5 (2003): 505-9; ve R. Dotsch, D. Wigboldus, O. Langner ve A. van Knippenberg, “Prejudiced People Have Biased Representations of Ethnic Faces,” *Psy cological Science* 19, no. 10 (2008): 978-80.

12. René Sudre, *Introduction à la métapsychique humaine* (Paris: Payot, 1926), s. 70.

13. Aynı yerde.

Bibliyografik Deneme

Doğaüstü olaylara ilişkin on dokuzuncu ve yirminci yüzyılın başlarındaki araştırmalara ilişkin çok sayıda yayınlanmış kaynak vardır ve kısa bir bibliyografik makalede bunların yalnızca bir kısmından söz edilebilir. Konuyla ilgili herhangi bir araştırmaya başlamak için harika bir yer, Louis Figuier'in zamanının birçok harikasını anlattığı dört ciltlik *Muhteşem Tarihi (Paris: Hachette, 1859-62)'dir.* Daha spesifik konularda kaynaklar çoktur. Örneğin Guillard, *Table qui danse ve table qui answer. Herkesin ulaşabileceği deneyler* (Paris: Garnier Frères, 1853), Ferdinand Silas, *Instruction explanatif des table rotantes* (Paris: Houssiaux & Dentu, 1853) ve P.-F. Mathieu, *Konuşma Masaları Üzerine Bir Kelime ve ardından Sihirli Kalem ve Şairin Masası* (Paris: Jules Laisné, 1854), her biri döner masaların ilk raporlarını veriyordu. O dönemde bu fenomene yönelik yazılan dini kınamalardan bazıları Jules-Eudes de Mirville'in *Pneumatologie'siydi. Ruhlar ve akışkan tezahürleri hakkında,* 4. baskı. (Paris: H. Vrayet de Surcy, 1858), André Pezzani'nin *Spiritist Tezahürleri Kınaması* (Paris: Ledoyen, 1860), Henri Carion'un *Ruhların Hanımıma Çağrılması Üzerine Mektuplar **** (Paris: Dentu, 1853) ve Abbé Almignana'nın *Du uyurgezerliği, dönen masalar ve ortamlar, bunların teoloji ve fizikle olan ilişkilerini değerlendirdi* (Paris: Dentu ve Germer-Bailliere, 1854).

Döner tablalara ve kehanet çubuğu gibi diğer doğaüstü olaylara verilen ilk bilimsel tepkiler arasında Académie des sciences üyelerinin görüşleri yer almaktadır: Michel-Eugène Chevreul, Kehanet *çubuğundan , keşif sarkacından ve döner masalardan, tarih bakış*

açısı, eleştiri ve deneysel yöntem (Paris: Mallet-Bachelier, 1854) ve Jacques Babinet, “ Mekaniğin bakış açısından döner tablaların bilimleri et de la fizyoloji,” *Revue des deux mondes* 5 (1854): 408-19 ve “19. yüzyılda okült bilimler, dönen masalar ve gözlem bilimi açısından ele alınan sözde doğaüstü tezahürler ”, aynı eser. 6 (1854): 510-33. Doktorlar aynı zamanda dönme masalarını ve seansları da değerlendirdiler ve genellikle bunların patolojik doğasını vurguladılar. Örneğin, Phili bert Burlet, *Ruhçuluk, zihinsel yabancılaşmanın bir nedeni olarak kabul edilir* (Lyon: Richard, 1863) ve Paul Duhem, *Ruhçular arasında deliliğin incelenmesine katkı (Paris: G. Steinheil, 1904), her ikisi de* ruhçuluğun tehlikelerini tartışır. zihinsel olarak istikrarlı ortamlar için maneviyatçı uygulama .

Oturumlar, gelişlerinden sonraki birkaç yıl içinde birçok katılımcının fenomene dayalı doktrinler önermesine yol açtı. En önemlisi, Allan Kardec ve onun maneviyat doktrini *The Book of Spirits'te* (Paris: Didier, 1865) sunulurken *The Book of the Mediums* (Paris: Librairie des Sciences Psychiques et Spiritistes, nd) bir oturumun nasıl yürütüleceğini anlatır. Spiritüalizm üzerine diğer bazı önemli eserler arasında Léon Chevreuil, *On ne mort pas* (Paris: Jouve, 1935); Gabriel Delanne, *The Spiritist Phenomenon* (Paris: Ley-Marie, 1909), *Spiritizm Before Science* (1885; Paris: Bibliothèque de philosophie Spirituiste, 1923) ve *Reenkarnasyon* (Paris: Vermet, 1985); ve Léon Denis, *Ölümden Sonra* (Paris: Librairie des sciences psychics, 1905).

Okültist hareket on dokuzuncu yüzyılın ortalarında Eliphas Lévi'nin *Sihir Tarihi* (Paris: Guy Tredaniel, 1996) ve *La Science des Spirits* (Paris: Éditions de la Maisnie, 1976) dahil olmak üzere eserler yazmasıyla başladı. Diğer üretken okültist yazarlar arasında konuyla ilgili çok sayıda eseri olan Papus (Dr. Gérard Encausse) yer alıyor; bunların arasında *La réincarnation* (1912; Paris: Dangles, 1953), *Traité elementer d'occultisme* (Paris: Diffusion scientifique, 1954), *Enseignement yer alıyor. Okültizm Metodolojisi* (Paris: Éditions de l'initiation, 1901-2), *Büyücülerin Bilimi ve Uygulamaları Teorik ve Pratik* (Paris: Librairie du Marvelous, Chamuel, 1892) ve *Büyü ve*

Hipnoz (Paris: Éditions Traditiones, 1975). Papus, çalışmasıyla bütünsel bir bilim geliştirmeyi umuyordu. Diğerleri insan sıvısı gibi okültizmin daha spesifik yönlerine odaklandı. Konuyla ilgili en önemli çalışmalardan bazıları Hippolyte Baraduc'un *Les Vibrations de la vitalité humaine* (Paris: J.-B. Baillière et fils, 1904) ve *La Force Cura - Trice à Lourdes et la Psychology du Mirac* (Paris: Bloud, 1907) adlı eserleriydi.), Guillaume de Fontenay'in *Kemiografisi ve hayati radyasyonun iddia edilen fotoğrafı* (Paris: Bilimsel ve Endüstriyel Yayınlar Topluluğu, 1913) ve Albert de Rochas'ın *Hassasiyetin Dışsallaştırılması* (Paris: Pygmalion, 1977) ve *Hipnozun Derin Durumları* (Paris: Librairie général des sciences ocultes, Bibliothèque Chacornac, 1904).

Psikiyatristler ve psikologlar doğaüstü olaylara ilgi duyuyorlardı ve genellikle onu patolojik terimlerle açıklamaya çalışıyorlardı . Jean-Martin Charcot'un konuyla ilgili klasik makalesi "İyileştiren İnanç," *Revue Weekly* (1892): 112-32 idi. İnanç ve tedaviler üzerine yazan diğer yazarlar arasında *L'hypnotisme et la stigmatization* (Paris: Bloud & Barral, 1899) kitabının yazarı, ikna olmuş Katolik Antoine Imbert-Gourbeyre ve *La stig matization, l'ectase ilahi et les mucizeler de Lourdes* (Clermont- Ferrand: Librairie catholique; Paris: Belle, 1894) ve ateşli din karşıtları Désiré-Magloire Bourne ville: *Bilim ve mucize* (Paris: A. Delahaye, 1875) ve Bibliothèque diabolique serisi.

Hélène Smith medyumuyla yaptığı uzun süreli çalışmaya dayanarak Théodore Flournoy, *Des Indes à la Planet Mars'ta bir psikolog tarafından medyumluk üzerine yapılan en kapsamlı çalışmayı sağladı. Glossolalia ile Somnambulizm Vakası Üzerine Çalışma* (1899; Paris: Slatkine Reprints, 1983), Daniel B. Vermilye tarafından *Hindistan'dan Mars Gezegenine: Glossolalia ile Somnambulizm Vakası Üzerine Bir Çalışma* (New York: Harper & Bros. , 1900; yeni baskı, Princeton, NJ: Princeton University Press, 1994). Pierre Janet aynı zamanda *Psikolojik Otomatizm, 4. baskıdaki* fenomeni de inceledi . (Paris: Félix Alcan, 1903). Genel Psikoloji Enstitüsü'nün Eusapia Palladino ile yapılan oturumlara ilişkin raporu enstitünün dergisinde bulunabilir: Jules Courtier, "Eusapia Palladino'nun 1905, 1906, 1907

ve 1908'deki Genel Psikoloji Enstitüsündeki oturumları hakkında rapor," *Bülteni Genel Psikoloji Enstitüsü* 5-6 (1908).

Psişik araştırma ve metapsişik konusunda başvurulacak en ilgili çalışma muhtemelen Charles Richet'in *Traité de metapsychique'idir* (Paris: Félix Alcan, 1922). Diğer önemli eserleri arasında Juliette-Alexandre Bisson, *The Phenomena of Materialization (* Paris: Félix Alcan, 1914) ve *Medyumluk ve Sorbonne* (Paris: Alcan, 1923), Camille Flammarion'un *The Haunted Houses* (Paris: E. Flammarion, 1923), *Bilinmiyor Doğal Güçler* (Paris: Didier, 1865) ve *Bilinmeyen ve Psişik Sorunlar* (Paris: E. Flammarion, 1900), Gustave Geley, *L'ectoplasmie et la clairvoyance* (Paris: Félix Alcan, 1924) ve *medyumluğun pratik çalışmasına giriş* (Étampes: Terrier Frères, 1924), Eugène Osty, *Supernormal Knowledge* (Paris: Alcan, 1927), René Sudre, *İnsan metapsişiklerine giriş* (Paris: Payot, 1926) ve César de Vesme, *Deneysel maneviyatın tarihi* (Paris: Jean Meyer, 1928).

1920'lerdeki psişik araştırma toplantılarının tutanakları, bu alanda uluslararası düzeyde ne tür çalışmaların gerçekleştirildiğine dair bir fikir edinmek için çok faydalıdır. Bunlar, *Kopenhag'daki ilk uluslararası psikolojik araştırma kongresinin resmi raporudur* (Kopenhag: Bilimsel yayıncı, 1922), *1923'te Varşova'da düzenlenen 2. uluslararası kongrenin çalışmalarına göre psikolojik araştırmanın mevcut durumu* (Paris: Presses Academics of France) , 1924), *Paris'teki Üçüncü Uluslararası Psişik Araştırmalar Kongresi Raporu* (Paris: Institut metapsychique uluslararası , 1928) ve *Dördüncü Uluslararası Psişik Araştırma Kongresi İşlemleri,* ed. Theodore Besterman (Londra: Psişik Araştırmalar Derneği, 1930). Hem psişik araştırma hem de metapsişik üzerine eleştirel bir tartışma için bkz. Paul Heuzé, *Dernieres histoire de fakirs* (Paris: Montaigne, 1932), *Fakirs, fumistes et cie* (Paris: Éditions de France, 1926), *Do the dead live?* (Paris: Renaissance du livre, 1921), *Hesaplama Hayvanlarının Zevki (* Paris: Éditions de France, 1928) ve *Metapsişik Nerede* (Paris: Gautier-Villars, 1926).

Bu dönemde doğaüstü araştırmaların çeşitli yönleriyle doğrudan ilgili birçok dergi yayınlandı. Spiritüalizm konusunda en önemli dergi

Kardec'in *Revue Spiritiste'siydi* (1858-günümüz). Diğerleri arasında *Fransız Ruh Birliği Bülteni* (1921-35), Pierre-Gaëtan Leymarie'nin *Psikolojik Araştırmalar Bilimsel Derneği Aylık Bülteni* (1882-83) ve Gabriel Delanne'nin *Revue scientifique et morale du Spiritisme* (1896-1914, 1921-) yer alıyordu. 26) ve *Spiritizm* (1883-95). Okültist dergiler çok sayıdaydı ancak kısa ömürlü olma eğilimindeydiler. En önemlileri Papus'un *L'initiation* (1888-1912) dergisinin yanı sıra *La Curiosity* (1889-98), *Echo du monde occulte* (1905-6), *Echo du marvelous* (1897-1914), *L'étoile d' idi. 'Orient* (1908-9) ve *La haute-science* (1911). Fransa'daki teozofi dergileri arasında *L'aurore* (1886-95), *Le lotus* (1887-89), *Le lotus bleu* (1890-1940; 1946-86) ve *Revue Theosophique* (1889-90) vardı.

Fransa'daki ana psişik araştırma dergisi *Annales des sciences psychics* (1890-1919) idi, ancak başkaları da vardı; çoğunlukla *Bulletin de la Société d'études psychics de Lyon* (1921-24), *Bulletin de Nancy Psişik Araştırmalar Derneği* (1900-14, 1920-39), *Araştırmalar Derneği Bülteni*
Nice medyumları (1912-14), *Marsilya Psişik Araştırmalar Merkezi Bülteni* (1902-13), *Psişik dünya* (1911-12), *Psişik çalışmaların monitörü* (1901-3 *), Psişik hareket* (1900-1900-1912) 1901), *Psychic Studies'in İncelemesi* (1901-4), *Psychic Sciences'ın Genel İncelemesi* (1907-11) ve *The Psychic Tribune* (1897-1984).

bugün hala var olan Institut metapsychique enternasyonal etrafında örgütlendi (www.metapsychique.org [18 Ağustos 2010'da erişildi]). Dergisi *Revue metapsychique'di* (1920-46; 1948-91). 1940'lar ve 1950'ler boyunca Fransa'da kendilerini ruhsal araştırma, metapsişik veya parapsikoloji dergileri olarak sunan yeni dergiler ortaya çıkmaya başladı. Bunların arasında *Parapsikoloji Bülteni* (1955-58), *Cahiers metapsychiques, ezoterik ve gelenekler* (1950-54), *Yaşam Bilinci* (1953-74), *Psişik araştırmalar* vardı . *Lyon Psişik Enstitüsü'nün aylık incelemesi* (1948-49), *Psişik bilimlerin incelemesi* (1946), *Metapsişik bilim* (1954-55) ve *La Tour Saint-Jacques* (1955-58).

Son olarak, özellikle örgütün ilk yıllarına ait belgelerin ve iyi bir

kütüphanenin erişilebilir olduğu Institut métapsychique international'da konuyla ilgili çok yararlı arşiv kaynakları bulunmaktadır. Astronomun Juvisy-sur-Orge'daki (Île-de-Fransa) eski evi ve gözlemevinde bulunan Fonds Camille Flammarion, Flammarion'un ilgi duyduğu hemen hemen her şey hakkında, spiritizm ve psişik araştırma da dahil olmak üzere, çok miktarda materyal içermektedir. Archives de l'Académie des sciences, Fanny Emden Ödülü için bir zarf ve akademinin eski üyeleri hakkında bazı bilgiler bulundurmaktadır. Allan Kardec'in 1862'deki ruhçuluğu teşvik etme turu (F19 10927: Spirites et Kardec), Paris'teki 1900 dahil olmak üzere psikoloji kongreleri (F17 3091: Congrès dalgıçlar en France et à l'étranger, 1833-1927) ve Fanny Emden Ödülü (F17 13020: Dons) dahil olmak üzere ruhçuluk hareketi hakkında bazı bilgiler et bacaklar à l'Académie des sciences, 1874-1925) aynı zamanda Paris'teki Ulusal Arşivlerde de bulunabilir.

J

On dokuzuncu ve yirminci yüzyılda doğaüstünün araştırılmasının çeşitli yönleriyle ilgili bir dizi ikincil kaynak bulunmaktadır . Owen Chadwick'in bu dönemde Avrupa'nın sekülerleşmesine ilişkin klasik argümanı *The Secularization of European Mind in the Nineteenth Century* (Cambridge: Cambridge University Press, 1975) adlı eserde bulunmaktadır. Fransa için bir revizyon yapılmış ve dönemin nüfusunun zengin ve çeşitli dini deneyimleri gösterilmiştir; en dikkat çekeni Thomas Kselman'ın *Miracles and Prophecies in Nineteenth-Century France* (New Brunswick, NJ: Rutgers University Press, 1983) ve *Death and the Afterlife in Modern France* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 1993) adlı eserleridir. Judith Devlin, *The Superstitious Mind: French Peasants and the Supernatural in the Nineteenth Century* (New Haven, CT: Yale University Press, 1987) adlı eserinde doğaüstü güçlerin Fransız halkı üzerinde, özellikle de kırsal kesimde güçlü bir etkiye sahip olmaya devam ettiğini göstermiştir .

Tarihsel araştırma, doğaüstünün somutlaştırıldığı birçok yolu

yansıtır : Barbara Corrado Pope, “Immaculate and Powerful: The Marian Revival in the Nineteenth Century,” *Immaculate and Powerful: The Female in Sacred Image and Social Reality,* editör Clarissa W. Atkinson, Constance H. Buchanan ve Margaret R. Miles (Boston: Beacon Press, 1985), 173-200 ve Sandra L. Zimdars-Swarty, *En countering Mary. From La Salette to Medjugorje* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 1991), her ikisi de, örneğin, bu dönemde Meryem Ana'nın sayısız görünümünün kültürel önemini araştırmıştır. Kutsal görünümler bazen türbelerin inşasına ve hac geleneklerinin oluşturulmasına yol açmıştır, en önemlisi Lourdes'dekidir. Ruth Harris, *Lourdes: Body and Spirit in the Secular Age* (Londra: Allen Lane, Penguin Press, 1999), hem vizyonların hikayesinin hem de yerin gelişimini inceler; Suzanne K. Kaufman, “Miracles, Medicine and the Spectacle of Lourdes: Popular Religion and Modernity in Fin-de-Siècle France” (Doktora tezi, Rutgers University, 1996) adlı eserinde hac yolculuğunun çeşitli yönlerine odaklanmıştır ve Jason Szabo, “Seeing Is Believing? The Form and Substance of French Medical Debates over Lourdes,” *Bulletin of the History of Medicine* 76 (2002): 199-230 adlı eserinde tapınaktaki hekimlerin rolünü tartışmıştır. Bu dönemdeki diğer fiziksel dini deneyim iddiaları arasında Jacqueline Carroy, Le mal de Morzine adlı eserinde anlatılan, 1857'den 1877'ye kadar Morzine adlı küçük bir kasabada yaşanan şeytani ele geçirilme vakaları da yer almaktadır . *De la mülkiyet à l'hystérie (1857-1877)* (Paris: Solin, 1981), Ruth Harris, “Sınırlarda Mülkiyet: Ondokuzuncu Yüzyıl Fransa'sında 'Mal de Morzine',” *Journal of Modern History* 69 (1997): 451-78 ve Laurence Maire, *Les possédées de Morzine (1857-1873)* (Lyon: Presses universitaires de Lyon, 1981) ve Sofie Lachapelle, "Between Miracle and Sickness: Louise Lateau and the Experience of Stigmata and Ecstasy", *Configurations* 12 (2004): 77-105'te tartışılan Belçika'daki Louise Lateau'nunki gibi damgalanma vakaları.

Katolik deneyiminin ötesinde, giderek daha rasyonel hale gelen bir dünyada doğaüstünün önemi, on dokuzuncu yüzyılda okültist bir geleneğin yeniden canlanmasında ve seansların popülerliğinde

belirgindir. Bu eğilim çeşitli yönleriyle tartışılmıştır. En dikkat çekeni, *Laboratories of Faith: Mesmerism, Spirit ism, and Occultism in Modern France* (Ithaca, NY: Cornell University Press, 2008) adlı eserinde John Warne Monroe, spiritizmi, hipnozu ve okültizmi incelemiş ve ona deneysel kanıtlar sunarak inancı modernize etmeye çalışmıştır ve Lynn L. Sharp, *Secu lar Spirituality: Reincarnation and Spiritism in Nineteenth-Century France* (Lanham, MD: Lexington Books, 2006) adlı eserinde seansların ve spiritist hareketin toplumsal boyutlarını vurgulamıştır. *Voyantes, guérisseuses et vizyonnaires en France, 1785 1914 (Paris: Albin Michel, 1995)* adlı eserinde Nicole Edelman, Fransa'daki kadın durugörücülerin, şifacıların ve vizyonerlerin dünyasını araştırmış, uzun bir kadın durugörücüler soyunun bir parçası olarak medyumlar sunmuştur ve Bertrand Méheurst, Fransız hayvan çekiciliği tarihinin bir parçası olarak seansları tartışmıştır. *Somnambulisme et médiumnité* , cilt. 1 *, Le défi du magnétisme* (Le Plessis-Robinson, Paris: Institut Synthélabo pour le progrès de la connaissance, 1999).

Fransa dışında gerçekleşen seanslar hakkındaki literatür artık oldukça yeterli, özellikle de Anglo-Sakson bağlamı açısından. Fransa'da seanslar hızla spiritüel doktrine odaklanırken, Britanya ve Amerika Birleşik Devletleri'nde daha akışkan kaldılar ve hareket hiçbir zaman belirli öğretilere ve geleneklere odaklanmadı. Alex Owen, *The Darkened Room: Women, Power and Spiritualism in Late Victorian England* (Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1990) ve Ann D. Braude, *Radical Spirits: Spiritualism and Women's Rights in Nineteenth Century America* (Boston: Beacon Press, 1989), kadın medyumluğunun bir güçlendirme kaynağı olarak gelişimini tartıştılar. Logie Barrow , seansları protesto alanları olarak sunmuş ve *Independent Spirits: Spiritualism and English Plebeians, 1850—1910* (New York: Routledge & Kegan Paul, 1986) adlı eserinde onlarla ilişkilendirilen pleb kültürüne odaklanmıştır. Ruth Brandon, *The Spiritualists: The Passion for the Occult in the Nineteenth and Twentieth Centuries (New York: Knopf, 1983) adlı eserinde dolandırıcılığa odaklanarak seansların tarihini yazmıştır. Daha yakın*

zamanda, Barbara Weisberg , Talking to the Dead: Kate and Maggie Fox and the Rise of Spiritualism (New York: Harper Collins, 2004) adlı eserinde özellikle Fox kardeşlere odaklanarak erken dönem Amerikan hareketinin tarihini yazmıştır .

Fransız okültist hareketi üzerine David Allen Harvey, Papus ve Stanilas de Guaita tarafından kurulan Martinist hareketin tarihini *Beyond En lightenment: Occultism and Politics in Modern France* (DeKalb: Northern Illinois University Press, 2005) adlı eserinde incelerken, Christopher McIntosh, Eliphas Lévi ve yüzyıl ortası okült canlanması üzerine *Eliphas Lévi and the French Occult Revival* (Londra: Rider, 1972) adlı eserinde yazmıştır. Hareketin daha sanatsal yönleri için Robert Pincus-Witten, *Occult Symbolism in France: Joséphin Péladan and the Salons de la Rose-Croix* (New York: Garland, 1976) adlı eserine bakınız. Fransa dışında, Alex Owen, *The Place of Enchantment: Brit ish Occultism and the Culture of the Modern* (Chicago: University of Chicago Press, 2004) adlı eserinde, İngiliz okültizmini ortaya çıkan modernite bağlamında sunmuştur. Daha genel olarak, James Webb, *The Occult Establishment* (LaSalle, IL: Library Press /Open Court, 1976) adlı eserinde modern zamanlarda okültizmin önemini ele almış ve Sylvia L. Cranston, *The Extraordinary Life and Influence of Helena Blavatsky, Founder of the Modern Theosophical Movement* (New York: Putnam, 1993) adlı eserinde Blavatsky hakkında faydalı bir bibliyografya ve Teosofi Cemiyeti'nin tarihini sunmuştur.

Psikiyatri ve psikolojinin her ikisinin de tarihsel olarak doğaüstünün incelenmesiyle güçlü bağları olmuştur. Giderek artan sayıda tarihçi bu konu hakkında eserler yazmış veya düzenlemiştir; özellikle bkz. *Des savants face à l'occulte* (Paris: La Découverte, 2002), ed. Berna dette Bensaude-Vincent ve Christine Blondel; Jacqueline Carroy, *Hypnose, sugges tion et psychologie. L'invention de sujets* (Paris: Presses universitaires de France, 1991); Adam Crabtree, *From Mesmer to Freud: A Magnetic Sleep and the Roots of Psychologi cal Healing* (New Haven, CT: Yale University Press, 1993); Sarah Ferber, “Charcot's Demons. Retrospective Medicine and

Historical Diagnosis in the Writings of the Salpêtrière School," *Batı Avrupa'da Hastalık ve Şifa Alternatifleri'nde,* ed. Marijke Gijswijt-Hofstra, Hilary Marland ve Hans de Waardt (New York: Routledge, 1997), s. 120-40; Ian Hacking, *Ruhu Yeniden Yazmak: Çoklu Kişilik ve Bellek Bilimleri* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 1984); Ruth Harris, " Fransa'da Bilinçdışı ve Katoliklik", *Tarihsel Dergi 47 (2004): 331-54; Wilma Koutstaal, "Uçurumun Kenarına Sığmak:* Psikolojide Otomatik Yazının Deneysel Araştırmalarının Tarihi ", - *Davranış Bilimleri Tarihi Dergisi* 28 (1992): 5-27; Pascal Le Maléfan, *Folie et spiritisme. Histoire du disourspsychpathologique sur la pratique du Spiritisme ses abords et ses avatars (1850—1950)* (Paris: L'Harmattan, 1999); Mark S. Micale, *Histeriye Yaklaşmak: Hastalık ve Yorumları* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 1994), s. 260-84; ve Régine Plas, *Naissance d'une science humaine, la Psychologie. Les Psychlogues et le merveilleux psychique* (Rennes: Presses universitaires de Rennes, 2000).

Daha genel olarak, on dokuzuncu yüzyıl Fransız psikiyatrisinin tarihi üzerine pek çok çalışma yapılmıştır. Bunlardan bazıları şunlardır: Henri Baruk, *La psychiatrie française de Pinel à nos jours* (Paris: Presses universitaires de France, 1976); Robert Castel, *L'ordre psychiatrique* (Paris: Minuit, 1976); Ian R. Dowbiggin, *Inheriting Madness: Professionalization and Psychiatric Knowledge in Nineteenth-Century France* (Berkeley: University of California Press, 1991); Henri F. Ellenberger, *The Discovery of the Unconscious: The History and Evolution of Dynamic Psychiatry* (New York: Basic Books, 1970); ve Jan Goldstein , *Console and Classify: The French Psychiatric Profession in the Nineteenth Cen tury* (Cambridge: Cambridge University Press, 1987).

Fransız psikolojisinin tarihi için genel olarak bakınız, John I. Brooks III, *The Eclec tic Legacy: Academic Philosophy and the Human Sciences in Nineteenth-Century France* (Newark, NJ: University of Delaware Press, 1998) ve Jacqueline Carroy, An nick Ohayon ve Régine Plas, *Histoire de la psychologie en France, XIXe-Xxe siècles* (Paris: La Découverte, 2006). Ve 1890'larda Fransız psikolojisinde

deneysel bir geleneğin başlangıcı için bakınız, Jacqueline Carroy ve Regine Plas, “The Origins of French Experimental Psychology: Experiment and Experimentalism,” *History of the Human Sciences* 9 (1996): 73-84; Laurent Mucchielli, “Aux origins de la psycholo gie universitaire en France (1870-1900). Enjeux Intellectuals, contexte politique et strategies d'alliance autour de la *Revue philosophique* de Théodule Ribot,” *Annals of Science* 55 (1998): 263-89; Serge Nicolas, Juan Segui ve Ludovic Ferrand, *“L'Année Psychologique:* 100 Yıllık Bir Fransız Dergisinin Kuruluş Tarihi,” *Psikoloji Tarihi* 3 (2000): 44-61.

Fransa'da psişik araştırma ve metapsişiklerin tarihi hakkında çok az şey yazılmıştır. IMI, parapsikolojinin birkaç tarihinde, çoğu Robert Amadou'nun sempatik anlatımlarında, *La parapsychologie* (Paris: Denoël, 1954); ve Robert Tocquet'in, *Les pouvoirs secrets de l'homme (Paris: Productions de Paris, 1963)'da bahsedilmektedir. Daha yakın zamanda, Bertrand Méheust , Somnambulisme et médiumnité, cilt 2'de* Fransa'da manyetizma ve psişik araştırmanın bir tarihini yazmıştır . 2: *Le choc des sciences psychiques* (Le Plessis-Robinson, Paris: Institut Synthélabo pour le progrès de la connaissance, 1999) ve Françoise Parrot, “Psychology Experiments: Spiritism at the Sorbonne,” *Journal of the History of Behavioral Sciences* 29 (1993): 22-28, Eva C.'nin seanslarını tartışmıştır. 1922'de Sorbonne'da.

Fransa dışında, İngiliz psişik araştırmaları en çok ilgiyi çekmiştir. Özellikle , John J. Cerullo, *The Secularization of the Soul: Psychical Research in Modern Britain* (Philadelphia: Institute for the Study of Human Issues, 1982) ve Janet Oppenheim , *The Other World: Spiritualism and Psychical Research in England, 1850 1914* (Cambridge: Cambridge University Press, 1985) psişik araştırmaların tarihini ve Society for Psychical Research'ü (SPR) ele almışlardır. - SPR'nin iç tarihi için, Renee Haynes, *The Society for Psychical Research, 1882-1982: A History* (Londra: Macdonald, 1982)'ye bakınız. Laurence R. Moore, *In Search of White Crows: Spiritualism, Parapsychology, and American Culture* (New York: Oxford University Press, 1977), adlı eserinde Amerikan psişik araştırmaları üzerine

yazmıştır; hikayenin Alman tarafı ise Corinna Treitel, *A Science for the Soul: Occultism and the Genesis of the German Modern* (Baltimore: John Hopkins University Press, 2004) ve Heather Wolffram, *The Stepchildren of Science: Psychical Research and Parapsychology in Germany, c. 1870—1939* (New York: Rodopi, 2009) adlı eserlerde anlatılmıştır. Parapsikolojinin daha yakın tarihi ve kökenleri için örneğin Brian Inglis'in *Natural and Supernatural (* Londra: Hodder & Stoughton, 1977) ve *Science and Parascience: A History of the Paranormal, 1914-1939* (Londra: Hodder & Stoughton, 1984) ve Seymour Mauskopf'un *The Elusive Science: Origins of Experimental Psychical Research* (Balti daha fazlası için: Johns Hopkins University Press, 1980) eserlerine bakınız.

Doğaüstü güçlerin çeşitli araştırmaları, Fransa'da bilimin hem profesyonelleşmesi hem de popülerleşmesi bağlamında ortaya çıkmıştır. Maurice Crosland, bilimin on dokuzuncu yüzyıl boyunca bir meslek olarak işleyiş süreçlerini anlattığı çok sayıda kitap ve makale yazmıştır; bunların arasında “Akranlar Tarafından Değerlendirme”, *Minerva* 24 (1986): 413-32; “Araştırma Hibelerinin Ortaya Çıkışı”, *Bilimin Sosyal Çalışmaları* 19 (1989): 71-100; “Bilimsel Kimlik Bilgileri”, *Minerva* 19 (1981): 605-31; ve *Kontrol Altındaki Bilim: Fransız Bilimler Akademisi, 1795-1914 (* Cambridge: Cambridge University Press, 1992) yer almaktadır. Daha spesifik olarak, John L. Davis, yarışmalar ve ödüller yoluyla Académie des sciences'ın Fransa'daki elektriksel yeniliklere egemen olabildiğini, teknolojik sürece bilimsel kabulü dayattığını "Artisans and Savants: The Role of the Academy of Sciences in the Process of Electrical Innovation in France, 1850-1880" adlı eserinde savunmuştur; *Annals of Science* 55 (1998): 291-314 ve Mary Jo Nye, Fransa'da bilimin örgütlenmesinin sınırlarını "N-Rays: An Episode in the History and Psychology of Science" adlı eserinde tartışmıştır; *Historical Studies in the Physical Sciences* 11 (1980): 125-56. Dorinda Outram, Fransa'da bilimin profesyonelleşmesinde mekanın rolünü incelemiş ve bilimin 19. yüzyılda bilim insanının evinin özel alanını terk edip müze ve laboratuvar gibi kamusal alana geçtiğini "New Spaces in Natural

History" adlı eserinde Doğa *Tarihi Kültürleri'nde (Cultures of Natural History,* ed.) savunmuştur. N. Jardine, JA Secord ve EC Spary (Cambridge: Cambridge University Press, 1996), s. 249-65. Son olarak, *La Science pour tous: Sur la vulgarization scientifique en France de 1850 à 1914,* ed. Bruno Béguet (Paris: Biblio thèque du conservatoire National des Arts et Métiers, 1990) ve *La science populaire dans la presse et l'édition, XIXe et XXe siècles,* ed. Bernadette Bensaude-Vincent ve Anne Ramussen (Paris: CNRS baskıları, 1997) on dokuzuncu ve yirminci yüzyıllarda Fransa'da bilimin popülerleşmesini tartışıyorlar. Belirli konulara ilişkin ek kaynaklar her bölümün notlarında bulunabilir.

Dizin

Tıp Akademisi, 88
Académie des sciences: ve D. Berthelot, 121; ve L. Chevreuil, 32; ve kehanet çubuğu ve döner tablalar komisyonu , 17, 179; ve A. Cottin, 13; ve Fanny Emden Ödülü, 124-26, 182; Ve Mesmer, 52; ve Fransa'da bilimlerin profesyonelleşmesi, 3, 186; ve Richet, 88, 124
Ahémar, Kontes d', 38
Alcan, Felix, 89
Simya, 35, 39, 44, 46
Almignana, rahip, 16, 179
Bilim İlerlemesi Derneği , 144
Amerikan Psişik Araştırma Derneği, 87
Andrien, Annette, 99
Hayvan manyetizması: tarihçesi, 185; ve Genel Psikoloji Enstitüsü, 76; ve Kardec, 20; ve mıknatıslayıcılar, 13, 53, 56, 74, 98; ve Mesmer, 52; ve hareketli ve konuşan masalar, 53, 183; ve okültizm, 45; ve *Spiritist Review,* 29; ve oturumlar, 18; ve uyurgezerlik, 13
Hayvan harikası, 101-4
Psişik bilimler yıllıkları: 55, 72, 95, 102-4, 108'de yayınlanan makaleler ve haberler; ve davalar, 99; ve Dariex, 75, 89, 91-92; 86, 91, 112'nin sonu; ve Fransız psişik araştırması, 5, 86, 88-89, 181; hedefleri ve organizasyonu, 86-91, 97; ve Richet, 86, 88, 95; Genel Psikoloji Enstitüsü'nde Palladino ile yapılan oturumlarda, 83
Din karşıtlığı, 61-63, 180
Antoniadi, Eugene, 105-7
Arago, François, 13
Psikoloji arşivleri, 70, 131
Arsonval, Arsène d', 77-79

Astral beden, 34, 43, 45, 48-51, 56, 58
Astral bölge, 36
Astroloji, 35, 44, 46, 143
Aura, 42, 56-57, 94, 100
LAurore, 38
Otomatik yazma: ve Geley, 118; Ve
Kardec, 23, 34; *Spiritist Review'da,* 47 ;
ve Richet, 104; 12, 29. oturumlarda; Ve
Smith, 67; ve alkollü içkiler, 100
Psikolojik otomatizm, 71-72, 75, 180. *Ayrıca bkz.* Janet, Pierre
Kendi kendine telkin. Öneriye *bakın*
Azam, Eugene, 71-72

Babinet, Jacques, 17-18, 153, 179
Destekçi, Felix de, 63
Bale, Gilbert, 168
Bar, Estelle, 98
Baraduc, Hippolyte, 54-55, 76, 98, 180
Barrett, William, 87
Bataille, Dr. *See* Taxil, Léo
Baudouin, Charles, 137
Beaunis, Henri-Étienne, 98, 167, 168
Bénet, Armand, 62
Béraud, Marthe. *Bkz.* Kariyer, Eva
Bergson, Henri, 75, 77, 79, 132
Bernheim, Hippolyte, 98, 167
Bersot, Ernest, 16
Berthelot, Daniel, 121
Şeytani Kütüphane, 3, 62-63, 180
Bisson, Alexandre, 105, 107
psişik araştırma kongrelerinde , 133; ve Juvisy-sur-Orge'deki oturumlar, 105; ve Sorbonne'daki oturumlar, 127-33, 181; ve Eva C. ile yapılan oturumlar, 118, 127-33, 144, 181; dolandırıcılık şüphesi üzerine, 144-46; ve psişik araştırmalarda kadınlar, 91
Blavatsky, Helena Petrovna, 37-38, 51, 157, 184
Blois, Jules, 39, 105
Boirac, Émile, 32, 92, 96, 125-26
Bompard, Gabrielle, 98-99
Bonneville, A., 91
Bosc, Ernest, 40
Boudet, Amelie. *Bkz* . Kardec, Amélie
Boullan, Joseph-Antoine, 39
Bourg de Bozas, Guy du, 133

Bourneville, Désiré-Magloire, 3, 62-63, 180
Bozzano, Ernest, 117
Branly, Edouard, 77
Brette, Ferdinand, 75
Brissaud, François, 77
Buguet, Edouard, 98, 107
Parapsikoloji Bülteni, 182
Lyon Psişik Araştırmalar Derneği Bülteni, 181
Nancy Psişik Araştırmalar Derneği Bülteni, 181
Nice Psişik Araştırmalar Derneği Bülteni, 181-82
Fransız Spiritist Birliği Bülteni, 181 *Psişik Araştırmalar Merkezi Bülteni Marsilya,* 182
Psikolojik Araştırmalar Bilimsel Derneği Aylık Bülteni, 181
Burdy, Charles, 26-27
Burlet, Dr. Philibert, 59, 64, 179

Cahagnet, Louis-Alphonse, 19
Metapsişik, Ezoterik ve Geleneksel Defterler, 182
Cailletet, Louis-Paul, 75
Caithness, Bayan, 38
Hayvanların hesaplanması. *Bkz.* Hayvan harikası Calmeil, L.-F., 63
Carion, Henry, 12, 16, 64, 179
Carriere, Eva (Eva C.): J. Bisson ile, 118, 144-45; Sorbonne'da, 126-32, 185; dolandırıcılık şüphesi üzerine, 109-10, 127, 139, 144-45; Villa Carmen'de, 109-10
Katoliklik: ve Katolik kilisesi, 2; ve Flammarion, 26; ve Marian'ın hayaletleri , 13; ve okültizm, 38-40, 46; ve doktorlar, 61, 63-64; ve popüler inanışlar, 2; ve psişik araştırmacılar, 92; ve Amerika'da maneviyat, 10; ve seans yazarları, 14-16
Paris'in doğu ezoterik merkezi, 46 Chaboseau, Pierre-Augustin, 41 Champville, Fabius de, 45
Charcot, Jean-Martin, 3, 30, 61-63, 98, 180
Chevillard, Alphonse, 18
Geyik, Léon, 32, 125, 180
Chevreul, Michel Eugène, 17-18, 179
Ciraolo, Giovanni, 137
Durugörü: durugörü, 14, 98, 143, 183; mahkemelerde 98; ve Flammarion, 94; ve Geley, 75, 118; ve Grasset, 72, 75; Genel Psikoloji Enstitüsü'nde, 84; ve psişik araştırmacılar,

91; ve Richet, 104; oturumlarda 6; somnambu - listeleri, 13-14
Claparède, Edouard, 70, 137
Collin, başrahip, 26
Inter Spiritualist ve Spiritualist Kongresi
ulusal, 34, 46, 48-51
Yaşam bilinci, 182
Constans, L.-J.-J., 63
Sabit, Alphonse-Louis. *Bkz.* Levi, Eliphas
Aşçı, Floransa, 29, 87
Cottin, Angélique, 13, 17, 153
Komisyoncu, Jules, 78-84, 125, 139, 180
Crookes, William, 29, 87, 90
Kriptestezi, 96, 104
Curie, Marie, 79
Curie, Pierre, 79
Merak: Bilimsel Okültizm Dergisi, 45, 181

Dariex, Xavier, 75, 89, 91-92, 167 Dastre, Albert, 125
Davenport kardeşler, 27-28
David-Néel, Alexandra, 36
Delanne, Gabriel: ölümü, 142; uluslararası psişik araştırma kongrelerinde, 133; Uluslararası Metapsişik Enstitüsü'nün komite üyesi olarak , 117; Dördüncü Uluslararası Psikoloji Kongresi'nde, 76 ; ve bilimsel maneviyat, 30-32, 180-81; Villa Carmen'de, 109-10
Deleuze, J.-P.-F., 52
Demonoloji, 61
Denis, Léon, 46-47, 52, 76, 180
Kişilik *ayrımının kaldırılması , 65, 69, 71-74 Hindistan'dan Mars gezegenine,* 65-66, 68, 70-71, 180. *Ayrıca bkz.* Flournoy, Theodore
Kehanet, 44-45
Kehanet çubuğu, 1, 17, 74-75, 84, 179
Driesch, Hans, 117, 136-37, 139
Duchatel, Edmond, 103
Duclaux, Émile, 75, 77
Dufaux, Ermance, 22
Duhem, Paul, 64, 179
Dumas, Georges, 127-32
Durville, Henri, 93

Muhteşemin yankısı, 46, 181
Gizli dünyanın yankısı, 45-46, 181
Paris Hermetik Bilimler Özgür Yüksek Okulu, 42
Ektoplazma: ve J. Bisson, 91, 118, 126-27, 129-31; ve Eva C., 118, 126-27, 129-31, 139;

ve Geley, 117-18; ve Osty, 119, 139; ve parapsikoloji, 143; ve psikologlar, 60, 126, 129-31; ve Richet, 96; oturumda, 109; ve von Schrenck-Notzing, 139
Elberfeld atları, 101-3
Elektrikli kızlar, 1, 13, 17, 153
Encausse, Gérard. Papus'u *görün*
Spiritüalist manyetik ansiklopedi, 19
Esquirol, Jean-Étienne-Dominique, 61
Ether, 53-54, 100
Doğu Yıldızı, 46, 48, 181
Eva C. *Bkz.* Kariyer, Eva
Şeytan çıkarma, 62
Duyu dışı algı (ESP), 143-44
İmanla tedavi. Mucize tedavileri *görün*
Fakirler, 36
Fanny Emden Ödülü, 124-26, 182
Faraday, Michael, 16-17
Faria, başrahip, 52
Ferriere, Adolphe, 137
İncir ağacı, Louis, 1-2, 10-11, 151, 179
Birinci Uluslararası Psişik Araştırmalar Kongresi, 133, 135, 181
Flammarion, Camille: ve *Annales des sciences psychiques,* 89; arşiv kaynakları, 182; ve Davenport kardeşler, 27-28; ölümü, 142; musallat olma konusunda, 100, 181; ve Institut métapsychique uluslararası, 117; ve Juvisy-sur-Orge seansları, 104-8; ve Montfort-l'Amaury seansları, 107-8; ve kamuya açık ifadeler, 94-97; ve Psişik Araştırmalar Derneği, 133; ve ispiritizma, 25-28, 31, 104-5; ve bilinmeyen doğal kuvvetler, 27-28, 181
Flammarion, Sylvie, 105
Flournoy, Olivier, 70
Flournoy, Theodore, 60, 65-71, 75, 77, 137, 165, 180
Sıvı: ve hayvan mıknatıslayıcılar, 53; ve C. Lombroso, 111; manyetik, 94; ve ortamlar, 18, 48, 52; ve Mesmer, 53; ve hareketli masalar, 23; ve okültizm, 34, 52, 54, 56, 58, 180; ve fotoğrafçılık, 55-56; medyumluk, 93
Fontenay, Guillaume, 56, 107-8, 125, 180
Forrestier (Jean

Meyer'in uşağı), 121, 123
Falcılar, 142
Dördüncü Uluslararası Psişik Araştırma Kongresi, 138-39, 181
Fox kardeşler (Kate, Leah ve Margaret), 9, 21
Dolandırıcılık: mahkemelerdeki suçlamalar, 97-98, 100, 107; ve hayvan harikası, 102; J. Bisson ve şüphe, 144-45; sonuçları, medyumlar için, 111, 127; kontrol, 81, 105, 108- 9, 118, 127-28, 145-46; Eva C. ve şüphe, 109-10, 127, 139,
144- 46; medyumların ve ruh çağırma seanslarının açıklaması, 8, 14, 18; doğaüstü olayların açıklaması, 4; ve Geley, 144-45; ve musallat olma, 100-101; ve C. Lombroso, 111; ve Maxwell, 96;
Dolandırıcılık *(devamı)*
ve Osty, 144-45; Palladino ve şüphe, 82, 105-6, 109, 145-46; ve fotoğrafçılık, 56, 107; ve Pickmann, 110-11; ve ruhsal araştırma ve metapsişikler, 111, 113, 115, 118, 131, 145-46; ve Richet, 109-10, 139, 145;
ve von Schrenck-Notzing, 139
Masonluk, 39, 41
Freud, Sigmund, 71, 165

Geley, Gustave: ve Meyer ile çatışmalar, 122; ve Institut méta-psychique international'ın kuruluşu, 114-17; ölümü, 119, 142; Institut méta-psychique international'ın direktörü olarak, 117-19; ve uluslararası ruhsal araştırma kongreleri, 133, 135; ve medyumlar, 74-75, 181; ve potansiyel dolandırıcılık, 144-46; ve reenkarnasyon, 32-33; ve bilimsel atama, 124; ve Sorbonne seansları, 131-32; ve spiritizm, 121
Hayalet, 88, 101, 107, 109
Gibier, Paul, 36-37
Glossolalia, 65, 68-69
Goupy, Louis, 53
Grasset, Joseph, 45, 60, 71-75
Grosjean, 18
Guaïta, Stanilas de, 38-39, 184
Guldenstubbé, Baron de, 19
Gurney, Edmund, 88, 94 Guzik, Jean, 119, 131-32

Halüsinasyonlar: toplu, 81, 84; bireysel, 67, 87, 95-96
Hans (at), 101-2. *Ayrıca bkz.* Hayvan harikası
Perili evler. Haunting'i *görün*
Lanetli: Cideville, 17, 153-54; mahkemelerde, 97, 99-100; Flammarion açık, 94, 100; Grasset, 60, 72-73; Maeterlinck açık, 100; şeytanın tezahürü olarak, 15, 64; Papus, 165; *Spiritist Review'da,* 47 ; Richet açık, 101; ve Evrensel Psişik Araştırmalar Topluluğu, 90; ve Psişik Araştırmalar Derneği, 87;
E. Tizané, 100-101
Yüksek bilim, 46, 181

Şifacılar, 40, 183
Helot, Charles, 64
Henry, Victor, 69
Heuzé, Paul, 97, 110-11, 126-27, 130-31, 181
Evler, Daniel Douglas, 29, 87
Hugo, Victor, 12
Huysmans, Joris-Karl, 39
Hiperkimya, 39
Hipnotizma: ders devamı, 93; üzerinde tartışmalar, 98; açıklamaları, 64; ve Fanny Emden Ödülü, 124; Geley, 33; Grasset açık, 74; ve psikiyatri, 2-3; Dördüncü Uluslararası Psikoloji Kongresi'nde, 76-77; *Experimental Psychology Review'da,* 29 ; ve A. Rochas d'Aiglun, 56-57
Hipnotistler, 57, 143
Histeri, 2-3, 61-62, 71-75, 82, 98, 104

Imbert-Gourbeyre, Antoine, 63-64, 180 *L'inisiyasyon,* 40, 42, 45-46, 48, 51, 54, 181
Institut général Psychologique (IGP): hayvanların hesaplanması üzerine, 102; yaratılması, 75- 78; 84-85'in sonu; ve psişik araştırma, 75, 78, 83, 122; Quatrième uluslararası psikoloji kongresinde, 76- 77; ve Palladino ile seanslar, 60, 75, 78-84, 126, 180; ve Üçüncü Uluslararası Psişik Araştırma Kongresi, 138-39
Institut métapsychique uluslararası (IMI): ve Meyer ile çatışmalar, 122-23; yaratılış ve hedefler,

5-6, 91, 112-14, 116-17; Geley yönetiminde, 117-19; ve uluslararası işbirliği, 113-14, 132; ve uluslararası psişik araştırma kongreleri ve, 133; ve metapsişikler , 182; 1930'lardan beri, 6, 142-44, 182; ve “resmi bilim,” 123-24; Osty altında, 119; ve Cenevre'deki daimi kongre merkezi, 136, 139-40; ve potansiyel dolandırıcılık, 144-45; ve Richet, 124; kaynaklar, 182, 185; maneviyat ve, 135
Uluslararası Psişik Enstitüsü. *Bkz.* Genel Psikoloji Enstitüsü
Uluslararası psişik araştırma kongreleri, 133-40, 144, 181
IŞİD, 38
Isis Açıklandı, 37. *Ayrıca bkz.* Blavatsky, Helena Petrovna

James, William, 66-67, 109, 132
Janet, Pierre: ve kişiliğin *ayrılması , 18, 60, 71-72, 75;* ve Genel Psikoloji Enstitüsü, 76, 78; ve ortamlar, 60, 71-72, 75, 180; ve dini deneyimler, 3, 62-63; ve Richet, 124; ve Fizyolojik Psikoloji Derneği, 30; ve Psişik Araştırmalar Derneği, 167
Jenniard du Dot, Alexandre, 64
Joire, Paul, 54, 75, 90
Jollivet-Castelot, François, 39
Ruhsal Araştırma Derneği Dergisi, 87

Kardec, Allan: ve Delanne, 30-31; ve Denis, 46-47; Denizard-Hippolyte- Léon Rivail, 19-21; ve Flammarion, 25-27, 105; takipçileri, 33, 34; cenaze töreni, 28; ve Maison des esprits, 113; ve medyumlar, 48, 74; ve okültizm, 42, 46-48; spiritizmin kökenleri ve, 21, 47; ve diğer dünyalar, 25; ve *périsprit,* 31-32, 73; seanslardaki prosedürler, 8, 22-23, 33, 143; tanıtım turu, 23, 182; ve reenkarnasyon, 21, 42; ve *Revue spirite,* 22-23, 29, 181; ve ruhların bilimsel öğretileri, 24; ve spiritizm, 5, 8, 22-25, 155, 179; ve ölümünden sonra spiritizm, 9, 28-30, 46, 104; ve günümüzde spiritizm, 143; mezarı, 143. *Ayrıca bkz.* Spiritizm; Spiritistler
Kardec, Amélie, 19, 28
Kluski, Franck, 118
Koestler Parapsikoloji Birimi,

144
Krall, Karl, 102-3

Orada, 39
Laboré, Catherine, 61
La Giroudiere, 16'dan itibaren
Lambert, Rudolf, 144-45
Langevin, Paul, 131

Lapicque, Louis, 127-32
La Salette, 13, 61
La Salpêtrière, 3, 30, 61, 63, 98
Laugier, Henri, 127-32
Lebiedzinski, Pierre, 134
Aslan XIII, 2
Lermina, Jules, 48
Levi, Elifas, 36, 40, 44, 180, 184
Havaya yükselme, 36, 49, 105
Leymarie, Marina, 28
Leymarie, Pierre-Gaetan, 28, 34, 107, 181
Liébeault, Ambroise, 98, 167
Liégeois, Jules, 98, 167
The Book of Spirits, 8, 19, 21-23, 25, 30-31, 46, 180. *Ayrıca bkz.* Kardec, Allan
Medyumlar kitabı, 23-24, 74, 180.
Ayrıca bkz. Kardec, Allen
Littré, Émile, 62
Lobs, Hanımefendi, 99
Loca, Sir Oliver, 116-17, 136-38
Lombroso, Cesare, 89-90, 104, 111
Londra Diyalektik Topluluğu, 29, 87
Nilüfer / *Mavi nilüfer,* 38, 181
Lourdes: Tıbbi Danışma Bürosu - ve, 3, 63; insan sıvısı ve, 55; 2, 13, 55, 61, 183'e hac; ve B. Soubirous, 2, 13, 61. *Ayrıca bkz.* Mucize tedaviler
Berraklık, 75-76, 88, 90

Macario, Maurice, 61
Mackenzie, William, 103
MacNab, Donald, 51
Maeterlinck, Maurice, 100, 102-3
Büyü, 2, 35-36, 39, 44-46, 51, 58, 93, 110, 143
Mıknatıslayıcılar. *Bkz.* Hayvan manyetizması
Magnin, Paul, 98
Ruhlar evi, 113, 116. *Ayrıca bkz.* Meyer, Jean
Malosse, J., 32
Mangin, Émile, 89, 133
Marage, Georges-René-Marie, 126
Marey, Étienne-Jules, 75, 77
Marian'ın hayaletleri, 2, 13, 61, 100
Marillier, Leon, 167-68

Mason locaları. *Bkz.*
Masonluğun Gerçekleştirilmesi, 90, 104, 109
Mathieu, P.-F., 14, 16, 179
Matta, John, 38
Maxwell, Joseph, 44-45, 89, 92, 96, 104, 122, 124
Mazière, Armand, 17-18 Meck, Maximilian de, 44 Tıp: ve Katolik doktorlar, 63; ve Katolik Bilimsel Kongresi, 63; ve ispiritizmanın tehlikeleri, 59; ve insan sıvıları, 54; yasa dışı uygulama, 98; Lourdes'de, 3, 63; ve metapsişikler, 117; ve okültistler, 35; ve din, 2-3, 61-63; geriye dönük , 62; ve Richet, 88; ve seanslar, 60; ve Villa Carmen seansları, 109. *Ayrıca bkz.* doktorlar
Medyumsal fenomenler: ve - ruhun dışsallaştırılması, 58; ve Flammar ion, 107; ve Flournoy, 66, 69-71; ve Geley, 32-33, 118; ve insan sıvısı, 52-54; Institut général psycho - logique'te, 75, 84-85; ve büyülü güçler, 45; ve okültizm, 34, 47-48, 51; ve Palladino, 75; patolojik olarak, 60-61, 65, 71; ve ruhsal araştırma, 90; ve dini vahiy, 15; ve H. Smith, 68-69; Sorbonne'da, 127, 132; ve spiritizm, 28; yazma, 27. *Ayrıca bkz.* Medyumlar
Medyumlar: Amerikan, 10; hayvan, 103; ve astral bedenler, 48-51; ve J. Bisson, 105, 127-32; ve Blavatsky, 51; İngiliz, 29; ve Katolik yazarlar, 14-15; ve basiret, 183; kontrol, 79, 81-82, 84-85, 106-9, 118, 127-31, 146-47; ve mahkemeler, 97, 99; ve Delanne, 30; ve ektoplazmalar, 60, 117; ve Flammarion, 26-28, 96, 104-8; ve Flournoy, 65-71; ve sıvılar, 18, 48, 52, 54; ve dolandırıcılık, 48, 82, 105, 108-11, 115, 117, 127-28, 139, 144-46; ve Geley, 74-75, 118-19; ve cinsiyet, 13, 108, 184; ve unutulmaz, 60, 72-73; ve histeri, 82; ve Institut général Psychologique, 60, 76, 78, 81-84; ve Institut métapsychique uluslararası, 115, 117-18, 131; ve Kardec, 21-23; ve mıknatıslayıcılar, 53; ve ruh sağlığı, 5, 14, 18, 60-61, 64-65, 74-75, 85, 104, 110, 179;

ve Meyer, 123; 1930'larda, 142; ve okültistler, 34, 36, 48-52, 54; ve Osty, 120; ve ruhsal araştırmacılar, 5, 66, 85, 87, 92, 104-12, 140; ve psikologlar, 126-32; ve Richet, 96, 110-11, 124; ve seanslar, 1, 8, 11-12, 14, 105-9, 117; ve uyurgezerlik , 13-14, 53, 61; ve spiritizm, 8, 22-23, 49-51; ve kişilik teorileri, 18, 45, 60, 65, 71-75; ve bilinçaltı , 18, 82. *Ayrıca bkz.* Carrière, Eva; Medyumluk fenomenleri; Palladino, Eusapia; Pickmann; Ruh çağırma seansları
Melusson, G., 133
Mery, Gaston, 46
Mesmer, Franz Anton, 52-53
Hipnoz, 87, 183
Metapsişikler: Institut métapsychique international'da, 6, 113-14, 116-21, 126, 182; ve uluslararası ruhsal araştırma topluluğunda, 132, 135-40; dergilerinde, 182; 1930'lardan itibaren, 142-43, 145-46, 182; ve parapsikolojide, 144; ve ruhsal araştırmada, 86, 91, 114, 134; ve bilimsel meşruiyet arayışında, 6, 123-24, 126, 131, 140-41; ve Richet'de, 95, 113, 124, 174; eserlerinde, 181. *Ayrıca bkz.* Metapsikistler
Métapsychique. Metapsychics'e bakın Metapsychists: as developer of new science, 4, 6, 114, 123-24, 141, 143, 147; Institut métapsychique international'da, 117-19, 143-44; ve psişik araştırmacıların uluslararası topluluğu, 132, 135; ve medyumlar, 104, 131; psişik fenomenlerin gözlemcileri olarak, 95, 131, 146; ve psikologlar, 126, 131; ve spiritistler, 120. Ayrıca Metapsychics'e *bakın*
Metempsikoz, 21, 32. *Ayrıca bkz.* Reenkarnasyon
Metzger, Daniel, 51-52
Meyer, Jean, 113, 116, 120-23, 142, 145 Zihin okuyucular, 143
Mucize tedaviler, 2-3, 55, 60-64, 142. *Ayrıca bkz.* Lourdes
Mirville, Jules-Eudes, 15, 64, 179 Mondeil, Jean, 55
Le monde psychique, 182
Psişik çalışmaların monitörü, 99, 182 Morselli, Enrico, 90

Psişik hareket, 182 Hareketli masalar. *Bkz.* Tornalama masaları Myers, Frederic, 75, 88, 94 Mistisizm, 40, 46, 62-64, 70, 114, 117

Noel, Carmencita, 109
Noiris, Albin, 104

Gizli güç, 47, 56, 94
Okültizm: Satanizm ile ilişki, 39-40; Britanya'da, 184; ve Denis, 46-47; ve tam bir bilimin geliştirilmesi, 5, 35, 40, 44-45; Fransa'da 5, 34-35, 45, 58, 180, 184; ve Grasset, 45; ve S. de Guaïta, 39; dergiler, 45-46; ve Levi, 36; metapsişiklerle bağlantılı olarak, 140; ve Papus, 40-42, 44, 48-51; ve psikologlar, 77; 36-38, 183'ün yeniden canlandırılması; ve maneviyat, 46-51. *Ayrıca bkz* . Okültistler; Nice Psişik Araştırmalar Derneği; Teosofi Cemiyeti; Teozofi
Okültistler: ve tam bir bilimin gelişimi, 4-5, 35, 40, 44, 58, 147; ve Doğu, 36-37; ve insan sıvısı, 52, 54-55; ve başlatma, 41-42; 45-46, 72 numaralı dergiler; ve metapsi şıkları, 121, 124; 1930'larda ve 1940'larda, 143; ve Papus, 42; ve fotoğrafçılık, 56; ve psişik araştırma, 45, 86, 92; Dördüncü Uluslararası Psikoloji Kongresi'nde, 76-77 ; ve reenkarnasyon, 42; ve Satanizm, 39-40; ve 33-34, 47, 49-52. oturumlar; ve Nice Psişik Araştırmalar Derneği, 89; ve maneviyatçılar, 34, 46-51; ve teosofi, 37-38, 51. *Ayrıca bkz.* Okültizm; Teosofi Cemiyeti; Teozofi
Ochorowicz, Julien, 77, 90, 125
Olcott, Henry Steel, 37 Olivet, Fabre d', 40 Rose-Croix'in Kabalistik Düzeni, 39
Martinist düzeni, 40-42
Ossowiecki, Stephan, 118 Osten, Wilhelm von, 101-3

Osty, Eugène, 119-24, 135-45, 174, 181 Osty, Marcel, 120

Palladino, Eusapia: ve sahtekarlık, 105-9, 145- 46; ve Genel Psikoloji Enstitüsü , 60, 75, 78-84, 125-

26, 180-81; ve Juvisy-sur-Orge'deki oturumlar, 105-8; ve Montford-l'Amaury'deki oturumlar, 105
Papus (Gérard Encausse): ve Paris Hermetik Bilimler Özgür Okulu , 42; ve okültizme deneysel yaklaşım, 44; ve Fransız okültizmi, 180, 184; ve unutulmaz, 153, 165; ve *Başlatma,* 40, 42, 181; ve Levi, 40; ve Martinist Düzen, 40-41; Dördüncü Uluslararası Psikoloji Kongresi'nde, 76; ve reenkarnasyon, 42-43; ve maneviyat, 48-51; St.Petersburg'da, 42; ve teosofi, 40. Ayrıca bkz. *L'inıtation;* okültizm; okültistler; teosofi
Parapsikoloji Derneği, 144
Parapsikoloji, 134, 140, 143, 182, 185-86 Pasqually, Martinez de, 41 Péladan, Joséphin, 39, 184
Pelletier, Horace, 54 Pendulum, 1, 17, 74 *Périspirit,* 31-32, 73
Cenevre Daimi Kongre Merkezi, 136-40, 142
Pérot, Rene, 145
Pezzani, Andre, 15, 64, 179
Pfungst, Oskar, 102-3
Philippe, Usta, 40
Fotoğrafçılık: Société d'étude de la photographie transcendantale on yarışması, 108; ve ektoplazma, 128, 131; ve Fanny Emden Ödülü, 125; ve insan sıvısı, 55-56; kanıt olarak kullanım sınırları, 56; kontrol yöntemi olarak, 28, 50, 79, 82, 84, 107, 109, 117, 128, 131, 146; dolandırıcılığın kanıtı olarak, 139; ruhsal araştırma dergilerinde, 90, 112; ruh, 56, 98, 107; ve spiritizm, 28
Frenologlar, 142
Hekimler: ve hayvan manyetizması, 52-53; F. de Backer, 63; Baraduc, 54-55, 98;
Hekimler *(devamı)* ve Tıbbi Danışmanlık Bürosu, 3, 63, 183; Katolik, 63-64; Dariex, 89; P. Duhem, 64; ve Villa Carmen'deki dolandırıcılığa dair deliller, 109; Geley, 32, 74-75, 114, 118; Grasset, 45, 60, 73-75; C. Helot, 64; ve insan sıvısı, 54-55;

A. Imbert-Gourbeyre, 63-64; ve Genel Psikoloji Enstitüsü, 84;
P.Joire, 90; La Salpetriere, 62-63, 98; W. Mackenzie, 103; ve ortamlar, 65, 74, 86; Mesmer, 52; Osti, 119; Papus, 40; ve din, 2-3, 61-63; Santoliq-uido, 115; ve 10, 14, 59, 64, 86, 179. oturumlar; maneviyat ve kişiliğin *ayrıştırılması üzerine, 65, 74;* ve maneviyatçılar, 65; ve doğaüstü olaylar, 4-5, 30, 85-86, 147-48. *Ayrıca bkz.* Tıp
Fizyoloji: ve hayvan harikası, 102; ve Fanny Emden Ödülü, 124, 126; ve Flournoy, 65-66, 70; ve Grasset, 73, 75; ve hayalet, 73; ve hipnotizma, 98; ve histeri, 61-62; ve metapsi şıklıkları, 120, 140, 146; ve okültizm, 35, 44, 48, 52, 55; ve Osty, 120; ve Institut général psychologique'teki Palla dino , 79, 84; ve reenkarnasyon, 33; ve din , 3, 55, 60-62; ve Richet, 75, 86, 88; ve seanslar, 18, 23, 30, 52, 64, 66, 70, 79, 84, 88, 126-27, 130; ve Société de Psychologie Physologique, 30; ve Eva C. ile Sorbonne seansları, 126-27, 130; ve ruhçuluk ve okültist fenomenler , 88; ve doğaüstü, 5, 60, 62
Pickmann, 110-11
Pieron, Henri, 126-32
Pinel, Philippe, 61
Pittard, Eugene, 137
Pius IX, 2
Podmore, Frank, 88, 94
Poltergeist, 100
Popüler bilim: ve Flammarion, 25; Fransa'da, 1-3, 10, 186; ve ruhsal araştırma, 5, 87, 91, 112, 116. *Ayrıca bkz.* Figuier, Louis
Porro, François, 90
Sahip olma, 1-3, 15-16, 60-64, 183
Önsezi, 88, 95-96, 118
Princeton Mühendislik Anomalileri Araştırma Laboratuvarı, 144
Bilimlerin profesyonelleşmesi, 3, 59, 87, 111, 186
Psikiyatristler: Flournoy, 70; ve metapsikistler, 120; ve psikologlar, 59-60; ve din, 2, 5, 85; ve seanslar, 64, 70, 85; ve doğaüstü, 4-5, 85, 147-48, 180; O. Vogt, 76. *Ayrıca bkz* .

Psikiyatri
Psikiyatri, 2, 59-61, 63, 184-85. *Ayrıca bkz.* Psikiyatristler
Psişik araştırma: Amerikan, 87, 185; ve hayvan harikası, 101-4; Britanya'da, 29-30, 87-88, 116, 132-33, 144, 185; ve tanıklıkların toplanması, 91, 94-97; ve ruh çağırma seanslarının kontrolü, 109; mahkeme salonunda , 97-100; ve Fanny Emden Ödülü, 124-26; ve Flammarion, 96, 182; ve Flournoy, 66; Fransa'da, 5, 30, 86-92, 112, 114, 142-43, 181, 185; ve dolandırıcılık, 111; ve Geley, 114-15, 181; Alman, 185-86; ve Institut généralpsychologique, 78; ve Institut métapsychique uluslararası, 116-17; uluslararası kongreler, 114, 132-35, 138-40, 181; 89, 97, 99, 101, 103, 181-82 dergileri; ve metapsychics, 91, 113-14, 140, 144; 1930'lardan itibaren, 142-44; ve okültizm, 45; ve parapsikoloji, 144; ve fotoğrafçılık, 107; ve kamuya açık, 91-92, 96-97, 111-12; Quatrième Congrès International de Psychologie'de, 76; ve Richet, 88, 96, 181; ve bilimsel meşruiyet, 6, 123; ve Eva C. ile Sorbonne seansları, 131; ve spiritizm, 121. *Ayrıca bkz.* Psişik araştırmacılar
Ruhsal araştırmacılar: ve hayvan harikası, 101; J. Bisson, 127, 131; ve tanıklıkların toplanması, 94-97; ve seanslarda kontrol, 109, 146; ve mahkeme davaları, 97, 99; ve Flournoy, 66; Fransa'da, 88; ve dolandırıcılık, 109, 111, 131, 145; Geley, 74, 131; ve musallat, 99-100; ve Institut général psychologique, 78, 84-85; ve Institut métapsychique international, 116; ve uluslararası ruhsal araştırma kongreleri, 135;
O. Lodge, 116; ve medyumlar, 5, 66, 74, 85-86, 92, 104 , 109, 111, 126, 146; ve metapsikistler, 5, 112, 124; F. Myers, 75; 1930'lardan itibaren, 143; ve okültizm, 45, 86; halka açık olarak, 4-5, 91-92, 111-12, 120; ve

Cenevre'deki Daimi Kongre Merkezi, 136-37; ve fotoğrafçılık, 107; ve bilimlerin profesyonelleşmesi, 87, 92; ve bilimsel meşruiyet, 131-32, 146- 47; ve seanslar, 86, 147; ve spiritizm, 86. *Ayrıca bkz.* Psişik araştırma
Psikoloji: ve hayvan harikası, 102; ve Flournoy, 65; Fransa'da, 60, 185; ve Institut général psychologique, 75-78, 84-85, 122; ve medyumlar, 60, 74, 84; ve metapsişikler, 140; ve okültizm, 44, 48; ve parapsikoloji, 143; fizyolojik, 88, 126; ve psikiyatri, 59-60, 184; ve ruhsal araştırmalar, 29, 133; ve din, 2, 65; ve Sorbonne'daki seanslar, 126-27; ve spiritizm, 27-28 Psikologlar: ve hayvan harikası, 101-2; E. Claparéde, 137; Flournoy, 60, 65-67, 70, 75, 180; Fransa'da 60; ve Institut général Psychologique, 60, 84; W. James, 66, 109; Janet, 3, 18, 60, 75-76; P. Magnin, 98; ve medyumlar, 85 ; J. Ochorowicz, 77; ve Palladino, 84; ve parapsikoloji, 144; ve psikiyatristler, 59-60; ve psişik araştırmacılar, 86; Dördüncü Uluslararası Psikoloji Kongresi ve, 76-77; ve oturumlar, 60; Sorbonne oturumlarında, 126-32; ve doğaüstü, 4-5, 60-61, 85, 147- 48; N. Vaschide, 76
Puel, Timothée, 30 Puységur, A.-M.-J., 52-53

Dördüncü Uluslararası Psikoloji Kongresi, 76-77

Rap: ve Fox ailesi, 9; oturumlarda, 7-8, 49
“Otuz Dörtlerin Raporu,” 131
Rasputin, Gregori, 42
Psişik araştırma. Lyon Psişik Enstitüsü'nün aylık incelemesi, 182

Reichenbach, Baron Karl von, 53, 87 Reinach, Fanny de, 124-25
Reinach, Jacques de, 124-25
Reinach, Juliette de, 124-25
Reenkarnasyon: Delanne, 31-32; Geley, 32-33, 118; Papus, 42-43;

ve H. Smith, 67; ve maneviyat, 21, 24-25. *Ayrıca bkz.* Metempsychosis
Dini yanılsamalar, 61
Retrospektif tıp, 62
Revel, Pierre-Camille, 32
Psişik çalışmaların gözden geçirilmesi, 78, 89, 182 *Psişik bilimlerin gözden geçirilmesi,* 182 *Psikolojinin deneysel incelemesi,* 29-30 *Psişik bilimlerin genel incelemesi,* 182
Metapsişik İnceleme, 117, 119, 121, 138, 143, 145, 182
Felsefi İnceleme, 124
Maneviyatın bilimsel ve ahlaki incelemesi, 30, 181
Spiritist İncelemesi, 22-23, 28-29, 34, 46-47, 51, 107, 181
Theosophical Review, 38, 181
Ren, Joseph Banks, 143-44
Ribot, Theodore, 30, 167
Richet, Charles: ve *Annals of psychic sciences,* 86, 88-90; ve tanıklıkların toplanması, 95-97; ve Annales'te telepati komisyonu , 167; ölümü, 142; Geley'in ölümü üzerine, 119; entelektüel ve fiziksel olgular arasındaki ayrım üzerine, 104; ve dolandırıcılık, 144-46; ve unutulmaz, 101; ve Genel Psikoloji Enstitüsü, 75, 79; ve Uluslararası Metapsişik Enstitüsü, 113, 116-17, 123-24; ve uluslararası psişik araştırma kongreleri, 133, 136; Juvisy-sur-Orge oturumlarında, 105, 107; ve metapsişikler, 181; biri “meta-psişik” 113; ve Cenevre'deki Daimi Kongre Merkezi, 136-39; Pickmann açık, 110-11; ve ölüm önsezisi, 95; bilimsel kariyeri, 123-24; ve Fiziksel Psikoloji Derneği , 30; ve Psişik Araştırmalar Derneği, 132, 167; Sorbonne'da, 174; ve maneviyat, 121, 124; ve *Antlaşması*
Richet, Charles *(devam) métapsychique,* 124, 181; Villa Carmen seanslarında, 109-10, 139
Rivail, Denizard-Hippolyte-Léon. *Bkz.* Kardec, Allan
Rochas d'Aiglun, Albay Albert, 56-58, 90, 168, 180
Rogers, Edmund Dawson, 87
Rose-Croix catholique, 39
Rosicrucianism, 39-40, 184

Rossi, Darius, 17 Rouby, Dr., 109-10 Royal Society (Britanya), 3

Saint-Martin, Louis-Claude de, 41 Santoliquido, Rocco: bilimlerin geçmişi, 124; Institut métapsychique International'ın oluşturulması, 113-16; ölümü, 142; ve Cenevre'deki Daimi Kongre Merkezi, 135-37, 139; ve Institut métapsychique International'daki gerilimler, 121-23
Saussure, Ferdinand de, 69
Schneider, Rudi, 120
Schrenck-Notzing, Albert von, 90, 134, 137-40, 144
Metapsişik bilim, 182
Oturumlar: ve Bilimler Akademisi, 17;
Amerikalı, 10-11, 183-84; ve hayvan mıknatıslayıcılar, 53; ve Boirac, 32; Britanya'da, 29, 87, 183-84; ve L.-A. Cahagnet, 19; ve Katolik kilisesi, 14-16; tehlikeleri, 14-16; ve Delanne, 30-31, 109-10; bağlantılı hastalıklar ve patolojiler, 14, 18, 59-61, 64-66, 147, 179; erken açıklamalar, 16-18; ve Flammarion, 25-28, 104-8; ve Flournoy ve H. Smith, 65-71; ve Fox kardeşler, 9, 184; Fransa'da 2, 4, 7-8, 10-12, 29, 33, 53, 183; ve dolandırıcılık, 8, 18, 108-10, 118, 127-28, 145-46, 184; ve Geley, 118-19; ve Büyük Savaş, 112; ve unutulmaz, 100; ve V. Hugo, 12; ve hipnotizma, 93; Institut général Psychologique'de, 60, 78-82, 84-85, 125, 142, 180-81; ve Institut métapsychique uluslararası, 114, 117-19; Juvisy-sur-Orge'de, 104-8; ve Kardec, 5, 8, 19-28, 46, 179; Kardec'in ölümünden sonra, 29, 46, 105, 143, 179-80; ve P.-G. Leymarie, 28; ve Maeterlinck, 100; ve medyumlar, 8, 10-12, 49-52, 60, 86, 96, 104, 111, 132; ve metapsişikler, 6; Montfort-l'Arnaury'de, 105, 107-8; 1930'larda, 142-43; ve okültizm, 34-35, 46-51, 58; ve Papus, 48-51; ve psişik araştırma, 5, 86-87, 91, 96, 104, 112, 118-19, 132, 146; dini kınamalar, 179; ve Richet, 107, 109-10; ve Santoliquido, 115; ve Société de Psychologie

Physologique, 30; ve Société scientifique d'étudespsychologiques, 29; Sorbonne'da, 126-33, 142, 185; ve ispiritizma, 4-5, 8-9, 20-28, 33-34, 49-51; bugün 143; Villa Carmen'de, 109-10. *Ayrıca bkz.* Ortamlar
İkinci Uluslararası Psişik Araştırmalar Kongresi, 133-34, 181
Gizli Doktrin, 37. *Ayrıca bkz.* Blavatsky, Helena Petrovna
Psişik ve Fizyolojik Araştırmalar Bölümü (Genel Psikoloji Enstitüsünde), 77-78, 84
Sidgwick, Henry, 87
Silas, Ferdinand, 10, 14, 179
Smith, Hélène, 65-71, 180
Fransa Simya Topluluğu, 39
Société Anonyme pour la Continuation
Allan Kardec'in maneviyatçı çalışmaları, 28 Metapsişik Araştırmalar Topluluğu, 121
Fotoğraf Çalışmaları Topluluğu aşkın, 108
Nancy Psişik Çalışmalar Topluluğu, 89 Nice Psişik Çalışmalar Topluluğu, 89 Fransa Manyetik Topluluğu, 45 Paris Ruhçuluk Çalışmaları Topluluğu (SPES), 22-23, 25, 27
Fizyolojik Psikoloji Derneği, 30
Kraliyet Tıp Derneği, 52
Psikolojik Araştırmalar Bilimsel Topluluğu (SSEP), 28-29, 181
Doğu ve Batı Teosofi Cemiyeti, 38
Evrensel Psişik Araştırmalar Topluluğu, 54, 75, 90-91, 103
Psişik Araştırma Derneği (SPR): oluşturulması, 29, 87; Fransız cumhurbaşkanları, 132-33; geçmişi, 185; IMI dolandırıcılığı hakkında, 144; ve O. Lodge, 116; ve *Yaşayanların Hayalleri,* 87-88; ve 1930 kongresinin tutanaklarının yayınlanması, 139; ve “psişik araştırma”nın kullanımı 134
Uyurgezerlik: ve hayvan manyetizması, 13; yapay, 53; ve L.-A. Cahagnet, 19; ve *ayrıştırmanın kaldırılması* kişiliğin, 71, 73-74; ve Geley, 33, 118; şeytanın tezahürü olarak , 64; ve ortamlar, 14, 104; Dördüncü Uluslararası - Psikoloji Kongresi'nde , 76 ; ve *Deneysel Psikoloji İncelemesi,*

29-20; ve H. Smith, 65, 67-68; ve maneviyat, 29
Uyurgezerler, 13-14, 19, 53, 61
Soubirous, Bernadette, 2, 13, 61
Spiritizm: ve Katolik doktorlar, 64; mahkemelerde 99; ve Delanne, 30-31; ve Denis, 46-47; 59, 61, 64-65, 69, 74-75 ile ilişkili hastalıklar ve patolojiler; ve Flammarion, 25-28, 182; ve Geley, 74-75, 118; ve Grasset, 72, 75; Büyük Savaş'tan sonra, 112; tarihi, 183; ve Genel Psikoloji Enstitüsü, 77; ve Uluslararası Metapsişik Enstitüsü, 113, 122, 135, 139-40; ve uluslararası psişik araştırma kongreleri, 134-35, 139-40; Kardec ve, 5, 8, 19-25, 27, 31, 180-82; Kardec'in ölümünden sonra 28-30, 46-47; ve P.-G. Leymarie, 28-29; ve metapsişikler, 113, 140; modern inanç olarak, 183; ve okültizm, 34, 46-47, 49-52; 21, 47'nin kökenleri; ve Papus, 49-51; öbür dünyanın kanıtı olarak, 32; ve psişik araştırma, 88; ve 5, 8, 18, 20-23. oturumlar; ve Juvisy-sur-Orge'deki oturumlar, 106; ve H. Smith, 68-69; ve Fiziksel Psikoloji Derneği , 30; ve Psikolojik Araştırmalar Bilimsel Topluluğu, 28-29; ve Sudre, 121; bugün 143; ve Fransız Spiritist Birliği, 30, 46. *Ayrıca bkz.* Spiritistler
Spiritüalizm, 181
Ruhçular: Uluslararası Metapsişik Enstitüsü ile çatışmalar, 120-22; mahkemede, 107; 59-60, 65, 74, 147 ile ilişkili tehlikeler ve patolojiler; Delanne, 30-31, 109, 117; Denis, 46-47; Flam - marion, 25-27, 104, 107, 117; ve Flournoy, 66; Fontenay, 56; Geley, 114, 121; Cenevre'de, 66-67, 70; ve unutulmaz, 99; Kardec, 8, 25-26; Kardec'ten sonra, 9, 21, 28-29, 47; ve Ruhlar Evi, 116; ve metapsikistler, 124; Meyer, 113, 116, 120-22, 145; 1930'lardan itibaren, 143; ve okültistler, 34, 42, 48-52, 58; ve Osty, 119; ve Papus, 48-51; ve fotoğrafçılık, 56; ve psişik araştırmacılar, 86, 88, 92; Dördüncü Uluslararası Psikoloji Kongresi'nde, 76-77; Richet, 107, 117, 121, 124; ve

ölümden sonraki yaşamın kanıtı olarak oturumlar, 4-5, 33, 147; ve H. Smith, 70; ve Sudre, 121; de Vesme, 99. *Ayrıca bkz.* Ruhçuluk
Ruh fotoğrafçılığı. Fotoğrafçılığa *bakın* Spiritüalizm, 9-11, 29-30, 34, 87-88, 126 Stigmata, 2-3, 60-63, 85, 183 Bilinçaltı: ve *ayrımcılığın ortadan kaldırılması* kişilik, 65; ve dolandırıcılık, 82; soruşturma , 30, 120; ve medyumluk, 69, 71; ve psişik yetenekler, 45. *Ayrıca bkz* . Bilinçdışı
Sudre, René: ve uluslararası ruhsal araştırma kongreleri, 133-35; ve medyumların ruh sağlığı, 104; ve ruhsal fenomenlerin gözlemlenmesiyle ilgili sorunlar, 95, 146; ve Institut métapsychique international'daki gerginlikler, 121, 138
Telkine Açıklık, 74, 82
Öneri: ve mahkemeler, 98; tehlikeleri, 64; La Salpêtrière ve Nancy'deki tartışma, 98; ve Fanny Emden Ödülü, 124-25; ve Geley, 75; ve Grasset, 72, 74-75; ve Institut généralpsych logique, 76; ve Janet, 71-72; ve seansların okültist açıklaması, 50; kuvveti, 93; ve psikiyatri, 2-3; ve Quatrième congrès uluslararası psikoloji, 76
Sully-Prudhomme, René François Armand, 167-68
Süpernormal bilgi, 115, 119-20
Tabori, Kornelius, 142-43
Konuşma masaları: ve hayvan mıknatıslayıcılar, 53; tehlikeleri, 14-16; erken açıklamalar, 16, 18; erken örnekler, 8, 11-12, 19, 179; ve okültizm, 49; ve spiritizm, 18, 20- 21, 23, 33, 49. *Ayrıca bkz.* Seanslar; Masaların Döndürülmesi
Taxil, Aslan, 39
Telekinezi: ve seansların açıklamaları, 6; ve hayalet vakaları, 101; bildirilen vakalar, 88, 94, 96, 120; bilinmeyen insan yeteneği olarak, 72, 76, 104
Telepati: *Annales des sciences psychiques,* 88-89, 91'de; ve hesaplama hayvanları, 102; açıklaması, 75; seanslara

ilişkin açıklamalar ve açıklamalar, 6; ve dolandırıcılık, 110; ve Institut general Psychologique, 76, 84; bildirilen vaka sayısı 94-95, 97; ve Société Universelle d'études psychiques, 90; ve Psişik Araştırmalar Derneği, 87-88; ve uyurgezerler, 13; tele yollar, 143; bilinmeyen insan yeteneği olarak, 45, 72, 76, 93, 104
Teosofi Derneği, 37-38, 40, 157, 184. *Ayrıca bkz.* Okültizm; Okültistler; Teosofi
Teozofi, 37-38, 40, 51, 136. *Ayrıca bkz.* Okültizm; Okültistler; Teozofi Derneği
Üçüncü Uluslararası Psişik Araştırma Kongresi, 134-36, 140, 144, 181
Düşünce okuma. Telepatiye *bakın*
Düşünce aktarımı. Telepatiye *bakın* Tizané, Émile, 100-101
Saint-Jacques Turu, 182
Traité de métapsychique, 110, 124, 181. *Ayrıca bakınız* Richet, Charles
Trans: Eva C., 128; manyetizatörler ve uyurgezerler, 13, 56; medyum, 8, 74, 109, 118; Palladino, 82, 106; H. Smith, 67, 69-70
Ruhsal Tribün, 182
Hile: erken konuşmalarda ve masaları çevirmede, 7-8, 14, 18; salonda, 7, 14, 93; Pickmann, 111; spiritüel seanslarda, 27, 48; ve doğaüstü, 4; karın konuşması olarak, 18
Döner tablalar: ve hayvan mıknatıslayıcılar, 53; ve Académie des sciences'ta görevlendirme, 17; erken örnekler, 5, 7-8, 10-11, 14, 179; açıklamalar, 8, 16-18, 74-75, 100; ve musallat olma, 100; ve Institut général psychologique, 84; ve okültizm, 45, 49; bildirilen tehlikeler, 14-15; ve spiritizm, 5, 21, 23, 33, 49. *Ayrıca bkz.* Seanslar; Konuşma masaları

Bilinçdışı: ve hayvan harikalarının açıklamaları, 102-3; ve konuşma ve masa çevirmenin açıklamaları, 12, 17-18, 74, 115; ve

dolandırıcılık, 14, 82, 96, 105, 108; ve medyumlar, 65, 69, 71-72, 115; ve okültizm, 44, 48-51; ve psişik yetenekler, 93, 98, 101; ve telkin, 98. *Ayrıca bkz.* Bilinçaltı
Fransız Birliği ruhu, 30, 46, 181

Vacquerie, Ağustos, 12
Vaschide, Nicolas, 76
Vesme, César de, 89-90, 99, 126, 128, 181 Vett, Carl, 133-134, 136-39
Villa Carmen, 109-10, 127
Vizyonerler, 2, 13, 61, 85, 142, 183. *Ayrıca bkz.* Vizyonlar
Vizyonlar: Uzaktaki olaylara dair 94; ölüme yakın olanlara dair 88; dini, 15, 60, 63; H. Smith'in, 66-69; Meryem Ana'nın, 2, 13, 61, 183; trans halindeyken, 56. *Ayrıca bkz* . Vizyonerler
Vogt, Oskar, 76

Warcollier, René, 145
Weiss, Georges, 77
Cadılık, 47, 62
Wodzinska, Marja, 119 Wundt, Wilhelm, 65

Yourévitch, Serge, 79, 122